

JOSTEIN GA

Misterul cărții

Jostein Gaarder

Misterul cărților de joc

Traducere din limba norvegiană de
Aurora Kanbar și Erling Scholler
EDITURA UNIVERS
2011

ÎN ACEASTĂ POVESTIRE ÎI VEI ÎNTÂLNI PE:

Hans Thomas, care citește cârticica din brioșă pe când se află în drum spre patria filosofilor.

Tatăl, născut și crescut în localitatea Arendal, fiu al unui soldat german. Și-a luat lumea în cap îmbarcându-se pe un vapor ca matelot.

Mama, care s-a rătăcit în lumea modei.

Line, care este bunica lui Thomas dinspre partea tatălui.

Bunicul, care a fost trimis soldat pe frontul de est în 1944.

Piticul, care îi dăruiește lui Thomas o lupă.

O *doamnă grasă* la casa de oaspeți din Dorf.

Bătrânul brutar, care îi oferă lui Hans Thomas suc de pere și patru brioșe puse într-o pungă de hârtie.

O *țigancă ghicitoare* și frumoasa ei fată, o americană cu însușirea de a se diviza în două personalități, un grec, agent de modă, un rus, cercetător în neuroștiințe, Socrate, regele Oedip, Platon și un chelner vorbăreț.

ÎN CĂRTICICA DIN BRIOȘĂ ÎI VEI MAI ÎNTÂLNI PE:

Ludwig, care a venit la Dorf de dincolo de munți în 1946. *Albert*, un ucenic de brutar rămas orfan de mamă.

Brutarul Hans, care a naufragiat între Rotterdam și New York în 1842 și care apoi s-a stabilit în Dorf. *Frode*, care a naufragiat în 1790 pe un vas încărcat cu argint, călătorind dinspre Mexic spre Spania. *Stine*, logodnica lui Frode, care era însărcinată la plecarea lui în Mexic. *Țăranul Fritz André* și negustorul *Heinrich Albrechts*.

52 *cărți de joc*, inclusiv *Asul de Inimă Roșie*, *Valetul de Caro* și *Regele de Inimă Roșie*. *Jokerul*, care vede mult prea departe și mult prea adânc.

Acum șase ani mă aflu în Grecia, la Capul Sounion, în fața ruinelor bătrânului templu Poseidon, și priveam în zare Marea Egee. Sunt aproape o sută cincizeci de ani de când brutarul Hans a naufragiat pe o insulă ciudată din oceanul Atlantic. Și sunt exact două sute de ani de când Frode a naufragiat pe drumul dinspre Mexic spre Spania.

Trebuie să mă întorc mult în timp ca să înțeleg de ce mama ne-a părăsit și a plecat la Atena...

Poate că n-ar trebui să mă mai gândesc la toate astea. Totuși, cred că e bine să scriu despre ele acum, când încă mai păstrez în mine ceva din copilul de atunci.

Stau în fața ferestrei din camera de zi în casa de pe Hisoy și privesc cum afară se scutură frunzele din copaci. Plutesc puțin prin aer și se aștern ușoare pe străzi ca un covor mișcător. O fetiță țopăie printre castanele care cad pocnind pe trotuar, dincolo de gardul grădinii.

E ca și cum toate și-au pierdut rostul acum.

Când mă gândesc la jocul de cărți din cabala lui Frode, am sentimentul că întreaga natură și-a ieșit din fire.

INIMĂ NEAGRĂ ASUL DE INIMĂ NEAGRĂ

...și tocmai atunci a trecut pe acel drum de țară un soldat german pe bicicletă...

Marea noastră călătorie spre patria filosofilor a început la Arendai, un vechi port din sudul țării. Ne-am îmbarcat pe vaporul „Bolero” la Kristiansand și am debarcat la Hirtshals. Nu am prea multe de spus despre drumul prin Danemarca și Germania. În afară de Legoland și de portul Hamburg, ale cărui cheiuri mi le amintesc, n-am mai văzut altceva decât autostrăzi și ferme. Abia când ne-am apropiat de munții Alpi au apărut elemente mai palpitate.

Făcusem mai dinainte o înțelegere cu tata. Eu nu mă supăram dacă va fi nevoit să conducă multe ore în șir înainte de a poposi pentru noapte, iar el mi-a promis că nu va fuma în mașină. În același timp am fost de acord că vom lua multe pauze de fumat. Aceste pauze de fumat mi le amintesc cel mai bine din drumul nostru spre Elveția.

Pauzele lui de fumat începeau întotdeauna cu o prezentare scurtă a unei teme oarecare la care meditase în timp ce conducea mașina. Eu, pe scaunele din spate, citeam revista cu rățoiul Donald sau mă jucam cu un pachet de cărți de joc. Făceam pasiențe sau cabale, cum se mai numesc, ca să-mi treacă timpul. Tata vorbea cel mai adesea despre mama. Dar câteodată îmi ținea adevărate predici despre lucruri care îl preocupau în mod deosebit.

Încă de pe vremea când se întorsese acasă după mulți ani pe mare căpătase un interes deosebit pentru roboți. Asta n-ar fi poate ceva nemaiauzit, dar tata avea o viziune interesantă asupra lor. El era absolut convins că într-o zi știința va reuși să construiască oameni artificiali. Și cu asta nu se gândea la niște caraghioși de roboți din metal care clipeau din becuțe verzi și roșii și vorbeau cu voce

găunoasă. Nu, nici vorbă! El era ferm convins că într-o zi știința va fi în stare să producă oameni care vor fi în stare să gândească. Și părerea lui era că noi, oamenii, suntem de fapt un fel de produse artificiale.

— Niște păpuși în care s-a suflat viață, spunea el.

Constatări de felul acesta veneau de obicei după ce trăgea la măsă un pahar sau două de alcool.

Când am fost la Legoland, a stat și s-a holbat la toți oamenii aceia construiți din piese de Lego. L-am întrebat dacă se gândea la mama, dar el a clătinat din cap.

— Gândește-te că totul aici ar putea să prindă viață, Hans Thomas, a spus el. Gândește-te că toate figurile astea ar începe să țopăie mărunț printre căsuțele astea de plastic. Ce ne-am face atunci?

— Ești nebun, am spus eu. Mi se părea bizar ca un tată ce-și duce copilul în vizită la Legoland să-i împuie capul cu astfel de idei.

Mai bine l-aș întreba dacă vrea să-mi cumpere o înghețată. De fapt, mă învățasem să-i cer o favoare de fiecare dată când începea să-și expună aiurelile alea filosofice. Cred că atunci îl mustra puțin conștiința că vorbea mereu cu mine despre lucrurile astea ce nu-i dădeau lui pace. Și, când te mustră conștiința, devii de obicei mult mai darnic. Înainte să apuc să-l întreb de înghețată, el spuse:

— Noi suntem, de fapt, niște figuri de Lego însuflețite.

Am înțeles că înghețata îmi era asigurată pentru că acum va începe o adevărată conferință.

Trebuia să ajungem tocmai la Atena, dar nu plecasem într-o vacanță obișnuită. La Atena sau, în orice caz, undeva în Grecia vom încerca s-o găsim pe mama. Nu era sigur că o vom găsi și, chiar dacă am fi găsit-o, nu era sigur că ea va dori să se întoarcă cu noi în Norvegia. Dar trebuia să încercăm, a spus tata, pentru că nici el, nici eu nu

suportam gândul că va trebui să trăim tot restul vieții fără ea.

Mama ne-a părăsit când eu aveam patru ani. Eu încă o mai numeam „mămica”. Dar, de fapt, am crescut cu tata. De aceea îl numesc așa. Pentru că acum sunt prea mare să-i mai spun „tăticule”.

Mama a plecat în lume în căutare de sine, mi s-a spus. Și eu, și tata i-am dat dreptate. Pentru că era timpul să te găsești pe tine însăși când ai ajuns să fii mămica unui băiețel de patru ani, așa că am susținut proiectul. Numai că eu nu am înțeles niciodată de ce trebuise ea să plece atât de *departe* în această căutare. Cum de nu putuse ea să aranjeze chestiile astea la Arendai, sau în orice caz de ce nu se mulțumise cu o călătorie la Kristiansand, un oraș vecin? Sfatul meu pentru toți cei care pornesc în căutare de sine este că ar trebui să stea pe loc și să se ocupe de chestiile astea chiar acolo unde se află. Pentru că altfel vor fi în pericol să se rătăcească de-a binelea.

Au trecut atât de mulți ani de când mama ne-a părăsit, încât nu-mi pot aminti prea bine cum arăta. Îmi amintesc doar că era mult mai frumoasă decât alte femei. În orice caz, asta obișnuia tata să spună. El era de părere că o femeie, cu cât este mai frumoasă, cu atât are mai multe dificultăți să se înțeleagă pe sine însăși.

Eu am umblat de unul singur și am căutat-o chiar de când a dispărut. De fiecare dată când treceam prin piața din Arendai, credeam că o voi vedea și de fiecare dată când mergeam la bunica, la Oslo, o căutam cu privirea pe strada Karl Johan. Dar, de văzut, n-am văzut-o niciodată. Nu înainte ca tata să-mi pună în față o revistă de modă din Grecia. *Acolo* era poza mamei. Pe copertă și în interiorul revistei. Din poze se vedea destul de clar că încă nu se aflate pe sine însăși. Pentru că nu era mămica mea femeia aceea

din poze. Se vedea de la o poștă că se străduia să fie cu totul altcineva. La amândoi ni s-a făcut îngrozitor de milă de ea.

Revista de modă a ajuns în casa noastră după ce mătușa tatei a fost în vacanță în Creta. Acolo erau agățate reviste cu poza mamei în toate chioșcurile de ziare. Cu câteva drahme cumpărai revista de oriunde. Mi se părea aproape comic să mă gândesc la asta. Aici am tot umblat și am căutat-o ani de-a rândul, iar acolo departe ea se arăta și le zâmbea larg la toți trecătorii.

— În ce dracu' s-o fi băgat? s-a întrebat tata scărpinându-se în cap. Totuși, a decupat pozele ei din revistă și le-a agățat pe peretele din dormitor. Era de părere că era mai bine să aibă pozele cuiva care semăna cu ea decât să nu aibă nimic.

Și așa s-a hotărât tata să mergem în Grecia și s-o căutăm.

— Să încercăm s-o remorcăm acasă din nou, Hans Thomas, a spus el. Altfel tare mă tem că se va îneca în această aventură a modei.

N-am înțeles prea bine ce-a vrut să spună cu aceste ultime cuvinte. Am auzit de mai multe ori că de pildă poți să înoți într-o rochie prea largă, dar nu știam că poți să te îneci într-o aventură. Astăzi știu că este ceva de care toți oamenii ar trebui să se ferească.

Când am oprit pe autostradă la marginea orașului Hamburg, tata mi-a repetat povestea tatălui său. Auzisem totul de multe ori mai înainte, dar era altceva să ascuți o poveste cu toate mașinile gonind pe lângă noi!

Asta din cauză că tata este un copil din flori. Maică-sa l-a făcut cu un neamț în timpul războiului. Eu nu mă rușinez de asta. Știu astăzi că și copiii de nemți pot fi la fel de buni ca toți ceilalți copii. Dar pentru mine e ușor să spun asta. Eu n-am simțit pe pielea mea ce înseamnă să crești într-un oraș din sudul Norvegiei fără tată.

Probabil pentru că ne aflam în Germania i-au revenit tatei în minte întâmplările legate de bunica și bunicul. Și a vrut să le mi le mai povestească încă o dată.

Toată lumea știe că nu era ușor să procuri hrană în timpul războiului. Asta știa și bunica când a plecat pe bicicletă la Froland să culeagă coacăze. Nu avea mai mult de șaptesprezece ani. Necazul a fost că a făcut pană de cauciuc la camera de la bicicletă.

Culesul acela de coacăze a fost cel mai important eveniment din viața mea. Sună bizar că evenimentul cel mai important al vieții mele s-a petrecut cu mai mult de treizeci de ani înainte de a mă naște, dar, dacă bunica n-ar fi avut acea pană în duminica aceea, tatăl meu nu s-ar fi născut. Și dacă el nu s-ar fi născut, nici eu n-aș fi avut vreo șansă.

Așadar, întâmplarea a făcut ca bunica să facă pană de bicicletă sus, la Froland, cu coșulețul plin de coacăze. Bunica nu avea, bineînțeles, la ea petice de lipit cauciucul, și chiar să fi avut toate peticele din lume, nu s-ar fi descurcat să-și repare bicicleta singură.

Și tocmai atunci a trecut pe acel drum de țară un soldat german pe bicicletă. Și deși el era un neamț, nu părea deloc războinic. Ba, dimpotrivă, s-a arătat destul de politicos cu tânăra fată care trebuia să ajungă acasă cu coacăzele ei. Și pe deasupra avea la el și petice de lipit cauciucul.

Dacă bunicul ar fi fost un ticălos și un nemernic, așa cum lesne credem noi în Norvegia că au fost toți soldații germani, putea să treacă pe lângă ea fără să se oprească. Dar nu acesta este, evident, lucrul cel mai de condamnat. Pentru că și bunica putea prea bine să-și ridice nasul pe sus și să refuze ajutorul unui nemțălău cu care țara se afla în război.

Problema a fost că soldatul și-a dat seama că o place pe tânăra fată care se afla la necaz. Acum, ce să mai spunem, în necazul cel mare care a dat mai apoi peste ea, avea și el,

de fapt, o vină. Dar chestiile astea s-au întâmplat mulți ani mai târziu...

La momentul acesta al povestirii, tata obișnuia să-și aprindă o țigară. Și, ei bine, și bunica îl plăcuse pe bunicul. Aici a fost toată greșeala. Nu numai că i-a mulțumit frumos pentru că i-a lipit cauciucul, dar s-a lăsat convinsă să-și dea întâlnire cu el la Arendai. Ea a fost și proastă, și neprevăzătoare. Aici nu încapе îndoială. Dar răul cel mare i s-a tras de la faptul că l-a întâlnit din nou pe soldatul Ludwig Messner.

În acest fel, bunica a devenit iubita unui soldat german. Din nefericire, nu e întotdeauna posibil să-i alegem pe cei de care ne îndrăgostim. Dar ea ar fi putut să se decidă să nu-l mai întâlnească din nou *înainte* de a se îndrăgosti de-a binelea de el. Asta n-a făcut-o și lucrul acesta avea s-o coste scump mai târziu.

Bunicul și bunica au continuat să se întâlnească în secret. Dacă lumea din Arendai ar fi aflat că ea avea pe ascuns întâlniri amoroase cu un soldat german, ar fi azvârlit-o din buna lor tovărășie. Pentru că singurul mod în care oamenii obișnuiți puteau lupta împotriva nemților era că nu voiau să aibă nimic de-a face cu ei.

În vara lui 1944, Ludwig Messner a fost trimis înapoi în Germania pentru a apăra Al Treilea Reich pe frontul de est. El nici n-a apucat să-și ia la revedere ca lumea de la bunica. De cum s-a urcat în tren la Arendai, a dispărut și din oraș, și din viața ei. N-a mai auzit nimic despre el de atunci, deși mulți ani după război a încercat să-i dea de urmă. După un timp a fost din ce în ce mai convinsă că a murit în luptele cu rușii.

Drumul cu bicicleta la Froland și tot ce a urmat după aceea ar fi fost poate cu totul uitate dacă bunica n-ar fi rămas gravidă. Asta s-a întâmplat imediat înainte ca el să

plece pe frontul de est, dar ea însăși n-a știut decât la câteva săptămâni după plecarea lui.

Tot ce s-a întâmplat după aceea, tata numește cruzime umană. Ajuns la acest subiect, se oprește și-și aprinde o nouă țigară. Tata s-a născut exact înainte de eliberare, în mai 1945. De îndată ce nemții au capitulat, bunica a fost luată în primire de norvegieni. Ei le urau pe toate fetele norvegiene care se încurcaseră cu soldați nemți. Fetele astea nu erau deloc puține la număr, din păcate, dar cel mai mult au avut de suferit cele care făcuseră copii cu soldații germani. Adevărul a fost că bunica a fost împreună cu bunicul pentru că era îndrăgostită de el, și nu pentru că avea idei naziste. Bunicul nu era, de fapt, nici el nazist. Înainte ca ei să pună mâna pe el și să-l trimită înapoi în Germania, făcuse planuri cu bunica să fugă împreună în Suedia. Singurul lucru care i-a împiedicat a fost că umblau zvonuri că grănicerii suedezi îi împușcau pe dezertorii germani care încercau să treacă granița.

Oamenii din Arendai s-au aruncat asupra bunicii și au tuns-o la piele. Au lovit-o și au îmbrâncit-o, cu toate că era mama unui nou-născut. Se poate spune cu toată certitudinea că Ludwig Messner nu s-ar fi purtat cu ea așa, deși era un nemțâlău disprețuit de toți.

Tunsă chilug, fără un firicel de păr pe cap, bunica a trebuit să plece la unchiul Trygve și la mătușa Ingrid la Oslo. Nu avea curaj să rămână în continuare la Arendai. Și cum arăta pleșuvă ca un bătrân, a trebuit să poarte pe cap o căciuliță, cu toate că era spre vară și crăpai de căldură. Mama ei locuia în continuare la Arendai și, la cinci ani după război, bunica a luat vaporul și s-a întors acolo împreună cu tatăl meu.

Nici bunica, nici tata nu caută scuze pentru ceea ce s-a întâmplat la Froland. Singura întrebare care se pune este despre modul de pedepsire în sine. De pildă, te întrebi câte

generații trebuie pedepsite pentru vina bunicilor? Bunica are, firește, o bună parte din vină și ea n-a negat asta niciodată. Dar se pune problema dacă e corect să pedepsești și copilul?

M-am gândit uneori la toate astea. Tata a venit pe lume, evident, în urma unui păcat. Dar toți oamenii au venit pe lume în urma păcatului original. Să urmărim rădăcinile înapoi tocmai până la Adam și Eva? Ceva șchioapătă aici, sunt convins de asta. În primul caz e vorba de mere, în celălalt e vorba de coacăze. Și în ambele cazuri ceva încolăcit, un șarpe în primul, un cauciuc de bicicletă în al doilea, a stat la baza ispitei.

În orice caz, toate mamele știu că nu poți trăi mai departe făcându-și reproșuri pentru un copil care este deja născut. Și, după părerea mea, nu poți deloc să-l acuzi de asta pe copil. Eu cred că și un copil de german are dreptul să se bucure de viață. Aici eu și tata suntem întotdeauna de acord.

Tata a crescut, așadar, ca un copil de neamț. Și deși oamenii din Arendai nu mai luau la bătaie stricatele de femei care se încurcaseră cu nemții, cum le numeau ei, copiii continuau să-și bată joc de copiii de nemți. Pentru că ei, copiii, învață destul de repede să fie la fel de diabolici ca și oamenii mari. Tata a avut, prin urmare, o copilărie grea. Când a împlinit șaptesprezece ani, n-a mai suportat. Și deși Arendai îi era și lui la fel de drag ca și celorlalți, s-a hotărât să plece pe mare, ca matelot pe un vapor. Șapte ani mai târziu s-a întors la Arendai cu mama, pe care o întâlnise la Kristiansand. S-au mutat împreună într-o casă veche de pe Hisoy și acolo m-am născut eu la 29 februarie 1972. Așa stând lucrurile, trebuie și eu în mod natural să port vina a ceea ce s-a întâmplat acolo la Froland. Ca o urmare îndepărtată a unui păcat original.

Cu o copilărie de copil de neamț și pe deasupra cu mulți ani pe mare, tata a devenit un mare iubitor de băuturi tari. Poate că iubea chestiile astea un pic prea mult; după umila mea părere. El spunea că, bea ca să uite, dar eu cred că tocmai aici greșea cel mai tare. Pentru că atunci când bea, începea să țină predici despre bunica și bunicul și despre viața lui de copil de neamț. Câteodată începea să plângă. Eu cred că băuturile astea tari îl făceau să-și amintească totul și mai bine.

În încheierea discuției a spus:

— Și acum mama ta care a dispărut! Când ai început să mergi la grădiniță, ea era profesoară de balet. Apoi s-a angajat ca model. A plecat de câteva ori la Oslo, de câteva ori la Stockholm și într-o zi nu s-a mai întors acasă. Singura știre pe care am primit-o de la ea a fost o scrisoare în care ne spunea că și-a găsit ceva de lucru în străinătate și nu știa când se va întoarce. Așa spune omul când dispare o săptămână sau două. Dar ea e plecată de mai bine de opt ani...

Și asta auzisem de mai multe ori, dar acum tata mai adăugă:

— Întotdeauna a fost ceva, o *lipsă* în familia mea, Hans Thomas. Întotdeauna a fost cineva care s-a rătăcit pe undeva. Cred că este un blestem al neamului.

Când am auzit cuvântul blestem, m-am înspăimântat oarecum. Mai târziu, în mașină, m-am gândit că poate avea dreptate.

Mie îmi lipsea bunicul, tatei îi lipsea tatăl, mie îmi lipsea mama, iar tatălui meu, soția. Iar tata avusese încă un destin și mai trist. Tatăl bunicii murise când ea era copil, din cauza unui buștean care se prăbușise peste el. Deci și ea crescuse fără tată. Poate de aceea făcuse un copil cu un soldat german care plecase departe și murise în război. Și

poate de aceea fiul ei se căsătorise cu o femeie care plecase la Atena în căutare de sine însăși.

DOI DE INIMĂ NEAGRĂ

...Dumnezeu acolo în cer se amuză de necredința oamenilor...

La granița cu Elveția ne-am oprit la o stație nostimă de benzină. Avea o singură pompă. Dintr-o căsuță verde a ieșit un bărbat foarte scund. Era pitic, se pare. Tata i-a pus în față o hartă și l-a întrebat care e cel mai scurt drum prin munții Alpi, spre Veneția.

Piticul i-a răspuns cu o voce pițigăiată în timp ce arăta cu degetul pe hartă, vorbea doar germana, așa că tata mi-a tradus că omulețul ne sfătuia să înnoptăm într-un sătuc ce se numea Dorf.

În timp ce vorbea, s-a uitat la mine de parcă n-ar mai fi văzut un copil în viața lui. Poate că-i plăceam în mod deosebit din cauză că eram amândoi la fel de înalți. Eram gata să pornim mașina când mi-a întins o lupă într-un etui verde.

— Ia-o cu tine, mi-a spus el cu voce gâtuită. E făcută dintr-un ciob pe care l-am găsit în burta unei căprioare rănite de un vânător. Cred că vei avea nevoie de ea la Dorf, ce spun eu, sigur vei avea nevoie de ea, băiete. Pentru că un lucru pot să-ți spun: de cum te-am văzut, am fost sigur că vei avea nevoie de o mică lupă pe drum! mi-a tradus tata.

Mă întrebam dacă nu cumva Dorful acela este un sătuc atât de mic, încât avem nevoie de o lupă ca să-l găsim. l-am întins mâna și i-am mulțumit pentru dar. Apoi am intrat în mașină. Mâna lui nu numai că era mai mică decât a mea, dar era și mult mai rece.

Tata a coborât geamul de la mașină și i-a făcut cu mâna piticului, care i-a răspuns fluturându-și brațele scurte.

— Veniți de la Arendai, *nicht wahr?* a spus el în timp ce tata pornea Fiatul.

— Așa e, a spus tata și a pornit.

— De unde știe că venim de la Arendai? am întrebat eu.

Tata m-a privit în oglindă:

— Nu i-ai spus tu?

— *Niks!*

— Oh, ba da, insistă tata. Pentru că eu, în orice caz, nu i-am spus.

Dar eu știam că nu-i spuseseam și, chiar dacă i-aș fi povestit că venim de la Arendai, piticul tot n-ar fi înțeles, pentru că eu nu eram în stare să spun nicio vorbă în germană.

— De ce crezi că era așa de mic? l-am întrebat pe tata când am intrat pe autostradă.

— Nu știi de ce? a zis tata. Tipul ăsta e așa de mic pentru că este un om artificial. A fost făcut de un vrăjitor evreu acum multe sute de ani.

Am înțeles, desigur, că glumea, și totuși am spus:

— Așadar, e în vârstă de câteva sute de ani?

— Nici asta n-ai știut? continuă tata. Oamenii artificiali nu îmbătrânesc ca noi. Este singurul avantaj cu care se pot lăuda. Dar e destul de important pentru că asta înseamnă că nici nu vor muri.

În timp ce mașina mergea, am scos lupa și l-am examinat pe tata dacă avea păduchi în păr. Nu avea păduchi, dar avea niște fire de păr cam urâte pe ceafă.

Am trecut granița spre Elveția și am văzut un indicator ce arăta drumul spre Dorf. Am cotit pe un drum îngust ce urca spre Alpi. Ici și colo, pe culmile cele înalte ale munților se zăreau case izolate, parcă presărate printre copaci.

În curând s-a întunecat și eu aproape ațipisem pe scaunele din spate. Eram gata să mă cufund în somn când am tresărit pentru că tata a frânat brusc.

— Pauză de fumat! a spus el.

Am ieșit afară în aerul proaspăt de munte. Era întuneric acum. Deasupra noastră atârna un cer de stele ca un covor electric cu becuțe mitite de câte o miime de wați putere.

Tata se duse la marginea drumului și urină. Se întoarse apoi la mine, își aprinse o țigară, arătă spre cer și spuse:

— Suntem niște mici târâtoare, băiete. Suntem niște figuri micuțe de Lego ce încearcă să se târască de la Arendai la Atena într-un Fiat obosit. Puah! Pe un bob de mazăre! Dincolo, adică extrem de departe de această grăunță pe care trăim, Hans Thomas, sunt miliarde de galaxii. Fiecare dintre ele se compune din câteva sute de miliarde de stele. Și numai Dumnezeu știe câte globuri pământeste există!

El scutură scrumul țigării și continuă:

— Eu nu cred că suntem singuri în univers, băiatul meu. Nu, nici vorbă! Universul clocotește de viață. Chestia e că nu vom primi niciodată *răspuns* la întrebarea asta. Suntem singuri în univers sau nu? Galaxiile sunt ca niște insule pustii fără vapoare între ele.

Se puteau spune multe despre tata. Dar în compania lui nu te plictiseai niciodată. După părerea mea, n-ar fi trebuit să se mulțumească să fie doar un biet mecanic de reparat mașini. Dacă ar fi fost după mine, i-aș fi dat salariu de la stat ca filosof. Chiar el a spus asta. Avem departamente pentru una și pentru alta, a spus el. Dar nu există niciun departament pentru filosofie. Chiar și țările cele mari cred că se pot descurca fără asta.

Împovărat ereditar, așa cum eram, încercam uneori să particip la discuțiile filosofice pe care le deschidea tata ori de câte ori nu vorbea despre mama. Așa că acum am spus:

— Dar, deși universul e mare, asta nu înseamnă că globul nostru pământesc este mic și neînsemnat cât un bob de mazăre. Tu ce crezi?

El ridică din umeri, aruncă mukul de țigară și-și aprinse alta. De fapt, el nu s-a sinchisit niciodată de ceea ce credeau ceilalți atunci când vorbea despre viață și stele. El era mult prea preocupat de propriile sale gânduri. În loc să-mi răspundă, a

— De unde dracu' venim noi, Hans Thomas? Te-ai gândit vreodată?

M-am gândit de multe ori, dar știam de fapt că pe el nu-l interesa răspunsul meu. De aceea l-am lăsat să continue. Ne cunoșteam de atâta timp, eu și tata. Cel mai bine era să-l ascult.

— Știi ce a spus bunica? A spus că a citit în Biblie că Dumnezeu acolo în cer se amuză de necredința oamenilor...

— Cum așa? am întrebat eu, pentru că este întotdeauna mai ușor să întrebi decât să răspunzi.

— Ei bine, a început el. Dacă există un Dumnezeu care ne-a creat, atunci noi suntem într-un fel niște făpturi artificiale în ochii lui. Știm să predicăm, să ne certăm și să ne batem. Și moartea ne desparte pe unii de alții. Înțelegi tu? Suntem dați dracului de deștepți, fabricăm bombe atomice și nave cosmice de trimis pe Lună. Dar nimeni nu se întreabă de unde venim. Suntem doar aici, de față, prezenți la apel.

— Și Dumnezeu râde de noi, nu?

— Exact! Dacă *noi* am fi fost în stare să fabricăm un om artificial, Hans Thomas! Și dacă acest om artificial ar începe să țină predici despre cursul la bursă sau despre pariurile la cursele de cai, fără să pună cea mai simplă și mai importantă dintre toate întrebările, și anume cum a apărut el, atunci chiar că am fi izbucnit în hohote de râs cu toții.

Scoase el însuși un hohot de râs înainte de a continua:

— Ar fi trebuit să citim Biblia cu mai multă atenție, băiete. Pentru că Dumnezeu, după ce i-a creat pe Adam și Eva, a început să se plimbe prin grădină și să-i spioneze.

Chiar așa cum îți spun. El a stat la pândă în spatele copacilor și al tufelor și a urmărit cu atenție tot ce făceau ei. Înțelegi? Nu era în stare să-și ia ochii de la ei, atât de preocupat era de ceea ce crease. Și nu pot să-l învinovățesc. Nu, nici vorbă, îl înțeleg atât de bine.

A stins țigara și cu asta pauza de fumat s-a încheiat. În ciuda a toate cele, mă consideram un băiat deosebit de norocos că am avut parte de treizeci-patruzeci de astfel de pauze de fumat înainte de a ajunge în Grecia.

În mașină am scos lupa pe care o promisem în dar de la piticul cel misterios. M-am decis să studiez lumea înconjurătoare mai îndeaproape. Dacă urmăream cu atenție o furnică sau o floare, reușeam poate să dezvălui câteva secrete ale naturii. Și atunci i-aș fi dăruit tatei puțină liniște în suflet ca dar de Crăciun.

A condus pe șoseaua abruptă din munții Alpi și a durat destul de mult până am ajuns la Dorf.

— Dormi, Hans Thomas? a întrebat tata după o vreme, și tocmai în momentul în care a întrebat aș fi adormit dacă tăcea.

Am spus că nu, și cu asta m-am trezit oarecum.

— Știi, a spus el, mă întreb dacă nu cumva piticul ăla ne-a păcălit.

— Nu e adevărat că a găsit lupa în stomacul unei căprioare? am bolborosit eu.

— Ești obosit, Hans Thomas. E vorba despre drum. De ce ne-o fi trimis prin locurile astea pustii? Autostrada trece doar peste Alpi. Am văzut ultima casă cu patru mile în urmă, iar un loc unde am putea înnopta a fost cu mult mai înainte.

Eram atât de obosit, că n-am fost în stare să-i răspund. Mă gândeam că iubirea pe care i-o purtam tatei bătea toate recordurile din lume. El nu trebuia să fie un simplu mecanic, nu. Ar fi trebuit să i se dea voie să discute despre

enigmele vieții cu îngerii din cer. Îngerii sunt mult mai înțelepți decât oamenii, m-a învățat tata. Ei nu sunt la fel de înțelepți ca Dumnezeu, dar pot înțelege tot ce le trece oamenilor prin cap fără să facă vreun efort.

— De ce dracu' ne-o fi trimis la Dorf? continuă tata. Parcă văd că ne-a trimis într-un sat de pitici.

Atât am auzit înainte de a adormi. Am visat un sat plin de pitici. Erau cu toții foarte cumsecade, vorbeau de-a valma unii cu alții despre o mulțime de lucruri, dar niciunul nu se întreba unde se afla în lume și nici de unde venea.

Cred că îmi amintesc că tata m-a scos din mașină în brațe și m-a dus într-un pat. În aer mirosea a miere. Și o voce de femeie a spus:

— Da, da. *Aber natürlich, mein Herr.*

TREI DE INIMĂ NEAGRĂ

...să pui ornamentele astea aici, „în mijlocul pădurii, atât de departe de lume!...

Trezindu-mă, dimineața, mi-am dat seama că ne aflam în Dorf. Tata încă mai dormea alături de mine. Trecuse de opt, dar el probabil avea nevoie de somn. Seara, indiferent cât de târziu, obișnuia să bea un păhărel. Așa zicea el, „un păhărel”. Dar eu știam că păhărelele erau destul de mari. Și puteau fi și destul de multe.

De la fereastră am văzut un lac foarte întins. M-am îmbrăcat în grabă, am ieșit din cameră și am coborât la parter. Acolo am întâlnit o doamnă foarte grasă. Încerca amabilă să vorbească cu mine, deși nu știa o boabă de norvegiană.

— Hans Thomas, spuse ea de mai multe ori. Așadar, tata mă prezentase deja în timp ce mă purtase în brațe spre dormitor, m-am gândit.

Afară, pe gazonul din fața lacului, era un scrânciob caraghios și-am început să mă dau în el. Era foarte înalt și

puteai privi din el pe deasupra caselor. Am aruncat câteva priviri sătucului așezat în munții Alpi. Cu cât mă dădeam mai tare în scrânciob, cu atât puteam vedea mai de sus priveliștea înconjurătoare.

Așteptam să se trezească tata. Cred că se va amuza copios când va vedea Dorful la lumina zilei. Pentru că Dorful era de fapt un sat ca de păpuși. Între munții înalți acoperiți de zăpadă erau două-trei străduțe înguste și câteva băcănii. Când mă ridicam în aer, era ca și cum sub mine se afla unul dintre satele de la Legoland. Pensiunea era o clădire albă cu trei etaje, obloane roz și multe geamuri micuțe din sticlă colorată.

În curând m-am plictisit de scrânciob și mi-a părut bine când tata a ieșit și m-a chemat la micul dejun.

Am intrat înăuntru într-o sală mică, cu siguranță una dintre cele mai mici din lume. Nu era loc decât pentru patru mese, iar pe deasupra eu și tata eram singurii oaspeți. Lângă sala de mese era un restaurant mai mare, dar era închis.

Am observat că tata avea conștiința oarecum încărcată că dormise mai târziu decât mine și de aceea l-am întrebat dacă pot să beau suc la micul dejun în loc de lapte. El a cedat imediat și a spus că atunci își permite și el un „viertel”. Cuvântul suna necunoscut, dar ceea ce i s-a turnat în pahar amintea în mod suspect de vin roșu. Am priceput că nu vom călători mai departe înainte de a doua zi dimineața.

Tata mi-a spus că locuim la Gasthaus. Asta însemna „casă de oaspeți”, dar, cu excepția ferestrelor, nu arăta prea diferită de o pensiune obișnuită. Pensiunea se numea „Schoner Waldemar” și lacul se numea Waldemarsee. Dacă nu mă înșelam, ambele denumiri veneau de la unul și același Waldemar.

— Ne-a păcălit, a spus tata după ce a luat o înghițitură din băutura lui.

Am înțeles imediat că vorbea despre pitic. El era cel care se numea Waldemar.

— Am ocolit mult? am întrebat eu.

— Ocolit, ai spus? Cât am mers de la stația aia de benzină până aici, puteam să ajungem la Veneția! Mă înțelegeți, în kilometri adică... Drumul parcurs după ce l-am întrebat pe el a fost în plus.

— La dracu'! am spus eu. Fiind mereu împreună cu tata îmi însușisem și eu câte ceva din limbajul lui de marinăr.

— Mai am doar două săptămâni de vacanță, continuă el. Și nu putem fi siguri că o vom găsi pe mama de îndată ce vom ajunge la Atena.

— Atunci de ce nu plecăm mai departe astăzi? a trebuit să întreb, pentru că eram la fel de interesat ca și el s-o găsim pe

— Și de unde știi tu că nu plecăm mai departe astăzi?

N-am avut chef să-i răspund, dar am arătat spre paharul lui.

El a izbucnit în râs. Râdea atât de tare și de strident, încât doamna cea grasă a început și ea să râdă, deși habar n-avea ce spuneam.

— Am ajuns aici cam pe la ora unu azi-noapte, a spus el. De aceea sunt de părere că merităm o zi să ne venim în fire.

Am ridicat din umeri. Eu fusesem acela care protestase că mergem cu mașina prea mult fără să ne *oprim* și nu aveam replică. Eram puțin nesigur dacă el voia într-adevăr să-și vină în fire sau să-și petreacă întreaga zi sorbind băuturi alcoolice.

S-a dus la mașină și a adus bagajele. La miezul nopții, când ajunseserăm la pensiune, nu apucase să ia cu el în cameră nici măcar o periuță de dinți.

Șeful a propus apoi să facem o plimbare. Doamna de la casa de oaspeți ne-a spus că e superb pe munte, dar că ia timp să urci și să cobori. Așa că vom reuși să fim înapoi până la căderea serii, a spus ea.

Dar cum v-am spus, tata avea întotdeauna idei grozave. Ce face omul când vrea să coboare de pe un munte înalt atunci când n-are chef să-l urce? Bineînțeles că întreabă dacă există o șosea care duce spre vârful muntelui. Doamna a răspuns că era o șosea, dar dacă vrei să iei mașina la urcare și vrei să cobori pe picioare, atunci va trebui să *urci* din nou să aduci mașina jos.

— Luăm un taxi la deal și coborâm pe jos, a spus tata. Și exact asta am făcut.

Doamna a telefonat după un taxi și șoferul a crezut că eram nebuni, dar tata i-a fluturat niște franci elvețieni pe sub nas și atunci șoferul a făcut exact ce i-a cerut.

Doamna de la casa de oaspeți ne-a dat un sfat mult mai bun decât piticul de la stația de benzină. Pentru că un peisaj atât de frumos nu mai văzusem nici eu, nici tata, cu toate că veneam din Norvegia, unde sunt peisaje minunate.

De sus am văzut la poalele muntelui un lac înconjurat de cășuțe, mici ca niște puncte. Erau Dorful și Waldemarsee.

Deși eram în mijlocul verii, un vânt puternic ne pătrundea pe sub haine acolo sus pe munte. Tata a spus că ne aflam mult peste nivelul mării, mult mai sus decât de pe oricare alt munte din Norvegia. Gândul acesta îmi plăcea, dar tata era dezamăgit. El mi-a destăinuit că a pus la cale plimbarea asta sus pe munte pentru că spera să vadă de acolo Marea Mediterană. Poate s-a gândit că de acolo de sus va *vedea* și cu ce se ocupa mama în Grecia.

— Pe mare mă obișnuisem exact invers, a spus el. Stăteam pe punte ore și zile în șir și nu zăream pământul.

Am încercat să-mi imaginez cum era.

— Era mult mai bine, a continuat el de parcă mi-ar fi citit gândurile. Întotdeauna mă simt încătușat când nu pot vedea marea.

Am pornit la vale pe o potecă ce trecea printre copacii înverziți. În aer se simțea miros de miere.

Ne-am oprit la un moment dat să ne odihnim și ne-am întins în iarbă. Eu am scos lupa și tata și-a aprins o țigară. Am văzut o furnică ce se cățara pe un băț, dar nu stătea deloc locului și a fost deci imposibil s-o pot observa. Așa că am scuturat-o și am examinat bățul care, mărit prin lupă, arăta ciudat, dar n-am devenit cine știe ce deștept descoperind asta.

Deodată am auzit un foșnet în frunziș. Tata a sărit în picioare de parcă ne-ar fi atacat niște bandiți primejdioși. Dar nu era decât o căprioară nevinovată. Făptura s-a oprit câteva secunde și ne-a privit drept în ochi înainte de a fugi din nou în pădure. Privindu-l apoi pe tata, am înțeles că el ca și căprioara se înspăimântaseră grozav. De atunci l-am asemuit mereu pe tata în gândurile mele cu o căprioară, dar niciodată n-am avut curajul să-i mărturisesc.

Deși băuse un *viertel* la micul dejun, tata era destul de sprinten în dimineața asta. Am luat-o la vale pe coasta muntelui și ne-am oprit brusc când am dat peste niște pietre albe așezate în șiruri și coloane pe un teren micuț între copaci. Erau cu siguranță câteva sute, toate rotunde și lucioase, și niciuna nu era mai mare decât un cubuleț de zahăr.

Tata s-a oprit și s-a scărpinat în cap.

— Ce sunt astea? Niște chestii care cresc pe aici? l-am întrebat.

El a clătinat din cap și a spus:

— Aici miroase a sânge de creștin, Hans Thomas.

— Ce ciudat mi se pare să pui ornamentele astea aici, în mijlocul pădurii, atât de departe de lume!

El nu mi-a răspuns imediat, dar am înțeles că era de acord cu mine.

Tata detesta faptul că nu găsea explicație la lucrurile de care era preocupat. În astfel de situații îmi amintea puțin de Sherlock Holmes. Apoi a spus:

— Seamănă cu un cimitir. Fiecare pietricică e pusă exact la câțiva centimetri una de alta...

Mă așteptam să spună că dorfii au îngropat acolo niște oameni mititei, figuri de Lego, dar probabil că asta era o nebunie chiar și pentru el.

— Cu siguranță niște copii au îngropat buburuze pe aici, a spus el, aflat în mod vizibil în lipsa unei explicații plauzibile.

— Posibil, am spus eu, în timp ce începusem să studiez cu lupa una dintre pietre. Nu cred că buburuzele au ouat pietrele

El a izbucnit într-un hohot de râs. M-a cuprins de peste umeri și am continuat încetișor drumul la vale pe coasta muntelui. După puțin timp am dat de o căsuță de bârne.

— Crezi că locuiește cineva aici? l-am întrebat.

— Bineînțeles! a răspuns tata.

— Și cum poți fi atât de sigur de asta?

El îmi arată coșul casei. Din el se ridica un firicel de fum.

Mai jos de căsuță ne-am oprit și am băut apă dintr-o conductă ce ieșea dintr-un pârlăiaș. Tata a spus că se numea cișmea.

PATRU DE INIMĂ NEAGRĂ

...în mână aveam o cărticică...

Se făcuse deja după-amiază când am ajuns din nou jos, la Dorf.

— E timpul să mâncăm un prânz ca lumea, a spus tata.

Restaurantul era deschis și l-am preferat sălii mici. La o masă stăteau câțiva dorfii cu câni de bere în față.

Am mâncat cârnați cu varză acră cum se mănâncă în Elveția. La desert ni s-a servit prăjitură cu mere și cremă de la Alpi.

Tata a avut poftă să mai stea la masă și „să guste o tărie de Alpi”, cum zicea el. Mie nu-mi convenea ideea să stau și să mă uit la el, așa că mi-am luat sticla cu sirop de zmeură și am urcat în cameră. Am citit iar revistele cu Donald rățoiul pe care le citisem cel puțin de zece, douăzeci de ori înainte. Și apoi am luat pachetul de cărți de joc și am întins o cabală. De fiecare dată cabala s-a închis aproape de cum am întins cărțile. M-am plictisit și am coborât la restaurant.

Era bine să-l conving pe tata să urce în cameră înainte de a se îmbăta și a începe să înșire poveștile lui marinărești. Era însă evident că încă nu terminase de gustat tăria de Alpi. Și în plus se întinsese la discuții pe nemțește cu niște dorfii.

— Poți să dai o tură prin oraș, mi-a spus el.

L-am considerat laș pentru că nu a vrut să mă însoțească. Dar astăzi sunt fericit că n-a făcut-o. Cred că steaua sub care mam născut e mai norocoasă decât a lui.

„Tura prin oraș” a luat exact cinci minute. Atât de mic era orașul. În linii mari nu avea decât o stradă și aceea se numea Waldemarstrasse. Dorfii nu aveau cine știe ce fantezie.

Mă simțeam furios pe tata că rămăsese acolo cu dorfii să bea rachiu. „Tărie de Alpi!” De parcă suna ceva mai frumos decât rachiu. Odată, tata mi-a spus că sănătatea lui nu-i permite să se lase de băut. M-am tot sucit și răsucit și am repetat la infinit cuvintele astea ca să pot înțelege ce a vrut să spună. În mod obișnuit oamenii spun invers, dar tata era mereu o excepție. Nu degeaba era el copil de german!

Toate prăvăliile din oraș erau închise, doar o mașină roșie încărcată cu marfă se oprise în fața unui magazin să descarce produsele. O fetiță elvețiană arunca o minge într-

un perete, un bătrân stătea pe o bancă sub un copac rămuros și fuma dintr-o pipă scurtă. Asta era tot! Chiar tot! De jur-împrejur erau case mici și frumoase ca din poveste, dar, cu toate astea, sătucul ăsta din Alpi era plictisitor de moarte. În orice caz nu puteam înțelege la ce-mi putea fi de folos o lupă.

Singurul lucru care mă mai înveselea puțin era că a doua zi aveam să plecăm mai departe. Și după-amiaza sau seara aveam să ajungem în Italia. De acolo, prin vechea Iugoslavie, vom ajunge în Grecia. Și în Grecia, acolo se putea întâmpla să o găsim pe mama. La gândul ăsta mă treceau fiori.

Am traversat strada spre o brutărie micuță. Era singura vitrină în care încă nu-mi aruncasem privirea. În ea erau un platou cu prăjituri uscate și un bol în care înota un peștișor. Bolul era ciobit pe margine. Bucata de sticlă care lipsea era cam la fel de mare cât lupa primită de la piticul cel misterios, la stația de benzină. Am scos din buzunar lupa și am studiat-o cu atenție. Era doar puțin mai mică decât ciobul lipă.

Un peștișor portocaliu înota în cercuri. Probabil trăia din firimituri de prăjituri. Poate o căprioară a încercat să mănânce peștișorul și, nereușind, a mușcat bolul. Cine poate ști?

Soarele era la asfințit. O rază a alunecat prin fereastră și a pătruns în vasul de sticlă. Atunci am văzut că peștișorul nu era numai portocaliu. Era și roșu, și galben, și verde. Și apa, și vasul de sticlă au împrumutat culorile lui. Dintr-o dată totul semăna cu paleta unui pictor. Mă uitam atent la peștișor, la vas și la apă și aveam senzația că nu mai știu unde mă aflu. Timp de câteva secunde am avut impresia că eu eram peștișorul din bolul de sticlă, iar el era cel care stătea în stradă și se holba la

Și cum stăteam privind fascinat peștișorul, am observat înăuntru, în spatele tejghelei, un bărbat cu părul alb care îmi făcea semn să intru.

Mi s-a părut ciudat că brutăria era deschisă seara târziu. Mai întâi am aruncat o privire spre „Schöner Waldemar” să văd dacă tata era gata cu tăria de Alpi, dar nu l-am zărit, așa că am deschis ușa și am intrat.

— Grüss’ Gott! am spus eu solemn. Era tot ce știam din germana elvețiană și însemna „Pace Domnului” sau cam așa ceva.

Brutarul părea un om cumsecade.

— Norvegian! am spus eu și m-am bătut în piept să-i arăt că nu știu limba.

Bătrânul s-a aplecat peste tejgheaua de marmură și m-a privit drept în ochi.

— Wirklich? a spus el. Eu la fel locuit în Norvegia. Mulți, mulți ani de atunci. Uitat tot norvegiană.

S-a întors cu spatele și a deschis un frigider vechi. A scos din el o sticlă de suc, a desfăcut-o și a pus-o pe tejghea.

— Und tu place zuc, spuse el. Nicht wahr? Poftești, tânăr prieten! Foarte sehr bun zuc.

Am dus sticla la gură și am luat câteva înghițituri. Era încă și mai bun decât sucul pe care l-am băut la „Schöner Waldemar”. Cred că era suc de pere.

Bătrânul se aplecă peste tejghea din nou și-mi șopti:

— Avut gust bun?

— Minunat, am răspuns eu.

— Jawohl, șopti el iarăși. Este foarte sehr bun zuc. Găsește alt bun zuc la Dorf aici. Acela mult besser bun. Nu vinde la prăvălie. Oaspete ești?

Am dat din cap afirmativ. Îmi vorbea șoptit și asta m-a înspăimântat puțin. Dar când l-am privit, în ochii lui albaștri am văzut o mare blândețe.

— Eu sunt din Arendai, am spus. Eu și tata suntem în drum spre Grecia s-o căutăm pe mama. Ea s-a rătăcit, din păcate, în lumea modei.

El m-a privit oarecum aspru.

— Spus Arendai, prieten meu? Și rătăcit? Poate mai mulți făcut asta. Eu câțiva ani auch am stat în der Grimme Stadt. Ei uitat pe mine, cred.

Am privit în sus la el. Oare locuise el într-adevăr la Grimstad? Era un oraș învecinat. Vara, obișnuiam să merg acolo cu tata, cu vaporul.

— Nu este prea... departe de Arendai, am murmurat eu.

— Nu, nu. Și eu știut că un tânăr valet aici la Dorf vine într-o zi. Să ia în primire comoara, prieten meu. Nu e numai a mea de-acum.

Și chiar atunci am auzit vocea tatei care mă striga. Am înțeles după voce că băuse mult rachiou de Alpi.

— Mulțumesc frumos pentru suc, am spus eu. Dar trebuie să plec acum, pentru că mă strigă tata.

— Vater da. Aber natürlich, prieten meu. Așteaptă doch puțin. Când uitai la pește, eu pus în cuptor briose. Văzut că ai lupa. Înțeles că valetul așteptat venit. Tu vei înțelehge, fiule, vei înțelehge...

Bătrânul dispăru în cămăruța din spate. În clipa următoare se întoarse cu patru briose proaspete pe care le puse într-o pungă de hârtie. Mi-a dat apoi punga și mi-a spus cu o mină serioasă:

— Nur un importhant lucru trebuie promiți. Ascunzi briosa cea mahre și o mănânci la urhmă când singur ești. Niciodată nu vei povesti la alții asta. Înțelehgi?

— Da, sigur, am spus. Mulțumesc frumos.

În clipa următoare eram în stradă. Totul se întâmplase prea repede și eu nu-mi mai amintesc altceva decât că l-am întâlnit pe tata între micuța brutărie și „Schöner Waldemar”.

I-am povestit că am primit în dar o sticlă de suc și patru briose de la un bătrân brutar care, pe vremuri, locuise pentru scurt timp în Grimstad. Tata n-a luat în seamă spusele mele și a mâncat o briosă pe drumul spre pensiune. Eu am mâncat două. Pe cea mare am ascuns-o în punga de hârtie.

Tata a început să sforăie de cum s-a întins în pat. Eu, în patul meu, mă gândeam la bătrânul brutar și la peștișorul auriu. La un moment dat mi s-a făcut foame, m-am ridicat din pat și am căutat punga cu ultima briosă. M-am așezat pe un scaun și am mușcat din ea pe întuneric.

Deodată am simțit între dinți ceva tare. Am scobit în briosă și am dat de un obiect de mărimea unei cutii de chibrituri. Tata sforăia în patul lui. Am aprins o veioză.

În mână aveam o cărticică. Pe coperta ei sta scris: *„Sukul purpuriu și insula misterioasă”*.

Am răsfoit-o atent. Deși era extrem de mică, avea mai mult de o sută de pagini cu scris microscopic. Am încercat să citesc literele minuscule, dar mi-a fost imposibil. Atunci mi-am amintit de lupa pe care am primit-o de la pitic. Am căutat pantalonii, am găsit lupa în etuiul verde într-unul dintre buzunare și am încercat să citesc prima pagină. Literele erau și acum foarte, foarte mici, dar reușeam să citesc textul dacă mă străduiam nițel.

CINCI DE INIMĂ NEAGRĂ

...I-am auzit pe bătrân sus, „în pod...”

Dragă fiule... dă-mi voie, te rog, să te numesc așa. Scriu aici povestea vieții mele pentru că, într-o zi, sunt sigur, vei veni în acest sătuc. Poate că vei da o raită pe la brutăria din Waldemarstrasse și vei privi peștișorul din bolul de sticlă. Tu însuși nu prea ai habar de cum vei fi ajuns la Dorf, dar eu știu că tu vei fi acela care va duce mai departe povestea sucului purpuriu și a insulei misterioase.

Scriu toate astea în ianuarie 1946 și sunt încă un bărbat tânăr. Ne vom întâlni, sper, peste treizeci sau patruzeci de ani și atunci voi fi un bătrân cu părul alb. Scriu povestea asta pentru vremea ce va veni după mine.

Cărticica asta este ca un fel de colac de salvare, dragul meu fiu necunoscut. Un colac ce poate ține piept furtunii și vântului înaintea de a fi purtat spre un port în depărtare. Dar uneori se întâmplă ca valurile să-l poarte în cu totul altă direcție. De exemplu spre Tărâmul imaginației. De acolo nu există drum de întoarcere.

Te vei întreba poate cum de știu eu că tocmai tu vei purta povestea asta mai departe? Vei înțelege asta atunci când ne vom întâlni, fiule. Eu te voi vedea și voi ști că tu porți semnul.

Scriu în norvegiană pentru ca tu să înțelegi, dar și pentru că dorfii nu trebuie să citească povestea piticilor. Pentru că atunci secretul despre insula misterioasă ar deveni o știre de senzație, iar o știre de senzație este întotdeauna o știre bombastică ce nu trăiește niciodată prea mult. Ea pune stăpânire pe atenția unei zile și apoi este dată uitării. Dar povestea piticilor nu trebuie să dispară în lumina de artificii a unei știri de senzație. Este mult mai bine ca doar un singur om să afle secretul piticilor decât ca toată lumea să-l uite.

Am fost unul dintre mulți alții care au căutat un loc de adăpost după războiul cel mare. Întreaga Europă se transformase dintr-o dată într-un lagăr de refugiați. Un continent întreg se pregătea parcă de plecare. Noi, însă, nu eram numai refugiați politic, ci și niște suflete pierdute în căutarea propriei identități.

Eu a trebuit să părăsesc Germania pentru a-mi clădi o nouă viață, dar ca fost subofițer în armata celui de-Al Treilea Reich, nu aveam prea multe posibilități de alegere.

Nu mă aflam doar într-o națiune distrusă. Adusesem acasă cu mine din Norvegia, țara aceea din nord, o inimă zdrobită de dragoste. Lumea întreagă zăcea în jurul meu în ruine.

Mi-am dat seama că nu pot trăi în Germania, iar în Norvegia nu puteam să mă întorc. Așa că am trecut munții și am ajuns în Elveția.

Am rătăcit de colo până colo un timp, câteva săptămâni care mi-au părut îngrozitoare și într-o bună zi am ajuns în Dorf, unde l-am întâlnit pe bătrânul brutar Albert Klages.

Tocmai coboram din munți. Hămesit de foame și frânt de oboseală pentru că umblasem zile la rând, am dat deodată cu ochii de o mică așezare. Am alergat spre ea printr-o pădure de foioase, simțindu-mă ca un animal hăituit. Oboseala și foamea m-au doborât în fața unei căsuțe de bârne. Tot ce-mi mai amintesc este că se auzea un zumzet de albine și se simțea în aer miros de lapte și miere.

Se vede treaba că bătrânul brutar care locuia acolo a reușit să mă care înăuntru. Când am deschis ochii, eram întins pe o laviță și în fața mea un bărbat cu părul alb se legăna într-un balansoar și fuma pipă. Când am deschis ochii, a venit imediat lângă mine.

— Bun venit acasă, dragă fiule, a spus cu voce blândă. Am știut eu că într-o zi îmi vei bate la ușă, da, da. Ai venit să iei în primire comoara, băiatul meu.

Cred că am adormit din nou. Când m-am trezit, eram singur în căsuța din bârne. M-am ridicat și am ieșit afară pe prispă. Acolo l-am găsit pe bătrân aplecat deasupra unei mese din piatră. Pe masă era un bol de sticlă, iar în el înota un peștișor auriu.

Mi s-a părut ciudat faptul că un peștișor adus din cine știe ce ocean îndepărtat înota zglobiu acolo într-un bol, în inima Europei. De parcă o picătură vie din ocean fusese purtată pe sus, până în Alpii elvețieni.

— Grüss' Gott! I-am salutat pe bătrân.

El s-a întors spre mine și m-a privit cu blândețe.

— Eumă numesc Ludwig, i-am spus.

— Iar eu sunt Albert Klages, mi-a răspuns el.

Apoi a intrat în căsuță, dar s-a întors destul de repede cu lapte și pâine, brânză și miere.

Mi-a arătat sătucul din vale, mi-a spus că se numește Dorf și că acolo are o mică brutărie.

Am locuit la bătrân o vreme. Îl ajutam adesea la brutărie. Albert m-a învățat să fac pâine, colăcei și tot felul de prăjituri. Știusese dintotdeauna că elvețienii sunt foarte pricepuți la făcut prăjituri.

Albert se bucura în special pentru că îl ajutam să care sacii grei cu făină.

Eu eram tânăr și mă interesa să intru în vorbă cu oamenii din sat. Uneori mă duceam la vechea pensiune „Schöner Waldemar”.

Cred că sătenii mă acceptaseră. Înțeleseseră prea bine că fusesem un soldat german, dar nimeni nu mi-a pus nicio întrebare despre trecutul meu.

Într-o seară a venit vorba despre Albert, căruia eu îi eram nespus de recunoscător pentru tot ceea ce făcea pentru mine.

— E nițel cam scrântit, a spus un țăran pe nume Fritz André.

— La fel era și brutarul dinaintea lui, i-a ținut isonul bătrânul marinăr Heinrich Albrechts.

Eu m-am amestecat în vorbă și am întrebat ce voiau să spună cu asta, dar ei mi-au răspuns cam în doi peri. Dădusem deja pe gât câteva cani de vin și simțeam că-mi ard obraji.

— Dacă nu sunteți în stare să răspundeți la ce vă întreb, ar fi bine să vă retrageți bârfele răutăcioase pe seama lui. Nu uitați că el face pâinea pe care-o mâncați! le-am zis.

În seara aceea nu s-a mai pomenit nimic despre Albert. Dar după câteva săptămâni Fritz a luat din nou cuvântul.

— Știi de unde face rost de peștii ăia aurii ai lui? a întrebat el.

Am observat că îmi acordau un interes special pentru că locuiam în casa bătrânului brutar.

— N-am știut că are mai mulți, am zis eu, și acesta era adevărul. Și pe acela l-a cumpărat probabil de la vreun magazin unde se vând chestii de-astea, poate de la Zürich.

Atunci țăranul și marinarul s-au pus pe râs.

— Are foarte mulți, a zis țăranul. O dată, când taică-meu venea de la vânătoare, își scosese Albert toți peștii aurii la aer. Îi pusese drept în soare pe toți și nu se poate spune că erau puțini, ce zici de asta, băiete, ucenic de brutar ce ești!

— Și să mai știi că el nu s-a mișcat niciodată din Dorf, se amestecă în vorbă și marinarul. Suntem de-un leat și, după câte știu, el n-a plecat vreodată din Dorf în altă parte.

— Unii spun că ar fi vrăjitor, șopti țăranul. Cică nu frământă doar pâine și prăjituri, dar și peștii ăia ai lui îi face singur. În orice caz, un lucru e sigur: nu i-a pescuit în Waldemarsee.

După un timp, am început și eu să mă îndoiesc dacă nu cumva Albert ascundea un mare secret. Unele vorbe ale lui îmi răsunau mereu în urechi. „Ai venit acasă, dragă fiule. Am știut eu că într-o zi îmi vei bate la ușă, da, da. Ai venit să iei în primire comoara, băiatul meu.”

Nu doream în ruptul capului să-l jignesc pe bătrânul brutar, așa că n-am suflat o vorbă despre ceea ce se șoptea prin sat despre el. Dacă avea într-adevăr un secret, eram sigur că mi-l va împărtăși la timpul potrivit.

Multă vreme am crezut că se vorbea atâta despre bătrânul brutar doar pentru că trăia retras și cam în afara sătucului. Dar, de fapt, era ceva ciudat și cu casa aceea bătrână, și asta îmi scormonea gândurile.

Imediat ce mă trezisem în casa aceea am observat că eram într-un fel de cameră de zi, cu o plită și un colț ce serveau drept bucătărie. Camera avea două uși, una dădea în dormitorul lui Albert și cealaltă spre o cămăruță unde era un pat în care am dormit din ziua în care am venit în Dorf. Camerele nu aveau tavan înalt, dar când priveam casa din afară era clar că avea un pod destul de înalt. De pe micul deal din spatele casei, am observat o fereștrică pe acoperișul casei.

Cel mai ciudat era că Albert nu vorbea niciodată despre podul ăsta. Nici nu se ducea acolo vreodată. Și uite așa ajunseseam să mă gândesc la pod ori de câte ori amicii mei vorbeau despre Albert.

Și, într-o seară, când m-am întors târziu din sat, l-am auzit pe bătrân sus, în pod. M-am mirat atât de tare și poate chiar mam înspăimântat puțin, încât m-am repezit fără rost afară să iau apă de la cișmea. M-am întors apoi în casă după un timp și l-am găsit pe Albert fumându-și pipa în balansoar.

— E târziu, zise el, dar se vedea că se gândește la altceva.

— Ai fost sus, în pod? am întrebat eu.

Nu-mi dau seama cum de-am îndrăznit să spun asta, vorbele mi-au ieșit fără să vreau din gură.

El se aplecă puțin. Apoi mă privi cu privirea aceea deosebit de blândă cu care mă întâmpinase atunci când, cu multe luni în urmă, căzusem la ușa lui, epuizat de foame și de oboseală.

— Ești obosit, Ludwig? m-a întrebat.

Am clătinat din cap. Era sâmbătă seara. Puteam dormi cât de târziu doream a doua zi.

El se ridică și aruncă în sobă câteva lemne.

— Atunci să stăm de vorbă, a zis.

ŞASE DE INIMĂ NEAGRĂ

...un suc răcoritor care va fi de o mie de ori mai bun...

Asta a fost înainte de a mă cuprinde somnul cu lupa și cărticica în mâini. Mi-am dat seama că începusem lectura unei povestiri, dar pe atunci nu mi-a trecut prin minte că istoria asta va avea vreo legătură cu propria mea viață. Am rupt o bucatică din punga de hârtie și am folosit-o drept semn de carte.

Mai văzusem o dată o cărticică asemănătoare în librăria Danielsen, în piață la Arendai. O cărticică mititică pusă într-o cutiuță. Dar literele scrise în ea erau mult mai mari și nu erau decât 15-20 de cuvinte pe fiecare pagină. Și povestea nu era cine știe ce interesantă.

Trecuse cu mult de miezul nopții. Am pus lupa într-un buzunar și cărticica în celălalt buzunar al pantalonilor și m-am vârat

Tata m-a trezit devreme a doua zi. Trebuie să plecăm mai departe, a zis el. Dacă nu, nu vom ajunge niciodată la Atena, timpul trece și va trebui să ne întoarcem acasă. S-a enervat apoi că am făcut prea multe firimituri pe jos.

Firimituri! m-am gândit eu. Deci cărticica din brioșă n-a fost un vis. Mi-am pus repede pantalonii și am simțit că atârnă ceva în buzunar. I-am spus tatei că îmi fusese foame în noaptea care trecuse și mâncasem brioșă.

— N-am vrut să te deranjez și n-am aprins lumina, am zis, de aceea sunt atâtea firimituri pe jos.

Am împachetat lucrurile, am pus bagajul în mașină și ne-am îndreptat spre sala de mese să luăm micul dejun. Am aruncat o privire spre restaurantul gol. Acolo stătuse odată Ludwig la un pahar de vin cu prietenii săi.

După micul dejun ne-am luat la revedere de la „Schoner Waldemar” și ne-am urcat în mașină. Când am trecut pe lângă prăvăliile din Waldemarstrasse, tata a arătat înspre

brutărie și m-a întrebat dacă de acolo primisem brișele. Nici n-am apucat să-i răspund, pentru că bătrânul brutar ne văzuse deja și ieșise în prag să ne facă cu mâna. I-am făcut și eu cu mâna și tata la fel.

După puțin timp eram pe autostradă. Am scos ușurel lupa și cărticica din buzunarul pantalonilor și am început să citesc. Tata m-a întrebat de vreo două ori cu ce mă îndeletnicesc. Prima dată i-am răspuns că mă uitam cu lupa să descopăr purici sau păduchi pe scaunele din spate. A doua oară i-am spus că mă gândeam la mama.

Albert s-a așezat în balansoar. Mai întâi a luat niște tutun dintr-o cutie veche, a umplut pipa și a aprins-o.

— M-am născut aici, în Dorf, în 1881, a început el. Am fost cel mai mic dintre cei cinci frați ai mei. Țsta a fost probabil motivul pentru care am fost foarte legat de mama. Aici, în Dorf, era obiceiul ca băieții să se țină de fustele mamei până împlineau șapte, opt ani, iar după aceea începeau să fie împreună cu tatăl în pădure și la câmp.

Îmi amintesc deci toate acele zile lungi și pline de lumină când mă țineam după mama prin bucătărie. Întreaga familie se strângea în casă numai duminica. Atunci făceam cu toții câte o plimbare mai lungă, stăteam la cină timp îndelungat și seara jucam zaruri.

Și deodată a dat nenorocirea peste noi. Când aveam vreo patru ani, mama a făcut tuberculoză. Am trăit câțiva ani cu boala în casă.

Eram doar un băiețel pe atunci și nu înțelegeam prea multe, dar îmi amintesc că mama se oprea mereu din treabă să se odihnească puțin. Alteori zăcea zile întregi în pat. De multe ori ședeam pe marginea patului ei și-i povesteam istorioare inventate de mine.

O dată am găsit-o aplecată peste masa din bucătărie într-un cumplit acces de tuse. Am observat că scuipa sânge și m-a apucat brusc o furie atât de mare, încât am început să

sparg lucrurile din bucătărie. Farfurii, câni și pahare, tot ce mi-a căzut în mână. Cred că a fost prima dată când mi-am dat seama că va muri.

Îmi amintesc că tata a venit la patul meu într-o duminică dimineața, înainte ca ceilalți din casă să se trezească.

— Albert, a zis el, trebuie să stăm de vorbă. Mama ta e grav bolnavă. Nu mai e mult și va muri.

— Nu, n-o să moară, am țipat eu furios. Minți!

Dar el nu mințise. A mai trăit doar câteva luni. Și deși nu eram decât un puști, mă obișnuisem cu gândul la moarte înainte ca ea să vină. Vedeam cum mama devenea din ce în ce mai palidă și slăbea văzând cu ochii. Avea febră tot timpul.

Dar cel mai bine îmi amintesc înmormântarea. Și eu, și frații mei am împrumutat niște haine de doliu de la niște prieteni din sat. Eu n-am vărsat o lacrimă, eram mult prea supărat pe mama care ne părăsise. Până în ziua de azi cred că leacul cel mai bun pentru durere este să te lași cuprins de furie...

Bătrânul se uită drept în ochii mei de parcă ar fi știut că și eu purtam în mine o mare durere.

— Și uite așa s-a pomenit tata singur cu cinci copii de crescut, continuă el. La început ne-am descurcat binișor. Pe lângă munca în gospodărie, tata și-a găsit o slujbă. Ducea poșta oamenilor. Pe timpul ăla Dorful nu avea mai mult de două, trei sute de locuitori. Sora mea cea mare avea treisprezece ani când a murit mama, așa că se ocupa de dereticat prin casă. Ceilalți ajutau și ei cum puteau la muncile din gospodărie, dar eu eram prea mic ca să pot fi de folos la ceva, așa că mai mult mă învăteau fără rost de colo până colo. Adesea mă duceam la mormântul mamei la cimitir și plângeam. Încă nu puteam s-o iert că murise.

Dar de la un timp tata s-a apucat de băutură. Mai întâi se îmbăta la fiecare sfârșit de săptămână, dar peste puțin timp

a început să bea în fiecare zi. Și-a pierdut astfel destul de repede slujba de poștaş, apoi s-a dus dracului și munca în gospodăria noastră. Cei doi frați ai mei mai mari au șters-o de acasă și s-au dus la Zürich înainte de a fi împlinit optsprezece ani. Eu singur am rămas pe loc și trăiam într-o lume a mea.

Pe măsură ce creșteam, auzeam tot mai des cum oamenii își băteau joc de mine când tata era „pe motorină”, cum ziceau ei când îl vedeau beat. Dacă îl găseau adormit prin vreun șanț, îl aduceau acasă. Și-l trânteau în pat. Simțeam atunci că eu sunt de vină. Eu trebuia să trag toate ponoasele pentru că mama murise.

S-a întâmplat însă că tot atunci am căpătat un bun prieten. Brutarul Hans. Era un om cu părul alb care muncise toată viața într-o brutărie micuță. El nu era de fel din Dorf și de aceea a fost întotdeauna considerat străin. În plus, era un om foarte tăcut. Nu era nimeni în sat care să poată spune că știa prea multe despre el.

Brutarul Hans fusese marinăr și se stabilise în satul Dorf după mulți ani pe mare. Câteodată, destul de rar însă, când stătea doar în maiou prin brutărie, ieșeau la iveală tatuajele pe care le avea pe brațe. Chestia asta îl făcea să fie și mai ciudat, pentru că nici un alt bărbat din Dorf nu avea tatuaje.

Îmi amintesc că unul din tatuaje înfățișa o femeie încolăcită în jurul unei ancore. Sub ea scria MARIA. Umblau mai multe zvonuri despre femeia aceea. Unii ziceau că a fost iubita lui, care murise de tuberculoză înainte de a împlini douăzeci de ani. Alții, dimpotrivă, afirmău că ar fi o nemțoaică pe nume Maria, pe care brutarul Hans o omorâse. Apoi fugise în Elveția ca să scape de pedeapsă...

Mi s-a părut că Albert mă privea într-un fel anume, de parcă ar fi știut că și eu părăsisem o femeie. Doar nu credea și că am omorât-o? m-am gândit eu.

Dar el adăugă:

— Mai erau și alții care ziceau că Maria era numele unei corăbii pe care navigase el, naufragiată undeva în oceanul Atlantic.

Albert se ridică și aduse niște brânză și niște pâine. Apoi puse pe masă două pahare și o sticlă de vin.

— Spune-mi, nu cumva te plictisesc cu istoriile astea, Ludwig?

Am clătinat energic din cap, așa că bătrânul brutar a continuat:

— Iar eu”, orfanul”, cum mă numeau ei, mă așezam câteodată în fața brutăriei din Waldemarstrasse. Adesea îmi era foame și mi se părea că, dacă mă uit la toate bunătățile de acolo, asta mă ajută să-mi treacă foamea. Dar într-o bună zi brutarul Hans mia făcut semn să intru și mi-a dat o felie bună de prăjitură cu stafide. Din ziua aceea am știut că am căpătat un prieten. Din ziua aceea am simțit că exist și eu, Ludwig.

Mă duceam apoi mereu la brutărie. Cred că brutarul Hans observase cât de însingurat eram, toți ceilalți mă părăsiseră. Dacă îmi era foame, îmi dădea câteva felii de pâine caldă. De multe ori îmi oferea și câte o prăjitură sau un pahar de limonadă. În schimbul a toate acestea, îl ajutam și eu cum puteam și, înainte de a împlini treisprezece ani, ajunseseam un fel de ucenic de brutar. Dar mi-au trebuit mulți ani să învăț ca lumea meseria asta. Și încă și mai multă vreme a trecut până am devenit ca și fiul lui.

În același an a murit tata, de fapt se poate spune că băutura l-a omorât. Înainte să moară zicea mereu că vrea să ajungă în cer ca s-o reîntâlnească pe mama. Surorile mele s-au măritat și au plecat din Dorf, iar despre cei doi frați ai mei n-am mai auzit niciodată de atunci...

Albert turnă acum vin în pahare. Merse la sobă și aruncă cenușa din lulea, apoi o umplu din nou cu tutun și o aprinse. Pufăi din ea și colaci de fum se răspândiră în încăpere.

Brutarul Hans și eu ne ajutam reciproc. O dată m-a apărat cu îndârjire de patru-cinci băiețandri care s-au aruncat asupra mea în fața brutăriei. M-au trântit la pământ și mi-au cărăbănit pumni în cap. Doar atât îmi mai aduc aminte. Eram însă de multă vreme învățat cu așa ceva. De parcă era vina mea că mama murise, iar tata era un bețivan. Dar în ziua aceea brutarul Hans a ieșit în goană din prăvălie și n-am să uit niciodată privirea lui, Ludwig. M-a scos din ghearele huliganilor și i-a burdușit cum nu se poate mai bine. Unul nu i-a scăpat. Poate că a fost chiar mai violent decât era cazul, dar din ziua aceea nimeni în Dorf nu m-a mai atins nici măcar cu un deget.

Acum, ce să zic, încăierarea asta a fost în mai multe feluri un punct de răscruce în viața mea. Brutarul Hans m-a tras apoi în prăvălie, și-a scuturat halatul alb pe care îl purta, a deschis o sticlă de citronadă pe care a pus-o pe tejghea în fața mea.

— Bea! mi-a zis cu voce poruncitoare.

Am băut și am simțit că îmi reveneam după încăierarea prin care trecusem.

— E bun? mă întrebă el imediat ce am sorbit prima înghițitură.

— Mulțumesc foarte mult, amângăimat eu.

— Ei bine, dacă citronada asta ți se pare bună, atunci află că într-o bună zi îți voi da să bei o un suc răcoritor care va fi de o mie de ori mai bun. Îți promit!

Bineînțeles că am luat asta drept o glumă, dar într-un fel promisiunea asta mi se întipărise în minte. Era ceva în felul în care rostise cuvintele. Și apoi împrejurările în care le spusese... încă mai era roșu în obraji în urma încăierării din

drum. Brutarul Hans nu era un om căruia îi plăcea să glumească...

Albert Klages tuși, apoi își dresе glasul. Am crezut că era din cauza fumului de pipă, dar mi-am dat repede seama că era cuprins de emoție. Privea atent cu ochii săi negri undeva dincolo de masă.

— Ești obosit, băiatul meu? Să continuăm altă dată, ce zici?

Am luat o înghițitură de vin și am negat, clătinând din cap.

— Aveam vreo doisprezece ani, la vremea aia, continuă el gânditor. Zilele treceau ca mai înainte, numai că nimeni nu mai avea curajul să se lege de mine. Eram din ce în ce mai des la butar. Uneori stăteam de vorbă, alteori îmi dădea câte un colț de turtă dulce și mă trimitea afară la joacă. Și eu, ca și ceilalți care îl cunoșteau, mi-am dat seama că putea fi foarte tăcut câteodată, iar altădată nu mai contenea cu poveștile de pe vremea când fusese marinar. Asta mi-a prins bine, pentru că așa am învățat multe lucruri despre țări străine.

Întotdeauna eram eu cel care îl vizita. Altminteri n-aveam cum să-l întâlnesc, el nu ieșea aproape deloc din brutăria lui. Dar într-o zi de iarnă, când eram pe malul apei la Waldemarsee și-mi petreceam vremea aruncând cu pietre pe gheață, a apărut ca din senin lângă mine.

— Ai crescut, Albert, a zis el.

— Împlinesc treisprezece ani în februarie, am răspuns eu.

— Bine, bine. Destul de bine... Da' ia spune, crezi că ești destul de mare ca să poți ține un secret?

— Am să țin toate secretele pe care mi le vei dezvălui până în clipa în care mor, am zis eu.

— Așa m-am gândit și eu. Și asta e foarte important, băiatul meu, pentru că nu mai am mult de trăit.

— Oh, sigur că mai ai mult de trăit, am răspuns grăbit, nu se poate să mori!

Am simțit cum un fior rece pune stăpânire pe mine. Era la fel de rece ca gheața și zăpada din jurul nostru. Era pentru a doua oară în scurta mea viață când primeam vestea apropierii morții.

El s-a făcut că nu aude vorbele mele. În schimb, spuse:

— Albert, tu știi unde e casa mea. Aș vrea să vii la mine în seara asta.

ȘAPTE DE INIMĂ NEAGRĂ

...o planetă mistică...

Mă dureau ochii de atâta citit. Literele erau minuscule și mă întrebam dacă nu cumva mai împodobisem și eu povestirea cu câte ceva atunci când nu făceam prea bine legătura între pasaje.

Priveam vârfurile înalte ale munților pe lângă care treceam cu mașina și mă gândeam la sărmanul Albert, care era orfan de mamă și care avusese un tată bețiv.

— Ne apropiem de celebrul tunel St. Gotthard. Străbate muntele ăsta uriaș pe care îl vezi în față, a zis tata.

Mi-a povestit apoi că tunelul acela era cel mai lung din lume. Avea mai bine de 16 kilometri și fusese deschis doar cu câțiva ani în urmă. Dar înainte de asta, cu mai mult de o sută de ani în urmă, fusese aici o cale ferată, și, încă mai înainte de asta, trecătoarea St. Gotthard a fost locul prin care atât călugării, cât și tâlharii treceau înainte și înapoi din Italia și Germania.

— Așa că au fost oameni pe aici înainte de noi, mai zise el.

În clipa următoare eram în tunel. Ne-a luat un sfert de oră să-l străbatem. În partea cealaltă am dat peste un orașel care se numea Airolo.

— Oloria, am zis eu. Mă amuzam să-i citesc numele pe dos. Jocul ăsta îl începusem în Danemarca. Citeam denumirile de la coadă la cap, eh, doar așa, în joacă, să văd dacă nu cumva ascundeau vreun mesaj secret sau ceva asemănător. Câteodată eram chiar norocos. Ca de exemplu când „Roma” pe dos ieșise „amor” și făcusem imediat legătura că jocul de cuvinte se potrivea în cazul acela foarte bine.

Nici „Oloria” nu suna rău. Parcă era numele unei țări dintr-o poveste. Dacă închideam ochii puțin, puteam să-mi imaginez că treceam chiar atunci printr-o țară care se numea așa.

Drumul a continuat printr-un sat unde casele aveau curți împrejmuite de garduri de piatră. Apoi am trecut peste un râu care se numea Ticino. Se pare că abia atunci tata a dat cu ochii de apă. De la Hamburg și până aici nu văzusem nici urmă de valuri.

Frână brusc pe marginea șoselei. Sări din mașină și arătă spre râul ce se unduia printre culmile înalte.

Până am ieșit eu din mașină, el apucase deja să-și aprindă o țigară.

— Oh, băiatul meu, suntem în sfârșit la malul mării. Simt miros de sare și alge.

Tata îmi făcea mereu surprize de felul acesta. De data asta m-am temut că a luat-o razna. Pentru că în afară de asta nu mai spuse nimic. De parcă tot ce avea atunci pe inimă era faptul că ajunsese, în sfârșit, la mare.

Știam prea bine că eram în Elveția, care nu avea deloc ieșire la mare, și, chiar dacă habar n-aș fi avut de geografie, munții care ne înconjurau erau mărturii solide că ne aflam mult prea departe de mare.

— Ești obosit? l-am întrebat.

— Niks, răspunse el și arătă din nou spre apă. Dar mă tem că nu ți-am vorbit niciodată despre traficul de vapoare

din Europa Centrală. De aceea am să-mi repar greșeala și am s-o fac acum.

Cred că arătam ca picat din lună, așa că el a continuat:

— Stai liniștit, Hans Thomas. Nu sunt pirați pe aici.

Arată înspre munți și zise:

Tocmai am trecut de masivul St. Gotthard. Din el izvorăsc câteva râuri mari din Europa. Rinul își trage primii stropi de aici și tot de aici izvorăște Ronul. Și Ticino, care mai jos se întâlnește cu râul Po, ca mai apoi să se verse în Marea Adriatică.

Nici n-apucasem bine să pricep de ce adusesese el vorba despre mare, când m-a zăpăcit din nou:

— Am zis că Ronul izvorăște de aici, zise el și arată iar spre culmile muntelui. Ronul trece prin Geneva și străbate Franța înainte de a se vărsa în Marea Mediterană, la câteva mile vest de Marsilia. Apoi Rinul care trece prin Germania și Olanda și se varsă în Marea Nordului. Și sunt încă multe râuri și pârauri și toate, absolut toate se trag de aici, din Alpi.

— Și pe apele astea navighează vapoare, nu-i așa? am zis eu gândindu-mă să-i iau vorba dinainte.

— Da, cam așa ceva, băiatul meu, ține minte asta. Chestia este însă că nu navighează doar *pe* râuri, ci și *între* râuri, mă- înțelegi? *între* râuri, așa cum îți spun.

El își aprinse o țigară, în timp ce eu mă gândeam dacă nu cumva vorbește în dodii. Mă îngrijoram uneori foarte tare când mă gândeam că băuturile alea tari pe care le turna în el ar putea să-i ia mințile.

— Dacă navighezi pe Rin, de exemplu, continuă el, navighezi în același timp și pe Ron, Sena și Loara. Și pe alte râuri mari, ca să zicem așa. Pentru că poți pătrunde în toate porturile mari de la Marea Nordului, țărmlul oceanului Atlantic și Marea Mediterană.

— Dar cum așa? Sunt munți înalți între toate râurile astea! am spus eu.

— Sigur că da, a continuat el. Dar munții sunt foarte all right dacă vrei să navighezi printre ei.

— Despre ce tot naibii vorbești? am izbucnit eu, pentru că de multe ori mă enervam când vorbea așa în parabole.

— Canalele, zise el. Știai că, de pildă, poți să navighezi între Marea Baltică și Marea Neagră fără ca măcar să te afli în apropierea oceanului Atlantic sau a Mării Mediterane?

Eu am clătinat din cap cu resemnare.

— Prin canalele astea poți ajunge până la Marea Caspică, adică tocmai departe în Asia, zise el înflăcărat.

— Chiar așa? am întrebat eu curios.

— Yes! Cum mă vezi și cum te văd, zău așa. E de necrezut, absolut de necrezut, să știi!

Eu mă holbam în jos la râu și mi s-a părut și mie acum că simt miros de sare și alge.

— Ce învățați voi la școală, Hans Thomas? mă întrebă atunci tata.

— Să fim cuminți, am zis eu. E foarte greu, și de aceea ne trebuie mulți ani să învățăm asta.

— Eh, bine... dar, ia zi-mi, crezi că ai fi stat liniștit în banca ta dacă profesorul ți-ar fi povestit despre apele de navigație din Europa?

— Probabil că da, am răspuns eu. De fapt, sunt sigur că da.

Cu asta, pauza de fumat s-a încheiat. Am pornit cu mașina de-a lungul râului Ticino. Am trecut mai întâi prin Bellinzona, un oraș mare cu trei castele medievale. După un scurt monolog despre cruciadele din Evul Mediu, tata a continuat:

— Tu știi că mă interesează spațiul cosmic, Hans Thomas. Mai cu seamă planetele, în special planetele cu viață pe ele mă interesează.

N-am răspuns. Știam amândoi că pe el îl interesează chestiile astea. El continuă:

— Știai că tocmai s-a descoperit o planetă misterioasă pe care locuiesc câteva miliarde de ființe inteligente care țin picioarele pe două picioare și se chiorăsc prin niște lentile undeva, departe, în spațiu?

A trebuit să recunosc că asta era ceva cu totul și cu totul nou pentru mine.

— Micuța planetă este legată de o rețea complicată de șine pe care tipii ăia isteți de care-ți spuneam se plimbă în niște vagonete multicolore.

— Adevărat? E adevărat ce spui?

— Da, da, dom'le, așa e cum îți zic. Pe planeta aia au construit locuitorii ăia misterioși o grămadă de blocuri foarte înalte, cu o sută de etaje. Și sub toate instalațiile alea au săpat niște tuneluri lungi prin care tipii se plimbă ca pe șine în niște chestii electrice.

— Ești sigur că există așa ceva? am întrebat.

— Da, absolut sigur.

— Dar... cum se face că eu n-am auzit niciodată de planeta aia?

— Ei bine, zise tata. În primul rând că nu e multă vreme de când a fost descoperită. Apoi, nu sunt sigur că au mai descoperit-o și alții.

— Și unde e planeta asta?

Tata frână brusc și trase pe dreapta.

— *Aici*, zise el și lovi cu pumnul în bordul mașinii. Asta este misterioasa planetă, Hans Thomas! Și noi suntem ființele alea ciudate care rulăm pe drum într-un Fiat roșu.

Mi-au trebuit câteva secunde să-mi vin în fire. Mi-era ciudă că m-a păcălit. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Dar mi-a trecut deodată prin cap că vorbele lui m-au făcut să mă gândesc la cât de minunată este planeta pe care trăim. Așa că l-am iertat în aceeași clipă.

— Lumea moare de curiozitate să afle dacă astronomii descoperă o *altă* planetă pe care există viață. Propria lor planetă nu-i uimește îndeajuns, pricepi?

El a tăcut apoi și eu am profitat de prilej să arunc o privire în cărticica din brișă.

Nu era prea simplu să fac deosebire între toți brutarii ăia din Dorf. Dar mi-am dat seama că Ludwig a scris cărticica. Dar povestea era despre Albert, care pe vremea aceea era un băiețandru ce mergea în vizită la brutarul Hans.

OPT DE INIMĂ NEAGRĂ

...un vârtej de vânt le adusese acolo din țări străine...

Albert Klages ridică paharul cu vin și sorbi o înghițitură.

Îmi venea greu să mi-l imaginez pe bătrânul din fața mea ca pe un băiețel neglijat de familie și orfan de mamă. Încercam să înțeleg prietenia ciudată ce se născuse între el și brutarul Hans.

Eu însumi mă simțisem părăsit și înstrăinat când am venit la Dorf, dar cel care mă luase sub aripa-i protectoare fusese și el la rândul lui la fel de singur și nefericit.

Albert așeză paharul pe masă, răscoli cu vătraiul cărbunii din sobă și continuă:

— Toți oamenii din Dorf știau că brutarul Hans locuia într-o casuță de bârne la marginea satului. Circulau tot felul de zvonuri despre cum era acasă la el, dar asta era din cauză că nimeni nu-i trecuse pragul vreodată. Din cauza asta, în seara aceea de iarnă când m-a invitat la el era normal să mă simt cuprins de emoție. Am fost primul care a pus piciorul în casa enigmaticului brutar...

La răsărit se ridica deasupra munților o lună plină și albă și primele stele se iviseră deja pe cerul întunecat.

Când urcam spre casa lui aflată pe o colină, mi-am amintit de promisiunea aceea a lui despre un suc răcoritor care era de o mie de ori mai bun decât limonada din ziua

încăierării. Era vreo legătură între băutura asta și secretul cel mare despre care pomenise?

În curând am zărit casa de pe vârful dealului și, precum desigur înțelegeți, Ludwig, este aceeași casă în care ne aflăm noi doi acum.

Am încuviințat din cap și bătrânul a continuat:

— Am trecut de pompa de apă tropăind mărunț prin zăpada din curte și am bătut la ușă. Dinăuntru brutarul Hans a strigat:

— Intră, intră, fiule!

— Acum, gândește-te că eu aveam la vremea aia cam doisprezece, treisprezece ani. Locuiam în vechea noastră casă cu tata. Nu mi s-a părut potrivit ca un om străin să mă numească fiul lui.

Am pășit înăuntru și-mi amintesc că a fost ca și cum aș fi intrat într-o altă lume. Brutarul Hans ședea într-un balansoar și în casă, de jur-împrejur, erau boluri cu peștișori aurii. Lumina reflectată de ele dansa în fiecare colț al încăperii ca un mic petic de curcubeu.

Dar nu numai peștișorii ăia erau acolo. Erau și multe alte lucruri despre care nici nu auzisem în viața mea. Abia mult mai târziu în viață am aflat ce erau.

Erau sticlute cu corăbii miniaturale în ele, cochilii ciudate, figuri de Budha, pietre prețioase, bumeranguri și păpuși negre, săbii și spade vechi, cuțite și pistoale, taburete persane din piele și covoare indiene din lână de lama. În mod special mi-a atras atenția o figură ciudată din sticlă care înfățișa un animal cu cap ascuțit și șase picioare. Era ca și cum un vârtej de vânt le-ar fi adus acolo din țări străine. Despre unele lucruri pe care le-am văzut acolo mai auzisem poate, dar n-am știut cum arată până nu le-am văzut prima dată în fotografii.

În căsuța aceea era o atmosferă atât de specială, încât cu greu ți-o poți imagina. Nu mai eram în vizită la brutarul

Hans acum, ci la un bătrân marinăr. În încăpăre erau aprinse mai multe opaițe, dar și astea erau foarte diferite de lampa cu petrol cu care eram obișnuit, așa că în mod sigur proveneau din numeroasele călătorii în țări îndepărtate.

Bătrânul mă invită să iau loc pe un scaun în fața căminului.

— Pe același scaun stai tu acum, Ludwig, băiete!

Am dat din cap în semn că înțelegem.

M-am ridicat și am făcut câțiva pași prin încăpăre. M-am uitat la toți peștișorii aceia. Unii erau roșii, alții galbeni sau portocalii, alții verzi, albaștri sau violeți. Înainte văzusem doar un peștișor auriu care se afla într-un bol de pe o măsuță în brutăria lui Hans. De multe ori îl urmărisem cu privirea cum înota, în timp ce brutarul Hans se ocupa cu frământatul pâinii.

— Ce mulți peștișori ai! am spus mirat, întorcându-mă spre el. Unde i-ai pescuit?

El chicoti vesel și spuse:

— Toate la rândul lor, băiatul meu, toate la rândul lor. Dar ia spune-mi, ai vrea să-mi iei locul și să fii brutar în Dorf în ziua în care eu nu voi mai fi?

Cu toate că eram doar un copil la vremea aceea, pot spune că gândul ăsta îmi trecuse prin cap și mai înainte. Nu mai aveam pe lume pe nimeni în afară de brutarul Hans și brutăria lui. Mama murise, tatei nu-i păsa de mine, nu-l mai interesa când vin și când plec, frații și surorile mele plecaseră cu toții din Dorf.

— Încă de pe acum sunt hotărât să devin brutar, am răspuns eu solemn.

— Ei bine, tot așa mi-am zis și eu, spuse bătrânul pe gânduri. Hmm... atunci va trebui și să ai mare grijă de peștișorii mei. Și încă ceva. Tu vei fi cel care va trebui să păzească secretul sucului purpuriu.

— Sucul purpuriu?

— Da, chiar așa. Și tot ce e legat de el.

— Povestește-mi despre sucul ăsta purpuriu, am zis eu.

El ridică sprâncenele albe și îmi șopti:

— Băiete, licoarea asta trebuie s-o guști mai întâi.

— Ce gust are? am întrebat curios.

El clătină din cap și spuse:

— O băutură răcoritoare obișnuită are gust de portocale, de pere sau de zmeură și cu asta basta. Dar altceva, Albert. Sucul ăsta despre care îți spun are gust de toate astea la un loc și în plus gust de alte fructe și viața ta n-ai pus gura.

— E cu siguranță foarte bun, am zis eu.

— Ah! Dacă e bun! E mai mult decât bun. Un suc oarecare îl simți în gură... întâi pe limbă, apoi în cerul pe gât. Dar sucul purpuriu îți pătrunde în nări și se suie la cap, se lasă în picioare și se simte în brațe.

— Hai că glumești acum, am zis eu nedumerit.

Brutarul Hans se puse pe râs.

— Nu mă crezi, nu-i așa?

Apoi mă privi încurcat. De aceea mi-am zis că e mai simplu să-l întreb, de pildă:

— Ce culoare are sucul ăsta?

Brutarul râse din nou.

— Dar știi că ești pisălog, băiete! Nu e un lucru rău, numai că nu e întotdeauna ușor de răspuns la întrebări. Și apoi sucul ăsta trebuie să-l vezi, fiule!

Brutarul Hans se ridică și se îndreptă spre ușa care dădea spre un micuț dormitor. Înăuntru am zărit încă un bol cu un peștișor în el. Bătrânul scoase o scară de sub pat și o propti de perete. În tavan se vedea o ușă de pod zăvorâtă cu un ditamai lacătul.

Brutarul se urcă pe scară, scoase din buzunarul de la piept o cheie și descurie lacătul.

— Vino încoace, băiete, zise el. Aici în podul ăsta n-a călcat picior de om în afară de mine timp de mai bine de cincizeci de ani.

L-am urmat în pod.

Printr-o fereastră din tavanul podului pătrundea lumina lunii. Se așternea peste cufere vechi și ceasuri marinărești acoperite de praf și de pânze de păianjen. Lumina albastră se amesteca acolo cu un fel de strălucire în toate culorile curcubeului.

Sucul purpuriu e arome pe care în gurii, apoi în jos în mijlocul podului, bătrânul se opri și arătă spre un colț. Și acolo am văzut sub tavanul aplecat al podului o sticlă. Din ea radia o strălucire minunată ce te orbea. Mi-am acoperit ochii. Dar treptat m-am obișnuit cu lumina și am observat că în sticlă culorile se amestecau, galbene, verzi și violete.

Brutarul Hans ridică sticla. Și atunci am văzut cum lichidul din ea strălucea ca un diamant fluid.

— Ce e asta? am șoptit eu, uimit și intimidat deopotrivă.

Fața bătrânului se înăsprî:

— Acesta este sucul purpuriu, fiul meu. Acestea sunt ultimele picături care mai există în lume din această licoare.

— Și asta ce mai e? am întrebat eu arătând spre o ladă de lemn pe care se afla o grămadă de cărți de joc vechi și foarte uzate. Erau atât de uzate, încât abia dacă se mai deslușeau figurile pe ele. Deasupra de tot se zărea Optarul de Inimă Neagră. Abia dacă se vedea cifra opt într-un colț din stânga.

El își duse degetul arătător la gură și șopti:

— Acestea sunt cărțile de joc ale lui Frode, Albert. Cu ele obișnuia să întindă câte o cabală.

— Frode? Cine e Frode?

— Da, Frode. Știi, dragul meu, asta este o poveste veche pe care ți-o voi spune altădată. Acum luăm cu noi sticla asta și mergem jos, în cameră.

Bătrânul cobora pe scară cu sticla într-o mână. Părea că este un pitic din poveste cu un felinar aprins. Cu deosebirea că din felinarul lui țâșneau zeci de culori. Raze multicolore ce se împrăștiau în jur ca niște luminițe jucăușe.

Ajunși în cameră, a pus sticla pe masa din fața căminului. Lumina din ea s-a reflectat pe obiectele din jur. Statueta lui Budha s-a făcut verde, un revolver vechi a devenit albastru, un bumerang s-a înroșit ca focul.

— E sucul purpuriu, nu-i așa? am întrebat eu.

— Da, ultimele picături de suc purpuriu, băiete! Albert, licoarea asta este atât de bună, dar și atât de periculoasă, încât ar fi o crimă să se vândă pe undeva.

Se ridică și aduse un păhărel în care turnă doar câteva picături. Păreau niște minunate cristale de gheață.

— Așa, ajunge, zise el.

— Doar atât? am întrebat eu nedumerit.

Bătrânul clătină din cap:

— Trebuie doar să guști, a zis el. O singură picătură este de ajuns ca să simți gustul acestei licori mai multe ore.

— Atunci pot să beau un strop acum și încă un strop mâine dimineață, am propus eu.

Brutarul Hans clătină iar din cap:

— Nu, nu. Bei acum o picătură și cu asta basta. Nu vei mai primi niciun strop după aceea. Pentru că îți va plăcea atât de tare încât vei avea chef să șterpelești sticla și s-o bei toată. De aceea am să duc sticla la locul ei în pod și am să pun lacătul. Iar după ce îți voi povesti despre cărțile de joc ale lui Frode, îmi vei fi recunoscător că nu te-am lăsat să bei toată sticla.

— Tu ai gustat din licoarea asta?

— Da, o singură dată. Dar sunt mai mult de cincizeci de ani de atunci.

Brutarul Hans se ridică, luă sticla și o duse în micul dormitor.

Când se întoarse, îmi puse mâna pe umăr și spuse:

— Bea acum! Momentul acesta este cel mai solemn din viața ta. Ți-l vei aminti întotdeauna și, ține minte, nu se va mai întoarce înapoi niciodată.

Am ridicat păhărelul și am sorbit cele câteva picături care se aflau pe fundul lui. O undă de lumină mi-a străbătut întregul corp imediat ce am atins vârful limbii cu băutura. Toate aromele pe care le simțisem în viață mai înainte mi-au revenit în minte și apoi au năvălit în mine senzații de gust necunoscute.

Era adevărat ce-mi spusese brutarul Hans. Că senzațiile încep pe vârful limbii și apoi pun stăpânire pe întreaga ființă. Un gust de căpșuni și zmeură, mere și banane mi s-a răspândit în mâini și în picioare. Degetul cel mic de la mână avea gust de miere, un deget de la picior avea gust de pere confiate, iar pe șira spinării aveam un gust clar de cremă de vanilie. Și tot corpul mi-a fost năpădit de mirosul mamei. Un miros pe care îl uitasem, dar căruia îi dusesem dorul în toți acești ani.

Când primul fior stârnit de arome s-a mai liniștit, am simțit că aveam în mine lumea întreagă, sau mai bine zis că eu eram trupul întregii lumi.

Am mai simțit că toate pădurile și apele, munții și câmpiile erau o parte din mine. Și deși mama murise de mult, era de parcă se afla acolo lângă mine...

Statueta lui Budha îmi zâmbea prietenos. Am aruncat o privire spre săbiile încrucișate de pe perete și mi s-a părut că se mișcau pregătite de duel. Deasupra unei comode era macheta unui vas într-o sticlă. O văzusem de cum intrasem în casă. Acum mi se părea că era un vas adevărat și că eu eram la cârmă și scrutam în zare spre o insulă.

— A fost bun? am auzit vocea brutarului Hans. Era aplecat deasupra mea și îmi trecea mâna prin cap, ciufulindu-mi părul.

— HmmL. Nu am fost în stare să-i răspund altceva.

Până în ziua de azi îmi amintesc totul perfect. Nu pot să spun ce fel de gust a avut licoarea aceea purpurie, dar știu că avea în ea toate gusturile și toate aromele. Încă îmi mai dau lacrimile când mă gândesc cât de bună a fost.

NOUĂ DE INIMĂ NEAGRĂ

...vedea mereu lucruri pe care alții nici nu catadicseau să le bage „în seamă”...

Tata tot încercase să mă atragă în conversație în timp ce citeam despre sucul purpuriu, dar se pare că mă molipsisem și eu de gustul lui cel bun, așa că nu m-am îndurat să las cărticica din mână. Din când în când aruncam, din politețe, ochii pe fereastră când tata făcea câte un comentariu despre peisajul de afară.

— Frumos! ziceam eu. Sau: Splendid!

Eram complet cufundat în lectură și aveam sentimentul că eu însumi mă aflu în podul brutarului Hans. Îmi amintesc că tata a făcut o remarcă cum că toate tăblițele indicatoare de pe marginea drumului erau scrise în italiană. Pentru că ne aflam acum în zona italiană a Elveției. Chiar în timp ce citeam despre sucul purpuriu, am observat că pe marginea șoselei erau plante și arbori de climă mediteraneană.

Tata, ca un cunoscător ce era, pentru că străbătuse mai toate colțurile lumii, s-a apucat să comenteze vegetația.

— Mimoze, a zis el. Magnolii! Rododendron! Azalee! Cireși japonezi!

Am văzut și mulți palmieri cu mult înainte de a trece granița spre Italia.

— Ne apropiem de Lugano, a spus tata, și atunci am închis cărticica.

Am propus să înnoptăm acolo, dar tata a negat din cap.

— Ne-am înțeles să trecem granița spre Italia mai întâi. Apoi ne oprim. Nu mai avem mult și e încă devreme, a zis el.

Ca să ne mai consolăm un pic am făcut o oprire la Lugano. Mai întâi am căscat gura pe străzi și am admirat grădinile și parcurile care erau multe și frumoase în acest oraș. Eu aveam cu mine lupa și am făcut unele investigații botanice, iar tata și-a cumpărat de la chioșc un ziar în limba engleză și și-a aprins o țigară.

Eu am studiat doi pomișori ce păreau foarte diferiți. Primul avea flori mari și roșii, celălalt niște floricele galbene. Florile aveau forme diferite, și totuși copăceii erau probabil din aceeași specie. Pentru că sub lupă frunzele lor aveau forme și nervuri identice.

Deodată am auzit o privighetoare. Scotea triluri atât de melodioase încât a fost cât pe ce să mă podidească lacrimile. Și tata era impresionat, dar și-a mascat emoția sub un hohot de râs.

Era foarte cald și tata mi-a cumpărat două înghețate fără să fie nevoie să-l mai provoc la filosofat. Am încercat să fac un gândac să se urce pe bețișorul rămas de la înghețată, ca să-l pot studia cu lupa, dar n-am reușit. Era, cred, un gândăcel care se temea de doctor.

— Gândăceii ăștia ies la iveală de cum temperatura trece de treizeci de grade, a zis tata.

— Și o iau la goană de cum dau de un bețișor de înghețată, am răspuns eu.

Înainte de a ne urca iarăși în mașină, tata a cumpărat un pachet de cărți de joc. Cumpăra cărți de joc la fel de des cum alții cumpărau reviste. Nu se putea spune că era interesat să joace cărți sau să dea pasiențe, sau cabale, cum se mai numesc. Mai mult eu eram interesat de aceste cabale. Așa că aici trebuie să povestesc puțin despre cărțile astea de joc.

Tata era ajutor de mecanic la un atelier de reparat mașini în Arendai. Iar în afara acestei îndeletniciri era complet absorbit de întrebări existențiale. Camera lui era ticsită de cărți uzate de atâta răsfoit, care tratau în cea mai mare parte teme filosofice. Pe deasupra avea și un hobby destul de obișnuit. Adică, ce să zic, cât de obișnuit era nu prea îmi dau seama, dar asta e discutabil.

Mulți colecționează diverse obiecte ca pietre, monede, timbre sau fluturi. Tata avea și el mania colecționării. El colecționa jokeri.

Câteodată cerea jokerul de la cei care jucau cărți. Intra direct în vorbă cu oameni străini care, să zicem, ședea la o masă într-o cafenea sau pe o bancă și jucau cărți. Spunea că este un pasionat colecționar de jokeri și îi ruga să-i dea jokerul dacă nu-l întrebuițau la joc. Cei mai mulți căutau prin cărți și-i dădeau jokerul pe loc, alții însă se uitau chiorâș la el, gata să-i spună că era un aiurit. Unii îi răspundeau politicoș că nu pot să-i dea niciun joker, pe când alții îl luau în zeflema. Eu mă simțeam ca un pui de țigan târât într-un fel de penibilă cerșetorie.

M-am întrebat de multe ori de unde i se trăgea tatei interesul pentru originalul lui hobby. De câte ori vedea cărți de joc, nu se lăsa până nu obținea jokerul. La fel cum unii, de exemplu, colecționa cărți poștale din toate localitățile lumii. El aduna jokeri. Nu era vorba de Nouă de Inimă Neagră sau Regele de Treflă, de exemplu, pentru că ar fi fost mult prea caraghios să te apropii de oamenii care jucau o partidă de cărți și să le ceri un Rege de Treflă sau un Nouă de Inimă Neagră.

Și mai era avantajul că întotdeauna sunt *doi* jokeri într-un pachet de cărți. Destul de rar erau trei sau patru, dar de regulă erau doi. Apoi jokerii nu sunt întrebuițați la multe jocuri de cărți și, când totuși sunt, te poți descurca numai

cu unul. Dar interesul lui pentru jokeri avea o cauză mult mai profundă decât aceste considerente practice.

Chestia este că se considera el însuși un joker. Nu spunea direct lucrul acesta, dar eu observasem de multă vreme că el se privea pe sine însuși ca pe un joker într-un pachet de cărți de joc.

Jokerul este o mică paiață și se deosebește mult de celelalte cărți. El nu este nici treflă, nici caro, nici cupă, nici pică. El este o carte aparte, care se află mereu în afara celorlalte. Deși în pachet este amestecat printre alte cărți de joc, totuși parcă locul lui nu se află acolo. Poate de aceea de multe ori este înlăturat fără ca nimeni să bage măcar de seamă.

Eu cred că tata s-a simțit exact ca un joker într-un pachet de cărți de joc pe vremuri, în Arendai, când era un biet copil din flori, fiu al unui fost soldat neamț. Și încă mai e ceva de spus. Și ca filosof tata era tot un fel de joker. Era convins că vedea mereu lucruri pe care alții nici nu catadicseau să le bage în seamă.

Pachetul de cărți cumpărat la Lugano nu era deloc interesant. Pe tata îl preocupa jokerul din acel pachet. A deschis pachetul imediat și a scos jokerul din el.

— Exact cum mi-am închipuit, a zis.

A pus jokerul în buzunarul cămășii, iar eu m-am grăbit să întreb:

— Îmi dai mie cărțile?

Tata mi-a întins pachetul fără să scoată o vorbă. Era o înțelegere reciprocă între noi. De câte ori cumpăra un pachet de cărți de joc, păstra pentru el numai jokerul și eu primeam restul. Dacă, bineînțeles, apucam să-i cer pachetul înainte ca el să-l arunce la gunoi. În felul acesta ajunsesem să am mai mult de o sută de pachete de cărți de joc. Și pentru că eram singur la părinți, pe deasupra și fără mamă în vremea aceea, îmi făcusem obiceiul să fac pasiențe când

mă plictiseam. Cabalele astea erau amuzante, dar nu aveam nevoie de atât de multe pachete de cărți de joc. De aceea de multe ori tata scotea jokerul din pachet și arunca restul. Ca și cum ar fi desfăcut o banană și ar fi aruncat coaja la gunoi.

— Gunoiul se aruncă, zicea el pe când scotea jokerul din cărți de parcă ar fi separat tărâțele de grâu. Cărțile ajungeau într-un coș de hârtii.

Uneori se descotorosea de cărți dându-le la alți copii să se joace cu ele. În felul acesta uita poate dezamăgirea produsă de cei care refuzau să-i dea jokerii din pachetele lor. O faptă bună pentru o cauză neînsemnată, s-ar putea spune.

Ajunși la mașină, tata a fost de părere că peisajul era atât de frumos încât merita să facem un ocol. În loc să mergem pe autostrada dintre Lugano și Como, era mai bine să mergem de-a lungul lacului Lugano. Apoi vom trece granița spre Italia.

Am înțeles rapid motivul pentru care tata alesese ruta asta. După lacul Lugano am ajuns la lacul Como, unde erau multe vapoare, și era clar că navigația era mult mai însemnată. Am trecut printr-o localitate care se numea Menaggio. Oigganem, am zis eu. Am mai condus câteva mile și spre seară ne-am apropiat de Como.

În timp ce conducea, tata îmi arăta arborii de pe marginea șoselei.

— Pin, spunea el. Cetină, măslin, smochin.

Eram impresionat că știa denumirea atâtor arbori. De unii auzisem și eu, ce-i drept, dar de cele mai multe ori mi se părea că denumirile alea erau doar un joc de cuvinte cu care se amuza.

Natura înconjurătoare mă copleșea, dar în același timp eram dornic să-mi continui lectura din cărticică. Eram foarte curios să aflu de unde făcuse brutarul Hans rost de

licoarea aceea purpurie. Și nu mai puțin curios eram să aflu de unde naibii adusesese acolo toți peștișorii ăia.

Am întins, așadar, cărțile pentru o cabală ca să camuflez cârticica. Și ca să am o scuză în cazul în care tata mă considera prea tăcut. Pentru că nu-i puteam povesti tatei despre cârticica din brioșă. Doar îi promisesem bunului brutar din Dorf că acesta va fi un secret între mine și el.

ZECE DE INIMĂ NEAGRĂ

...deasupra mea stelele păreau niște insule îndepărtate la care nu puteam naviga cu barca aceea...

În noaptea aceea m-am întors acasă de la brutarul Hans cu trupul invadat de aromele sucului purpuriu. În urechi aveam parcă miros de cireșe, iar în coate, parfum de levănțică. Iar la un genunchi, iz de rubarbă.

Pe cer luna aluneca spre asfințit, iar stelele păreau o pulbere albă, de parcă o mână nevăzută scutura o uriașă sită fermecată.

M-am gândit la cât de neînsemnată era ființa mea pe această planetă. Și fiind încă sub vraja licorii purpurii, am avut parcă o revelație când am înțeles că această planetă era casa mea.

Dar sucul acela era o băutură periculoasă. Setea pe care o trezise în mine nu se putea potoli. Deja doream să beau din el din nou.

Ajuns în Waldemarstrasse, am dat cu ochii de tata. Ieșea împleticindu-se din „Schoner Waldemar”. M-am dus drept la el și i-am spus că am fost la brutarul Hans. El s-a înfuriat teribil și m-a tras cu putere de urechi.

Am izbucnit atunci în plâns. Tata a început și el să plângă. M-a întrebat dacă îl pot ierta. Eu nu i-am răspuns la întrebare. L-am urmat spre casă în tăcere.

Acasă, înainte de a adormi buștean, tata a spus:

— Mama ta a fost un înger, băiete! Iar băutura este blestemul diavolului, așa să știi!

A doua zi dimineața m-am înființat ca de obicei la brutarul Hans. Niciunul dintre noi n-a pomenit nimic despre licoarea purpurie. Nu se putea vorbi despre așa ceva la lumina zilei. Lucrurile de felul acesta aparțineau altei lumi. Dar amândoi stăpâneam un mare secret. Și știam asta acum.

M-aș fi întristat dacă bătrânul s-ar fi îndoit acum de loialitatea mea. Sigur că voi fi întotdeauna în stare să țin un secret. El a înțeles, se pare, asta mai demult.

Brutarul Hans a mers în camera din spate să frământe un aluat de prăjitură. Eu m-am așezat pe un scăunel și am privit peștișorul auriu. Nu mă săturam niciodată să-l privesc. Nu numai că avea culori minunate, dar înota și se zbenguia în apă cu trupușorul acela al lui mititel plin de solzișori. Ochii, două punctișoare negre ce nu clipeau. Gurița se deschidea și se închidea fără oprire.

Orice animal, fie el cât de mic, este o ființă vie, m-am gândit. Acest peștișor care înota în bolul de sticlă trăia doar o singură dată. Într-o zi viața lui se va sfârși și el va dispărea pentru totdeauna.

Mă pregăteam să plec, așa cum făceam de obicei după vizitele mele la el, când brutarul se întoarse spre mine și mă întrebă:

— Vii la mine în seara asta, Albert?

Am încuviințat din cap, iar el a spus:

— Încă nu ți-am povestit despre insulă... și nu știu câte zile mai am de trăit.

M-am aruncat cu disperare de gâtul lui.

— Nu-ți dau voie să mori, nu-ți dau voie, am zis. Niciodată n-ai să mori!

— Toții oamenii bătrâni mor, fiul meu, zise el cuprinzându-mi umerii costelivi.

— Dar e un sentiment minunat să știi că după tine rămâne cineva. Care duce mai departe ceea ce rămâne după tine când nu vei mai fi.

Seara, în drum spre căsuță, l-am întâlnit pe brutarul Hans la cișmea.

— L-am pus la loc, a zis el.

Am înțeles că se referea la sucul purpuriu.

— Nu-mi mai dai voie să gust din el? am întrebat eu.

Bătrânul pufni:

— Ah, nu! Niciodată nu vei mai pune gura pe el!

Vocea îi era severă și autoritară. Îi dădeam dreptate. Și, de fapt, înțelesesem deja că niciodată nu voi mai gusta din licoarea aceea minunată.

— Sticla va sta în pod de acum înainte, continuă el. Și nimeni n-o va atinge înainte să fi trecut o jumătate de secol. Atunci, într-o bună zi, un tânăr îți va bate la ușă și, atunci, da, atunci îi vei da și lui să guste din licoarea miraculoasă. Pentru că numai în felul acesta puținele picături care mai sunt în sticlă vor fi de ajuns pentru mai multe generații. Și așa acest pârliaș ciudat se va scurge treptat spre Tărâmul Imaginației. Înțelegi ce spun, fiule? Sau vorbesc ca și cum tu ai fi un om mare?

Am răspuns că înțeleg. Apoi am intrat în căsuța aceea plină de obiecte curioase aduse din toate colțurile lumii. Ne-am așezat în fața sobei ca și în seara trecută. Pe masă erau două pahare. Brutarul Hans turnă în ele suc de afine dintr-o carafă

— M-am născut la Lübeck într-o noapte geroasă în ianuarie 1811, începu el. Pe vremea aceea erau în toi războaiele lui Napoleon. Tata era brutar. Eu m-am hotărât de tânăr să mă îmbarc pe un vas. Adică, ce să zic, adevărul este că mai mult am fost forțat să plec pe mare. Eram opt copii la părinți și din mica brutărie a tatălui meu nu era prea ușor să ne hrănească pe toți. Așa că nici nu împlinisem

șaisprezece ani în 1826, când m-am îmbarcat pe un cliper cu mărfuri la Hamburg. Se numea „Maria” și venea din portul norvegian Arendal.

„Maria” a devenit casa mea și viața mea timp de peste cincisprezece ani. Iar în toamna lui 1842 am pornit cu cliperul plin de mărfuri de la Rotterdam cu destinația New York. Echipajul vasului era foarte priceput, dar se pare că ori busola, ori cârma ne-a păcălit. Mie mi s-a părut că ne îndreptam mereu spre sud încă de cum ieșisem din canalul englez. Se pare că ne îndreptam spre golful Mexic. Cum de s-a întâmplat asta, habar nu am, totul este până în ziua de azi o enigmă pentru mine.

După șapte, opt săptămâni pe ocean, trebuia după toate calculele să dăm de uscat, dar în zare nu se vedea nici urmă de pământ. Poate că ne aflam la data aceea undeva la sud de Bermude. Și într-o dimineață s-a pornit o furtună groaznică. Vântul sa întetit peste zi și în scurt timp s-a transformat într-un uragan.

După aceea, nu pot să-ți spun cu precizie ce s-a mai întâmplat. Se pare că vasul a fost prins de uragan. Din naufragiul propriu-zis nu am decât amintiri foarte confuze. Totul s-a petrecut înfiorător de repede. Dar îmi amintesc că nava a luat rapid apă și s-a scufundat. Îmi amintesc că un camarad a căzut peste bord și l-au înghițit apele. Și asta e tot ce-mi aduc aminte. Când m-am trezit, eram într-o barcă de salvare și apele se liniștiseră.

Cât timp să fi trecut n-am idee. Poate au fost câteva ore sau poate au fost câteva zile, cine poate ști? Am început să calculez timpul de la momentul în care m-am trezit. Am presupus că vasul s-a scufundat și că nu rămăsese nici urmă de cliper sau de echipaj. Eram, probabil, singurul supraviețuitor. Barca de salvare avea un mic catarg și am găsit și o velă la prora. Am înălțat vela pe catarg și am vâslit cum am putut, orientându-mă după lună și soare. Credeam

că mă aflam pe undeva spre coasta de est a Americii și de aceea vâsleam mereu spre apus.

Cred că am vâslit așa o vreme, să fi fost vreo șapte zile, fără să-mi dau seama unde mă aflam. Noroc că aveam apă și niște biscuiți cu care mi-am potolit setea și foamea. N-am zărit nici urmă de vas pe apă.

Îmi amintesc în special ultima noapte. Deasupra mea stelele păreau niște insule îndepărtate la care nu puteam naviga cu barca aceea. Mi se părea ciudat că eram sub aceleași stele sub care erau și mama și tata, acasă la Lübeck. Și cu toate că vedeam aceleași stele, ne aflam infinit de departe unii de alții. Știi ceva, Albert? Stelele nu au simțire. Nu le pasă de noi, nu le pasă cum ne trăim viețile aici pe pământ.

În curând, mă gândeam eu, tata și mama vor primi trista veste că m-am scufundat și am pierit o dată cu cliperul „Maria”.

În dimineața următoare, pe când întunericul se retrăgea și cerul se înroșea deasupra orizontului, mi s-a părut că văd un punct în depărtare. La început, am crezut că era un fir de praf, dar după ce m-am frecat la ochi mi-am dat seama că punctul rămânea nemișcat. Am înțeles atunci că în zare se vedea o insulă.

Am încercat să îndrept barca spre ea, dar un curent potrivit mă împiedica să înaintez. Am eliberat vela și, vâslind cu niște vâsle solide pe care le aveam în barcă, am înaintat stând cu spatele la insulă.

Am vâslit în disperare, fără să mă opresc, dar nu mi se părea că mă apropii de uscat. În față aveam oceanul nesfârșit care avea să fie mormântul meu dacă nu ajungeam la insulă, mă gândeam. Trecuse aproape o zi de când băusem ultimul strop de apă, palmele îmi sângerau de atâta vâslit, dar asta era ultima mea șansă, trebuia neapărat să ajung pe uscat.

Au trecut așa probabil câteva ore și, când m-am întors, am dat cu ochii de punctul acela care acum crescuse și se vedeau clar contururile unei insule. Am văzut și o lagună de palmieri. Trebuia să vâslesc mult ca să ajung la ea.

Într-un final mi-am primit răsplata pentru tenacitatea mea. Spre amiază am pătruns în lagună și am simțit cum barca s-a lovit de uscat.

M-am ridicat în picioare și am tras la mal. După atâtea zile pe mare, era o minune să simt din nou pământul sub picioare.

Am mâncat ultima porție de biscuiți și am tras barca sub palmieri. Primul lucru la care m-am gândit a fost întrebarea dacă exista apă potabilă pe insulă.

Deși scăpasem de la moarte ajungând pe o insulă din ocean, nu puteam fi prea optimist. Mi-am dat seama că insula nu era locuită. Părea teribil de mică. Se vedea ușor dincolo de ea.

Nu erau mulți arbori acolo, dar dintr-unul se auzea ciripitul unei păsărele. Mi s-a părut cel mai frumos ciripit de pasăre pe care l-am auzit vreodată. Cred că era și pentru că am înțeles că exista viață pe insulă. Aveam ceva experiență pe mare și știam că păsăruica pe care o auzeam nu era o pasăre de apă.

Am lăsat acolo barca și am luat-o pe un fel de potecă să cercetez locul mai îndeaproape. Dintr-o dată mi s-a părut că insula devenea din ce în ce mai mare pe măsură ce înaintam în adâncul ei. În același timp am descoperit că erau mulți copaci și multe alte păsări ale căror triluri se auzeau de pretutindeni. Am observat și că florile și plantele îmi erau necunoscute. Nu mai văzusem ceva asemănător.

De jos de pe plajă nu văzusem decât câțiva palmieri. Acum am descoperit că poteca pe care mergeam trecea pe sub niște tufe înalte de trandafiri și șerpuia mai departe spre un desiș de palmieri.

Am început să alerg spre ei. Trebuia să știu cât de mare era insula aceea. De cum am ajuns sub ei am văzut că formau o poartă spre o pădure deasă de foioase. M-am uitat înapoi și am văzut laguna în care acostasem. În jurul ei, apele oceanului Atlantic luceau în lumina puternică a zilei.

Nu eram în stare să gândesc cine știe ce. Mă interesa pădurea aceea. Am luat-o la fugă printre arbori. Când am străbătut-o, mi-au apărut în față, la dreapta și la stânga niște culmi abrupte. Și nu mai zăream acum nici urmă de ocean.

VALETUL DE INIMĂ NEAGRĂ

...ca niște castane...

Vedeam dublu de-atâta citit. Am ascuns cărticica sub scaunul din mașină și am început să admir peisajul din jurul lacului Como. Încercam să văd o legătură între lupă și cărticica pe care brutarul din Dorf o ascunsese în brioșă. Și nu reușeam să-mi explic cum e posibil să scrii cu litere atât de mici.

Se însera când ne-am apropiat de Como. Era puțin mai întuneric decât era în Norvegia la timpul acela al anului. Cu cât ne îndreptam mai mult spre sud, cu atât se întuneca mai devreme.

Tata a condus puțin pe străzile orașului plin de viață. În scurt timp becurile electrice s-au aprins și atenția mi-a fost atrasă de un mic parc de distracții. Mi-am pus în mișcare toate forțele pentru a-mi impune și eu voința măcar o dată.

— Vreau să merg acolo, am zis.

— Vom vedea, răspunse tata care era preocupat să găsească un loc de înnoptat.

— Niks! am spus eu hotărât. Vreau în *parcul de distracții*.

El se învoi. Dar trebuia să găsim mai întâi un loc de dormit. Și avea poftă de o bere. Așadar, însemna că nu vom putea merge cu mașina la parcul de distracții.

Dar, spre norocul nostru, am găsit un hotel doar la câteva aruncături de băț de parcul de distracții. Se numea Hotelul Mini Baradello.

— Olledarab Inim luletoh, am zis eu.

Tata a întrebat dacă nu cumva începusem să vorbesc arăbește, dar eu i-am arătat firma hotelului și el a râs.

Am cărat bagajele în cameră. Apoi tata și-a băut berea la recepție. Când a terminat, am pornit spre parcul de distracții. Pe drum și-a cumpărat două sticle mici, sigur pline cu tărie.

Parcul de distracții nu era prea interesant. Tata a fost de acord să mă însoțească în trenul cu fantome și în tiribombă.

Din tiribombă care avea o roată imensă vedeam întregul oraș și departe peste lacul Como. Când tiribombă s-a oprit să imbarce noi pasageri, am observat un bărbat scund de statură care ne observa atent. M-am ridicat repede din scaun și am strigat:

— Uite-l acolo! El este!

— Cine? s-a mirat tata.

— Piticul, am zis eu. El mi-a dat lupa la stația de benzină.

— Eh, aiurea! a zis tata, dar și el s-a uitat în jos la tipul pe care-l arătasem.

— Sunt sigur că e el, am insistat eu. Are aceeași pălărie și vezi bine că e pitic.

— Sunt mulți pitici în Europa, băiatul meu. Și nu mai vorbesc de pălării. Hai, Hans Thomas, stai jos și liniștește-te!

Eu eram însă convins că era unul și același pitic pe care îl întâlnisem la stația de benzină. Apoi, era cum nu se poate mai evident că se uita chiar la noi. Când gondola în care ne aflam a coborât, am observat cum omulețul a dispărut rapid în spatele unor magazine.

Mi-a dispărut subit interesul pentru parcul de distracții. Tata m-a întrebat dacă voiam să conduc una dintre mașinuțele electrice, dar l-am refuzat politicos.

— Vreau să dau o raită prin împrejurimi, am zis eu.

Dar nu i-am spus că aveam de gând să mă iau după pitic. Este posibil ca tata să fi avut și el unele bănuieli, pentru că a acceptat bucuros să mă trimită la toate mașinuțele și caruselele din parcul acela de distracții și să facem o tură împreună.

Tata trăsesese câteva înghițituri din sticlulele alea cu tărie. Se întorsese cu spatele la mine ca să-l nu observ și cred că ar fi vrut ca eu să îmi fac de lucru cu altceva.

În mijlocul parcului de distracții se afla un cort cu baza în formă de pentagon. SIBYLLA scria pe el, dar eu am citit, așa cum obișnuiam, pe dos:

— Allybis, am spus.

— Ce tot spui? a întrebat tata.

— Uite acolo! am zis și i-am arătat cortul.

— Sybilla, a zis tata. Înseamnă ghicitoare. Vrei cumva să-ți ghicească?

Nu încăpea discuție că eram curios. Așa că am pornit spre cort.

În fața cortului stătea o fată foarte frumoasă. Era cam de vârsta mea. Avea părul lung și negru și ochii ca de cărbune. Era probabil o copilă de țigani. Era atât de frumoasă încât m-au trecut fiorii.

Dar pe fată o interesa mai mult tata decât eu. Se uită la el și întreabă într-o engleză groaznică:

— *Willyou seeyour future, sir? Only 5000 lire.-*

Tata scoase o bancnotă, i-o întinse și arată în jos spre mine. În aceeași clipă, din cort scoase capul o femeie mai în vârstă. Ea era, de fapt, ghicitoarea. Am fost puțin dezamăgit că nu fata care luase banii îmi va ghici viitorul.

Am fost poftit înăuntru. O lampă atârna în mijloc. Ghicitoarea era așezată la o masă rotundă. Pe masă erau un glob de cristal și un bol de sticlă în care înota un peștișor argintiu. Lângă el, un pachet de cărți de joc. Ea mi-a arătat un taburet și eu m-am așezat. Dacă n-aș fi știut că tata e afară și mai mult ca sigur trăgea o dușcă din sticluța lui, m-aș fi simțit destul de speriat.

— *Doyou speak English, my dear?* — mă întrebă ea mai întâi.

— *Of course-*, am răspuns.

Ea trase o carte din pachetul de cărți și o puse pe masă. Era Valetul de Inimă Neagră. Îmi ceru apoi să aleg douăzeci de cărți din pachet. Am făcut așa cum mi-a spus. Apoi mi-a zis să amestec valetul printre ele. Când am făcut și asta, ghicitoarea a început să întindă cele douăzeci și unu de cărți pe masă. În același timp mă privea foarte intens drept în ochi.

Cărțile erau acum întinse în trei șiruri de câte șapte cărți. Ea îmi arată primul șir și spuse că arată trecutul, la mijloc era prezentul și jos de tot viitorul. În șirul din mijloc era Valetul de Inimă Neagră. Lângă el am văzut un joker.

— *Amazing, bolborosi ea. Avery special spread-*.

Apoi nu mai spuse nimic. Mă întrebam dacă nu cumva cele douăzeci și unu de cărți o hipnotizaseră. Dar ea începu brusc să vorbească. Arată spre Valetul de Inimă Neagră pe rândul din mijloc și spre cărțile din jurul lui.

— *L see a growing boy*, spuse ea. *He is far away from home.-*

Eh, asta nu mă prea impresionează. Nu era mare scofală să-ți dai seama că nu eram din Como. Apoi zise:

— *Areyou not happy, my dear?* -

N-am răspuns și femeia a privit cărțile din nou.

Acum arăta spre șirul ce reprezenta trecutul. Acolo era Regele de Inimă Neagră printre alte cărți.

— *Many sorrows and obstacles in the past*-, spuse ea.

Ridică Regele de Inimă Neagră și spuse că era tatăl meu. El a avut o copilărie nefericită, continuă ea. Bolborosea în continuu, dar nu înțelegeam decât pe jumătate din ceea ce spunea. De mai multe ori am auzit cuvântul „grandfather”.

— *But where is your mother, dear son?* -

I-am spus că era la Atena, dar am regretat imediat, pentru că în felul acesta o ajutam la ghicit. Era posibil, nu-i așa, ca ea să nimerească adevărul.

— *She has been away for a very long time*-, continuă dama. Arată iar spre rândul de cărți de jos. Acolo Asul de Inimă Roșie era în marginea din dreapta, departe mult de Valetul de Inimă Neagră.

— *I think this is your mother*, zise ea. *She is a very attractive woman... wearing beautiful clothes... in a foreign country far away from the land in the north*—.

Ea continuă să sporovăiască în felul acesta. Eu abia dacă am reținut jumătate din ceea ce mi-a spus. Când a început să vorbească despre viitor, ochii îi luceau ca niște castane.

— *I have never seen a spread like this*...— a mai spus ea.

A arătat Jokerul de lângă Valetul de Inimă Neagră și a zis:

— *Many great surprises. Many hidden things, my boy*.—

Apoi se ridică și clătină capul cu neliniște. Ultimul lucru pe care l-a spus a fost: *-And it is so close*...—

Și cu asta s-a încheiat ședința. Leși cu mine afară din cort, se îndreptă spre tata și-i șopti ceva la ureche. Eu am urmat-o și ea mi-a pus mâna pe cap și a zis:

— *This is a very special boy, sir... Many secrets. God knows what he will bring*.—

Tata se abținea să nu izbucnească în râs. Poate că buna dispoziție în care se afla l-a făcut să-i mai dea femeii încă o bancnotă.

Ne depărtasem de cort binișor, dar când am privit înapoi, am văzut cum ghicitoarea în picioare în fața cortului ne urmărea cu privirea.

— Mi-a ghicit în cărți, am zis.

— Nu mai spune! Și nu i-ai cerut jokerul?

— Ești nebun de legat, am răspuns eu îmbufnat. Întrebarea mi s-a părut atât de nepotrivită, de parcă ar fi fluierat în biserică. Doar nu suntem țigani ca ei, zău așa?

Tata râse cu poftă. După râsul lui vesel, mi-am dat seama că ambele sticlute erau goale.

Întorși în camera de hotel, m-am rugat de tata să-mi povestească vreo istorioară de pe vremea când colindase pe mări și oceane. De multe ori istorioarele astea erau destul de gogonate, dar ne amuzam împreună.

Mulți ani navigase pe tancuri petroliere între India de Vest și Europa. Cunoștea ca pe propriile lui buzunare golfurile Mexic, sau porturi ca Rotterdam, Hamburg și Lübeck. Dar vapoarele mergeau și în alte părți și de aceea nu era colț de lume pe care tata să nu-l fi văzut. Trecusem prin Hamburg și o jumătate de zi ne plimbaserăm pe chei. A doua zi aveam să ajungem într-un alt port pe care tata îl văzuse mai demult în tinerețe. Era Veneția. Și după ce, în sfârșit, vom fi ajuns la Atena, avea de gând să mergem la Pireu.

Când am planificat această lungă călătorie prin Europa, l-am întrebat pe tata de ce nu luăm avionul. Așa am fi avut mai mult timp s-o căutăm pe mama. Dar tata mi-a explicat că numai așa ne puteam atinge scopul de a o face pe mama să se întoarcă acasă. Era mult mai ușor s-o împingem în Fiat și s-o convingem să meargă cu noi decât s-o forțăm să intre într-o agenție de voiaj și să-i cumpărăm bilet de întoarcere.

Eu bănuiam că nici el nu era prea convins că o vom găsi. Și atunci măcar să avem o vacanță mai plăcută, s-o fi gândit. Și apoi, el își dorise să meargă la Atena încă de pe

când era un copil andru. Când odată, demult, ajunsese la Pireu, care se află la numai câțiva kilometri de Atena, căpitanul nu-i dăduse voie să părăsească vasul. După părerea mea, căpitanul acela merita să fie degradat și pus să spele puntea.

Mulți oameni merg la Atena să vadă templele antice. Dar pentru tata era foarte interesant să vadă Atena pentru că acolo trăiseră marii filosofi ai lumii.

Că mama o ștersese de acasă și ne părăsise pe mine și pe tata era o chestie. Dar că plecase tocmai la Atena, un loc care-l interesa atât de mult pe tata, asta era chiar culmea! De ce naibii nu plecaseră împreună acolo, iar ea ar fi putut între timp să se caute pe sine însăși, nu?

Tata apucă să-mi mai povestească niște istorii nostime de pe vremea când fusese marinar, apoi adormi buștean. Eu, întins în pat și treaz, mă gândeam la acel misterios brutar din Dorf. Îmi părea rău că uitasem cărticica în mașină și nu puteam să aflu ce se mai întâmplase mai departe după naufragiu.

Înainte de a adormi, m-am gândit la Ludwig, la Albert și la brutarul Hans. Cu toții avuseseră un trecut plin de nenorociri înainte de a deveni brutari la Dorf. Ceea ce-i unea erau secretul sucului purpuriu și peștișorii aurii. Și brutarul Hans numise un tip pe care îl chema Frode și care avea niște cărți de joc foarte bizare...

Dacă nu mă înșelam, toate acestea aveau o legătură cu naufragiul brutarului Hans.

1. Vrei să-ți vezi viitorul, domnule? Doar 5000 de lire.
2. Vorbești engleză, dragul meu?
3. Desigur.
4. Uimitor. Cărțile au căzut într-un mod foarte deosebit.
5. Văd un băiat în creștere. E departe de casă.
6. Nu ești fericit, dragul meu?
7. Multe necazuri și piedici în trecut.

8. Dar unde e mama ta, dragul meu fiu?

9. E plecată de mult timp.

10. Cred că aceasta e mama ta. E o femeie foarte frumoasă... îmbrăcată cu haine frumoase... într-o țară străină, departe de ținutul din nord.

11. N-am mai văzut niciodată așa ceva în cărți.

12. Multe surprize uimitoare. Multe lucruri ascunse, băiete.

13. Și mai este atât de puțin...

14. E un băiat foarte deosebit, domnule... Multe secrete. Dumnezeu știe ce va aduce.

DAMA DE INIMĂ NEAGRĂ

...fluturii aceia scoteau niște sunete ce-mi aminteau de trilurile păsărelelor...

Tata m-a trezit devreme în dimineața următoare, ceea ce nu prea îi stătea în obicei. Poate că băutura din sticlutele din seara trecută nu reușise să-l doboare de-a binelea.

— Azi pornim spre Veneția, a zis el. La răsăritul soarelui ne imbarcăm!

Când am sărit din pat, mi-am dat seama că în vis îmi apăruseră iar ghicitoarea și piticul pe care-i văzusem în parcul de distracții. Dar în vis piticul mi-a apărut ca o figură de ceară din tunelul fantomelor. Prinsese viață când țiganca și frumoasa ei fată, aflate în trenuleț, îi aruncaseră niște priviri învăluitoare. Iar el se strecurase afară în bezna nopții și hoinărea acum prin Europa cu frica în sân că îl va prinde cineva și-l va trimite din nou în tunelul fantomelor. Și va redeveni o biată figură de

Tata era deja gata de plecare înainte ca eu să apuc să-mi șterg din minte visul nopții și să-mi pun pantalonii. Abia așteptam să ajung la Veneția. Acolo aveam să vedem pentru prima dată Marea Mediterană. N-o văzusem niciodată, iar tata n-o mai văzuse de pe vremea când era marinar. De la

Veneția vom merge mai departe prin Iugoslavia până la Atena.

Am intrat în sala de mese și am înghițit la repezeală un mic-dejun ofilit și insipid așa cum ți se servește de obicei pretutindeni în țările din sudul Alpilor. Nici nu se făcuse șapte când eram deja în mașină și soarele s-a ivit în curând la orizont. Tata și-a pus ochelarii de soare și a spus:

— Mergem toată dimineața cu soarele în față. Avem în față o stea extraordinară, băiete!

În drum spre Veneția am traversat câmpia Po, una dintre cele mai fertile câmpii din lume. Cu siguranță e datorită apei curate care izvorăște din munții Alpi.

Am trecut pe lângă livezi de portocali și lămâi, plantații de cetini, măslini și palmieri. În locuri cu mai multă umiditate erau întinse orezării, mărginite de plopî înalți. Și maci roșii pe marginea drumului. De un roșu atât de puternic încât aproape că te dureau ochii privindu-i.

Înainte de amiază am ajuns pe o culme și, privind în jos, de acolo, am văzut un peisaj atât de frumos încât mi-a trecut prin minte că un pictor ar fi avut mari probleme cu amestecul culorilor dacă ar fi vrut să le redea întocmai.

Tata a parcat mașina și a ieșit să fumeze o țigară. Pe fața lui am citit că se pregătea să-mi țină una dintre prelegerile lui:

— Toate cheștiile astea de aici, Hans Thomas, răsar și cresc tot timpul. Pătlăgelele roșii și lămâile, guliile și nucile și tone întregi de materie verde. Poți să-ți explici cum naibii poate pământul ăsta negru să dea roade de mii și mii de ani?

Rămase pe gânduri și privi în zare, apoi zise:

— Eu rămân uimit când mă gândesc că toate astea au apărut dintr-o singură celulă cu miliarde de ani în urmă. Odată, în timpuri preistorice, a apărut de undeva, nu se știe de unde, o celulă vie. Și a început năstrușnica să se di vidă

În părți și mai mici din care s-au format alte celule. Și, pe măsură ce au trecut anii, din ele au apărut elefanți și meri, zmeură și urangutani. Poți să înțelegi așa ceva, băiatul meu?

Eu doar am clătinat din cap, iar el și-a continuat expunerea. A fost o conferință în toată regula despre originea și evoluția regnului vegetal și animal. La sfârșit a arătat spre un fluture care își lua zborul de pe o floare albastră. Fluturile acela era înzestrat de natură cu un desen pe aripi care înfățișa ochii unui animal sălbatic. Și datorită acestui fapt își putea trăi fragila lui viață pe câmpia aceea la adăpost de mulți dușmani.

Într-un târziu, tăcu dus pe gânduri, scutindu-și fiul lipsit de apărare să-i mai asculte interminabilele tirade.

Eu am scos din buzunar lupa și am încercat să fac niște investigații biologice. Lupa aceea o foloseam și când citeam din cărticica din brișă. Descopeream că natura și cărticica erau la fel de interesante.

Tata s-a așezat la volan și a condus în tăcere un timp îndelungat. Știam însă că în orice clipă putea să comenteze un adevăr important despre planeta noastră sau să facă cine știe ce comentariu la faptul că mama ne părăsise. Dar până atunci puteam să citesc mai departe cărticica.

Am constatat cu ușurare că acostasem pe o insulă ce nu era o doar o stâncă aridă în mare. Și mi s-a părut și că ceva era foarte neobișnuit acolo. Cu cât înaintam mai mult, cu atât se lărgea mai tare. De parcă niște falduri s-ar fi desfăcut de undeva dinăuntru ei.

Am mers pe o potecă ce se bifurca la un moment dat și am luat-o grăbit, nu știu de ce, pe cărăruia din stânga. Dar și aceasta s-a despărțit în două și eu am ținut-o tot la stânga.

Poteca m-a condus într-o vale străjuită de munți. Acolo am dat peste niște broaște țestoase enorme, să fi avut mai

mult de doi metri în lungime. Auzisem eu și mai înainte că există broaște țestoase uriașe, dar nu-mi venea a crede că-mi va fi dat să le văd vreodată. Una dintre ele și-a scos capul de sub carapace și s-a holbat la mine de parcă mi-ar fi urat bun venit pe insulă!

Am hoinărit pe insulă întreaga zi. Am văzut păduri, văi și platouri muntoase, dar marea nu mai era de zărit. De parcă aș fi pătruns într-un peisaj vrăjit, un fel de labirint lipsit de pereți, dar plin de drumuri.

Târziu spre seară am ajuns într-un loc în care am dat cu ochii de o apă. Razele asfințitului se oglindeau în ea. M-am aruncat la marginea apei și am băut însetat. Era prima dată după mai multe săptămâni în care beam apă din natură. Până atunci băusem doar apă din sticlele din barca de salvare.

Nu mai spun că trecuse o veșnicie de când mă spălasem ultima oară. Mi-am smuls de pe mine hainele de matelot și m-am aruncat în apă. Era înviorător și am simțit cum mă răcoresc după zăpușeala prin care umblasem întreaga zi. La care se adăuga și soarele care mă bătuse în cap atâtea zile în barca de salvare.

M-am scufundat de câteva ori. De cum am deschis ochii sub apă am dat de un banc de peștișori în toate culorile curcubeului. Unii erau verzi ca plantele de pe malul apei, alții albaștri ca niște pietre prețioase, alții aveau solzii roșii, galbeni și portocalii. Cu toții la un loc păreau un curcubeu minunat.

Am înotat spre mal, am ieșit din apă și m-am lăsat zvântat de ultimele raze ale soarelui ce apunea. Atunci am simțit cum foamea îmi făcea ravagii în stomac. Am privit în jur și am zărit într-un desiș niște ciorchini de fructe galbene cam de mărimea unor căpșuni. Nu mai văzusem niciodată astfel de fructe, dar nu aveam încotro, mă rugam Cerului să nu fie otrăvitoare. Aveau gust de banane și de nuci. Așa că

am mâncat pe săturate, mi-am pus pe mine hainele de matelot și am adormit epuizat pe malul lacului.

În dimineața următoare m-am trezit brusc, străbătut de un fior. De parcă o undă din subconștient mi-ar fi cutreierat corpul.

— Am supraviețuit naufragiului! mi-am zis. Abia atunci mi-am dat seama că eram cu adevărat în viață. Era de parcă m-aș fi născut pentru a doua oară.

Pe malul stâng al lacului creșteau o iarbă gălbuie și niște campanule ce tremurau ușor în briza dimineții.

Am pornit-o mai departe și, înainte ca soarele să se ivească la orizont, mă aflam deja pe culmea unui deal. Nici de acolo de sus nu se zărea oceanul. Era uscat cât vedeai cu ochii, de parcă m-aș fi aflat pe un continent. Dar deși fusesem mai înainte în America de Nord și în America de Sud, nu puteam spune că mă aflu acum pe țărmul vreuneia dintre ele. Pentru că nu se vedea nicăieri nici picior de om

Am stat acolo pe deal până a răsărit soarele. Roșu ca o tomată, tremurător ca un miraj, se ridica acolo departe deasupra unei stepe. Și pentru că orizontul era atât de aproape, soarele părea mai mare și mai roșu decât îl văzusem vreodată, da, chiar și atunci când mă aflasem pe mare.

Era, oare, același soare care răsărea acasă, la Lübeck, unde erau mama și tata?

Mi-am continuat hoinăritul pe insulă. Când soarele era sus la amiază, am ajuns într-o vale plină de tufe de trandafiri. Printre ele zburau niște fluturi uriași. Deschizătura aripilor era la fel de mare ca la ciori, dar culorile nu se puteau compara. Aripile erau de un albastru minunat și cu desene ca niște stele mari și roșii. Erau pur și simplu ca niște flori zburătoare. De parcă florile de pe insula aceea se rupeau din tulpini și pluteau prin aer, învățând să zboare. Dar cel mai ciudat era faptul că fluturii aceia

scoteau niște sunete ce-mi aminteau de trilurile păsărelelor. Erau niște triluri subțiri ca dintr-o melodie la flaut. Astfel, întreaga vale era plină de un fel de zumzăit melodios, ca și cum membrii dintr-o orchestră își acordau instrumentele. Și când în zborul lor mi se loveau de umeri, era ca o ușoară atingere de catifea. Iar dinspre ei venea un miros dulceag, ca de parfum scump.

Prin valea aceea trecea un râuleț învolburat. M-am hotărât să merg de-a lungul lui și să aflu astfel unde se vărsa. Și poate că în felul acesta aveam să dau de ocean, mă gândeam. Dar s-a dovedit că nu era chiar atât de simplu pe cât crezusem. Pentru că după-amiaza târziu am constatat că valea se terminase și mă aflam în fața unui munte masiv.

Nu mai înțelegeam nimic. Cum naibii era posibil ca un râu să se răsucească în halul acela și să se întoarcă înapoi de acolo de unde izvora? Am coborât în râpa ce se ivise în fața mea și am observat că râul curgea mai departe printr-o crăpătură în munte. M-am apropiat și am privit înăuntru. Acolo apele se strângeau și intrau într-un tunel subteran.

La intrarea în el erau niște broaște uriașe ce săreau prin iarbă. Erau cât niște iepuri de mari și orăcăiau îngrozitor. Un tărboi mai mare nici că se putea imagina! Eram uimit că natura mamă putuse da naștere la asemenea specimene de broaște, zău așa!

Prin iarba plină de rouă se târau niște șopârle grășane și niște gușteri parcă și mai mari. Deși nu mai văzusem niciodată animale atât de mari din specia lor, eram totuși obișnuit cu curiozitățile naturii în atâția ani de umblat pe mare și de acostat în țări străine. Dar niciodată nu mai văzusem reptile atât de vii și frumos colorate. Pe insula aceea erau reptile roșii, galbene și albastre.

Am descoperit că era posibil să intru în tunel dacă urmam cursul apei. Merita să încerc.

Înăuntrul tunelului era o vagă lumină albastră-verzuie. Apa era liniștită și foarte limpede. Am văzut cum bancuri de peștișori aurii se îngrămădeau unele în altele.

După un timp am deslușit un sunet unduitor și depărtat undeva înăuntru. M-am îndreptat într-acolo și susurul s-a auzit din ce în ce mai puternic. La sfârșit am înțeles că mă apropiam de o cascadă subterană.

Ar trebui să mă întorc, m-am gândit eu. Dar chiar înainte de a ajunge la marginea cascadei, locul s-a umplut de o lumină puternică. Am privit în sus și am descoperit o gaură în peretele muntelui. Am început să mă cațăr spre ea. Când am privit prin deschizătura aceea afară, am văzut o priveliște atât de minunată, încât ochii mi s-au umplut de lacrimi. M-am strecurat cum am putut afară și am văzut la picioarele mele o vale cu vegetație verde și bogată și am uitat cu desăvârșire că doream să ajung la ocean. În timp ce coboram coasta, am văzut multe soiuri de pomi fructiferi. Meri și portocali mai văzusem eu și înainte, dar în valea aceea erau fructe despre care nu mi-ar fi dat prin cap că ar putea exista. Din unii pomi atârnav fructe mari asemănătoare cu prunele. Alții, ceva mai mici, aveau niște fructe verzi de mărimea tomatelor.

Pe câmp erau o mulțime de flori, unele mai frumoase decât altele. Erau clopoței, flori cu petale mari și flori în buchete. Și peste tot erau tufe de trandafiri pitici roșii ca purpura. Deasupra lor zumzăiau niște albine cam tot atât de mari ca vrăbiile noastre de acasă, din Germania. Aripile lor păreau de sticlă în soarele după-amiezii. Se simțea și un puternic miros de miere.

Am continuat drumul la vale. Și atunci am dat cu ochii de molute...

E adevărat că albinele și fluturii peste care dădusem pe insula aceea mă lăsaseră cu gura căscată, dar deși erau cu mult mai mari decât cele din Germania, erau totuși albine și

fluturi. La fel și broaștele și șopârlele. Dar acum era prea de tot. Pentru că acum vedeam niște animale mari și albe care nu semănau cu nimic din ceea ce văzusem și auzisem vreodată, așa că a trebuit să mă frec strașnic la ochi.

Era o cireadă de 12-15 exemplare. Erau de mărimea unor cai sau bovine și aveau o piele groasă și alburie asemănătoare cu pielea de porc. Și aveau șase picioare! În comparație cu vacile și caii, aveau capul mai mic și mai ascuțit. Din când în când întindeau capul spre cer și scoteau un fel de „brașș, brașș!”.

Nu știu de ce, dar nu mi-a fost frică de ele. Aveau o expresie la fel de placidă ca vacile noastre din Germania. Dar cu toate astea, eram acum convins că nimerisem pe o insulă ce nu exista pe vreo hartă din lume. Era la fel de înspăimântător de parcă aș fi întâlnit un om fără cap.

Cititul în cărțulia aceea micuță îmi lua, se înțelege, foarte mult timp din cauza literelor care erau atât de mititele. Aproape că trebuia să citesc fiecare literă în parte și apoi să deslușesc întregul cuvânt. Soarele trecuse bine de amiază când am terminat de citit despre animalele acelea cu șase picioare de pe insula magică. Tata a ieșit de pe autostradă și luat-o pe șosea.

— Luăm cina la Verona, băiete, a zis el.

— Anorev, am spus eu, citind numele pe dos.

În timp ce șofam spre oraș, tata mi-a povestit tragica istorie a celor doi îndrăgostiți, Romeo și Julieta, care nu au putut să fie împreună din cauza familiilor ce se aflau în război una împotriva alteia. Perechea de îndrăgostiți care a trebuit să plătească prețul iubirii cu viața a trăit aici la Verona, acum câteva sute de ani.

— Seamănă un pic cu povestea vieții bunicilor mei, am zis eu. Tata a râs forțat și a spus că nu se gândise niciodată la asta.

Am mâncat un aperitiv și pizza la un restaurant cu terasă. Apoi am dat o tură prin oraș și tata a cumpărat de la un chioșc un pachet de cărți de joc pe care erau desenate femei aproape goale. Și-a luat ca de obicei jokerul, dar de data asta a păstrat și celelalte cărți.

Cred că era puțin jenat că femeile alea erau aproape în pielea goală, încât s-a grăbit să le vâre în buzunarul de la piept.

— Extraordinar cât de multe femei sunt pe lume, a zis el mai mult pentru el însuși, poate doar așa, ca să zică ceva.

La urma urmei, era stupidă remarca asta, de vreme ce populația globului este mai mult de jumătate alcătuită din femei. Cred că a vrut să spună că erau prea multe femei *în pielea goală*, pentru că atunci într-adevăr putea să aibă dreptate.

Și dacă la asta se gândise, atunci sunt de acord cu el. Vreau să spun: ce rost avea să aduni 52 de exemplare într-un pachet de cărți de joc? Și cum să joci cărți numai cu dame? E drept că pe fiecare carte se afla în colțul de sus din stânga semnul ei. Regele de Inimă Neagră, Patru de Treflă și așa mai departe, dar cu un astfel de pachet în mod sigur nimeni nu s-ar putea concentra la joc, ci mai mult s-ar holba la dame.

Singurul bărbat din pachetul de cărți era un joker. Era un desen după o sculptură, greacă sau romană, cu coarne de țap. Și era și ăsta în pielea goală, dar asta nu-i de mirare, pentru că toate sculpturile antice sunt așa.

Când am intrat în mașină pregătiți să plecăm mai departe, încă mă mai gândeam la pachetul acela de cărți, așa că am zis:

— Nu ar fi cumva mai bine să-ți găsești o altă soție decât să umbli o jumătate de viață căutând o femeie care a pornit-o în lumea largă să se caute pe sine însăși?

Tata râse cu poftă mai întâi, dar apoi spuse serios:

— Sunt de acord că aici e un fel de mister. Pe planeta asta locuiesc cinci miliarde de oameni. Și se întâmplă că te îndrăgostești de o persoană anume. Și atunci o vrei numai pe aceea și nicidecum pe alta.

Și cu asta s-a încheiat discuția despre pachetul acela de cărți. Deși erau acolo 52 de femei și toate făceau tot posibilul să arate bine, am înțeles că tata considera că lipsea de acolo o carte importantă. Și de aceea mergeam la Atena. Să găsim acea carte.

REGELE DE INIMĂ NEAGRĂ

...contact de gradul patru...

Când în cele din urmă am ajuns la Veneția, a trebuit să parcăm mașina într-un garaj enorm, pentru că Veneția nu are nici măcar o stradă ca lumea. Dar are în schimb 180 de canale, mai mult de 450 de poduri, multe bărci cu motor și multe gondole.

De acolo am luat un taxi, adică o barcă cu motor până la hotelul de pe Canal Grande, cel mai mare canal din Veneția. Tata rezervase o cameră înainte să plecăm din Como.

Am cărat bagajele în cea mai mică și mai urâtă cameră de hotel în care am stat de-a lungul turneului nostru. Apoi am ieșit în oraș și ne-am plimbat de-a lungul canalelor și am trecut peste câteva dintre nenumăratele poduri ale orașului.

Am stat în acest oraș al canalelor două zile. Știam că exista pericolul ca tata să se înfrupte prea vârtos din băuturile tari pe care orașul le oferea generos.

Am luat cina la un restaurant din piața San Marco și l-am rugat pe tata să ne plimbăm puțin cu o gondolă. Zis și făcut. Tata i-a arătat gondolierului pe o hartă locul în care voiam să ajungem și acesta s-a pus pe vâslit. Și se pare că am mai dat-o în bară cu încă o presupunere, pentru că mă așteptasem ca gondolierul să ne încante cu niște serenade. Dar acesta n-a scos un sunet și nici nu mi-a părut rău, de

fapt. Întotdeauna am fost de părere că muzica lor semăna mai mult cu un mieunat de pisică.

Și pe când ne mișcam în plescăitul vâslelor s-a întâmplat un lucru pe care eu și tata n-am reușit niciodată după aceea să ni-l explicăm cum se cuvine. Exact în momentul în care trebuia să trecem pe sub un pod, am observat cum o față cunoscută ne privea de pe balustradă. Eu am fost absolut sigur că era piticul de la stația de benzină și de data aceasta m-a surprins neplăcut prezența lui acolo. Am fost convins că eram urmăriți insistent.

— Piticul! am izbucnit eu, ridicându-mă brusc în barcă și arătând cu degetul.

Azi pot înțelege că tata s-a înfuriat teribil, pentru că era gata-gata să ne răsturnăm cu gondola.

— Stai jos! mi-a spus tata cu asprime. Totuși, când am trecut de pod, s-a uitat și el în sus. Dar piticul dispăruse fără urmă, exact cum făcuse și în parcul de distracții de la Como.

— Am văzut clar că era el, am spus eu, și aproape m-am pus pe plâns. Mă înspăimântasem când gondola fusese gata să se răstoarne, se pare. Și îmi părea rău că tata nu mă lua în serios.

— Asta e numai o închipuire a ta, Hans Thomas! zise el.

— Dar a *fost* un pitic! am insistat eu.

— E posibil, dar nu poate fi unul și același, a protestat el, cu toate că el nici nu-l zărise.

— Ce vrei să spui? Că toată Europa e plină de pitici?

Întrebarea asta a nimerit la țintă, pentru că tata a căzut pe gânduri și a zâmbit apoi cu subînțeles:

— Eh, se poate întâmpla, zise el. Noi suntem, de fapt, niște pitici cu toții. Da, niște omuleți ciudați care țopăim pretutindeni. De ce nu și pe podurile din Veneția?

Gondolierul, care își păstrase un chip lipsit de expresie pe tot parcursul plimbării, ne-a debarcat într-o piață unde erau

multe restaurante cu terasă. Tata a comandat înghețată și limonadă pentru mine, iar pentru el o cafea și ceva cu numele Vecchia Romana. Nu m-am mirat deloc când în paharul elegant de forma unui bol pentru peștișori care i-a fost servit împreună cu cafeaua am văzut o băutură închisă la culoare.

După două-trei pahare, tata m-a privit drept în ochi, de parcă ar fi fost gata să-mi dezvăluie cel mai mare secret al omenirii, și mi-a zis:

— N-ai uitat, sper, grădina noastră de acasă de la Hisoy?

Nu m-am obosit să-i răspund la o întrebare atât de lipsită de sens și se pare că nici el nu se aștepta la un răspuns.

— Ei, bine, a continuat el. Acum, ascultă-mă cu atenție, Hans Thomas! Hai să zicem că într-o dimineață ieși în grădină, și acolo între merii noștri dai peste un mic marțian. Să zicem că e mai mărunțel decât tine și, dacă micuțul e galben sau verde, asta o lăsăm în seama imaginației tale.

Am încuviințat cu un semn din cap, forțat de împrejurări, pentru că n-ar fi avut niciun rost să mă opun alegerii acestui subiect de discuție.

— Străinul s-ar holba în sus la tine, doar e de la sine înțeles că așa fac cei care sunt de pe altă planetă, continuă tata. Întrebarea mea este: Cum ai reacționa tu?

Poate ar fi trebuit să răspund că se cuvenea să-l invit pe necunoscut la un mic-dejun terestru, dar am zis, cum era și adevărat, că probabil aș fi murit de frică și aș fi scos un răcnet ca un leu în junglă.

Tata încuviință din cap, fiind, presupun, mulțumit cu răspunsul meu. Dar eu am înțeles că mai avea încă și altceva pe

— Crezi că nu te-ai fi întrebat cine era micuțul și de unde venea?

— Oh, ba da, sigur că da, am zis.

El privi în jur de parcă i-ar fi cântărit în minte pe toți oamenii aceia care se aflau acolo. Apoi mă întrebă:

— Nu te-ai gândit niciodată că tu ești, de fapt, un astfel de marțian?

Ei, asta era prea de tot! Mă așteptam, desigur, la tot felul de lucruri din partea lui, dar acum chiar că a trebuit să mă țin de masă ca să nu cad cu scaun cu tot de uimire.

— Sau, hai să zicem, pământean dacă vrei. Pentru că nu are nicio importanță cum numim planeta asta pe care locuim. Toată chestia aici este că tu ești o făptură pe două picioare care țopăie pe un glob în univers.

— La fel ca micul marțian, am spus eu.

Tata a încuviințat. Apoi a spus:

— Pentru că, deși nu te împiedici de un marțian la noi în grădină, se poate întâmpla să te împiedici de tine însuși. Și se mai poate întâmpla ca în ziua aceea în care îți dai seama de asta să scoți un răcnet. Dar nu va fi nimeni surprins, pentru că nu-i un lucru oarecare să-ți dai seama că ești o ființă vie, locuitor pe o insulă din univers.

Înțelegeam ce spunea el și nu aveam nimic de adăugat. Apoi m-a întrebat:

— Îți amintești de filmul *întâlnire de gradul trei* pe care l-am văzut împreună?

Da, îmi aminteam. Era un film interesant despre niște oameni care descoperiseră o farfurie zburătoare.

— Dacă vezi o navă spațială care vine de pe o planetă străină, se cheamă că ai avut o întâlnire de gradul unu. Dacă vezi niște ființe bipede care ies din navă, atunci este vorba de o întâlnire de gradul doi. Dar cred că după aceea am văzut un alt

— Și acela s-a numit *întâlnire de gradul trei*, am spus eu.

— Exact. Și se numea așa pentru că oamenii au atins cu mâna niște hominizi ce veneau din afara sistemului nostru

solar. Acest contact direct cu ei se numește „întâlnire de gradul trei”. Înțelegi?

El privi apoi pe deasupra locului în care ne așezaserăm și spuse:

— Dar, tu, Hans Thomas, tu ai avut deja o întâlnire de gradul patru.

Cred că arătam ca un semn de întrebare în carne și oase.

— Pentru că tu însuși ești o creație plină de mister din univers, a spus tata cu multă convingere și a pus ceașca de cafea pe masă cu o mișcare atât de bruscă, încât amândoi ne-am mirat că nu se spărsese.

— Tu ești, băiete, o creatură mistică și vezi toate astea din interior.

Acum, deși eram făcut paf, înțelegeam că tata avea perfectă dreptate.

— Ar trebui ca statul să-ți dea o bursă de filosof, am zis eu din toată inima.

Ne-am reîntors la hotel. Pe podea am văzut un gândac de bucătărie. Era atât de mare și gras, că abia se putea mișca.

Tata s-a aplecat deasupra lui și a spus:

— Sorry, amice, dar nu poți dormi aici în noaptea asta. Am rezervat o cameră dublă și n-avem loc decât pentru două persoane. Și, pe deasupra, noi plătim.

Am crezut că tata se țicnise nițel, dar el se uită în sus la mine și zise:

— Tipul ăsta e mult prea gras ca să-l omoram, Hans Thomas. E atât de mare încât trebuie să-l numim un individ. Și unui individ nu poți să-i dai una în cap dacă te deranjează cu prezența lui.

— Ce facem atunci? îl lăsăm să circule pe dușumea în timp ce dormim?

— Niks! Nici pomeneală! îl conducem frumușel afară.

Și asta se și apucă să facă. Puse geamantanele de-o parte și de alta a gândacului și începu să-l împingă ușurel de la

spate cu un băț de chibrit. I-a luat o jumătate de oră până l-a scos pe coridorul hotelului. A considerat că era de ajuns, așa că acolo l-a lăsat în plata Domnului. Nu l-a condus până la recepție, cum mă așteptasem.

— Așa! Bine! Acum putem să ne culcăm liniștiți, zise el în timp ce închidea ușa. Se întinse în pat și adormi pe loc.

Eu m-am apucat să citesc mai departe din cărticică sub veioza de deasupra patului de îndată ce m-am asigurat că tata primise viza de intrare în lumea viselor.

TREFLĂ ASUL DE TREFLĂ

...exact ca figurile dintr-un pachet de cărți de joc...

M-am plimbat prin grădina aceea minunată întreaga după-amiază. Și deodată am văzut în depărtare niște siluete de oameni. Inima a început să-mi bată cu putere.

Eram poate salvat, m-am gândit. Însemna că ajunsesem totuși în America.

Dar pe măsură ce mă apropiam, mă temeam că nu voi putea comunica cu ei. Eu vorbeam ca lumea doar germana, puțin engleza și ceva norvegiană pe care o prinsesem în cei câțiva ani la bordul „Mariei”. Oamenii de pe insulă vorbeau, probabil, o limbă necunoscută mie. Am observat că erau aplecați deasupra recoltei din câmp. Și mai ales am văzut că erau mult mai scunzi decât mine. Erau, cumva, copii?

Ajuns mai aproape, am văzut că adunau în coșulețe niște rădăcinoase de culoare albă. Brusc, s-au întors cu toții și s-au uitat curioși la mine. Erau doi omuleți grăsuți care îmi ajungeau până la piept. Ambii erau bruneți. Pielea le era unsuroasă și măslinie. Erau îmbrăcați în niște uniforme bleumarin. Se deosebeau numai prin faptul că unul avea trei nasturi negri la uniformă, în timp ce celălalt avea doi.

— Good afternoon, am zis eu în engleză.

Omuleții mă priviră drept în ochi și scăpară unelte din mâini.

— De you speak English? am început eu din nou.

Cei doi au fluturat din mâini și au clătinat din capete. Atunci, nu știu cum, poate automat, am salutat în germană, limba mea maternă. Și de data asta, cel care avea trei nasturi la uniformă îmi răspunse într-o germană curată:

— Dacă ești mai mare decât noi cu trei puncte, ne poți bate, dar te rugăm totuși să n-o faci.

Am rămas perplex și n-am știut ce să răspund. Undeva pe o insulă pustie din oceanul Atlantic, cineva îmi vorbea în limba mea. Asta era una. Dar ce a vrut să spună cu cele trei puncte?

— Vin cu gânduri de pace, am zis eu pentru siguranță.

— Așa și trebuie, altfel regele te pedepsește imediat.

Regele! M-am gândit. Cu alte cuvinte nu mă aflu în America de Nord.

— Aș dori să vorbesc cu regele, dacă se poate, am replicat eu.

Acum se amestecă în vorbă și cel cu doi nasturi la uniformă:

— Cu care rege vrei să vorbești?

— N-a spus amicul tău că regele mă poate pedepsi?

Cel cu doi nasturi se răsuci spre cel cu trei nasturi:

— Exact cum m-am gândit, zise el. Mă tem că nu știe regulile.

Cel cu trei nasturi se uită în sus la mine și spuse:

— Sunt mai mulți regi.

— Ei bine... Și câți sunt?

Cei doi omuleți se priviră reciproc cu subînțeles. Îmi dădeau de înțeles că puneam întrebări stupide.

— Oh, este un rege pentru fiecare culoare, suspină cel cu doi nasturi, un pic plictisit.

Abia atunci am observat cu adevărat cât de mici erau. Erau de dimensiunile unor pitici, dar trupurile lor aveau proporții normale. În același timp m-am gândit că liliputanii aceia erau cam înapoiați mintal.

Am vrut să întreb câte „culori” erau. Așa aveam să aflu, probabil, câți regi erau pe insulă. Dar în loc de asta am zis:

— Cum se numește regele cel mai mare?

Ei s-au uitat unul la altul și au clătinat din cap.

— Crezi că trișează? a întrebat cel cu doi nasturi.

— Nu știu, a răspuns cel cu trei nasturi. Dar trebuie să-i răspundem ceva.

Cel cu doi nasturi își alungă cu mâna o muscă ce i se așezase pe obrazul plinuț și zise:

— De regulă, regele de negru poată să-l bată pe regele de roșu, dar se poate întâmpla și ca regele de roșu să-i tragă o scărmaneală regelui de negru.

— Oh, ce brutal, am zis eu.

— Astea sunt regulile.

Deodată am auzit un zgomot puternic în depărtare. De parcă cineva spărgea sticle. Piticii s-au răsucit imediat în direcția din care venea zgomotul.

— Ah, ce idioți! spuse cel cu doi nasturi. Se sparge mai mult decât se produce.

Și când s-au întors cu spatele la mine, am făcut o descoperire nu prea plăcută. Cel cu doi nasturi la jachetă avea desenat două trefle pe spate. Celălalt avea trei trefle. Exact ca figurile dintr-un pachet de cărți de joc. Începeam să înțeleg că discuția pe care tocmai o avusesem cu ei nu mai era atât de inexplicabilă. Când s-au întors cu fața la mine, am schimbat vorba:

— Sunt mulți ca voi pe insula asta? am întrebat eu. Ei m-au privit mirați.

— Ce curios e! a zis unul.

— Da, absolut nerușinat, i-a răspuns celălalt.

Discuția era aiurea cu atât mai mult cu cât vorbeam aceeași limbă pentru că eu, deși înțelegeam fiecare cuvânt pe care îl spuneau, habar n-aveam *ce voiau să spună*. Cred că ne-am fi înțeles mai bine prin semne decât prin cuvinte.

— Câți sunteți? am încercat eu iarăși, dar era clar că eram pe punctul de a-mi pierde răbdarea.

— Vezi doar că suntem Doi și Trei, răspunse cel cu trei trefle pe spate. Dar dacă nu vezi prea bine, poți să-l întrebi pe Frode. El este singurul care se pricepe la sticlărie.

— Dar tu câți ești? mă întrebă unul.

— Oh, eu! Eu sunt doar unul, am zis.

Cel cu doi nasturi se răsuci spre cel cu trei nasturi și fluieră tare. —As! zise el.

— Atunci am pierdut, răspunse celălalt înmărmurit. Țsta poate să-l bată și pe rege.

Scoase repede din buzunar o sticluță și trase o dușcă dintr-o băutură purpurie. I-o întinse celui alt și acesta bău o înghițitură.

— Dar Asul nu e cumva o damă? izbucni cel cu doi nasturi.

— Ah, nu, nu neapărat, spuse celălalt. O damă este o damă. Dar se poate întâmpla ca tipul ăsta să facă parte din alt pachet.

— Aiurea! Nu există alt pachet. Și sunt sigur că Asul e o damă.

— Poate că ai dreptate. Dar nu uita că, dacă ar avea patru trefle, ne-ar putea bate.

— Ah, da, pe noi, da! Dar nu și pe regele nostru, înțelegi tu prea bine, nu? Deci înseamnă că trișează!

În timpul acesta trăgeau la măsă din sticluța aceea și arătau din ce în ce mai neliniștiți. Deodată, cel cu doi nasturi se cutremură de parcă ar fi fost străbătut de un fior, mă privi fix în ochi și spuse ferm:

— PEȘTIȘORUL AURIU NU DEZVĂLUIE SECRETUL INSULEI MISTERIOASE, DAR BRIOȘA O VA FACE. Apoi se întinseră amândoi în iarbă și începură să bolborosească îngânându-se unul pe altul:

— Rubarbă... mango... bobite... curmale... lămâi... hunie... șucă... cocos... banană...

Au continuat să înșire denumiri de fructe sau ce or fi fost alea... Unele îmi erau cunoscute, dar altele îmi erau complet străine. Când au obosit, s-au rostogolit pe spate și au adormit momentan. I-am împins ușor cu piciorul, dar n-au simțit nimic. Dormeau buștean.

Am rămas singur și în plata Domnului. Mi-a trecut prin minte gândul că insula putea fi un loc în care se aflau bolnavi mintal incurabili și că licoarea pe care o băuseră omuleții era probabil un medicament binefăcător. Dacă era așa, atunci trebuia să apară de undeva un doctor sau un asistent care să mă învinuiască cum că i-am tulburat pacienții.

Am pornit înapoi peste câmpie. Un tip scund îmi apăru în cale la un moment dat. Era îmbrăcat în aceeași uniformă bleumarin, dar, spre deosebire de ceilalți, purta o jachetă încheiată dublu cu zece nasturi. Avea și el pielea măslinie și grasă ca și ceilalți doi.

— CÂND MEȘTERUL DOARME, PITICII SE TREZESC LA VIAȚĂ, țipă el agitându-și mâinile și privindu-mă țință în Și ăsta e nebun, m-am gândit eu.

I-am arătat pe cei doi care dormeau nu departe de acolo.

— După cum se vede acolo, piticii sforăie și dumnealor...! am zis eu.

Omulețul a pornit grăbit mai departe. A luat-o chiar la fugă, atât cât îl puteau ajuta picioarele lui scurte. S-a împiedicat de mai multe ori și a căzut, dar s-a ridicat și a alergat mai departe. Am avut timp suficient să-i număr cele zece semne de treflă pe care le avea pe spate.

Am apucat-o acum pe un drum pe care se vedeau urme de roți de șaretă. Nu am mers mult și am devenit martor la un tărașoi fără pereche. Mai întâi am auzit un bubuit drept în spatele meu. Un fel de zgomot de copite în galop. M-am ferit rapid într-o parte a drumului.

În mare goană au trecut pe lângă mine animalele acelea cu șase picioare pe care le văzusem mai înainte. Două aveau și călăreți. Iar în urma lor venea un omuleț ce învârtea un ditamai ciomag prin aer. Toți trei aveau uniforme bleumarin. Am băgat de seamă că aveau jachete încheiate cu patru, șase și respectiv opt nasturi.

— Stop! Opriți! am strigat eu pe când treceau pe lângă mine.

Doar cel care era pe jos, cel cu opt nasturi la jachetă, se întoarce și încetini puțin.

— DUPĂ 52 DE ANI NEPOTUL MARINARULUI SOSEȘTE ÎN SAT, țipă el agitat.

Și cu asta și piticii, și animalele cu șase picioare au dispărut în depărtare. Am observat din nou că pe spatele piticilor erau tot atât de multe semne de treflă câți nasturi aveau la jachetele uniformelor.

Drumul era străjuit de palmieri înalți plini de buchete dese de fructe galbene de mărimea unor portocale. Sub un pom era o șaretă pe jumătate umplută cu fructe aurii. Șareta semăna cu căruța pe care tata, acasă la Lübeck, o folosea la căratul pâinii. Cu deosebirea că la ea nu era înhamat un cal, ci unul dintre animalele acelea ciudate cu șase picioare.

Abia când m-am apropiat am observat un pitic sub palmier. Înainte ca el să dea cu ochii de mine, am observat că purta o jachetă cu cinci nasturi, altminteri identică cu uniforma celorlalți. Și piticii ăștia toți pe care îi întâlnisem aveau scâfârlile rotunde acoperite cu păr negru și des.

— Bună ziua, Cinci de Treflă! am strigat eu.

El ridică spre mine o privire indiferentă.

— Bună zi...

Se opri în mijlocul propoziției și mă privi.

— Întoarce-te cu spatele! zise el.

Am făcut așa cum mi-a zis și, când m-am întors din nou cu fața la el, am văzut cum se scărpină în cap cu mâinile-i grăsuțe.

— La naiba! Nu înțeleg nimic! zise el lovindu-și uimit palmele.

În clipa următoare cineva aruncă două fructe din pom. Unul ateriză drept în brațele lui Cinci de Treflă, iar celălalt era cât pe ce să-mi nimerească drept în cap. Nu am fost, deci, deloc surprins când i-am văzut pe Șapte de Treflă și Nouă de Treflă coborând din palmier câteva secunde mai târziu. Așadar, întâlnisem până acum toată ceata treflelor, de la doi la zece, m-am gândit eu.

Șapte de Treflă zise:

— Am vrut să-i arunc în cap un fruct de șucă.

— Dar s-a ferit la timp, a spus celălalt.

S-au așezat apoi toți trei sub pom.

— OK, OK, am zis. Vă iert pe toți de data asta. Dar mai întâi trebuie să-mi răspundeți la câteva întrebări. Dacă nu, vă sucesc gâtul la toți. Ați înțeles?

S-au speriat atât de tare, că au amuțit și au schimbat priviri nedumerite între ei. Toți aveau ochii negri.

— Deci... cine sunteți voi?

S-au ridicat în picioare unul câte unul și au declamat pe rând câte o frază idioată:

— BRUTARUL ASCUNDE COMORILE INSULEI MISTERIOASE, a spus Cinci de Treflă.

— ADEVĂRUL STĂ SCRIS ÎN CĂRȚI, a spus Șapte de Treflă.

— DIN ÎNTREGUL PACHET DE CĂRȚI DE JOC DOAR JOKERUL ÎNȚELEGE SCAMATORIA, spuse în final Nouă de

Treflă.

Am scuturat din cap.

— Mulțumesc pentru toate aceste informații, am zis. Dar cine sunteți voi?

— Suntem trefle, răspunse imediat Cinci de Treflă, care se pare că luase amenințarea mea în serios.

— Ei bine, asta am înțeles eu. Dar de unde veniți? Ați căzut cumva din cer sau ați crescut din pământ ca trifoiul? S-au uitat iarăși întrebători unul la altul și Nouă de Treflă a răspuns:

— Suntem de aici din sat.

— Nu mai spune! Și câți ca voi... câți caraghioși locuiesc aici?

— Niciunul! spuse Șapte de Treflă. Suntem doar noi, vreau să zic. Nu există doi la fel.

— Aha! Dar nici nu mă așteptam să fie doi la fel, de fapt. Dar să revenim. Câți caraghioși ca voi locuiesc pe insula asta? Și-au aruncat unul altuia niște priviri rapide.

— Veniți! a spus Nouă de Treflă. Să-i dăm țeapă!

— Dar putem noi să-i dăm țeapă? a întrebat Șapte de Treflă.

— S-o ștergem, am vrut să spun.

S-au aruncat cu toții în mare grabă în șaretă, au tras un bici animalului înhămat la ea și au pornit pe cât de repede putea un animal cu șase picioare să alerge.

În viața mea nu m-am simțit mai neputincios. Puteam, desigur, să-i fi oprit. Și desigur că puteam și să le succesc gâturile la toți. Dar nici una, nici alta n-ar fi folosit la nimic.

DOI DE TREFLĂ

...îmi flutură în față două bilete...

Primul lucru la care m-am gândit când m-am trezit în camera de hotel din Veneția a fost brutarul Hans, cel care întâlnise piticii pe insula aceea misterioasă. Am înhățat lupa

din pantalonii care atârneau de capul patului. Dar de cum am aprins veioza să citesc, tata a scos un urlet ca de leu și s-a trezit la fel de brusc cum adormise.

— Astăzi stăm la Veneția, a zis el căscând. S-a dat jos din pat și eu m-am grăbit să ascund sub pătură cărticica. Doar promisesem ca toată povestea aceea să rămână un secret între mine și brutarul din Dorf.

— Ce ascunzi acolo? m-a întrebat tata tocmai când reușisem să vâr cărticica în buzunarul pantalonilor și să-mi scot capul de sub pătură.

— Mă uit după gândaci de bucătărie, am zis eu.

— Și ai nevoie de lupă pentru asta?

— Eh, cine știe, poate au și ei copii, am zis eu.

Era, bineînțeles, un răspuns stupid, dar nu mi-a venit în minte ceva mai bun. Așa că am adăugat, pentru mai multă siguranță:

— Poate că dau de niște gândaci pitici.

— Nu se știe niciodată, a spus tata și a dispărut în baie.

Hotelul la care locuiam era mult prea modest. Nu serveau nici micul dejun. De fapt, asta ne-a convenit foarte bine, pentru că în seara trecută găsisem un restaurant cu terasă care servea micul dejun între orele 8 și 11.

Afară era liniște atât pe trotuarele înguste, cât și pe apele canalului. La restaurant am comandat suc și omletă, pâine prăjită și gem de portocale. Acest mic-dejun era o mică excepție menită să confirme regula. Noi eram obișnuiți să mâncăm acasă.

Abia începuserăm să mâncăm, când tatei i-a venit brusc una dintre ideile lui bizare. Mai întâi am observat cum a privit o clipă fix într-o anumită direcție și m-am gândit că piticul acela apăruse din nou. Dar el a spus:

— Stai aici, Hans Thomas. Mă întorc în cinci minute.

N-aveam habar ce-i trecea prin minte, dar de multe ori înainte trăisem situații asemănătoare. Când îi venea o idee, era imposibil de oprit.

L-am văzut dispărând în spatele unei uși mari de sticlă de partea cealaltă a străzii. Când s-a întors, a continuat să-și mănânce omleta fără să spună un cuvânt. Într-un final, a arătat spre localul în care fusese și a întrebat:

— Ce scrie pe plăcuța aia de acolo, Hans Thomas?

— Sartap-Anocna, am citit eu de-a-ndoaselea.

— Da, Ancona-Patras, a zis el.

Înmuie o bucățică de pâine prăjită în cafea înainte s-o pună în gură. De-abia reușea să mestece, pentru că zâmbea cu gura până la urechi.

— Ei și ce-i cu asta? am întrebat eu. Cele două cuvinte de pe plăcuță erau la fel de grecești și de neînțelese pentru mine oricum le-aș fi citit, normal sau pe dos.

El mă privi intens în ochi.

— Tu, băiatul meu, n-ai fost niciodată cu mine pe mare. Tu, Hans Thomas, nu ai fost niciodată să navighezi în larg.

Și zicând asta îmi flutură în față două bilete și continuă:

— Nu se face ca un bătrân marinăr să *conducă mașina* în jurul Mării Adriatice. Gata, ce dracu', nu mai am chef să ne târâm ca niște crabi pe uscat. Acum vom urca Fiatul pe un vapor uriaș și vom naviga spre Patras pe coasta de vest a Peloponezului. De acolo până la Atena sunt doar câteva mile.

— Se poate așa?

— Da' de ce dracu' să nu se poată, băiete? zise el.

În mod sigur înjurăturile astea ale lui aveau legătură cu faptul că văzuse marea.

S-a întâmplat astfel că n-am mai rămas la Veneția așa cum plănuiserăm, pentru că vaporul spre Grecia pleca de la Ancona în seara aceea și până acolo erau trei sute de kilometri.

Tot ce și-a mai dorit tata să vadă la Veneția au fost celebrele ateliere de suflat sticlă.

Ca să topești sticlă ai nevoie de cuptoare foarte încinse. Din cauza pericolului de incendiu, venețienii au mutat atelierele de suflat sticlă pe niște insulițe în afara Veneției. Asta încă din Evul Mediu. Astăzi locul se numește Murano. Tata a insistat să mergem acolo. Mai întâi am cărat bagajele de la hotel în mașina lăsată în parcare.

La Murano am vizitat mai întâi Muzeul sticlăriei, unde am văzut pahare și obiecte din sticlă de toate culorile și formele posibile, vechi de câteva sute de ani. Apoi am fost într-o sală în care se suflau diverse obiecte din sticlă și erau acolo mulți turiști care le admirau. Ceea ce produceau se putea vinde apoi, dar tata a fost de părere că treaba asta să fie lăsată pe seama americanilor bogați.

De la atelierele de suflat sticlă am luat drept taxi o barcă cu motor și am ajuns la locul în care era parcată mașina. Și înainte de ora unu eram deja pe autostrada spre Ancona, 300 km la sud de Veneția.

Drumul urma coasta Adriaticii și tata șofa fluierând și era în culmea fericirii acum că era în contact direct cu elementul apă. Am trecut peste o culme de pe care marea se vedea foarte bine. Tata a oprit mașina și s-a pornit să comenteze vasele cu pânze și vapoarele cu mărfuri pe care le vedeam.

Reîntorși în mașină, mi-a povestit multe lucruri pe care nu le știam despre istoria portului Arendai. A înșirat o grămadă de date și denumiri despre diferite vase navale. Așa că am învățat o mulțime despre goelete, clipere, veliere, șape. Vase de pasageri și de mărfuri.

Mi-a povestit despre diverse nave ce navigaseră spre America și golful Mexic. Și am mai aflat că primul vapor cu aburi care a ancorat în Norvegia a fost la Arendai. Era o

navă prevăzută cu cameră de aburi și palete. „Savannah” se numea.

Tata însuși navigase pe un petrolier cu motor ce aparținea flotei maritime Kuhnle din Bergen. Vaporul cântărea mai mult de opt mii de tone și avea un echipaj de patruzeci de persoane.

— În ziua de azi petrolierele sunt mult mai mari, a spus el. Dar echipajul s-a redus la opt, zece oameni. Viața pe mare a devenit o joacă, Hans Thomas, adică vreau să spun *viața de marinar*. Peste un secol nici nu va mai exista. Atunci totul va fi dirijat de la distanță de niște idioți de pe uscat.

Dacă înțelegeam bine, viața pe mare se sfârșise încetul cu încetul încă de când corăbiile cu pânze fuseseră înlocuite cu nave cu motor, cam cu o sută cincizeci de ani în urmă.

În timp ce el îmi povestea despre viața pe mare, am scos la iveală un pachet de cărți. Am ales din el toate figurile de treflă de la doi la zece și le-am pus pe scaunul de lângă mine.

De ce aveau toți piticii aceia de pe insula misterioasă semne de treflă pe spate? Cine erau ei și de unde veneau? Va găsi brutarul Hans pe cineva cu care să stea serios de vorbă despre țara aceea în care nimerise? Capul îmi fierbea de întrebări fără răspuns.

Doi de Treflă spusese ceva care îmi rămăsese în minte: „Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va face”. Să se fi referit cumva la peștișorul auriu al brutarului din Dorf? Sau la brioșa aceea pe care o promisem la Dorf?

Pentru că Cinci de Treflă spusese că „brutarul ascunde comorile insulei misterioase”. Dar cum naibii puteau să știe piticii pe care brutarul îi întâlnește în mijlocul secolului trecut despre lucrurile astea?

Tata a mai condus vreo două mile, fluierând niște melodii marinărești pe care le învățase pe vremuri. Eu am scos încetișor cârticica și am citit mai departe.

TREI DE TREFLĂ

...doar niște frunze de trifoi...

M-am luat după piticii cu șareta. Aceasta mergea serpuind printre copaci. Soarele puternic al amiezii făcea frunzele să scânteieze.

Într-un luminiș în pădurea de foioase îmi apăru brusc în față o căsuță din bârne. Din coșul casei se înălța un fum negru. De la distanță am observat o siluetă strecurându-se înăuntru.

Am observat apoi că micii căsuțe îi lipsea un perete întreg și ceea ce am zărit înăuntru era atât de surprinzător, încât a trebuit să mă sprijin de un copac ca să-mi păstrez echilibrul. Pe un loc mare, fără pereți despărțitori, se vedea un fel de fabrică. Nu mi-a trebuit mult timp să înțeleg că era vorba de un atelier de suflat sticlă.

Tavanul era susținut de bârne groase. Deasupra a câteva cuptoare cu lemne se aflau niște vase din piatră albă. În ele fierbea înăbușit un lichid roșu din care ieșea un abur gros. Printre oalele fierbinți alergau trei femeiuști, toate îmbrăcate în roșu și de aceleași dimensiuni cu piticii pe care îi întâlнисem mai înainte. Băgau niște țevi lungi în topitura aceea și apoi suflau obiecte de sticlă de forme diferite. Într-un colț al atelierului era o grămadă de nisip, în colțul opus erau rafturi pline cu pahare, vase, farfurii și multe alte obiecte din sticlă. Iar în mijlocul încăperii era o grămadă înaltă de cel puțin un metru de cioburi de la obiectele sparte, probabil.

M-am întrebat din nou, oare în ce țară mă aflu? Studiind uniformele cu care erau îmbrăcate făpturile acelea, îmi venea să spun că mă aflu în epoca de piatră. Dar pe de

altă parte, se dovedea că insula avea o producție proprie de sticlă.

Femeile care lucrau la rafturile de sticlă erau îmbrăcate în rochii de un roșu deschis. Aveau pielea albă și toate trei aveau părul lung, aspru și argintiu.

Nu mă uitasem prea bine la ele, dar, spre stupoarea mea, am văzut că aveau desenate pe rochii semne de Caro în dreptul pieptului. Erau exact semnele de Caro pe care le întâlnim la cărțile de joc. Una avea trei semne de Caro, a doua avea șapte semne și a treia, nouă semne de Caro. Se deosebeau doar prin faptul că erau de culoare argintie.

Cele trei femeiuști erau atât de preocupate să sufle sticlă, încât a trecut un timp până ce au dat cu ochii de mine, deși stăteau în fața lor. Tropăiau mărunțel pe podea și-și mișcau brațele atât de ușor, că păreau aproape imponderabile. Dacă aș fi văzut-o pe una dintre ele plutind prin aer, nu m-aș fi mirat prea tare.

Brusc, o femeie m-a văzut și am observat că avea șapte semne de Caro pe rochie. O fracțiune de secundă, am fost tentat să iau la goană, dar când am observat cât de uimită îi era privirea, am rămas pe loc. Ea a scăpat din mână un bol de sticlă, care a umplut podeaua de cioburi. Atunci m-au văzut și celelalte și se înțelege că era prea târziu să dispar.

Am intrat, m-am înclinat adânc și le-am salutat pe nemțește. Ele au schimbat priviri între ele și au zâmbit larg. Dinții lor albi străluceau la lumina flăcărilor din cuptoare. Am înaintat și ele m-au înconjurat.

— Sper că este în regulă dacă-mi permit să vă fac o vizită, am zis eu.

Ele s-au uitat iarăși unele la altele și au zâmbit încă și mai larg. Toate aveau ochii albaștri. Și semănau una cu alta foarte mult. Probabil făceau parte din aceeași familie. Poate că erau surori.

— Înțelegeți ce vorbesc?

— Înțelegem cuvintele obișnuite, răspunse Trei de Caro cu o voce subțirică de păpușă.

Apoi au început să vorbească cu toatele de-a valma. Unele făceau reverențe. Nouă de Caro veni spre mine și îmi întinse mâna. Am fost surprins că mânuța ei subțire și slabă era atât de rece, pentru că în atelier era deosebit de cald.

— Ce frumoase obiecte de sticlă faceți, am zis eu și ele au râs vesele.

Poate că micuțele astea caraghioase erau mai prietenoase decât piticii de mai înainte, dar erau, se pare, la fel de inabordabile.

— Cine v-a învățat meșteșugul ăsta cu suflatul sticlei? am continuat eu. Era de la sine înțeles că nu putuseră învăța singure treaba asta.

Nu mi-au răspuns la întrebare. Șapte de Caro a luat un bol de sticlă de pe etajeră și mi l-a oferit.

— Pofțiți! mi-a spus.

Apoi s-au pus din nou pe chicotit.

Faptul că erau prietenoase nu m-a ajutat deloc să pricep mai mult povestea asta ciudată. Și simțeam că, dacă nu voi reuși în curând să dau de cap istoriei astea cu piticii, îmi voi ieși din minți.

— Tocmai am sosit pe insula aceasta, am încercat eu să le explic. Dar nu știu în ce parte a lumii mă găsesc. Puteți să-mi spuneți ceva despre locul acesta?

— Nu putem vorbi... a spus Șapte de Caro.

— Dar cine vă interzice să vorbiți?

Toate trei au scuturat din cap și părul lor argintiu a lucit la lumina focului.

— Noi ne pricepem să suflăm sticlă, a spus Nouă de Caro. Dar nu ne pricepem să gândim. Și de aceea nici nu știm să vorbim prea multe.

— Atunci sunteți doar niște frunze de trifoi, am spus eu și fraza asta le-a făcut din nou să izbucnească în râs.

— Nu-i adevărat! Noi nu suntem *trefle*! a spus Șapte de Caro.

Își flutură puțin poalele fustei și spuse:

— Nu vezi că suntem carouri?

— Duceți-vă naibii de *idiotel* am izbucnit eu și ele s-au strâns la un loc speriate.

— Nu te supăra pe noi, a spus Trei de Caro. Dacă ne cerți, ne întristăm foarte ușor și devenim nefericite.

Nu știu dacă puteam avea încredere în spusele ei. Zâmbea atât de convingător, încât era greu să crezi că se va supăra în curând. Dar am ținut totuși seama de avertizare.

— Atunci e adevărat că sunteți cam slabe de minte, nu-i așa?

Ele au încuviințat solemn din cap.

— Aș vrea foarte mult... a început Nouă de Caro. Dar s-a oprit brusc cu mâna la gură.

— Ce?... am întrebat eu cu voce prietenoasă.

— Aș vrea foarte mult să gândesc un gând care este atât de greu încât să nu fiu în stare să-l gândesc. Dar nu reușesc.

Arta asta a lor de a nu gândi era greu de înțeles pentru mine.

Din senin una a început să plângă. Era Trei de Caro:

— Eu vreau... a sughițat ea.

Nouă de Caro a luat-o de umeri și Trei de Caro a continuat:

— Eu aș vrea atât de mult să mă trezesc... deși *sunt* trează.

Ea a exprimat în felul acesta ceea ce și eu însumi simțeam.

Șapte de Caro se uită la mine cu o privire pierdută. Apoi rosti cu o voce gravă:

— ȘI ADEVĂRUL ESTE CĂ FIUL STICLARULUI NU FĂCUSE DECÂT SĂ SE AMUZE PE SEAMA ACESTOR FIGURINE IMAGINARE.

Peste puțin timp erau toate trei așezate pe podea și se smiorcăiau. Una a spart furioasă un obiect de sticlă. Alta se trăgea de părul argintiu. Mi-am dat seama că era timpul să-mi închei vizita acolo.

— Iertați-mă că v-am deranjat, am zis eu. La revedere!

Eram convins că mă aflu într-o stațiune de tratament a pacienților cu boli mintale. Mă așteptam ca în orice clipă să apară niște oameni în halate albe care să-mi ceară socoteală că înspăimântam și nelinișteam pacienții.

Totuși, era ceva ce nu înțelegeam chiar deloc. În primul rând, statura locuitorilor de pe insulă. Ca marinăr văzusem oameni din multe țări, dar nu auzisem vreodată despre vreo țară în care oamenii să fie atât de scunzi. Și zevzecii ăștia aveau și pielea de culori diferite, deci nu putea fi vorba că ar face parte din aceeași rasă.

Să fie oare posibil ca, de pildă, o epidemie să-i împiedice pe oameni să crească și să se dezvolte mintal? Iar cei molipsiți să fie izolați pe o insulă ca să nu-i contaminez și pe alții? Dacă era așa, atunci în curând voi deveni eu însumi un pitic tâmpit care vorbește în dodii.

În al doilea rând, nu puteam deloc pricepe împărțirea aceea în carouri și trefle, de parcă ar fi fost figurile dintr-un pachet de cărți de joc. Poate că în felul acesta doctorii și asistenții puteau să țină mai bine evidența, mai știi?

Am continuat să merg pe urmele lăsate de șaretă și am intrat acum într-un desiș de copaci cu coroane mari. Solul pădurii era acoperit de mușchi verde și floricele albastre ce aminteau de florile de nu-mă-uita. Soarele abia se zărea printre frunze. Ramurile cădeau ca un baldachin deasupra peisajului.

Nu peste mult timp am zărit o siluetă printre tulpinile arborilor. Era o femeiușcă mică și subțire, cu părul lung și blond. Avea o rochiță galbenă și nu era mai mare la statură decât celelalte femei pe care le întâlnisem pe insulă. Se apleca ici și colo și culegea floricele. Atunci am văzut și că avea desenată o inimă roșu aprins pe spate.

Când m-am apropiat de ea, am auzit cum îngâna o melodie tristă.

— Bună! am spus eu încet când am ajuns lângă ea.

— Bună! a răspuns ea și s-a ridicat, vocea îi suna atât de firesc, de parcă mă cunoscuse cu mult timp în urmă.

Era atât de drăguță încât m-am fâstâcit de-a binelea.

— Ce frumos cânti! am apucat eu să zic.

— Mulțumesc...

Mi-am trecut degetele prin păr. Pentru prima dată pe insula aceea m-am gândit: cum arătam, oare? Nu mă bărbierisem de cel puțin o săptămână. Ea a spus:

— Cred că m-am rătăcit.

A scuturat din cap și m-a privit cu nedumerire.

— Cum te cheamă? am întrebat.

Ea mă privi tăcută, zâmbind poznaș:

— Nu vezi că sunt Asul de Inimă Roșie?

— Oh, ba da... am tăcut o clipă, apoi am continuat:

— Dar tocmai asta cred că e foarte ciudat.

— De ce?

S-a aplecat și a mai cules o floare:

— Dar tu cine ești, de fapt?

— Eumă numesc Hans.

De data asta ea a fost cea care s-a gândit un pic înainte de a răspunde:

— Ți se pare mai ciudat să fii Asul de Inimă Roșie decât să fii Hans?

Îi datoram un răspuns, dar ea a zis:

— Hans? Cred că am mai auzit numele ăsta mai demult. Sau poate că e ceva la care poate doar m-am gândit... E îngrozitor de departe...

A mai cules o floare albastră și deodată a început să tremure de parcă ar fi apucat-o epilepsia și a spus cu voce sovăitoare:

— CUTIA DINĂUNTRU SE DESFACE ȘI ARATĂ CUTIA DIN AFARĂ, ÎN ACELAȘI TIMP CUTIA DIN AFARĂ SE DESFACE ȘI ARATĂ CUTIA DINĂUNTRU.

A fost de parcă nu ea ar fi rostit cuvintele astea complet lipsite de logică. Parcă i-ar fi ieșit din gură fără ca să-și dea seama. Și-a revenit însă imediat și a redevenit cea de dinainte. A arătat spre hainele mele de matelot și a spus înspăimântată:

— Dar tu ești complet șters!

— Vrei să spui că nu am niciun semn desenat pe spate?

Ea a încuviințat scuturându-și energic capul:

— Dar știi, nu-i așa, că n-ai voie să mă bați?

— Eu nu lovesc niciodată o damă, am zis eu.

— Ei, acum glumești. Dar eu nu sunt o Damă.

A făcut două gropițe în obraji când a zâmbit și era frumoasă ca o zână. Ochii verzi îi străluceau ca niște smaralde și eu numi puteam lua ochii de la ea.

Dar brusc i-a trecut o umbră de îngrijorare peste față.

— Sau ești cumva un atu?

— Nici vorbă! Eu sunt doar un biet matelot.

Și cu asta s-a furișat în spatele unui copac și dusă a fost. Am încercat să dau de ea, dar parcă intrase în pământ.

PATRU DE TREFLĂ

...o loterie uriașă „în care doar lozurile câștigătoare devin vizibile...”

Am pus cărticica deoparte și am privit Marea Adriatică.

Mă simțeam complet zăpăcit de întrebările care îmi frământau mintea.

Piticii de pe acea insulă misterioasă deveneau din ce în ce mai enigmatice pe măsură ce avansam cu lectura. Brutarul Hans întâlnise acum și pitici de Treflă, dar și pitici de Caro. Și o întâlnise pe Asul de Inimă Roșie, care dispăruse imediat după

Cine erau piticii aceia? Unde se născuseră și cum apăruseră acolo?

Eram destul de sigur că voi afla răspunsul citind mai departe cărticica. Și ce era cu micuțele dame cu semne de carouri din atelierul de suflat sticlă? Era foarte bizar, pentru că eu tocmai vizitasem recent un astfel de atelier.

Aveam sentimentul că se află o legătură între propria mea călătorie prin Europa și istoria din cărticică. Să fie povestea pe care brutarul Hans i-o spusese lui Albert cu mulți, mulți ani în urmă un mister în care erau implicate viața mea pe pământ și secretul ce-i unea pe brutarul Hans, pe Albert și pe Ludwig?

Cine era brutarul cel bătrân pe care îl întâlnisem la Dorf? Cine era piticul care îmi dăduse lupa și care, de altfel, ne ieșea mereu în cale pe drumul nostru prin Europa? Eram mult prea convins că trebuia să fie o legătură între brutar și pitic, dar poate că ei nu erau conștienți de asta.

Nu puteam să-i povestesc tatei despre cărticica din brișă. Adică nu puteam în orice caz să-i spun nimic înainte de a o termina de citit. Altminteri, era excelent că aveam un filosof în mașină.

Tocmai trecusem de Ravenna când l-am întrebat:

— Tată, tu crezi în întâmplare?

El îmi aruncă o privire în oglinda retrovizoare:

— Dacă eu *cred* în întâmplare?

— Exact!

— O întâmplare este ceva care se produce întâmplător, zise el vesel. Când am câștigat zece mii de coroane la loto, lozul meu a fost ales dintre mii de alte lozuri. Bineînțeles că m-am bucurat să câștig, dar a fost de fapt noroc curat, adică întâmplarea a făcut să câștig.

— Ești sigur de asta? Ai uitat că în dimineața aceea am găsit un trifoi cu patru foi? Și dacă n-ai fi câștigat banii aceia, poate că nici nu am fi putut să ne permitem să mergem acum la Atena!

El a mormăit ceva în barbă și eu am continuat:

— Dar tu ce crezi? A fost întâmplător că mătușa ta a fost în Creta și că a văzut o revistă unde mama poza ca model? Sau crezi că întâmplarea a *potrivit* lucrurile să fie așa?

— Aha! Vrei să știi cu alte cuvinte dacă eu cred în destin? a răspuns el și cred că i-a făcut plăcere să constate că fiul său era preocupat de întrebări filosofice. Ei bine, răspunsul este nu!

Totuși eu, gândindu-mă la femeiuștile alea din cărticică care suflau sticla și la faptul că vizitasem un atelier de sticlă mai înainte de a citi despre el, vedeam un fel de legătură plină de mister. Apoi piticul care mi-a dăruit o lupă înainte de a primi în dar o cărticică cu scris minuscul. Gândurile m-au purtat mai departe la Froland, acolo unde bunicii i s-a spart camera de la bicicletă, și tot ce s-a întâmplat după aceea.

— Nu cred că este o pură întâmplare faptul că m-am născut, am spus eu.

— Ai dreptate! Hai să luăm o pauză de fumat! a spus tata.

Probabil că spusele mele au declanșat automat o conferință aflată în cine știe ce cutiuță secretă a creierului său.

A parcat mașina pe un platou mai înalt și aveam în față un frumos peisaj spre Marea Adriatică.

— Stai jos! mi-a ordonat el arătând spre o piatră mare.

— 1349, zise el.

— Ciuma neagră, am zis eu. Știam ceva istorie, dar nu-mi trecea prin cap ce avea de-a face ciuma neagră cu faptul că lucrurile puteau fi întâmplătoare.

— Ei, bine, spuse el și făcu un pas de vals. Știi deci că ciuma neagră a omorât o jumătate din populația Norvegiei la vremea aceea. Dar în legătura cu treaba asta este ceva ce nu ți-am povestit niciodată.

Când începea discuția în felul acesta, știam deja că va fi vorba despre o conferință lungă.

— Ți-e clar că aveai mii de strămoși încă de pe atunci?

Am clătinat capul fără convingere. Cum să fie posibil așa ceva?

— Omul are doi părinți, patru bunici, opt străbunici, șaisprezece stră-străbunici și așa mai departe. Dacă îi numeri înapoi până la 1349, îți ies la socoteală destul de mulți, nu?

Am încuviințat.

— Apoi a venit epidemia de ciumă bubonică. Moartea a mers din cătun în cătun și a măturat mulți în calea ei, mai cu seamă copii. În unele familii au murit toți. În altele au scăpat doi sau trei. Tu însuși, Hans Thomas, aveai deja mulți strămoși încă de pe atunci. Dar niciunul dintre ei n-a crăpat.

— Cum poți fi tu sigur de asta? am întrebat eu uluit.

El trase un fum din țigară și spuse.

— Pentru că tu ești acum aici și privești în zare Marea Adriatică.

Avea din nou un argument surprinzător și eu n-am știut cum să reacționez. Dar avea dreptate. Pentru că, dacă unul dintre strămoșii mei de atunci ar fi murit de copil, nu aș mai fi avut înaintașii pe care îi avusesem.

— Șansele ca niciunul dintre strămoșii tăi să moară înainte de a avea copii sunt de una la mai multe milioane,

continuă el. Pentru că nu e vorba numai de ciurma neagră, înțelegi? În realitate, toți strămoșii tăi au crescut și au făcut copii, au supraviețuit catastrofelor naturale cumplite și au scăpat cu viață în timpurile în care mortalitatea infantilă era enormă. Privind din această perspectivă, tu ai fost la un pas de moarte de multe miliarde de ori, Hans Thomas. Viața ta pe această planetă a fost amenințată de insecte și animale sălbatice, de meteoriți și trăsnete, boli și războaie, inundații și incendii, otravă și crimă. Doar în bătălia de la Stiklestad ai fost rănit de sute de ori. Pentru că trebuie să fi avut strămoși de ambele părți, ce să mai zicem, te-ai luptat zdravăn ca să ai posibilitatea de a fi născut câteva o mie de ani mai târziu. Tot așa a fost și în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Dacă bunicul tău ar fi fost împușcat de norvegieni, ei bine atunci nici eu, dar nici tu nu te-ai mai fi născut. Chestia este că lucrul ăsta s-a întâmplat de miliarde de ori de-a lungul istoriei. De fiecare dată când săgețile au zburat prin aer, șansele *tale* de a te naște au scăzut drastic. Și totuși, tu te afli aici sub soare și stai de vorbă cu mine, Hans Thomas! Înțelegi tu asta, băiete?

— Cred că da, am zis eu. Oricum, înțeleg că, atunci, la Froland, pana de bicicletă a bunicii a avut o mare importanță.

— Eu vorbesc despre un lung șir de întâmplări, a continuat tata. De fapt, șirul ăsta merge înapoi până la prima celulă vie care, divizându-se, a dat naștere la tot ce crește și se naște pe planeta noastră astăzi. Șansele ca propriul meu șir să nu se întrerupă de-a lungul a trei, patru milioane de ani sunt extrem de mici. Și totuși asta nu s-a întâmplat. Adică am scăpat. Să fiu al naibii, am scăpat, așa cum îți zic! În schimb, înțeleg cât de norocos sunt că mă bucur de frumusețea acestei planete împreună cu tine. Și cât de mult noroc are fiecare gază care trăiește azi pe lume.

— Dar cei care n-au avut norocul nostru? Ce s-a întâmplat cu ei? am întrebat eu.

— Dar bine, copile... Ei nu *există*! aproape că strigă el. N-au apucat să se nască. Viața este o loterie uriașă în care doar lozurile câștigătoare devin vizibile.

S-a oprit din vorbă și a privit în depărtare marea.

— Nu plecăm mai departe? am întrebat eu.

— Nu, deocamdată nu! Stai liniștit acolo, că n-am terminat de vorbit, Hans Thomas!

Uneori, nu-și putea stăpâni cuvintele ce-i ieșeau din gură. Poate se considera un fel de stație de captare care primea undele radio transmise de un aparat. El numea chestia asta inspirație.

Și pe când el aștepta inspirația, eu am scos lupa din buzunarul pantalonilor și am început să studiez un păduche de plantă de culoare roșie care ieșise la promenadă pe o piatră. Sub lupă arăta ca un monstru.

— Așa stau lucrurile cu întâmplarea, a spus tata.

Eu am întrerupt cercetarea și am privit în sus la el. Când stătea, își aduna gândurile în liniște, știam că avea de spus ceva important.

— Hai să luăm un exemplu simplu: eu tocmai mă gândeam la o persoană care sună la telefon sau chiar la ușă în momentul la care mă gândeam la ea. Mulți cred că această întâmplare are în ea ceva supranatural. Dar eu mă pot gândi la acea persoană și fără ca ea să sune. De altfel, se întâmplă adesea ca persoana respectivă să sune fără ca eu să mă fi gândit deloc la ea. *You see?*

Am dat din cap încuviințând.

— De obicei oamenii își amintesc doar de episodul din primul exemplu. Dacă se întâmplă să găsim pe stradă o monedă de 10 coroane chiar când avem mare nevoie de ea, gândim imediat că asta are precis o cauză *supranaturală*. Este, cu alte cuvinte, un semn al destinului! Dar dacă

suntem lefteri și nu găsim din întâmplare niște bani, nu e niciun eveniment demn de povestit. Nu face nimeni vreo legătură cu supranaturalul. Privind lucrurile astfel, înțelegem că o sumedenie de zvonuri despre fenomene supranaturale au început să circule din cele mai vechi timpuri. Așa s-au născut superstițiile. Oamenii sunt foarte atrași de chestii de felul ăsta și cu timpul poveștile s-au înmulțit. Dar cum ți-am spus mai devreme, și aici este vorba despre lozurile câștigătoare, numai ele se văd. Nu e de mirare că eu am un sertar plin de jokeri, dacă mă ocup cu *colecționarea* lor!

El respiră adânc și tăcu.

— N-ai încercat niciodată să trimiți o cerere? am întrebat eu.

— Despre ce naiba vorbești? replică el oarecum iritat.

— O cerere la stat. Să-ți dea un salariu de filosof, am răspuns eu.

El râse puternic, apoi spuse calm:

— Oamenii preocupați de acest „supranatural” sunt orbi, într-un fel. Ei nu văd de fapt adevăratul mister. Acela că există lumea și viața! Sunt mult mai interesați de marțieni și de farfurii zburătoare decât de creația plină de mistere ce se desfășoară drept sub ochii noștri. Eu nu cred că *lumea* este o întâmplare, Hans Thomas.

În final s-a aplecat spre mine și a șoptit:

— Eu cred că universul are rostul lui. Că trebuie să căutăm un înțeles mai adânc între noi și miriade de stele și galaxii.

Conferința aceasta a făcut, după părerea mea, parte din acel program plin de învățăminte care însoțeau adesea pauzele de fumat. Eu însă, în ciuda a toate astea, nu eram prea convins că tot ce avea de-a face cu cârticica din brioșă era pur și simplu o întâmplare. Poate că era o întâmplare că vizitasem fabricile din Murano înainte de a citi despre

femeiuștile cu semne de Caro pe straie. Putea să fie doar o întâmplare că promisem în dar o lupă înainte de a primi în dar o cărticică cu litere minuscule. Dar că am fost tocmai eu acela care a primit cărticica nu putea fi decât ceva predestinat.

CINCI DE TREFLĂ

...dar mă concentram cu greu la jocul de cărți...

Când am ajuns la Ancona, tata avea o mină veselă și eu mi-am ținut gura de teamă să nu spun ceva care să-l indispună. În timp ce așteptam să intrăm cu mașina în vapor, a privit fix înainte și n-a scos niciun cuvânt.

Vaporul era galben, foarte mare și se numea „Mediterranean Sea”. Până în Grecia am făcut două nopți și o zi. Vaporul a pornit seara la ora nouă. După prima noapte aveam la dispoziție întreaga duminică pe mare și, dacă nu se întâmpla cumva să ne atace pirații, aveam să punem piciorul pe pământul Greciei luni dimineța la ora opt.

Tata făcuse rost de o broșură despre vapor și începu să citească din ea:

— Vaporul ăsta are optsprezece mii de tone, Hans Thomas. Deci nu putem spune că ar fi vorba de un lighean plutitor. Merge cu șaptesprezece mile marine pe oră, are loc pentru mai mult de o mie de pasageri și trei sute de mașini. Are multe magazine și restaurante, baruri și punți, discoteci și cazinouri. Și știi ceva? Are piscină sus pe punte! Nu că asta ar avea cine știe ce importanță... mă întreb numai dacă ai știut asta? Dar, ia spune-mi... te-ai supărat că nu am apucat să conducem mașina prin Iugoslavia?

— Ce spui? Piscină pe puntea de sus? am răspuns eu.

Tata și-a dat, cred, seama că eram în culmea fericirii. Apoi a continuat:

— A trebuit să comand o cabină de dormit, înțelegi? Am avut de ales între un fel de vizuină înăuntru în burta

vaporului și o cabină ca lumea, cu ferestre de unde poți vedea marea. Eh, ce crezi că am ales?

Eram sigur că alesese o cabină cu ferestre și știam răspunsul, așa că am tăcut.

— A fost cu mult mai scumpă?

— Nu prea. Câteva lire acolo. Doar te-am luat cu mine pe vapor să-ți arăt marea, și nu să te închid într-o debara, băiete!

N-a apucat să spună mai mult, pentru că mașina a fost dirijată spre intrarea în vapor.

Am parcat și am pornit spre cabină. Era sub puntea superioară și era frumos mobilată cu paturi mari, perdele și veioze, scaune și masă de salon. Prin fața ferestrei treceau pasageri pe punte.

Și deși cabina avea ferestre mari și peisajul pe care îl vedeam era frumos, ne-am înțeles, se pare, din priviri, că era cazul să ieșim și să vedem vaporul. Înainte să părăsim cabina, tata și-a turnat o tărie:

— Noroc! a zis el, deși eu nu numai că nu aveam băutură, dar nici pahar nu aveam.

Era obosit după atâtea ore de condus mașina tocmai de la Veneția. Și cred că era și puțin emoționat că se afla pe un vapor după atât de mulți ani pe uscat. Iar eu mă simțeam mai fericit ca niciodată. Poate de aceea am îndrăznit să comentez faptul că iar trăsesese la măsea.

— Trebuie, chiar *trebuie* să te cherchelești în fiecare seară?

— Yes, *sir!* spuse el și râgâi vesel. Eu am tăcut. Ne-am gândit fiecare la ale noastre și, cine știe, poate că altădată vom relua tema asta.

Vaporul suna de plecare când inspectasem deja cam tot ce se afla pe el. Am fost un pic dezamăgit când am aflat că piscina era închisă, dar tata s-a interesat și a aflat că se va deschide a doua zi dimineața.

Am stat sprijiniți de balustradă și am privit cum vaporul se depărta de uscat. Când nu s-a mai zărit uscatul, tata a spus:

— Ah, să fiu al naibii! Acum, Hans Thomas, acum suntem pe *mare*, băiete!

Cu această replică bine cântărită, am părăsit puntea și am mers la un restaurant. Apoi am jucat cărți într-un mic bar înainte de a merge la culcare. Tata avea un pachet de cărți de joc în buzunar. Din fericire, nu acela cu femeile goale.

Pe vapor erau multă vânzoleală. Oamenii treceau încoace și încolo. Eu am observat că erau foarte scunzi și tata mi-a spus că sunt greci.

Doi de Inimă Neagră și Zece de Caro au nimerit la mine. Când a trebuit să pun jos Zecele de Caro, mi-au căzut ochii pe celelalte carouri din mână.

— Ah, caraghioaselor! am izbucnit eu.

Tata a căscat ochii:

— Ce tot spui, Hans Thomas?

— Nimic...

— Am auzit că ai zis „caraghioase”...

— Oh, da, am spus eu. Mă gândeam la damele astea de la bar. Stau acolo și se țin de pahar de parcă nu ar mai avea nimic altceva de făcut!

După părerea mea, salvasem situația foarte bine. Însă mă concentram cu greu la jocul de cărți. Dar poate că la fel ar fi fost și dacă am fi folosit pachetul acela cu poze de femei goale pe care îl cumpărase tata la Verona. Pentru că Cinci de Treflă pe masă mi-a amintit imediat de zevzecii ăia pe care brutarul Hans îi întâlnise pe insula misterioasă. Spre deosebire de cărnurile din fața mea, imaginile unor grațioase făpturi cu rochii roșii și păr argintiu îmi apăreau în minte. Și când tata tăie cu Asul de Inimă Roșie și mătură Șase de Inimă Neagră și Opt de Inimă Neagră cu el, am strigat:

— Uite-o! Iar a apărut!

Tata a considerat atunci că eram prea obosit și era cazul să mergem la culcare. Înainte însă dorea să dea o raită pe la mese într-o chestiune de ordin personal. Pentru că erau de fapt și alții care jucau cărți acolo, nu numai noi doi. Și el, după vechiul obicei, înainte de a părăsi localul, a mers pe la mese și a cerut jokerul din pachetele de cărți ale oamenilor. Chestia asta era destul de penibilă, dar ce puteam să fac?

Nu mai jucasem cărți amândoi de multă vreme. Când eram mic, jucam cărți mult mai des, dar de când apăruse interesul tatei pentru jokeri se poate spune că plăcerea jocului a dispărut. Tata era și un foarte bun trișor. Dar una dintre isprăvile lui cele mai mari când e vorba de cărți de joc erau pasiențele sau cabalele, cum se mai numesc. Aveai nevoie de mai multe zile ca să-i dai de cap unei cabale. Și ca să te bucuri îndeajuns de ea trebuia să fii foarte răbdător. Iar pe deasupra să ai o grămadă de timp la dispoziție.

În cabină ne-am așezat la geam și am privit afară. Nu vedeam *nimic*, pentru că era întuneric. Dar știam că întunericul acela la care priveam era marea.

Când un grup de americani gălăgioși a trecut pe punte prin fața geamului nostru, tata a tras perdelele și s-a vârat în așternut. Își luase probabil porția de somnifere sub formă de alcool, așa că a adormit într-o clipă.

Eu m-am întins în pat și am simțit cum vaporul se legăna pe valuri. Apoi am scos lupa și cărticica și am citit mai departe despre incredibila întâmplare povestită de brutarul Hans unui copil orfan de mamă pe nume Albert.

ȘASE DE TREFLĂ

...ca și cum ar fi vrut să se asigure că eram un om în carne și oase...

Mi-am continuat drumul prin pădurea de foioase și am ajuns la o poieniță. La poalele unui deal plin de flori am

zărit căsuțele unui sat. Un drum de țară șerpuia printre ele și o mulțime de omuleți mărunței, asemănători cu cei pe care îi întâlnisem mai înainte, se vânzoleau de colo până colo. O căsuță se deosebea de restul celorlalte pentru că arăta altfel și era așezată mai departe de ele.

Se vedea clar că în așezarea aceea nu te puteai aștepta să dai de vreun primar sau așa ceva căruia să te adresezi pentru a căpăta informații. Trebuia, totuși, să-mi dau silința să descopăr unde mă aflam.

Prima căsuță la care am ajuns era o brutărie micuță. În ușă, când m-am apropiat, s-a ivit o femeiușcă cu părul auriu. Avea o rochie roșie și pe piept desenate trei inimi roșii.

— Avem pâine caldă! a zis ea cu obrajii îmbujorați și cu un zâmbet prietenos.

Mirosul de pâine abia scoasă din cuptor era atât de îmbietor, încât n-am rezistat și am intrat în brutărie. Trecuse mai mult de o săptămână de când nu mai mâncasem pâine. Și acum, iată, colăcei și pâinițe frumos rumenite puse pe rafturi de-a lungul pereților.

Ceva mai în spate era o încăpere și dintr-un cuptor ieșea un firicel de fum. Acolo era o altă femeie cu cinci inimi roșii pe rochie.

Treflele lucrează pe câmp și cresc animale, m-am gândit eu. Carourile fac obiecte din sticlă. Așii se plimbă pe câmp în rochii frumoase și culeg flori și fructe. Iar Inimile fac pâine. Dacă aflam și cu ce se ocupă Inimile de negru, ei, da, atunci, puteam să-mi fac o părere generală despre întreaga cabală.

Am arătat o pâine cu degetul.

— Pot să gust? am întrebat.

Cinci de Inimă Roșie s-a aplecat peste o tejghea improvizată din niște bârne. Într-un bol de sticlă înota

singuratic un peștișor auriu. Femeiușcă m-a privit drept în ochi și a spus cu o expresie nesigură:

— Cu tine n-am vorbit de vreo câteva zile, cred.

— Da, așa e, am răspuns eu. Tocmai am picat aici din Lună. Pe deasupra, n-am fost niciodată prea bun la pălăvrăgeală. Din cauză că nici să gândesc nu mă pricep prea bine. Și când omul nu gândește, nu prea are rost să vorbească.

Eram mult prea convins că nu avea niciun rost să mă exprim inteligibil pentru creaturile alea. Poate că reușeam să stabilesc un contact cu ei dacă vorbeam la fel de ciudat ca ei.

— Din Lună, ai spus?

— Da. Din Lună.

— Atunci e mai mult ca sigur că ai nevoie de o feliuță de pâine, spuse ea indiferentă. De parcă a cădea din Lună era la fel de obișnuit ca a sta acolo și a frământa pâine.

Așadar, avusesem dreptate. Dacă mă puneam la mintea lor, puteam încheia o oarecare discuție.

Dar ea se aplecă atunci brusc peste tejghea și spuse agitată:

— ADEVĂRUL STĂ SCRIS ÎN CĂRȚI.

Apoi s-a liniștit, a rupt un colț de pâine și mi l-a oferit. Am mușcat din pâine și am ieșit în drum. Pâinea avea un gust mai acrișor decât cel cu care eram obișnuit, dar am mestecat-o cu plăcere și era la fel de sățioasă ca oricare altă pâine.

Pe uliță am întâlnit mulți dintre omuleții aceia ciudați. Toți aveau pe haine semne de Inimă și Treflă, Caro sau Pică. Costumele, sau uniforme, dacă vreți, erau de patru feluri. Inimile erau roșii, Treflele erau albastre, Carourile erau roz și Pieile, negre.

Unii erau puțintel mai înalți decât alții. Aceștia aveau straie ce aminteau de regi, regine sau valeți. Regii și reginele

aveau capetele încoronate, valeții purtau câte o sabie la sold.

Am constatat că era doar unul din fiecare culoare. Am văzut un singur Rege de Inimă Roșie, un singur Șase de Treflă, un singur Opt de Caro. Și în plus n-am văzut niciun copil și niciun bătrân. Toți arătau ca niște piticuți în floarea vârstei.

Cum dădeau cu ochii de mine, mă fixau o clipă, apoi se întorceau și-și vedeau de treabă. De parcă nu era deloc interesant că în micul lor cătun apăruse un străin.

Șase de Treflă însă, cel pe care îl văzusem călare pe animalul acela cu șase picioare, îmi ieși în cale și îmi servi una dintre frazele acelea ale lor lipsite complet de sens:

— PRINȚESA SOARELUI GĂSEȘTE DRUMUL SPRE MARE, a zis el.

A dispărut apoi fără urmă.

Mă simțeam zăpăcit de-a binelea. Nimerisem, evident, într-o lume nebună, împărțită în caste. Se pare că toți locuitorii acelei insule se ghidau după regulile unui joc de cărți.

Pe măsură ce pătrundeam în sătucul acelea aveam un sentiment ciudat că mă aflu într-un pachet de cărți de joc. Iar cu ele se întindea o pasență care era nu numai fără înțeles, dar și fără rost.

Casele erau joase, făcute din bârne. La grinzi atârnavu felinare cu petrol și am recunoscut obiecte din atelierul de suflat sticlă. Felinarele nu erau aprinse. Afară era încă lumină, dar umbrele începeau să se alungească sub soarele ce se îndrepta spre asfințit. Pe bănci și lavițe erau nenumărate boluri de sticlă cu peștișori aurii. Pe jos zăceau împrăștiate sticluțe goale. Unii pitici purtau câte o sticluță în mână.

Una dintre case era considerabil mai mare și semăna cu un fel de depozit. Am auzit niște lovituri puternice ce veneau

dinspre ea și, aruncându-mi privirea pe ușa deschisă, am văzut că era un atelier de tâmplărie. Am văzut înăuntru niște omuleți energici care ciopleau și asamblau o masă mare. Toți purtau straie care îmi aminteau de omuleții întâlniți mai devreme, îmbrăcați în albastru. Numai că uniformele celor de aici erau negre și aveau semnul de Inimă Neagră pe spate. Și uite că enigma se dezlega: Pieile erau tâmplari. Aveau părul negru ca pana corbului, dar pielea feței era mult mai deschisă la culoare decât a Treflelor.

În fața unei colibe, pe o băncuță, ședea Valetul de Caro și studia cum razele soarelui la asfințit se reflectau pe sabia ce-i atârna la șold. Avea o jachetă de culoare roșu-deschis și pantaloni largi și verzi la culoare.

M-am apropiat de el și m-am înclinat adânc:

— Bună seara, Valet de Caro, am început eu încercând să am o voce cât mai veselă. Ai putea să-mi spui care rege se află acum la putere?

Valetul puse sabia în teacă și îmi aruncă o privire voalată:

— Regele de Caro, răspunse el scurt. Pentru că mâine e ziua Jokerului. Dar nu ai voie să te uiți în cărți.

— Ah, ce păcat! Voiam să te rog să-mi arăți unde se află autoritatea cea mai înaltă din acest ținut, am zis eu.

— Ut izua ăc un e eiov ăs et ițiu ni ițrăc!

— Ce tot spui acolo?

— Un e eiov ăs et ițiu ni ițrăc!

— Ei, și?

— Teaxe!

— Numai spune!

I-am studiat fața mică. Avea părul lins și pielea palidă precum Carourile din atelierul de sticlă.

— Îmi cer scuze, am zis, dar nu cunosc dialectul pe care îl vorbiți. Sau vorbiți, poate, olandeza?

Valetul cel mititel mă privi triumfător în ochi.

— Doar regii, reginele și valeții pot vorbi de-a-ndoaselea. Dacă nu înțelegi ce spun, înseamnă că ești mai mic decât mine.

Ei drăcie! m-am gândit eu. Ce tot încerca nărodul ăsta să spună? Că vorbise pe dos?

„Teaxe” însemna „exact”. Apoi spusese de două ori: „Un e eiov ăs et ițiu ni ițrăc”. Dacă citeam de-a-ndoaselea însemna: „Nu e voie să te uiți în cărți”.

— Nu e voie să te uiți în cărți! am zis eu.

El avea acum o figură oarecum suspicioasă.

— Icnuta ed ec o icaf? întrebă el nesigur.

— Ac ăs et nup al eracerenî! i-am răspuns sigur pe mine. El arăta acum ca picat din Lună, și nu eu.

— Te-am întrebat dacă știi ce rege e la putere acum ca să văd dacă vei respecta regulile și nu-mi vei răspunde, am continuat eu. Dar nu ai reușit, și uite așa ai încălcat regulile jocului.

— N-am auzit ceva mai nerușinat, zise el.

— Ei, bine, să știi că pot fi încă mai nerușinat.

— Muc ăcida?

— Pe tatăl meu îl cheamă Otto. Poți să zici numele ăsta pe dos? El se uită în sus la mine:

— Otto, zise el.

— Da, aud. Dar vreau să-l spui pe *dos*, mă înțelegi?

— Otto, Otto! pufni el.

— Asta a fost doar așa de probă, am zis eu. Vrei să încercăm niște cuvinte mai lungi?

— I-ăd lumurd! răspunse el.

— Așa sus așa, am zis eu.

— Așa sus așa, repetă el după mine. Am fluturat cu mâna și am zis:

— Spune acum cuvintele astea de-a-ndoaselea.

— Așa sus așa, așa sus așa!

— Mulțam! Ajunge! Crezi că te descurci să tălmăcești o întreagă propoziție?

— Selețnâenib!

— Cot! Toc! Roz! Zor!

— Cot! Toc! Roz! Zor! repetă piticul.

— Foarte bine. Acum de la coadă la cap.

— Toc! Cot! ZoriRoz! strigă el în culmea iritării.

Aproape că mi s-a făcut milă de el, dar nu eu începusem cu aiurelile alea.

Piticul a scos sabia din teacă și a lovit o sticlă care a zburat prin aer și s-a făcut țandări lovindu-se de peretele unei căsuțe. Câteva Inimi ce treceau pe acolo au ridicat mirate din sprâncene, dar și-au continuat drumul ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Și iar mi-a venit în minte gândul că insula aceea era o rezervație pentru bolnavii mintal incurabili. Dar de ce zevzecii ăștia erau așa de mititei? Și cum de vorbeau nemțește? Și, în primul rând, de ce aveau culori și numere ca niște cărți de joc?

M-am decis să nu-l scap din ochi pe Valetul de Caro până ce nu aveam să-i dau de cap acestei enigme. Trebuia doar să nu mă exprim prea clar, pentru că omuleții aveau probleme tocmai cu chestia asta: vorbitul clar.

— Tocmai ce-am aterizat aici, am zis. Și m-am gândit că e la fel de pustiu ca pe Lună. Vreau foarte mult să știu cine sunteți și de unde veniți?

Valetul făcu un pas înapoi și spuse cu un fel de deznădejde:

— Ești un joker nou?

— N-am știut ca Germania să aibă vreo colonie în oceanul Atlantic, am continuat eu. Deși am călătorit prin întreaga lume, e pentru prima dată când întâlnesc oameni de o statură atât de mică.

— Ah, ești un joker nou. Al abian! Sper că nu vor mai apărea și alții. Nu se poate să ne trezim acum cu câte unul din fiecare culoare.

— Nu mai spune! Dacă jokerii sunt singurii cu care poți să te înțelegi, atunci pasiența asta s-ar fi deschis de multă vreme. El bătu aerul cu brațele.

— E îngrozitor de obositor să răspunzi la toate întrebările astea, spuse el. Știam că era greu, dar am continuat:

— Voi umblați în voie aici, pe o insulă din oceanul Atlantic, am zis. Nu ar fi normal să știți de unde ați aterizat aici? —Pas!

— Ce zici?

— Ai stricat partida, auzi! Eu spun pas!

Apoi scoase din buzunar o sticlută și dădu pe gât o dușcă din băutura aceea pe care o mai văzusem și la Trefle. Puse dopul la loc, ridică demonstrativ o mână și spuse cu o voce clară și solemnă de parcă ar fi recitat un poem:

— CORABIA CU ARGINT SE SCUFUNDĂ ÎN MAREA ÎNSPUMATĂ!

Am clătinat din cap și am oftat dezamăgit. În curând piticul avea să cadă într-un somn adânc. Trebuia, așadar, să-l găsesc pe Regele de Caro de unul singur. Și aveam și o oarecare bănuială că nici când îl voi găsi nu îmi va fi de prea mare folos.

Brusc mi-a venit în minte ceea ce spusese unul dintre mititeii ăștia. Am zis mai mult ca pentru mine însumi:

— Trebuie să dau de Frode...

Valetul de Caro tresări de parcă ar fi revenit din nou la viață. Sări de pe banca pe care se așezase, își luă poziție de drepți și salută.

— Frode, ai spus?

Am încuviințat cu capul.

— Poți să-mi spui unde îl găsesc?

— Seletnâenib!

L-am urmat printre căsuțe. Am ajuns în curând la o mică piață. Drept în mijlocul ei era o fântâniță. Opt de Inimă Roșie și Nouă de Inimă Roșie scoteau apă din ea cu o găleată. Hainele lor roșii erau ca niște pete de culoare în piață.

Cei patru regi formaseră, ținându-se de umeri, un cerc în jurul fântânii. Cine știe, poate că se sfătuiau asupra cine știe cărui lucru important. M-am gândit că trebuie să fie destul de nepractic să ai patru regi. Regii aveau haine de aceleași culori ca și valeții respectivi, dar erau ceva mai eleganți și aveau coroane aurii pe cap.

Și reginele erau în piață. Tropăiau mărunțul printre case și scoteau mereu la iveală câte o oglinjoară în care se uitau. De parcă ar fi uitat mereu cine erau și se priveau în oglindă ca să-și amintească. Și reginele aveau coroane pe cap, dar acestea erau mai subțiri și mai înalte.

Ceva mai în spate am dat cu ochii de un bătrân cu părul argintiu și barba lungă și albă. Ședea pe o piatră și fuma pipă. Cel mai interesant era însă faptul că avea dimensiuni normale, adică era la fel de înalt ca mine. Și se mai deosebea de pitici prin hainele pe care le purta. Era îmbrăcat într-o cămașă de lână și niște pantaloni largi, închiși la culoare. Hainele îi erau sărăcăcioase și probabil țesute în casă, ceea ce contrasta puternic cu uniforme colorate ale celorlalți.

Valetul se îndreptă spre el și mă prezentă:

— Meștere, spuse el, aici avem un nou joker.

Nu apucă să spună mai multe înainte de a se prăbuși, adormind pe loc. Cred că din cauza băuturii aceleia.

Bătrânul sări de pe piatră. Mă măsură din cap până-n picioare fără să spună un cuvânt. Apoi începu să mă pipăie. Mă mângâie pe obraz, îmi ciufuli părul și îmi pipăi hainele de matelot. Ca și cum ar fi vrut să se asigure că eram un om în carne și

— Țsta... ȃsta este un lucru extraordinar de neașteptat!... nici nu-mi vine să cred, zise el până la urmă.

— Sunteți Frode, presupun, am spus eu întinzându-i mâna.

El îmi strânse mâna cu putere și mi-o reținu în mâna lui câteva momente. Apoi deveni brusc grăbit, de parcă i-ar fi trecut prin minte un gând neplăcut:

— Trebuie să ieșim imediat din sat!

Mi s-a părut ciudat. Poate că era și el la fel ca ceilalți. Dar manifesta totuși un oarecare interes față de mine, ceea ce mi dădea speranțe.

Bătrânul a pornit în mare grabă, dar picioarele îi erau foarte șubrede, și de mai multe ori era cât pe-acți să cadă.

Pe un deal în fața noastră am văzut o colibă complet izolată de sat. După puțin timp am ajuns în fața ei, dar nu am intrat. Bătrânul m-a poftit să mă așez pe o bancă.

Și pe când mă așezam, de după colțul casei s-a ivit un tip bizar. Un omuleț îmbrăcat într-un costum violet, cu o căciuliță roșie la care erau cusute niște urechi ca de măgar. Atât pe căciulă, cât și pe veșminte erau cusuți clopoței care zornăiau zglobii la cea mai mică mișcare.

Sări drept la mine. Mă trase ușor de ureche, apoi îmi dădu un ghiont în burtă.

— Hai, destul! Fugi în sat, Jokerule! Îl îndemnă bătrânul.

— Bine, bine, se maimuțări omulețul cu un zâmbet sugubăț. De îndată ce primești vizita unui compatriot, mă alungi, meștere! Nu prea-mi place chestia asta! Nu uita ce ți-am spus!

Bătrânul suspină resemnat.

— Ai multe de făcut, prietene! Gândește-te la sărbătoarea cea mare, zise el. Mititelul făcu niște tumbe și își clătină urechile de măgar.

— Ah, da, asta nu uit. Nu sunt tipul care să ia totul de-a gata. A ȃpăit înapoi câțiva pași.

— Bine, bine! Să ne ținem gura de data asta. Dar ne vedem în curând! Apoi dispăru îndreptându-se spre sat.

Bătrânul se așează lângă mine. De acolo, de pe bancă, vedeam piticii mișunând printre căsuțele din bârne.

ȘAPTE DE TREFLĂ

...sideful și fildeşul din gura mea...

Am citit cârticica din brișă până noaptea târziu. Când m-am trezit dimineța, am tras o spaimă grozavă. Veioza de pe noptieră încă mai era aprinsă. Am înțeles că adormisem cu lupa și cârticica în brațe.

Dar m-am liniștit imediat, pentru că tata încă mai dormea. Lupa era pe pernă, dar unde era cârticica? Am găsit-o sub pat și m-am grăbit s-o ascund în buzunarul pantalonilor.

După ce ștersesem toate urmele, ca să zic așa, m-am dat jos din pat.

Lectura din seara trecută fusese atât de răscolitoare, încât simțeam o neliniște în tot corpul. Am dat perdelele la o parte și am privit pe fereastră. Afară, cât cuprindeai cu ochii, se întindea marea. Pe valuri se vedeau câteva vase mici. Era cu puțin înainte de răsăritul soarelui. O fâșie roșie se întindea ca o centură între mare și cer.

Bi desluși oare misterul acestei povestiri cu pitici? Desigur, nu eram convins pe deplin că tot ce citisem era adevărat. Dar ceea ce citisem despre Ludwig și Albert din Dorf părea foarte real.

Nu era nicio îndoială că licoarea purpurie și peștișorii aurii trebuiau să provină de pe insula aceea pe care ajunsese brutarul Hans. Și eu văzusem cu ochii mei un bol cu un peștișor în brutăria de la Dorf. Nu gustasem, ce-i drept, din băutura purpurie, dar bătrânul brutar îmi dăduse o sticlă cu suc de pere care mi s-a părut mai bun decât orice

suc pe care-l gustasem vreodată... și a pomenit despre un suc cu mult mai gustos...

Dar, la urma urmei, de ce să fi fost inventată povestea aceea?... Nu se știa cu siguranță dacă sucul acela existase, și hai să zicem că tot ce am citit în cărticică era doar imaginație. Și faptul că brutarul din Dorf avea un peștișor într-un bol de sticlă putea fi doar o întâmplare. Dar era de netăgăduit faptul că brutarul pusese o cărticică într-o brișă, pe care o oferise întâmplător unui băiat ce-i intrase în prăvălie. Și era impresionantă munca celui care scrisese o cărticică întreagă cu litere minuscule. Și apoi, nu-mi puteam scoate din minte faptul că promisem în dar o lupă de la un pitic necunoscut.

Totuși, nu aceste detalii tehnice mă preocupau cel mai tare în dimineața aceea. Spiritul îmi era în alertă din cu totul alt

Eram încredințat că oamenii pe pământ erau prea puțin conștienți de condiția lor, la fel ca zezecii aceia de pitici de pe insula misterioasă.

Viețile noastre se desfășoară ca într-o minunată aventură, m-am gândit eu. Cu toate astea, toți consideră lumea drept ceva „normal”. Și suntem într-o permanentă căutare a ceva ce este „anormal”. De pildă, vrem să vedem îngeri sau marțieni. Asta din cauză că nu vedem lumea ca pe o enigmă. Eu mă simt altfel. Lumea este pentru mine un vis ciudat. Caut o explicație rezonabilă la tot ceea ce văd în jurul meu.

Pe când cerul devenea mai roșu și tot mai roșu, iar lumina creștea și creștea, am căpătat în mine un sentiment pe care nu-l mai avusesem niciodată și pe care nu l-am mai pierdut de atunci:

Acolo, în fața ferestrei, mă simțeam o creatură vie, deosebit de misterioasă, care nu știa mai nimic despre sine. Eram o făptură vie, undeva pe o planetă din galaxia Calea Lactee.

Poate că am știut asta tot timpul, pentru că nu era ușor să fac abstracție de educația pe care o promisem. Dar era pentru prima dată când eu însumi deveneam conștient de asta. Sentimentul acesta m-a invadat atunci definitiv.

Corpul îmi era ciudat și străin. Cum de îmi veneau în minte toate gândurile astea acolo în cabina aceea mică de vapor?

Cum de îmi creșteau pielea și părul și unghiile? Ca să nu mai vorbesc de dinți! Nu puteam să pricep cum sideful și fildeșul din gura mea, materialele astea dure, *făceau* parte din corpul meu. Dar, ce să zic, nu cred că se gândea cineva la toate astea. În orice caz, nu înainte de a avea de-a face cu dentistul.

Vânzoleala oamenilor prin lume este o enigmă de neînțeles. Și, pe deasupra, nimeni nu se sinchisește de asta. Nici nu se întreabă de unde au apărut acolo. Cum era cu puțință ca, văzând viața pe această planetă, să nu-ți pui întrebări? Sau să consideri că totul vine de la sine?

Acest vălmășag de sentimente și de gânduri mă făceau deopotrivă vesel și trist. Mă simțeam însingurat atunci și acolo, dar tocmai însingurarea aceasta îmi făcea bine.

M-am bucurat când tata a scos un răcnet ca de leu. Și înainte ca el să se dea jos din pat, m-am gândit că era bine să reflectezi asupra lumii. Dar și mai bine era să fii împreună cu cineva care ți-e drag.

— Aha, ești treaz, băiete, a zis el.

Și-a vârât capul sub perdea lângă mine și a privit afară soarele care parcă se înălța din valurile mării.

— Da. M-am trezit o dată cu soarele, i-am răspuns.

Așa a început dimineața primei noastre zile pe mare.

OPT DE TREFLĂ

...dacă am avea un creier simplu, am putea „înțelege doar lucruri simple...

La micul dejun am discutat ceva filosofie. Tata propuse, în glumă, să luăm pasagerii vaporului drept prizonieri, să-i chestionăm și să aflăm dacă cineva putea să ne lămurească asupra misterului vieții.

— Nu vom mai avea o șansă ca asta, zise el. Vaporul acesta este omenirea în miniatură. Mai mult de o mie de pasageri din toate colțurile lumii. Toți pe același vapor. Toți sub puterea valurilor mării...

Arătă spre sala de mese și spuse:

— Trebuie să existe cineva care știe lucruri pe care noi ceilalți nu le știm. Când sunt atât de multe cărți de joc pe masă, e imposibil să nu fie printre ele și un joker.

— Sunt doi, am spus eu privind în sus la el.

Tata înțelese ce voiam să spun, se vedea după zâmbetul ce îi apăruse pe buze când continuă:

— Ar trebui să mergem la pasagerii ăștia și să-i întrebăm dacă știu de ce trăiesc. Pe cei care nu vor ști să răspundă îi aruncăm peste bord.

— Ce facem cu copiii? am întrebat eu.

— Vor trece proba în mod strălucit. Ei se pricep de minune să dea răspunsuri clare.

M-am decis să fac unele investigații filosofice în dimineața aceea. După ce m-am bălăcit o vreme în piscină în timp ce tata citea un ziar nemțesc, am început să urmăresc cu atenție oamenii de pe punte.

Unii se ungeau cu loțiuni împotriva arsurilor de soare sau citeau cărți de buzunar în engleză, japoneză sau italiană. Alții stăteau la taifas în vreme ce sorbeau bere sau băuturi roșii cu cuburi de gheață. Erau și copii acolo. Cei mai mari se prăjeau la soare ca și adulții, cei mijlocii alergau pe punte împiedicându-se în genți și bastoane. Iar cei mai mici

stăteau în brațele părinților, agasându-i cu câte vreo dorință. O mămică își alăpta bebelușul. Nu se jenau deloc de oamenii din jurul lor. Arătau de parcă erau la ei acasă, într-o bucătărie din Franța sau Germania.

Cine erau toți acești oameni? Cum apăruseră pe lume? Și mai presus de orice mă întrebam dacă erau printre ei unii care își puneau aceleași întrebări ca și noi?

Am privit îndelung la fiecare încercând să le ghicesc gândurile. Exista un Dumnezeu care hotăra ce trebuie să spună și să facă oamenii aceia? Urmăream totul cu intensitate, în speranța că voi afla ceva.

Aveam un mare avantaj și doream să trag toate foloasele. Îmi trebuia un obiect interesant de cercetare. Ca să-l pot studia până ajungeam la Patras. Era mai ușor să studiez oamenii de pe vapor decât păduchii de plante sau gândacii de bucătărie care o ștergeau cât de repede puteau de sub lupa mea.

Oamenii dădeau din mâini, unii se ridicau de pe scaune și-și întindeau picioarele amorțite, un bătrân reuși performanța de a-și scoate și pune la loc ochelarii de patru-cinci ori în decurs de un minut.

Era foarte clar că oamenii de pe vapor nu prea erau conștienți de ceea ce făceau. Nu-și înregistrau propriile mișcări. Cu alte cuvinte, se poate spune că trăiau, dar nu erau conștienți de acest lucru.

Era, de asemenea, nostim să le urmăresc mișcările pleoapelor. Toți clipeau, se înțelege, dar nu toți clipeau la fel de des. Era ciudat să urmăresc cum mișcările pleoapelor peste globii oculari, în sus și în jos, se produceau de la sine. O dată privisem cum clipea o pasăre. Era ca și cum înăuntru avea o mașinărie care controla automat clipitul. Acum mi se părea că și oamenii de la bordul vaporului clipeau tot în felul acela mecanic.

Niște nemți cu burți enorme semănau cu niște morse. Erau întinși pe șezlonguri, cu pălării albe date pe ceafă, și singurul lucru pe care l-au făcut întreaga dimineață, în afară de a sta lungiți și a moțai în soare, a fost să-și ungă trupurile cu alifii. Tata îi numea „cârnați nemțești *bratwurst*”. Am crezut că veneau dintr-o localitate care se numea Bratwurst, dar tata mi-a explicat că erau atât de grăsani probabil din cauză că mâncaseră prea mulți cârnați care se numeau *bratwurst*.

Mă întrebam ce gândea un *bratwurst-neamț* lungit la soare. Se gândea, poate, la cârnații aceia. În orice caz, nu părea că sar fi gândit la altceva. Mi-am continuat investigațiile filosofice până după-amiaza. Mă înțelesesem cu tata să ne plimbăm pe vapor pe cont propriu. M-am mișcat liber pe unde aveam chef. Îi promisesem că nu mă voi arunca peste bord.

Mi-a împrumutat pe deasupra și binoclul lui. De câteva ori m-am uitat pe ascuns la niște pasageri. Asta a fost destul de haios, pentru că a trebuit să mă feresc să fiu descoperit.

A fost nepoliticos din partea mea să urmăresc o americană. Dar tipa era nițel cam zurlie și am fost tentat s-o cercetez mai îndeaproape. Poate reușeam să-mi lămurească unele nedumeriri legate de făptura umană.

Am văzut-o cum s-a furișat tiptil într-un colț al salonului și cum arunca priviri furișe în jur să vadă dacă nu cumva o urmărea cineva. Eu m-am ascuns după o canapea și am privit-o atent, temându-mă să nu mă vadă. Aveam emoții, dar nu pentru mine, ci mai degrabă pentru dama aceea. Cu ce secrete se îndeletnicea?

În sfârșit, am văzut cum a scos din geantă o trusă de toaletă. Apoi o mică oglinjoară. La început s-a studiat în oglindă pe toate părțile, apoi și-a spoit buzele cu ruj.

Asta avea poate o oarecare însemnătate pentru un filosof. Dar nu s-a oprit aici. Când a terminat cu machiajul, s-a apucat să-și zâmbească sieși. A închis capacul oglinjoarei cu o pocnitură, dar înainte de asta și-a făcut sieși în oglindă cu mâna, ca un fel de la revedere. Își zâmbea cu gura până la urechi și-și făcea cu ochiul în timp ce dispărea din salon.

Eu zăceam aproape epuizat de uimire în ascunzătoarea mea din spatele canapelei.

De ce se comportase femeia aceea astfel? După unele reflecții filosofice, am acceptat probabilitatea ca ea să fi fost un joker. Pentru că, dacă fluturase mâna spre ea însăși, trebuie să fi fost conștientă că exista. Într-un fel, exista în dublu exemplar. Una care se vopsea în oglindă și cealaltă care o privea din oglindă și-i flutura un adio.

Știam că legea nu permite să faci experimente pe oameni, așa că mi-am întrerupt urmărirea. Mai târziu, când am revăzut-o pe doamna aceea la o masă de cărți unde juca bridge, m-am îndreptat spre ea și am întrebat-o în limba engleză dacă-mi poate oferi jokerul.

— *No problem!* mi-a răspuns ea și mi l-a întins imediat.

Eu i-am mulțumit, am fluturat cu mâna și i-am făcut cu ochiul. Femeia m-a privit năucită de-a binelea și era gata să cadă de pe scaunul pe care ședea. Să-și fi dat seama că-i cunoșteam micul secret? Dacă da, atunci se află în America și până în ziua de azi se întreabă cum de știusem eu ce era în mintea ei.

A fost pentru prima dată în viață când am făcut rost de un joker pe cont propriu.

Îmi dădusem întâlnire cu tata în cabină înainte de cină. Fără să-i dezvălui prea multe amănunte, am spus că am făcut unele cercetări și că la cină vom avea o temă interesantă: Ce este acela un om?

Consideram că era ciudat că noi, oamenii, altminteri atât de iscusiți că am ajuns să cercetăm spațiul cosmic și

combinațiile atomilor, nu prea avem habar atunci când este vorba despre noi înșine.

Tata a spus un lucru pe care îl redau în întregime pentru că mi se pare foarte adevărat:

— Dacă am avea un creier simplu, am putea înțelege doar lucruri simple. Și asta nu ne-ar ajuta cu nimic, pentru că am înțelege foarte puțin.

Am căzut pe gânduri. Era un răspuns bun la întrebarea mea.

Tata a continuat:

— Pentru că unele viețuitoare au creierul mult mai simplu decât al omului. Putem, de exemplu, să înțelegem cum funcționează creierul unei râme. Dar râma nu înțelege asta, pentru că are un creier mult prea simplu.

— Poate că există un Dumnezeu care *ne* înțelege?

Tata se răsuci pe scaun. Cred că era puțin impresionat că pusesem o întrebare atât de inteligentă.

— E posibil, zise el. Dar atunci creierul lui este foarte, foarte complicat. Atât de complicat că ne înțelege pe noi, dar nu se înțelege pe sine însuși.

Chemă un chelner și ceru o bere. Și-a turnat în pahar și a spus:

— Dacă nu înțeleg ceva pe lumea asta, băiete, atunci nu pot pricepe de ce Anita ne-a părăsit.

Am fost surprins să îl aud rostindu-i numele, pentru că de obicei îi zicea *mama*, ca și mine.

Tata vorbea atât de des despre mama încât de multe ori mă plictiseam ascultându-l. Mie îmi era la fel de dor de ea ca și lui, dar cred că era mai bine să ne fie dor de ea pe cont propriu decât să ne fie dor de ea *împreună*.

— Sunt convins că înțeleg mai multe despre legile cosmice decât despre femeia asta care ne-a părăsit fără să ne lămurească și pe noi *de ce* a făcut-o.

— Poate că nici ea nu știe de ce, am spus eu.

Am tăcut amândoi. Presupun că tata se întreba la fel ca și mine dacă o vom găsi la Atena.

După cină am dat o raită pe vapor. Tata îmi arată ofițerii și echipajul și-mi explică ce grade aveau. Nu am putut evita asocierea cu cărțile dintr-un pachet de cărți de joc.

Seara mi-a mărturisit că voia să meargă la bar. Nu aveam chef să deschid o discuție pe tema asta și am spus că prefer să rămân în cabină și să citesc revista cu rățoiul Donald.

A fost de acord că am nevoie să fiu puțin singur. Eu însă eram cu gândul la povestea pe care Frode i-o spunea brutarului Hans acolo în satul piticilor.

Așa că revista cu rățoiul Donald nu mă interesa deloc. Poate că în vara aceea eram deja prea mare ca să mai citesc reviste pentru copii.

În ziua aceea învățasem un lucru important. Nu numai tata filosofa de-acum. Mă molipsisem și eu de la el și pornisem să înțeleg lumea pe cont propriu.

NOUĂ DE TREFLĂ

...o băutură dulce, purpurie și cu gust ușor acidulat...

— Ah, am scăpat! Hai să ne așezăm puțin aici! spuse bătrânul cu barba lungă și albă. Mă privi apoi îndelung fără să clipească.

— Mi-a fost teamă că ai să spui ceva, continuă el. Își luă acum ochii de la mine și arată înspre sătuc:

— Doar n-ai spus ceva?

— Mă tem că nu știu ce vrei să zici, am răspuns eu.

— Așa e. Ai dreptate. Am luat-o în sens invers. Am dat din cap plin de înțelegere:

— Dacă *există* și un alt sens, atunci ar fi bine să optăm pentru el.

— *Aber natürlich!* izbucni el. Dar mai înainte trebuie să-mi răspunzi la o întrebare. Știi cumva în ce dată suntem azi?

— Nu sunt prea sigur, a trebuit să recunosc. Dar trebuie să fie cam pe la începutul lui octombrie. —Nu mă refer la ce zi e azi. În ce an suntem?

— 1842! am zis eu și parcă mă luminam oarecum la cap. Bătrânul a spus clătinând din cap:

— Înseamnă că au trecut exact 52 de ani, băiatul meu.

— Ai locuit pe insula asta atât de mult timp? El a încuviințat:

— Da. 52 de ani am locuit pe insula asta.

Din ochi i se prelinse o lacrimă. I se scurse încet pe obraz și el nu încercă s-o șteargă.

— În octombrie 1790 ne-am îmbarcat pe un vas în Mexic. După câteva zile pe mare am naufragiat. Întregul echipaj a pierit o dată cu vasul. Eu m-am agățat de niște bușteni care pluteau printre resturile vasului. Până la urmă am dat de pământ...

Era cufundat în gânduri. I-am povestit că și eu ajunsesem pe insula aceea tot în urma unui naufragiu. El mă privi cu tristețe:

— Insulă, zici? Și eu am gândit tot așa. Dar nu sunt sigur că asta e o insulă. Am trăit aici vreme de cincizeci de ani, băiete. Și pot să spun că am bătut toate potecile în lung și în lat. Dar nu am mai găsit niciodată drumul înapoi spre mare.

— Vrei să spui că insula e atât de întinsă? Și că nu există pe nicio hartă din lume? El își ridică privirea spre mine, dar nu răspunse.

— Poate că ne aflăm undeva pe coasta Americii. Sau pe țărmurile Africii. Habar nu am cât timp am fost purtat de valuri până am nimerit pe uscat.

Bătrânul clătină din cap resemnat:

— Atât în America, cât și în Africa există *oameni*, băiatul meu.

— Dar dacă asta nu e o insulă, o peninsulă sau un continent, atunci ce ar putea să fie?

— Cu totul altceva... spuse el foarte încet și se cufundă iarăși în gânduri.

— Piticii... am zis eu. Te gândești la ei, nu-i așa?

El nu-mi răspunse la întrebare. Dar mă întrebă, la rândul lui:

— Ești sigur că vii din lume? Vreau să spun că nu ești și tu de aici?

Eu? De unde veneam eu? Deci se gândea, ca și mine, la pitici.

— Eu m-am imbarcat la Hamburg, am zis.

— Nu mai spune! Eu sunt din Lübeck...

— Și eu sunt tot din Lübeck. La Hamburg m-am imbarcat pe o navă norvegiană. Dar de fel sunt din Lübeck.

— Adevărat? Nu mai spune! Vreau să aflu neapărat ce s-a întâmplat în Europa în ultimii cincizeci de ani.

I-am spus tot ce știam. Despre Napoleon și războaiele sale. I-am spus că Lübeck a fost prădat de francezi în 1806.

— În 1812, la un an după ce m-am născut eu, Napoleon a pornit campania spre Rusia. Dar a trebuit să se retragă cu mari pierderi. În 1813 a fost învins într-o mare bătălie la Leipzig. Insula Elba a devenit mica lui împărăție. În câțiva ani a refăcut vechiul imperiu. Dar în bătălia de la Waterloo a fost învins și și-a trăit ultimii ani din viață pe insula Sfânta Elena, la vest de Africa.

Bătrânul asculta cu interes.

— Eh, oftă el, de acolo putea măcar să vadă marea.

Bătrânul trecea în revistă toate evenimentele despre care îi povesteam.

— Sună ca o poveste, a spus el după o vreme. Deci așa s-au desfășurat lucrurile după ce am părăsit Europa. Dar ar fi putut să se întâmple și cu totul altfel.

I-am dat dreptate. Istoria este o poveste. Care se întâmplă cu adevărat.

Soarele se pregătea să dispară în spatele munților. Sătucul se acoperea de umbră. Piticii se zăreau ca niște pete de culoare îndepărtate.

Am arătat înspre ei:

— Îmi povestești puțin despre fapăturile astea? am întrebat eu.

— Bineînțeles! Am să-ți spun totul. Dar promite-mi că nu le vei sufla un cuvânt din ceea ce-ți voi spune.

Am încuviințat din cap și Frode a început să povestească.

— Eram matelot pe o fregată spaniolă care plecase din Mexic, de la Vera Cruz, spre Cadiz în Spania. Aveam la bord lingouri de argint. Vremea era clară și liniștită, și totuși nava a naufragiat la doar câteva zile pe când ne aflam în larg. Eram pe undeva între Puerto Rico și insulele Bermude, despre care auzisem atâtea zvonuri mai înainte. Dar, ce să zic, toate poveștile acelea nu le luasem niciodată în serios. Și, într-o dimineață, nava a fost ridicată brusc de valuri, cu toate că apa era liniștită și nu era nici urmă de furtună. A fost de parcă o mână uriașă a ridicat-o și a învârtit-o de parcă ar fi fost un tirbușon. A durat numai câteva secunde și apoi am fost azvârliți înapoi pe apă. Vasul a căzut pe-o rână, încărcătura s-a răsturnat. Am început să luăm apă la bord.

Apoi mi-am pierdut, se pare, cunoștința. Am amintiri confuze despre locul în care m-au purtat valurile. Am ajuns, se pare, pe această insulă, pe care am colindat-o în lung și-n lat fără să-i dau vreodată de capăt. Și am rămas aici de atunci.

M-am descurcat binișor. Am găsit cartofi și porumb, mere și banane. Și alte fructe și plante pe care nu le mai văzusem niciodată. Nici măcar nu auzisem de ele. Erau bobișoare, rădăcoarne și graminele cu care mi-am astâmpărat foamea.

Acestea erau soiuri necunoscute pentru mine și de aceea le-am dat câte o denumire.

Am întâlnit și niște animale ciudate cu șase picioare. Mi-au trebuit câțiva ani ca să le domesticesc. Le-am numit moluce. Laptele lor este dulce și hrănitor. Animalele astea se pot folosi și la tracțiune. Carnea lor e comestibilă. Seamănă puțin la gust cu carnea de mistreț pe care întotdeauna o aveam la masa de Crăciun acasă la noi, în Germania.

Cu anii, a trebuit și să prepar leacuri cu care să-mi vindec bolile. Ba chiar și licori din care să bei și să te mai veselești puțin. Am să-ți arăt mai târziu o băutură pe care o numesc „tofă”. Este o băutură amăruie pe care o obțin din rădăcinile plantelor tofa pe care le fierb. Ei bine, licoarea asta mă ține treaz dacă sunt obosit și nu vreau să dorm. Și tot ea mă adoarme dacă sunt obosit și vreau să dorm. Băutura asta are gust bun și efecte benefice.

Am preparat și sucul purpuriu. Acesta este o băutură cu un gust minunat, dar în același timp e foarte perfidă și periculoasă, astfel încât mă bucur că la noi acasă în Germania nu se servește nicăieri. Este făcută din trandafiri purpurii. Aceștia cresc ca un soi de arbust mai peste tot pe insula asta. În plus, nu a trebuit să culeg florile și să mă apuc să prelucrez sucul. Treaba asta o fac un soi de albine uriașe. Da, niște albine la fel de mari ca vrăbiile noastre din Germania. Își fac un fel de stupi în copaci și acolo adună nectarul de trandafiri. Trebuie doar să te servești.

Am amestecat nectarul acesta cu apă din râul Curcubeului, de acolo de unde iau și peștișorii aurii, și am obținut o băutură dulce, purpurie și cu un gust ușor acidulat. De aceea am numit-o suc.

Dar cea mai interesantă treabă cu sucul ăsta nu este numai gustul bun. Băutura asta îți afectează simțurile și înregistrezi atunci toate gusturile și nuanțele lor deopotrivă de îndată ce ai băut din ea. Pentru că simți gustul nu numai

în gură și pe gât, ci în fiecare părticică a corpului. Dar, ascultă aici, băiatul meu, nu-i nicio scofală să devorezi lumea întreagă dintr-o înghițitură! După părerea mea, trebuie să guști din ea doar în porții mici.

Și uite așa, de cum am preparat acest suc purpuriu, am început să beau din el în fiecare zi. La început simțeam că mă înveselește. Dar de la o vreme am pierdut noțiunea de timp și spațiu. Câteodată puteam să mă *deștept* brusc în câte un loc pe insulă fără să-mi pot aminti cum ajunsesem acolo. Și apoi să umblu zile și săptămâni fără să găsesc drumul înapoi spre casă. Uitam cine sunt și de unde vin. Totul începea cu o furnicătură în mâini și picioare care mi se urca apoi la cap. Până la urmă îmi cotopea și mintea. Acum, ce să zic, mă bucur că am reușit totuși să opresc la timp toată aiureala asta. Sucul acesta îl bem numai noi aici pe insula asta. Dar mai târziu îți voi povesti mai multe.

Stătusem împreună pe băncuța aceea în timp ce-mi povestise toate astea. Se întunecase acum și piticii aprindeau felinarele la căsuțele din sătuc.

— Se face răcoare, spuse Frode.

Se ridică, deschise ușa la cabană și intrară într-o cameră de zi. Acolo erau multe obiecte confecționate probabil de Frode. Avea nevoie de ele pe insulă. Nu existau obiecte de metal, doar de lut, lemn și piatră. Doar un singur material amintea de civilizație. Se aflau acolo câni și vase, lămpi și platouri făcute din sticlă. Și am constatat că avea mai multe boluri în care înotau peștișori aurii. Ferestrele căsuței erau tot din sticlă.

— Taică-meu a fost sticlar, spuse bătrânul de parcă mi-ar fi citit gândurile. Meseria asta o învățasem înainte de a ajunge pe insula asta și se vede treaba că mi-a fost de folos. Pentru că am început să amestec diferite feluri de nisip. Apoi am reușit să topesc amestecul într-un cuptor făcut din

piatră foarte rezistentă. Am numit piatra asta dorfit, pentru că am găsit-o într-o carieră chiar în afara satului.

— Eu am văzut deja atelierul de sticlă, am spus.

Bătrânul se întoarse brusc și mă privi încruntat:

— Nu le-ai spus, cumva, ceva?

Nu prea înțelegeam ce voia el să spună mereu cu acest „nu le-ai spus” piticilor.

— I-am întrebat doar cum găsesc drumul spre sat, am răspuns eu.

— Perfect! Putem să bem acum un pahar de tofă.

Ne-am așezat pe un taburet care era cioplit dintr-un fel de lemn închis la culoare din care nu mai văzusem înainte. Frode a turnat o băutură maronie la culoare dintr-o cană în niște pahare mici și a aprins o lampă cu petrol atârnată de tavan.

Am luat cu precauție o înghițitură din băutura aceea. Avea un gust de cocos și lămâie. Un gust acrișor mi-a rămas în gură un timp îndelungat.

— Ei, ce părere ai? mă întrebă bătrânul curios. Este prima oară când îi ofer unui european în carne și oase o porție de tofă.

Am răspuns, cum de altfel era și adevărat, că băutura era bună și răcoritoare.

— Bun! spuse el. Acum e timpul să-ți povestesc despre micile mele ajutoare de pe insulă. Pentru că la dumnealor te gândești, nu-i așa, băiatul meu?

Am încuviințat din cap și bătrânul și-a început povestirea.

ZECE DE TREFLĂ

...nu puteam să-mi explic cum era posibil să apară ceva din nimic...

Am lăsat din mână lupa și cărticica. Am făcut câțiva pași prin cabină, meditând la recenta lectură. Frode trăise pe insula aceea timp de 52 de ani. Acolo apăruseră într-o bună

zi zevzecii ăia de pitici. Sau piticii se aflau pe insulă cu mult timp înaintea lui Frode?

Iar arta sticlăriei o învățaseră de la el. El învățase Treflele să lucreze pământul, Inimile de Roșu să facă pâine și Carourile să cioplească lemnul. Și totuși, cine erau piticuții ăia?

Bi afla răspunsul la întrebarea asta după ce voi fi citit mai departe. Dar nu aveam curajul să citesc mai departe acum când mă aflam singur în cabină.

Am tras perdelele să privesc afară. Și ce mi-a fost dat să văd drept în fața geamului? *Piticul!* El era! Stătea acolo sprijinit de balustrada punții și se holba la mine.

Totul a durat doar câteva secunde. Când s-a simțit descoperit, a șters-o rapid.

Am înțepenit de frică. Când mi-am revenit cât de cât, am tras perdelele la loc și m-am aruncat pe pat zguduit de hohote de

Nu eram în stare să ies din cabină și să-l caut pe tata la bar. Mi-am vârât capul sub pernă, smiorcăindu-mă.

Nu știu cât timp a trecut. Știu doar că nu mă puteam opri din plâns. Tata a auzit probabil urletele mele, pentru că la un moment dat a smuls ușa din țățâni și a intrat ca o vijelie înăuntru.

— Hans Thomas, băiete, ce s-a întâmplat?

Mă întoarse cu fața în sus și încercă să-mi deschidă pleoapele cu degetele.

— Piticul! am zis eu printre sughituri. L-am văzut la geamul nostru. Se... se holba la mine.

Tata își închipuiuse probabil că s-a întâmplat ceva mult mai grav. La auzul spuselor mele, am simțit cum se destinde și-mi dă drumul din mâini. A făcut apoi câțiva pași prin cabină și a spus:

— Știi ceva, Hans Thomas? Chestia asta cu piticul e o tâmpenie, băiete! Nu există pe vaporul ăsta nici urmă de pitic.

— Dar l-am *văzuți* am insistat eu.

— Ai văzut un om scund de statură. Probabil un grec, a zis tata.

Până la urmă a reușit să mă convingă că nu aveam dreptate. Sau, în orice caz, a reușit să mă liniștească. Ca să punem capăt discuției, am pus condiția ca tata, înainte de a debarca la Patras, să se intereseze la personalul de pe vapor dacă se afla cumva un pitic la bord.

— Spune-mi, ce crezi tu, Hans Thomas? Nu cumva noi doi filosofăm prea mult? m-a întrebat el pe când eu scoteam un sughiț de plâns.

Eu am scuturat din cap.

— Mai întâi vom încerca s-o găsim pe mama la Atena, continuă el. Și lăsăm deocamdată deoparte dezlegarea misterului vieții. Pentru că asta nu e o treabă urgentă. Nu se va găsi nimeni între timp care să ne șterpească mărețul proiect, zău așa!

Mă privi apoi și spuse:

— Interesul acesta pentru ființele umane și de unde vin ele este un hobby mult prea rar. La drept vorbind, cred că suntem singurii care ne preocupăm de chestia asta. Și, pe deasupra, dacă mai sunt și alții ca noi, nu avem de ce ne teme. Nu știm cine sunt și nici unde sunt. Cu alte cuvinte, nu sunt organizați și nici nu ne vor trage vreodată la răspundere.

Eu m-am potolit din plâns. El a amestecat câteva picături din tăria aia a lui cu puțină apă și mi-a întins paharul:

— Bea asta, copile. Vei dormi bine la noapte.

Am luat o înghițitură. Porcăria avea un gust mizerabil și chiar nu înțelegeam cum de putea tata să toarne în el așa ceva și atât de des.

Ne pregăteam de culcare, când am scos la iveală jokerul pe care îl cerusem de la americanca aceea.

— Poftim! Ți-am făcut rost de un joker! i-am spus eu mândru de mine.

El îl studie atent. Nu cred că era o carte de joc foarte rară, dar era pentru prima oară când *eu* singur făcusem rost de unul.

Drept recompensă pentru cadoul primit, îmi arată o scamatorie cu cărțile de joc. Amestecă jokerul într-un pachet de cărți pe care-l avea în valiză. Apoi puse pachetul de cărți pe masă. În aceeași clipă, culese de undeva din aer jokerul și mi-l arată.

Îl urmărisem foarte atent și puteam să jur că am văzut cum amestecase jokerul printre celelalte cărți. Sau poate că-l ascunsese în mânecă? Dar cum apăruse, totuși?

Nu puteam să-mi explic cum era posibil să apară ceva din nimic.

Tata s-a ținut de cuvânt și l-a întrebat pe căpitanul vaporului dacă se afla vreun pitic printre pasageri. A fost asigurat că nu exista niciunul. Așadar, era exact așa cum presupusesem: piticul acela era un pasager clandestin.

VALETUL DE TREFLĂ

...dacă lumea 'ântreagă era o scamatorie, atunci trebuia să existe și un scamator...

Ne-am propus să ne trezim devreme. Nu aveam să ne luăm micul dejun pe vapor, ci la Patras. Am pus ceasul să sune la șapte, cu o oră înainte de acostare. Eu însă m-am trezit încă de la ora șase.

Am dat cu ochii de lupă și de cărticică pe noptieră. Uitasem complet de mine cu o seară înainte, când zărisem la geam mutra piticului. Ce noroc că tata nu le-a observat.

Șeful sforăia încă lângă mine. Eu eram teribil de curios să aflu povestea lui Frode despre piticii de pe insulă. Am citit

mai departe. Tata nu dădea semne că se va trezi prea curând.

— Pe vapor ne plăcea la nebunie să jucăm cărți. Aveam întotdeauna la mine un pachet. De aceea, atunci când am naufragiat, s-a întâmplat să am în buzunar unul.

În primii ani mi-am umplut singurătatea pe insulă făcând pasiențe cu cărțile acelea de joc. Nu numai pasiențele sau cabalele, cum se mai numesc, pe care le învățasem acasă în Germania și pe vapor. Cu 52 de cărți diferite și cu un ocean de timp în față, am născocit metode noi și am sfidat imaginația. Era un sentiment cu totul nou. Și destul de plăcut.

De la un timp, unele cărți au căpătat în mintea mea anumite însușiri. Am început să le privesc ca și cum aș fi privit 52 de indivizi din patru familii diferite. Treflele erau arāmii la față și robuste la corp. Aveau părul aspru și cârlionțat. Carourile erau albe la față și aveau părul lins și blond. Apoi Inimile de Roșu erau, eh, păreau mai pline de viață decât restul. Aveau corpurile rotunjoare, obrații ca niște bujori și o claie de păr blond. Apoi Inimile de Negru, aoleu și vai de mine. Erau subțirele, albe la față, cu o expresie severă, ochii negri, pătrunzători și părul negru vâlvoi.

Când întindeam cabala, vedeam în față ochilor figurile astea despre care îți povestesc. Și fiecare carte pe care o atingeam părea un duh pe care îl slobozeam dintr-o sticlă fermecată. Un duh, da, pentru că nu numai înfățișarea figurilor varia de la familie la familie. Fiecare avea un temperament specific. Treflele aveau o personalitate ceva mai leneșă, dar și mai rigidă în comparație cu Carourile care erau sfioase și sensibile. Inimile de Roșu erau vesele și înfocate în comparație cu Inimile de Negru, care erau îmbufnate și nemulțumite. Dar și în aceeași familie erau mari deosebiri. Toate Carourile puteau fi rănite foarte ușor,

dar în special Trei de Caro se punea pe plâns dinte miri ce. Inimile de Negru erau destul de țâfnoase. Lui Zece de Inimă Neagră îi sărea muștarul imediat.

Uite așa, băiete, am creat aici pe insula asta, de-a lungul anilor, 52 de inși care au început să trăiască alături de mine. De fapt, au fost 53, pentru că la un moment l-am inclus și pe joker. El a jucat un rol însemnat.

— Dar cum ai...

— Nu știu dacă poți să-ți imaginezi cât de singur mă simțeam. Aici pe insulă era o tăcere de moarte. Erau bineînțeles animalele. Bufnițele și molucele mă trezeau noaptea. Dar de vorbit nu puteam vorbi cu ele. Doar după câteva zile începusem deja să vorbesc de unul singur. După câteva luni am început să pălăvrăgesc cu cărțile de joc. Se întâmpla să le așez în jurul meu în cerc de parcă ar fi fost oameni adevărați și vorbeam cu ele. Sau câteodată alegeam doar o carte și mă apucam să-i țin discursuri întregi.

După un timp cărțile de joc s-au uzat foarte tare. Soarele le decolorase și figurile abia se mai deslușeau. Atunci am pus ce mai rămăsese din ele, niște cartonașe ferfenițite, într-o lădiță de lemn pe care am păstrat-o până în ziua de azi. Figurile însă continuau să existe în subconștientul meu. Puteam oricând să întind o cabală în gândurile mele. Nu mai aveam de-acum nevoie de un pachet de cărți de joc. Pentru că, dacă te gândești, șapte plus șase *fac* treisprezece, nu-i așa? Și poți să știi asta fără să numeri bilele pe socotitoare.

Am continuat deci să le vorbesc prietenilor mei nevăzuți și în curând și ei au început să-mi spună câte ceva, cu toate că asta era doar în gândurile mele. Cele mai clare discuții le aveam când dormeam, pentru că în somn eram mereu împreună cu figurile din cărțile de joc. Eram o comunitate mică. Visam figurinele într-o mulțime de situații. Noptile au devenit astfel mult mai plăcute decât lungile zile. Cărțile

erau în vis ființe pline de viață. În subconștientul meu deveneau regi și regine în carne și

Cu unele figuri am dezvoltat o relație mult mai intimă decât cu altele. Valetul de Treflă, de exemplu, îmi devenise foarte apropiat. Și Zece de Inimă Neagră era un tip simpatic cu care puteam glumi deseori. Bineînțeles, îi puneam condiția să-și stăpânească temperamentul.

Într-o perioadă am fost, în secret, îndrăgostit lulea de Asul de Inimă Roșie. Eram însingurat la culme și, vezi bine, îmi erau foarte dragi aceste născociri ale fanteziei mele. Duceam lipsa unei femei pe insulă. Acasă, în Germania, fusesem logodit cu o fată care se numea Stine. O vedeam mereu în gândurile mele. Oh, draga de ea, își pierduse iubitul pe mare!

Bătrânul își mângâie barba și rămase timp îndelungat pe gânduri fără să scoată o vorbă.

Într-un târziu spuse:

— Băiatul meu, s-a făcut târziu acum. Trebuie să fii foarte obosit. Nu vrei să continuăm povestea asta mâine?

— Nu, nu, am protestat eu. Vreau să aud totul!

— Bine, bine... De fapt, trebuie să auzi totul înainte de sărbătoarea Jokerului.

— Sărbătoarea Jokerului?

— Da, sărbătoarea Jokerului.

El se ridică și făcu câțiva pași:

— Trebuie să-ți fie foame, zise el.

Nu puteam nega. Mi-era foarte foame. Bătrânul intră într-o cămară și aduse mâncare pe niște farfurii frumoase din sticlă. Le puse între noi, pe masă.

Mâncarea pe insulă nu era de fel simplă și frugală cum crezusem. Pe farfurii se aflau pâine și diverse brânzeturi și pateuri. O cană cu lapte de molucă. La sfârșit, desertul. Un platou mare cu zece, cincisprezece feluri de fructe. Am

recunoscut merele, portocalele și bananele. Celelalte soiuri erau probabil specialitățile insulei.

Am mâncat pe săturate. În timpul acesta, Frode a tăcut.

Pâinea și brânza aveau un gust diferit de gustul cu care eram obișnuit. Laptele la fel. Dar am fost cu adevărat surprins când am început să gust fructele. Unele aveau un gust nou, necunoscut mie, și scoteam sunete de încântare de fiecare dată când mă înfruptam din ele.

— Dacă e vorba de mâncare, apoi să știi că niciodată nu am dus lipsă pe insula asta.

Tăie o felie dintr-un fruct mare cât un bostan. Miezul era galben și moale ca miezul bananelor.

— Și ce să-ți mai spun? într-o dimineață s-a întâmplat... continuă el. Avusesem întreaga noapte niște vise foarte clare. Am ieșit din colibă devreme când roua nu se ridicase din iarbă și soarele tocmai se arăta la orizont. Dinspre deal se îndreptau spre mine două siluete. Am crezut că primeam o vizită și le-am ieșit înainte. Inima a început să-mi bată nebunește în piept pe măsură ce mă apropiam de ele. Și în curând mi-am dat seama că erau Valetul de Treflă și Regele de Inimă Roșie.

Mi-a trecut prin cap că probabil nu eram treaz de-a binelea și că totul era un vis. Dar în același timp eram conștient că eram perfect treaz. Uneori avusesem același sentiment și în somn.

Cei doi m-au salutat ca doi vechi cunoscuți. Pentru că într-un fel asta și erau!

— Ce dimineață frumoasă, Frode! a spus Regele de Inimă Roșie.

Acestea au fost primele cuvinte care au răsunat pe insula asta, în afară de cele pe care eu le rostesc când vorbeam de unul singur.

— Astăzi vom avea de lucru. Vom face ceva util! a continuat valetul.

— Poruncesc să clădim o colibă nouă, a spus regele.

Și asta am și făcut. În următoarele două nopți, cei doi au înnoptat în coliba mea. După alte câteva zile o colibă nou-nouță era gata. Un pic mai la vale de cea veche.

Cei doi îmi deveniseră buni prieteni. Totuși, ei nu au recunoscut niciodată că ar fi existat pe insula aceea în toți acei ani, la fel ca mine. Nu puteau pur și simplu să priceapă că erau creația propriilor mele gânduri. Așa este întotdeauna cu chestiile astea, vezi tu! Produsele gândurilor noastre nu sunt conștiente de ele însele. Dar în cazul meu se pare că imaginația produsese niște fantasme cu totul și cu totul neobișnuite. Într-un fel inexplicabil, trecuseră din spațiul propriului meu creier în spațiul real sub cerul liber.

— Asta... asta e imposibil, am zis eu uimit la culme.

Frode a continuat nestânjenit:

— După un timp, au apărut și alte figurine. Cel mai bizar era faptul că vechile figurine nu făceau deloc caz de noile figurine. Era la fel de firesc de parcă doi oameni se întâlneau din întâmplare în grădină. Niciunul dintre ei nu se sinchisea de unde venea celălalt.

Piticii vorbeau unii cu alții de parcă s-ar fi cunoscut vreme îndelungată între ei. Și era, într-un fel, adevărat. Ei fuseseră aici pe insulă vreme îndelungată, pentru că eu îmi imaginasem tot timpul, treaz sau în somn, cum figurinele purtau lungi discuții între ele.

Într-o după amiază m-am dus să tai lemne în pădure. Atunci am întâlnit-o pe Asul de Inimă Roșie pentru prima dată. Cred că ea se afla cam pe la mijlocul pachetului de cărți, adică vreau să spun că nu era prima carte și nici ultima dintre cele pe care le înșiram la cabală.

Ea nu m-a văzut la început. Mergea prin pădure și murmură o melodie. M-am oprit vrăjit și ochii mi s-au umplut de lacrimi. Asta din cauză că mă gândeam la Stine.

Dar mi-am venit în fire și am șoptit:

— As de Inimă Roșie!

Ea a ridicat privirea, m-a văzut și s-a apropiat de mine. S-a aruncat de gâtul meu și a spus:

— Vai, Frode! Mulțumesc că m-ai găsit! Ce m-aș fi făcut fără tine?

Era o întrebare firească. Fără mine chiar că nu ar fi în stare să facă nimic. Dar ea nu știa lucrul acesta. Și nu va trebui să-l știe vreodată.

Gura ei era roșie și ispititoare. Îmi venea să o sărut, dar ceva m-a oprit.

Pe insulă apăreau mereu figuri noi. Le construiam colibe în care să locuiască. În jurul meu s-a încropit astfel un sat. De atunci încolo nu m-am mai simțit singur. Am înființat un fel de comunitate în care fiecare avea sarcini bine definite.

Acum treizeci sau poate patruzeci de ani cabala mea era completă. Formată din 52 de figuri. Cu o singură excepție. Jokerul. Acest nepoftit s-a arătat cam cu șaisprezece, poate șaptesprezece ani în urmă. El a fost un intrus și un instigator care a tulburat liniștea și a invitat la răzmeriță mica noastră comunitate. Asta tocmai când ne obișnuiserăm cu noua noastră existență. Dar despre asta am să-ți povestesc mai târziu. Pentru că și mâine e o zi, Hans. Dacă am învățat ceva de la viață pe insula asta, atunci este faptul acesta. Că vine mereu o nouă zi.

Povestea aceasta a lui Frode m-a uluit. Până în ziua de azi îmi amintesc fiecare cuvânt.

Cum au putut 53 de figuri imagine să devină ființe în carne și oase?

— Asta... asta e imposibil, am reușit eu să îngăim.

Frode a dat din cap și a zis:

— De-a lungul a câțiva ani toate cărțile de joc au reușit să se strecoare afară din subconștientul meu. Să devină niște figuri pline de viață pe insula pe care locuiam. Sau nu

cumva eu luasem drumul invers? Poate că eu trăiam doar în subconștient. Cântăream de multe ori și această posibilitate.

Și deși am trăit împreună cu acești prieteni ai mei mulți ani, deși am clădit colibe și sătucul împreună, am lucrat pământul, am pregătit și am mâncat mâncarea, nu am încetat niciodată să mă întreb dacă figurile astea din jurul meu existau într-adevăr.

Oare trăiam într-o lume imaginară? Mă rătăcisem, cumva, nu numai pe insula cea mare, ci și în propria mea fantezie? Și dacă era așa, mă întrebam: voi mai găsi vreodată drumul înapoi la realitate?

Când l-am văzut pe Valetul de Caro venind împreună cu tine dinspre cișmea, a fost pentru prima dată când am fost sigur că ceea ce văd e adevărat. Pentru că fu, Hans, tu nu ești un Joker, nu-i așa?

Bătrânul mă privi oarecum rugător.

— Nu, nici pomeneală, m-am grăbit eu să răspund. Pe mine nu m-ai scos din imaginație. Dar îți cer iertare că îți întorc întrebarea: dacă nu ești tu acela care visează acum, atunci probabil că eu visez, nu? Da. Asta e. Eu sunt cel care visează toată această poveste.

Tata s-a răsucit brusc în așternut. Eu am sărit din pat, mi-am tras pe mine pantalonii și am ascuns în buzunar lupa și cărticica.

El nu s-a deșteptat imediat. Între timp, eu m-am apropiat de fereastră și m-am uitat afară. Am observat că ne apropiam de țărm, dar nu mă interesa prea tare faptul acesta. Gândurile mele erau departe, în cu totul alt loc și în alt timp.

Dacă ceea ce Frode îi povestise brutarului Hans era adevărat, înseamnă că aflasem secretul celei mai mari scamatorii cu cărți de joc care existase vreodată. Dacă cineva izbutea să scoată din nimic un pachet de cărți de joc era uimitor. Dar să faci din 52 de cărți oameni vii, ei bine,

asta era curată vrăjitorie. Și nu era de mirare că îi luase atât de mulți ani.

De multe ori după aceea m-am îndoit de veridicitatea poveștii din cărțuție. Dar în același timp, tot de atunci căpătasem o altă viziune asupra lumii. Eram convins că oamenii și viața erau o enormă scamatorie.

Și dacă lumea întreagă era o scamatorie, atunci trebuia să existe și un scamator. Sper să-l pot descoperi într-o bună zi. Dar nu e prea ușor să-l descoperi când nici măcar nu se arată pe scenă.

Tata se entuziasma când răsări în spatele meu sub perdea și privi afară spre țărmul din zare.

— Iată-ne în curând în țara filosofilor, fiule!

DAMA DE TREFLĂ

...ar fi trebuit să-și semneze capodopera „înainte de a da bir cu fugiții...”

Debarcați la Peloponez, tata a cumpărat o revistă de modă la fel cu cea pe care mătușa noastră o cumpăraseră în Creta.

Ne-am așezat pe terasa unui restaurant și am comandat micul dejun. În timp ce am așteptat cafeaua și sucul, pâinea cam veche și dulceața de vișine nu prea apetisantă, tata a răsfoit revista de modă.

— Ei drăcie, izbucni el brusc.

Întoarse revista spre mine și am văzut poza mamei pe o pagină. Nu era îmbrăcată atât de sumar ca damele din pachetul de cărți pe care tata îl cumpăraseră la Verona, dar nici prea departe de ele nu era. Dar, de vreme ce era o reclamă pentru costume de baie, i se putea ierta goliciunea.

— Poate vom da de ea la Atena, zise tata. Dar nu e sigur că vom reuși s-o luăm cu noi acasă.

În josul paginii scria ceva în grecește și tata n-avea cum să înțeleagă textul. Nu numai cuvintele îi erau străine, dar

și literele. Grecilor nu le pasă că alfabetul lor este de neînțeles pentru europeni.

Micul dejun sosise, dar tata nici nu s-a atins de el. S-a ridicat de la masă cu revista în mână și a pornit pe la mese, întrebând dacă vorbea cineva engleza sau germana.

Într-un târziu, a dat peste niște tineri care s-au oferit să-l ajute. Tata le-a arătat revista și i-a rugat să-i traducă ce scria sub poză. Tinerii s-au uitat atenți spre mine și eu m-am simțit penibil. Speram ca tata să nu se apuce să-i acuze pe greci că furau femeile norvegiene. Niciodată nu se știa ce-i trece prin cap.

Se întoarse la masă cu o hârtiuță pe care erau scrise numele și adresa unui birou de reclame din Atena.

— Ne apropiem de țintă, spuse el ca pentru sine.

Erau și fotografiile altor femei în revista aceea, dar pe tata îl interesa doar poza mamei. Rupse cu atenție pagina cu poza ei și aruncă revista într-un coș de hârtii. La fel cum făcea cu pachetele de cărți de joc după ce-și asigura jokerul.

Drumul cel mai scurt spre Atena trecea pe lângă golful Corint și peste celebrul canal Corint. Tata nu alegea niciodată drumul cel mai scurt dacă exista un drum mai lung, dar mai interesant.

Avea chef să viziteze oracolul de la Delfi. Asta însemna că trebuia să traversăm cu șalupa golful Corint și apoi să mergem cu mașina la nord de golf.

Drumul cu șalupa a durat o jumătate de oră. Apoi am condus câțiva kilometri și am ajuns la o localitate care se numea Nafpaktos. Ne-am oprit într-o piață și am băut suc și cafea. În vale în fața noastră am zărit o cetățuie venețiană.

Mă întrebam, bineînțeles, ce se va întâmpla dacă o vom întâlni pe mama la Atena. Eram însă foarte preocupat de ceea ce citisem în cărticică. Mă tot gândeam cum aș putea să vorbesc cu tata despre lucrurile acelea, fără însă să dezvălui secretul lecturii mele.

Tata a chemat chelnerul și a cerut nota de plată.

Eu am întrebat:

— Tată, tu crezi în Dumnezeu?

Tata a evitat răspunsul.

— Nu crezi că e prea de dimineață? mi-a răspuns el.

Era, ce-i drept, cam devreme să demarăm o discuție de asemenea anvergură. Dar el nu avea idee pe unde îmi hoinăriseră gândurile în zorii acelei dimineți, pe când el încă se mai afla în lumea viselor. Dacă ar fi știut! El însuși își bătea capul adesea cu gânduri neobișnuite și făcea mici scamatorii cu cărțile de joc. Dar eu aflasem cum un întreg pachet de cărți se transformase în oameni vii ce se mișcau nestânjeniți sub cerul liber.

— Dacă există Dumnezeu, am continuat eu, atunci să știi că se pricepe foarte bine să se joace de-a v-ați ascunselea cu creaturile lui.

Tata râse cu poftă. Se vedea că-mi dă dreptate.

— Poate că a fost șocat la vederea specimenelor pe care le-a creat, zise el. Și-a luat tălpășița cum nu se poate mai bine. Pentru că, băiete, nu se știe cine s-a speriat mai tare, Adam sau Creatorul. Eu cred însă că un astfel de act de creație produce teamă în ambele sensuri. Părerea mea însă este că ar fi trebuit să-și semneze capodopera înainte de a da bir cu fugiții.

— Să semneze? Cum așa?

— Da, așa cum îți spun. Putea să-și scrijelească numele pe undeva pe peretele vreunui munte sau pe altundeva, nu?

— Vrei să spui că tu nu crezi în Dumnezeu?

— Nu pot să spun asta. Tocmai am spus că Dumnezeu acolo sus în cer râde de necredința oamenilor.

„Tocmai!” m-am gândit eu. Dezbătusem tema asta la Hamburg.

El continuă:

— Pentru că, deși n-a lăsat nici măcar o carte de vizită, e clar că a făcut lumea. Asta e de ajuns!

Îmi povesti apoi:

— Doi ruși discutau odată despre creștinism. Unul era astronaut, iar celălalt chirurg. Chirurgul era credincios, iar astronautul nu era. „Am fost în cosmos de multe ori”, s-a lăudat astronautul, „dar n-am văzut niciodată vreun înger”. Chirurgul căscă gura de uimire și spuse: „Eu am operat multe creiere, dar niciodată n-am văzut vreun gând”.

Și eu am rămas cu gura căscată.

— De unde știi chestia asta? am întrebat.

El a clătinat din cap.

— Am auzit-o de la un profesor de filosofie din Arendai.

Pentru că tata avea o diplomă de filosof pe care o obținuse de la școala populară unde a dat câteva examene la filosofie. Citise mult și timp îndelungat filosofie, dar în toamna trecută a mers la niște prelegeri la școala populară din Arendai.

Și nu s-a mulțumit numai să asculte ce spunea „profesorul”. L-a invitat la noi acasă la Hisoy. „N-am avut inimă să-l las să stea singur la Hotelul Central”, a spus tata.

L-am cunoscut, așadar, și eu. Tipul vorbea non-stop și era la fel de pasionat de întrebările existențiale ca și tata. Cu deosebirea că „profesorul” era un căutător de adevăr cu ceva studii, pe când tata era doar un căutător.

Tata privi în zare spre cetățuia venețiană și spuse cu voce gânditoare:

— Hans Thomas! Dumnezeu e mort, băiatul meu. Și noi, oamenii, l-am ucis!

N-am înțeles de ce spunea asta. Deși mă simțeam oarecum revoltat, am tăcut.

Am lăsat în urma noastră golful Corint și am continuat drumul abrupt străjuit de livezi de măslini în sus, spre Delfi. Am fi ajuns la Atena în aceeași zi dacă nu ne-am fi dus la

Delfi, dar tata considera de neconceput să nu facem o vizită ca lumea la sfântul și bătrânul sanctuar Delfi, acum că ne aflăm atât de aproape de locul acela.

La amiază am ajuns la Delfi și am tras la un hotel cu o minunată vedere spre golf. Erau multe hoteluri în oraș, dar tata a ales unul de la care se putea vedea marea.

De la hotel erau cam doi kilometri de mers până la celebrul templu. De îndată ce ne-am apropiat de locul cu pricina, tata s-a pus pe sporovăit:

— Din vremuri străvechi, oamenii au venit să ceară sfat de la oracolul lui Apolo. Au pus cele mai curioase întrebări cu putință. Cu cine se vor căsători, unde vor călători, când să pornească războaiele cu alte popoare și ce calendare să folosească.

— Dar ce este un oracol? am întrebat eu.

Tata mi-a povestit atunci despre Zeus, zeul zeilor. El avea doi vulturi pe care i-a trimis să zboare la marginea lumii. Și locul în care se vor întâlni va fi considerat drept mijlocul lumii, sau buricul lumii cum a mai fost numit. Vulturii s-au întâlnit la Delfi. Zeul Apolo și-a ales drept loc de ședere așezarea Delfi. Mai întâi l-a omorât pe Python, un balaur ce nu le dădea pace celor din Delfi. Balaurul mort s-a transformat într-un șarpe pe care după aceea Apolo l-a purtat întotdeauna cu el.

Iar preoteasa din Delfi a primit numele Pythia în amintirea balaurului Python.

Recunosc că nu înțelegeam prea multe din povestea asta. El nu-mi răspunsese la întrebare. Dar ne aflăm acum aproape de intrarea în templu. Era într-o mică peșteră la poalele muntelui Parnas. Pe muntele acela trăiseră odinioară un soi de muze.

Acestea îi înzestraseră pe oameni cu însușiri artistice.

Înainte de a pătrunde în interior, tata a spus că trebuie să bem din izvorul sfânt ce se afla mai jos de intrare. Se

spunea că cei care beau din el primesc înțelepciune și își însușesc arta poeziei.

Tata a cumpărat apoi o hartă pe care se vedea cum arăta locul acela acum mai bine de două mii de ani. Cred și eu că aveam nevoie de o hartă, pentru că vechea așezare părea un haos în ruină.

Am vizitat locul în care fuseseră odată vistieriile. Nu puteai să ceri sfat oracolului fără să-i aduci ofrande zeului Apolo. Multe cetăți își clădiseră acolo vistierii în care păstrau comorile menite zeului.

Sus, la templul lui Apolo, tata mi-a dat un răspuns mai clar la întrebarea despre oracol.

— Acestea sunt ruinele vechiului templu al lui Apolo, a început el. Înăuntru se afla o piatră vestită numită „buricul” pentru că, potrivit vechilor greci, templul era „buricul lumii”. Mai mult, credeau că Apolo locuia în templu, în orice caz în anumite perioade ale anului. Oamenii veneau aici să ceară sfaturi. Zeul le vorbea prin preteasa Pythia. Aceasta ședea pe un scăunel de lemn cu trei picioare deasupra unei crăpături în pământ. Din crăpătura aceea ieșeau niște gaze toxice care o aruncau în transă pe Pythia.

Astfel, ea devenea purtătoarea de cuvânt a lui Apolo.

Oamenii puneau întrebările lor mai întâi preoților. Aceștia purtau întrebările mai departe la Pythia. Aceasta se pornea să bolborosească niște cuvinte pe care cu greu le puteai desluși. Preoții tălmăceau și ei cum puteau răspunsurile ei și le spuneau mai departe la cei care puseseră întrebările. Înțelepciunea lui Apolo, acest zeu care știa totul despre trecut și viitor, ajunsese la mare preț pentru greci.

— Noi ce vom întreba? am vrut eu să știu.

— Vom întreba dacă o vom găsi pe Anita la Atena, a zis el. Tu ești preotul și eu sunt Pythia care poartă răspunsul zeului, continuă el.

Astea fiind spuse, se așeză jos în fața ruinelor templului lui Apollo și începu să-și miște mâinile și capul de parcă era cuprins de friguri și părea de-a dreptul nebun. Niște turiști francezi și germani tresăriră mirați, dar eu am întrebat cu toată seriozitatea:

— O vom găsi pe Anita la Atena?

Tata se prefăcea că puterile zeului îl cotopeau pe deplin. Se zguduia din tot trupul și mișca brațele ca un apucat. Apoi

— Tânăr dințară străină... întâlnește femeie frumoasă... aproape de vechiul templu...

Apoi reveni treptat la realitate și spuse clătinând din cap:

— De ajuns, zise el. Pythia n-a fost niciodată mai precisă ca acum!

Răspunsul era nesatisfăcător. Pentru că cine era tânărul, cine era femeia frumoasă și unde era templul?

— Nu e prea clar. Hai să dăm cu banul! Să vedem dacă o găsim. Dacă Apollo are putere asupra vorbelor tale, atunci are putere și asupra banului, am zis eu.

Tata a scos din buzunar o drahmă și am ales să cadă banul dacă o vom întâlni pe mama la Atena. L-am azvârlit în sus și ne-am holbat amândoi să vedem ce a căzut. Și banul a căzut! Frumușelul de el! Moneda asemenea unui ochi ne privea dintre ruine de parcă ne așteptase de mii de ani să venim și s-o descoperim căzută acolo.

REGELE DE TREFLĂ

...el credea că e de-a dreptul supărător să știi atât de puține lucruri când este vorba de viață și de oameni...

Asigurați fiind de oracol că o vom întâlni pe mama la Atena, am continuat sușul pe munte. Am vizitat ruinele unui teatru care în vremurile de demult putea să găzduiască 5000 de spectatori. De acolo de sus am admirat priveliștea din jurul templului și valea de la poalele muntelui.

Pe drum la vale, tata a zis:

— Trebuie să-ți mai spun încă ceva despre oracolul din Delfi, Hans Thomas. Știi, locuri de felul ăsta au o importanță specială pentru noi, filosofii.

Ne-am așezat pe niște ruine. Erau vechi de peste două mii de ani și gândul acesta mi se părea destul de straniu.

— Îți amintești de Socrate? Începu el.

— Oh, nu prea multe, a trebuit să recunosc eu. Dar cred că a fost un filosof grec.

— Prea bine. Și acum ascultă ce înseamnă cuvântul filosof...

Am știut că asta era începutul unei conferințe de-ale lui și să fiu sincer asta era culmea! Nu aveam deloc poftă s-o aud în soarele arzător care ne bătea în cap și făcea să ne curgă pe trup șiroaie de sudoare.

— Cuvântul „filosof” înseamnă „cel ce caută înțelepciunea”. Dar un filosof nu este un om înțelept în adevăratul înțeles al cuvântului. Înțelegi deosebirea?

Am aprobat din cap.

— Printre primii filosofi ai lumii este considerat și Socrate. Adesea, în piața din Atena, el stătea de vorbă cu oamenii. Dar să nu crezi că le dădea vreo învățătură. Ba, dimpotrivă, mai mult asculta ce spuneau ei. Și încerca să înțeleagă. Pentru că „pomii din grădină nu pot să mă învețe prea multe”, obișnuia el să spună. După un timp a descoperit că tocmai oamenii care se lăudau că știu multe nu știau, de fapt, aproape nimic. Puteau poate să-i spună prețul zilei la vin sau la uleiul de măsline, dar nu erau în stare să-i spună nimic esențial despre *viață*. Socrate însuși spunea „eu știu că nu știu nimic”.

— Hm, atunci nu era prea isteț, se pare, am obiectat eu.

— Nu te grăbi să tragi concluzii! a spus tata sever. Să luăm de exemplu doi inși care n-au habar de nimic. Unul

dintre ei susține că știe o mulțime de lucruri, iar celălalt contrariul. Care crezi că e mai înțelept dintre ei?

Trebuia să recunosc că cel mai înțelept era cel care nu se lăuda cu cunoștințele lui.

— Bun! Văd că înțelegi care-i treaba. De aceea se poate spune că Socrate a fost un filosof. El credea că e de-a dreptul supărător să știi atât de puține lucruri când este vorba de viață și de oameni. Tipul se simțea complet pe dinafară când căuta să înțeleagă asta.

Am încuviințat din cap.

— Odată, un atenian ajuns la Delfi a întrebat oracolul lui Apolo cine era cel mai înțelept om din Atena.

— Socrate! i-a răspuns oracolul.

Socrate însuși a fost foarte surprins să audă asta. După propria-i părere, nu știa mare lucru.

A întâlnit mulți oameni, le-a pus întrebări și a vrut să afle răspunsuri la ele. În acest fel a descoperit că oracolul avea dreptate. Foarte mulți se mulțumeau cu ceea ce știau. Dar Socrate nu considera niciodată că știe îndeajuns. Și oamenii care se mulțumesc cu ceea ce știu nu pot deveni filosofi.

Istoria asta avea tâlcul ei, dar tata nu s-a oprit aici. Îmi arată turiștii care mișunau la vale, ieșeau din autobuze și urcau ca niște furnici spre vârful muntelui.

— Dacă printre toți oamenii pe care îi vezi acolo ar fi măcar unul care simte că lumea este ceva minunat și enigmatic...

Trase aer în piept înainte de a continua:

— Sunt mii de oameni aici, Hans Thomas. Dacă numai unul dintre ei simte existența ca un miracol de neînțeles și dacă simte asta zi de zi...

— Ei, ce-i atunci? am zis eu pentru că el se opriase din nou în mijlocul frazei.

— Atunci el se aseamănă cu jokerul dintr-un pachet de cărți de joc!

— Crezi că se află vreun joker printre oamenii ăștia?

— Niks! a răspuns el. Bineînțeles că nu pot fi absolut sigur, pentru că există jokeri în lume, nu-i așa? Șansa este totuși foarte mică.

— Dar tu? Simți în fiecare zi că viața ta este un *miracol*?

— Yes, sir!

Răspunsul a venit prea rapid și eu n-am mai avut replică.

El a continuat:

— În fiecare dimineață când mă trezesc, am o senzație de parcă m-ar izbi ceva drept în moalele capului. Sau parcă cineva mi-ar face o injecție cu sevă de viață în vine. De parcă aș fi o păpușă vie dintr-o povestire. Pentru că, la urma urmei, cine suntem noi, Hans Thomas? Poți să-mi răspunzi la întrebarea asta? Țărână de stele dospită ca o cocă! Dar ce suntem de fapt? Și de unde dracu' vine viața?

— Habar n-am, am zis eu și m-am simțit pe dinafară mai ceva decât Socrate.

Tata a continuat:

— Seara am același sentiment. Eu sunt om și trăiesc doar o dată. Nu mai am alte vieți.

— Trebuie să fie obositor să gândești așa tot timpul, am zis eu.

— Te cred. Obositor, dar și interesant. Nu e cazul să cutreier prin castele părăsite în căutarea unor fantome. Pentru că eu însumi sunt o fantomă!

— Și de aceea te-ai îngrijorat când fiul tău a văzut o mică fantomă în fața geamului, în vapor.

A picat la fix fraza asta, pentru că l-a făcut să-și amintească seara trecută.

El râse cu poftă:

— Îmi place că ai simțul umorului, băiete!

Apoi a spus că la templul oracolului din Delfi vechii greci gravaseră o inscripție pe fațadă: „Cunoaște-te pe tine însuși!”

— Asta e, la drept vorbind, ușor de zis și greu de făcut, zise el ca pentru sine.

Am pornit agale spre ieșire. Tata dorea să viziteze muzeul de lângă oracol pentru a studia mai îndeaproape „buricul lumii” care se aflase odată în templul lui Apollo. L-am rugat să mă lase să-l aștept afară. Nu cred că în muzeul acela era ceva absolut necesar pentru educația mea.

— Bine. Uite poți să mă aștepți lângă căpșunul de acolo.

Mă trase după el și am văzut un pom ciudat. Puteam să jur că nu e adevărat, dar vedeam cu ochii mei cum pe crengi atârnavu căpșuni.

Bineînțeles că îmi era gândul la povestea din cărticică. Era în buzunarul meu și ardeam de nerăbdare să citesc mai departe. Eram foarte curios să aflu ce se mai întâmplă. Dar trebuia totuși să țin seama de tata și de dorințele lui.

Mă întrebam dacă nu cumva cărticica aceea era un fel de oracol care îmi va da răspuns la întrebările care mă frământau. M-au trecut fiorii la gândul că întâmplarea făcea să citesc în ea despre un joker. Pe de altă parte, discutasem adesea cu tata despre un alt fel de joker. Să fi fost doar o coincidență?

JOKERUL JOKERUL

...s-a strecurat în sat ca un șarpe otrăvitor...

Bătrânul se ridică acum. Deschise ușa și privi afară. Eu l-am urmat. Era noapte de-a binelea.

— Un cer cu stele deasupra și un cer cu stele la picioare, a murmurat el.

Am înțeles ce voia să spună. Deasupra cerul scânteia de stele. Mai jos în vale scânteiau luminițe de la colibe piticilor. De parcă din stelele de pe cer s-ar fi scuturat o pulbere aurie ce se așternuse pe pământ.

— Ambele sunt la fel de greu de înțeles.

El arată înspre sat:

— Cine sunt ei? De unde au apărut aici?

— Cred că ar trebui să se întrebe singuri, am comentat eu.

Bătrânul se răsuci brusc:

— Nu, nu, asta nu, izbucni el. Ei nu trebuie să-și pună astfel de întrebări.

— Bine, dar...

— Nu vor mai reuși apoi niciodată să existe alături de cel care i-a creat. Înțelegi?

Am intrat în colibă, am închis ușa și ne-am așezat fiecare la locul nostru pe scaunele de la masă.

— Toate cele 52 de figuri erau diferite, continuă el. Dar un lucru aveau în comun: Niciuna n-a întrebat vreodată cine este și de unde vine. S-au contopit doar cu natura din jurul lor. *Erau* acolo în grădina îmbelșugată, la fel de firești și fără griji ca animalele... Și atunci a apărut Jokerul. S-a strecurat în sat ca un șarpe otrăvitor.

Eu am fluierat de uimire.

— Trecuseră mulți ani de când formația de cărți era completă, dar nu m-am gândit că va apărea pe insulă și un joker. Considerasem până atunci că eu sunt Jokerul. Dar într-o bună zi caraghiosul de Joker s-a arătat în sat. Valetul de Caro l-a descoperit primul și a fost pentru prima oară în istoria acestei insule când s-a produs mare harababură la ivirea unei noi figuri. Nu era de ajuns că avea niște haine aiurite pline de clopoței care îl deosebeau complet de ceilalți, pentru că nu aparținea vreunei familii. Dar avea obiceiul să le pună piticilor întrebări la care aceștia nu puteau răspunde. De la un timp a început să stea deoparte de ei și locuia într-o colibă la marginea satului.

— Crezi că el înțelegea mai multe decât ceilalți?

Bătrânul inspiră adânc:

— Într-o dimineață ședeam pe un buștean în fața casei. El s-a arătat de după un colț, a făcut o tumbă și clopoțeli au zornăit vesel, în timp ce el și-a dat capul pe spate și a spus:

— Meștere! Nu înțeleg un lucru...

Mi s-a părut neobișnuit faptul că m-a numit „meșter” pentru că piticii mă numeau Frode. Și nu le stătea în obicei să înceapă o discuție spunând că nu înțeleg un lucru sau altul. Pentru că, dacă îți dai seama că nu înțelegi ceva, începi să te întrebi și te afli pe drumul cel bun ca să și descoperi adevărul.

Micuțul Joker și-a dres glasul și a spus:

— În sat sunt patru regi. Patru regine și patru valeți. Patru prințese și patru grupe de la doi la zece.

— Așa e, am zis eu.

— Sunt deci câte patru din fiecare soi, a continuat el. Dar sunt și câte treisprezece figuri pentru fiecare semn, fie ele Carouri, Inimi, Trefle sau Pici.

Eu am încuviințat. Era pentru prima oară când unul dintre pitici descria exact ordinea în care ne aflam.

Apoi m-a întrebat:

— Cine a reușit să aranjeze lucrurile astea în mod atât de înțelept? Poți să-mi spui?

— Hm, cred că totul a fost întâmplător, am mințit eu. Arunci în sus niște bețișoare. Vor cădea întotdeauna într-un anumit fel.

— Eu nu cred asta, zise micuțul măscărici.

Era întâia dată pe insulă când mă contrazicea cineva. Nu mai aveam de a face cu o figură de carton. Era vorba despre o persoană.

Într-un fel, m-am bucurat. Jokerul îmi va deveni cu timpul un partener de discuție interesant. Dar m-am și îngrijorat. Ce se va întâmpla dacă piticii vor pricepe ce-i cu ei, cine sunt și de unde vin?

— Dar tu ce crezi? I-am întrebat.

El m-a privit fix în ochi. Corpul îi era nemișcat, ca de piatră, doar mișcarea ușoară a mâinii făcea clopoței să sune ușurel.

— Totul pare planificat în amănunt, spuse el încercând să-și ascundă o expresie îngrijorată. Ordonat și gândit. Cred că în spatele nostru stă cineva care dă cărțile pe față sau, dimpotrivă, nu le atinge.

Piticii se exprimau adesea folosind limbajul de la jocul de cărți. Dădeau impresia că nu aveau un vocabular prea dezvoltat.

— Continuă! am spus eu încercând să-i dau un răspuns la fel de neînțeles.

Jokerul făcu iarăși o tumbă și clopoței zornăiră.

— Eu sunt un *Jokeri* izbucni el. Dragă meștere, doar nu poți să uiți tocmai asta. Nu sunt la fel de previzibil precum ceilalți, știi? Nu sunt nici rege, nici valet și nici Caro, Treflă, Inimă sau Pică.

M-au trecut fiorii. Dar nu puteam să dau cărțile pe masă.

— Cine sunt eu? continuă el. De ce sunt Jokerul? De unde am apărut și încotro mă îndrept?

M-am hotărât atunci să-mi încerc norocul ca la poker.

— Să zicem că ai văzut că eu am creat dulceturi și sucuri din plantele de pe insulă. Ce-ai zice dacă ți-aș spune că te-am creat pe tine și i-am creat pe toți piticii de aici, din sat?

El mă privi în ochi ca mai înainte, dar corpul micuț îi tremura și clopoței, de data asta, sunau neliniștiți.

Cu buzele strânse, spuse:

— Atunci, dragă meștere, n-aș avea de ales. Atunci aș fi nevoit să teucid, astfel încât să-mi pot recăpăta demnitatea.

Eu am râs forțat:

— Bineînțeles! Numai că, din fericire, nu poți face asta, am răspuns eu.

El mă privi fix, neîncrezător. Apoi dispăru după colțul casei. Dar în clipa următoare era din nou în fața mea și

ținea în mână o sticlă cu suc purpuriu. Era o sticlă pe care eu o ținusem mulți, mulți ani ascunsă într-un dulap.

— Noroc! zise el. Hm... grozavă băutură!

Și trase o dușcă din sticlă.

Eu am rămas ca paralizat. Nu-mi era teamă pentru mine, dar m-a cuprins o mare îngrijorare că tot ceea ce creasem pe insulă va dispărea la fel de repede cum apăruse.

— Dar nu s-a întâmplat așa, nu?

— Am înțeles că Jokerul băuse din licoarea aceea care te făcea atât de ascuțit la minte.

— Dar n-ai spus că sucul purpuriu te moleșește și-ți reduce simțul de orientare?

— Ba da! Dar cum să-ți spun... mai întâi sucul ăsta te face să vezi lucrurile foarte clar și chiar te simți deștept când începi să bei din el. Toată judecata ți se ascute. Asta durează un timp destul de scurt. După aceea vine moleșeala. Din această pricină sucul acesta este foarte periculos.

— Ce s-a întâmplat atunci cu Jokerul?

— El a strigat:

— Nu spunem mai multe! Dar voi reveni! La revedere!

Și a dispărut în sat. Le-a dat și piticilor să bea și azi beau cu toții suc purpuriu. De câteva ori în fiecare săptămână Treflele culeg din scorburile nectarul. Apoi Inimile prepară sucul și Cărnurile îl îmbuteliază în sticle.

— Dar piticii? S-au făcut și ei mai deștepți când au băut chestia asta?

— Nu. Adică nu prea. Dar uneori li se limpezea mintea atât de mult, încât mă temeam de-a binelea că vor ajunge să-mi citească gândurile. Dar au devenit din ce în ce mai înștrăinați cu timpul. Pentru că ceea ce vezi aici, astăzi, nu sunt decât rămășițele a ceea ce a fost odată.

M-am gândit la hainele și la uniformele colorate ale piticilor. În minte mi-a apărut Asul de Inimă Roșie cu rochița ei galbenă.

— În cazul acesta, sunt niște rămășițe frumoase, am spus eu.

— Eh, frumoase, adevărat, dar inconștiente. Sunt o parte din bogăția naturii, dar ei nu sunt conștienți de asta. Ei văd soarele și luna, gustă din toate bunătățile de aici, dar de simțit nu simt nimic. Când au apărut pentru prima dată, erau pentru mine ca niște ființe. După ce s-au apucat de băut sucul acesta purpuriu, s-au îndepărtat de mine. De parcă s-ar fi retras în ei înșiși. Sunt încă în stare să stea de vorbă despre câteva lucruri simple, dar de îndată uită ce au spus. Doar Jokerul și-a păstrat ceva din strălucirea de altădată. Și Asul de Inimă Roșie. Ea spune adesea că ar vrea să se regăsească pe sine însăși.

— Ceva nu înțeleg, am zis eu.

— Da. Ce anume?

— Ai spus că piticii au apărut aici la doar câțiva ani de la venirea ta pe insulă. Dar sunt cu toții tineri. Dacă punem la socoteală timpul care s-a scurs, atunci ei ar trebui să aibă înjur de cincizeci de ani.

Un surâs plin de mister trecu peste fața bătrânului.

— Ei nu îmbătrânesc.

— Dar...

— Când eram singur pe insulă, figurile din imaginația mea creșteau văzând cu ochii. Apoi au evadat din mintea mea și s-au arătat aici în realitate. Dar ele sunt în continuare imaginație. Și imaginația, băiete, are uimitoarea însușire de a păstra viu și tânăr ceea ce a fost creat.

— Așa ceva este inexplicabil...

— Dragul meu, ai auzit vreodată de Tom Degețel?

Am dat din cap că nu.

— Dar de Scufița Roșie? Sau de Albă ca Zăpada? Hănsel și Cretei?

Da. Auzisem de toți aceștia.

— Ce crezi? Ce vârstă au ei? O mie de ani? Poate mai mult. Ei sunt foarte tineri, dar și foarte bătrâni deopotrivă, mă înțelegi? Ei sunt născuți din imaginația oamenilor. Nu, nu! Piticii de pe insulă nu vor fi niciodată bătrâni cu părul alb. Și hainele lor nu au nici măcar un petic. Pentru că ei sunt cu totul și cu totul altfel decât noi, muritorii de rând. Noi îmbătrânim. Părul ne albește. Corpul ni se șubrezește. Murim. Dar cu visurile noastre nu se întâmplă asta. Ele pot trăi mai departe, în alți oameni, timp îndelungat după moartea noastră.

Își trecu mâna prin părul alb și arătă spre jacheta veche pe care o purta.

— Întrebarea cea mai interesantă nu este însă dacă figurile astea vor fi măcinate de timp. Întrebarea este dacă ele sunt reale și dacă pot fi văzute de alți oameni care într-o zi vor vizita insula.

— Sigur că sunt! am spus eu. Mai întâi i-am întâlnit pe Doi de Treflă și pe Trei de Treflă. Apoi Carourile în sticlărie...

— Hmm...

Bătrânul era cufundat în propriile gânduri. De parcă nu auzise ce am zis.

— Iar cea de-a doua întrebare este dacă ele vor continua să existe atunci când eu nu voi mai fi.

— Dar tu ce crezi?

— Nu știu. La întrebarea asta nu pot să-ți răspund. Când nu voi mai fi, nu voi mai ști nimic, nici de mine și nici de ele.

El a tăcut timp îndelungat. Eu m-am întrebat dacă nu cumva visasem toate astea. Poate că nici nu mă aflu acolo în coliba lui Frode. Poate că mă aflu în alt loc și totul se petrecea doar în mintea mea.

— Băiete, e târziu acum. Mâine îți voi povesti mai multe. Despre calendar și despre marea partidă a Jokerului.

— Partida Jokerului?

— Să lăsăm totul pe mâine, fiul meu. Trebuie să dormim acum.

Mi-a arătat un pat de scânduri acoperit de piei și covoare țesute. Mi-a dat un veșmânt de lână în care să dorm. Ce bine că puteam să-mi schimb hainele de matelot murdare și făcute ferfeniță.

În seara aceea am stat cu tata afară pe terasă și am privit în zare spre golful Corint. Imaginea era copleșitoare și tata a tăcut dus pe gânduri. Poate că se gândea dacă ne puteam încrede în oracolul care afirmase că în curând o vom întâlni pe mama.

Luna plină s-a ridicat pe cer. Lumina toată valea și făcea stelele să pălească.

Eu mă simțeam de parcă mă aflam în fața colibei lui Frode și priveam spre satul piticilor.

CARO ASUL DE CARO

...un bărbat drept ce juca cu toate cărțile pe față...

M-am trezit, ca de obicei, înaintea tatei. N-a trecut mult și a început și el să se foiască în așternut.

Cuvintele lui din ziua trecută mi se întipăriseră în minte. În fiecare dimineață trezirea din somn este ca o explozie de viață, îmi spusese.

Observam reacția la fața locului. Avea o față mirată de parcă s-ar fi trezit în India fără să știe cum a ajuns acolo sau, la fel de bine, pe o planetă străină din cine știe ce galaxie.

— Te anunț, domnule, că ești o ființă vie, am zis eu. Pentru moment te găsești la Delfi. Acesta este un loc pe

Terra, o planetă care gravitează în jurul unei stele din galaxia Calee Lactee. O rotație completă în jurul acestei stele se face în aproximativ 365 de zile.

El mă privi buimac și spuse că trebuie să-și obișnuiască retina cu trecerea de la lumea viselor la realitatea solidă din jur.

— Mulțumesc pentru informații, spuse el. Eu mă gândesc la asta în fiecare zi când mă dau jos din pat...

În drum spre baie, îmi aruncă:

— Dacă îmi amintești chestiile astea în fiecare dimineață, Hans Thomas, ajung și mai repede la baie!

Am împachetat lucrurile și ne-am luat grăbiți micul dejun. Apoi am mers la mașină. Când am trecut pe lângă ruinele templului, tata a spus:

— E impresionant să te gândești cât de creduli erau!

— Te referi la treaba asta cu oracolul?

El nu răspunse imediat. Mi-a fost teamă că se îndoia de spusele oracolului, cum că o vom întâlni pe mama la Atena.

— Da, și asta, zise el într-un târziu. Dar, ia gândește-te la toți zeii ăștia. Apollo și Asklepios, Atena și Zeus, Poseidon și Dionosos. Secole de-a rândul s-au construit temple mărețe din marmură pentru divinizarea lor. Blocurile mari și grele de marmură au fost tăiate și cărate la distanțe enorme.

Nu prea pricepeam ce voia să spună cu asta, dar am zis:

— Cum de ești atât de sigur că zeii aceștia nu există? Poate că au dispărut. Sau poate că s-au mutat în alte locuri unde s-a găsit cineva care să creadă în ei. Dar odată, de mult, au mers pe acest pământ.

Tata îmi aruncă o privire în oglinda retrovizoare:

— Crezi tu asta, Hans Thomas?

— Nu sunt sigur, am răspuns eu. Dar într-un fel ei au fost în lume atâta timp cât oamenii au crezut în ei. Pentru că omul vede lucrurile în care crede. Și credința nu se

destramă înainte ca oamenii să înceapă să se îndoiască de ea.

— Foarte bine spus! Al dracului de bine spus, Hans Thomas, zău așa! Poate că într-o bună zi vei ajunge filosof, băiete!

M-am înfoiat în pene de mândrie. Reușisem să-l impresionez chiar pe tata!

Era limpede că l-am pus pe gânduri.

Sincer să fiu, nu mi-ar fi trecut prin minte lucruri atât de mărețe dacă n-aș fi citit mai înainte cărticica din buzunar. Pentru că, de fapt, nu la zei mă gândisem, ci la Frode și la cabala lui de cărți de joc.

Mă pregăteam să scot cărticica și lupa, când tata a tras pe dreapta și a oprit mașina. A ieșit în grabă din Fiat, și-a aprins o țigară, a desfăcut o hartă și a arătat cu degetul:

— Aici! Da, aici trebuie să fie!

Eu nu pricepeam nimic. Mai jos spre stânga era un fel de vale, dar n-am văzut acolo nimic care să explice interesul lui brusc pentru acel loc.

— Stai jos! zise tata.

Am înțeles că va începe o miniconferință, dar nu mă deranja faptul acesta. Pentru că eram, la urma urmei, un fiu foarte privilegiat.

— Uite aici, pe acest loc, și-a ucis Oedip tatăl, spuse el și arătă în vale.

— Ce tâmpenie! am răspuns eu. Dar ce naiba vrei să spui cu asta?

— Destinul, Hans Thomas! Vorbesc acum despre destin. Sau un fel de blestem al neamului, dacă vrei. O legătură mistică între trecut și noi doi care ne aflăm în această țară ca să găsim o soție și mamă rătăcită.

— Deci tu crezi în destin? am întrebat.

Tata, cu un picior pe piatra pe care mă așezasem și cu țigara în mână, îmi răspunse clătinând din cap:

— Nu e vorba de mine aici. Ci de vechii greci. Ei credeau în destin. Și dacă te împotrivești destinului, îți vei încasa pedeapsa.

Eu aveam un sentiment de vină. Tata a continuat:

— La Teba, un oraș străvechi de ruinele căruia ne vom apropia în curând, a trăit odată regele Laios cu soția sa, Iocasta. Oracolul din Delfi le-a prezis că, dacă vor avea copii, și mai ales dacă vor avea un fiu, acesta își va omorî tatăl și se va căsători cu propria-i mamă. Ei n-au ținut seama de prezicerea asta și, când Iocasta a născut un fiu, Laios a hotărât că se vor lepăda de el cât mai repede cu putință.

Au trimis un păstor să-l ducă în munți și să-l lase acolo de izbeliște. Se gândeau că va muri de foame sau sfâșiat de animalele sălbatice.

— Ce cruzime! am zis eu înspăimântat.

— Desigur, dar ascultă mai departe! Regele Laios a dat păstorului copilul. Și ca să fie sigur că fiul nu va putea merge și nu se va reîntoarce la Teba, i-a străpuns călcâiele cu sulița. Păstorul a luat copilul, așa cum poruncise regele, și a plecat cu el în munți. Și s-a întâmplat că acolo s-a întâlnit cu un alt păstor din Corint care trecea pe acolo cu turma lui de oi. Când acest păstor din Corint a auzit povestea copilului, i s-a făcut milă de el și a cerut să-l ia cu el. Și pentru că nici păstorul din Teba n-avea inimă să-l lase pe prunc să fie sfâșiat de animalele sălbatice sau să moară de foame, i l-a dat. Așa se face că micuțul a ajuns la curtea regelui din Corint, care nu avea copii și care l-a crescut cu dragă inimă. I-au pus numele Oedip, care înseamnă „picior umflat”. Oedip, deși avea picioarele deformate în urma mutilării pe care o suferise la Teba, a crescut mare și a devenit un bărbat foarte frumos. Nimeni însă nu i-a spus vreodată adevărul. Acela că el nu este de fapt fiul bun al regelui și al reginei. Odată însă, la o petrecere, unul dintre

musafiri s-a pornit pe sporovăit și a spus că Oedip nu este fiul adevărat al regelui și al reginei...

— Dar nici nu era...! am zis eu.

— Exact! El a întrebat-o pe regină dacă e adevărat, dar n-a primit niciun răspuns. Atunci s-a decis să meargă la oracolul de la Delfi și să lămurească această enigmă. La întrebarea dacă el este prințul moștenitor al regelui din Corinth, preoteasa Pythia i-a răspuns următoarele: „Fugi de tatăl tău, pentru că, dacă îl vei întâlni, ai să-l omori. Apoi te vei căsători cu propria ta mamă și vei zămisli copii cu ea”.

Am scos un sunet de uimire. Aceeași prezicere o făcuse oracolul și regelui din Teba.

Tata a continuat:

— Oedip, când a auzit asta, n-a mai avut curajul să se întoarcă în Corinth. Pentru că el credea că regele și regina din Corinth erau părinții lui. Așa că a luat drumul spre Teba. Și când a ajuns la locul pe care ne aflăm acum, a văzut o caleașcă în care se afla un nobil îmbrăcat cu veșminte bogate. Soldații care însoțeau caleașca i-au cerut lui Oedip să se ferească din calea lor. Oedip, socotindu-se fiu de rege, nu s-a dat la o parte, iar soldații au tăbărât asupra lui. S-a produs astfel o încăierare în care nobilul din caleașcă a fost ucis.

— Și acest nobil nu era altul decât regele din Teba, nu-i așa?

— Exact. Toți soldații au fost uciși. Doar vizitiul a scăpat cu viață și a pornit în fugă la Teba să-i ducă reginei vestea că regele fusese ucis de un tâlhar la drumul mare. Regina și toți tebanii l-au jelit pe regele mort cu mare durere. Dar mai era ceva care îi îngrijora pe toți.

— Ce mai era?

— Un sfinx, un monstru cu corp de leu și cap de femeie. Acesta sta de pază la porțile Tebei și îi sfârteca în bucăți pe cei care nu-i puteau dezlega ghicitorile. Poporul din Teba a

hotărât ca acela care va dezlega ghicitoarea sfinxului s-o ia de soție pe locasta și va putea deveni rege al Tebei în locul lui Laios.

Am căscat gura de uimire.

— Oedip, care uitase repede că se folosisese de sabie de-a lungul drumetiei, a sosit la locul pe care se afla sfinxul și acesta l-a oprit ca să-i răspundă la următoarea ghicitoare: „Cine este cel care merge pe două picioare, pe trei și pe patru picioare?”

Tata mă privi atent și parcă așteptă să-i dau un răspuns, dar eu am clătinat din cap că nu știu.

— Este *omul*, a răspuns Oedip. Pentru că merge de-a bușilea când e mic, apoi merge pe două picioare când e adult, iar la bătrânețe se sprijină în toiag. Acesta era răspunsul exact la întrebare și sfinxul atunci s-a prăbușit de pe culmea pe care se afla și a căzut mort la pământ. Iar Oedip a fost întâmpinat de tebani ca un erou. A primit, după făgăduială, pe locasta de soție, care după cum știm era propria lui mamă, și au făcut cu timpul patru copii, doi băieți și două fete.

— Ei drăcia dracului, am zis eu. Urmărisem povestea tatei cu sufletul la gură. Am aruncat o privire pe locul în care se presupunea că Oedip își omorâse tatăl.

— Povestea însă nu se încheie aici, a continuat tata. La un moment dat a izbucnit la Teba o groaznică epidemie de ciumă. Grecii credeau că astfel de nenorociri se datorau blestemului lui Apolo și că un astfel de blestem trebuia să aibă o cauză. S-au hotărât deci să meargă la oracolul din Delfi și să ceară sfat preotesei Pythia. Ea le-a răspuns că trebuie să-l prindă pe ucigașul regelui Laios. Dacă nu vor face asta, atunci vor dispărea cu toții.

— Afurisită treabă! am zis eu.

— S-a întâmplat că tocmai regele Oedip a dat poruncă să se descopere făptașul, fără să facă vreo legătură cu

încăierarea la care el însuși participase când se afla în drum spre Teba. Deci, fără să știe, regele Oedip era el însuși ucigașul ce trebuia să dea socoteală de fapta sa. A chemat un clarvăzător care să-i spună cine era ucigașul, dar acesta a refuzat să dea un răspuns pentru că adevărul era înfiorător.

Oedip, care dorea să facă tot ce-i stătea în puteri ca să-și ajute poporul, nu s-a dat bătut și l-a silit pe acesta să spună adevărul. Clarvăzătorul a mărturisit atunci că însuși regele era ucigașul. Dar, deși acum Oedip a trebuit să recunoască fapta pe care o săvârșise cu mulți ani în urmă, nu avea totuși nici o altă dovadă că era fiul regelui Laios. Oedip era însă un bărbat drept, ce juca cu toate cărțile pe față. A dat poruncă să fie găsiți cei doi păstori, cel din Teba și cel din Corint, și aduși în fața lui. Aceștia au spus atunci, cum adevărat și era, întreaga poveste. Oedip a înțeles că era căsătorit cu propria lui mamă. Atunci și acolo și-a străpuns ochii cu pumnalul. A considerat că lucrurile astea ar fi trebuit văzute dacă nu erai orb. Dar el nu le văzuse, așadar fusese orb, și așa dorea să rămână de acum încolo.

Am oftat din greu. Vechea istorie era tragică și groaznic de nedreaptă.

— Asta este ceea ce se cheamă un blestem al neamului, am zis eu.

— După cum ai văzut, atât regele Laios, cât și regele Oedip au încercat să-și sfideze propriul destin. Vechii greci credeau că acest lucru este imposibil.

Am continuat restul drumului într-o tăcere deplină. Cred că tata se gândea la propriul nostru blestem al neamului.

Iar eu, după ce întorsesem povestea lui Oedip pe toate părțile și meditaseam asupra ei destul, am scos din buzunar cârticica și lupa.

DOI DE CARO

...bătrânul meșter primește o veste importantă din țara de baștină...

A doua zi dimineata m-a trezit cântatul unui cocoș. Am crezut o fracțiune de secundă că mă aflu acasă la Lübeck, dar când m-am deșteptat bine mi-am amintit de naufragiu. Mi-am amintit de barca de salvare pe care o trăsesem la mal într-o lagună înconjurată de palmieri. Apoi pornisem în recunoaștere pe insulă. Adormisem pe malul unui lac. Înnotasem în apă printre bancuri de peștișori aurii.

Unde mă aflu acum? Visasem ceva despre un marinăr care locuise pe insulă mai mult de cincizeci de ani și o populase cu 53 de pitici?

Trebuia să-mi dau un răspuns înainte de a deschide ochii.

Nu putea fi un vis! Seara trecută mă culcasem în coliba lui Frode de la marginea sătucului...

Așa că am deschis ochii. Razele soarelui pătrundeau printre crăpăturile dintre bârne. Așadar, tot ceea ce trăisem era adevărat. La fel de adevărat ca ziua de afară.

M-am ridicat și am făcut câțiva pași. Unde era Frode? În același timp, mi-au căzut ochii pe o cutioară de lemn pusă sus pe un raft deasupra ușii de la intrare.

Am luat-o în mâini și am cercetat-o. Era, probabil, cutia în care se aflau cărțile de joc înainte de marea preschimbare.

Am pus-o la loc și am ieșit afară. Acolo l-am văzut pe Frode. Sta în picioare cu mâinile la spate și privea spre sat. M-am dus la el și am stat o vreme fără să scoatem o vorbă.

Acolo în vale piticii se vânzoleau teribil dintr-o parte în alta.

— Ziua Jokerului... spuse bătrânul.

Pe față îi trecu o umbră de îngrijorare.

— Ziua Jokerului? am repetat eu.

— Fiule, luăm micul dejun aici afară. Stai jos și așteaptă-mă! Mă duc să aduc mâncarea.

Îmi arată un loc pe o bancă lângă peretele colibei, cu o masă micuță în față. Și de acolo se vedea bine tot ce se întâmpla în sat. Niște pitici trăgeau o căruță spre câmpia din afara satului. Erau Treflele care lucrau pământul. Dinspre atelier se auzeau zgomote ce vesteau că și acolo începuse lucrul.

Frode s-a întors cu pâine și brânză, lapte de molucă și tofă caldă. S-a așezat lângă mine. A început apoi să-mi povestească despre timpul de început pe insulă.

— Mă gândesc la timpul acela ca la un timp al cabalei, a apus el. Eram atât de singur cum numai un om poate fi. De aceea, nu cred că e așa ciudat că 53 de cărți de joc s-au transformat în niște figuri reale. Asta ar fi una. Alta este că aceste cărți au avut un rol important și la crearea unui calendar pe care îl folosim aici pe insulă.

— Un calendar?

— Da. Anul are 52 de săptămâni, și astfel fiecare săptămână corespunde unei cărți din pachetul de cărți de joc.

Eu am socotit în gând.

— De șapte ori 52 fac 364, am zis eu.

— Exact. Dar anul are 365 de zile. Ziua aceasta în plus am numit-o ziua Jokerului. Nu aparține nici unei săptămâni și nici unei luni. Este o zi în plus, o zi în care totul este posibil. La fiecare patru ani avem *două* zile ale Jokerului.

— Interesant...

— Cele 52 de săptămâni, sau „cărțile” cum le-am numit, sunt împărțite în 13 luni, fiecare de 28 de zile. Pentru că de 13 ori 28 fac tot 364. Prima lună este Asul și ultima lună din an este Regele. Și la patru ani avem *două* zile ale Jokerului. Începem cu Anul Carourilor, apoi Anul Treflelor,

urmat de Inimi și de Pici. După cum vezi, fiecare carte are săptămâna ei și luna ei.

Bătrânul îmi aruncă o privire rapidă. De parcă s-ar fi simțit rușinat, dar și mândru de găselnița asta a lui.

— Pare cam încurcat la prima vedere, dar e nemaipomenit de ingenioasă treaba asta.

Frode a încuviințat din cap și a zis:

— Trebuia să-mi folosesc capul la ceva! Anul are patru anotimpuri, Carouri primăvara, Trefle vara, Inimi toamna și Pieile sunt pentru iarnă. Prima săptămână din an este a Asului de Caro, apoi urmează Carourile. Urmează vara, pe care o începe Asul de Treflă. Asul de Inimă Roșie deschide toamna. Iarna începe cu Asul de Inimă Neagră și se termină cu Regele de Inimă Neagră.

— În ce săptămână suntem acum?

— Ieri a fost ultima zi din săptămâna Regelui de Inimă Neagră, dar și ultima zi din luna Regelui de Inimă Neagră.

— Și azi...

— ... este ziua Jokerului. Sau mai bine zis prima zi din cele două zile ale Jokerului.

— Este foarte ciudat...

— Da, dragul meu compatriot. Este cum nu se poate mai ciudat că ai sosit pe insulă exact când întoarcem cu fața în sus cartea jokerului înainte de a începe o nouă perioadă de patru ani. Dar mai e ceva...

Bătrânul se afundă în amintiri.

— Ce anume?

— Cărțile de joc au intrat și ele în acest calcul al timpului.

— Eh, acum chiar că nu mai înțeleg nimic!

— Fiecare carte a primit, deci, propriile săptămână și lună ca eu să pot ține socoteala zilelor anului. Astfel că fiecare *an* a avut semnul cărții respective. Primul an pe insulă a fost al Asului de Caro. Al doilea an a fost Doi de Caro, și uite așa a

trecut an după an. Tocmai ți-am spus că am stat pe această insulă 52 de ani...

— Oh, da...

— Azi s-a încheiat anul Regelui de Inimă Neagră, dragul meu matelot. Și mai departe nu m-am mai gândit, pentru că, dacă voi trăi pe insulă mai mult de 52 de ani...

— Adică n-ai pus la socoteală că vei fi aici atât de mult timp?

— Se vede treaba că nu. Astăzi Jokerul va declara deschis anul Jokerului. Sărbătoarea începe după-amiază. Inimile de Negru și de Roșu pregătesc locul în atelierul de tâmplărie. Treflele adună fructe și Carourile pun pe masă vesela și paharele.

— Pot să... pot să vin și eu la petrecerea asta?

— Bineînțeles! Tu ești invitatul de onoare. Dar înainte de a coborî în sat, trebuie încă să-ți mai spun ceva. Mai avem câteva ore bune la dispoziție și e bine să le folosim cum se cuvine...

El turnă în pahare o băutură cafenie și eu am sorbit puțin din ea. Bătrânul marinar a continuat:

— Sărbătoarea asta a Jokerului o avem în fiecare an, sau, mai precis, la începutul fiecărui an. Dar numai din patru în patru ani se întinde o cabală.

— O cabală?

— Da, așa cum auzi. Și tot atunci are loc așa-numita partidă a Jokerului.

— Mă tem că nu pricep absolut nimic. Poți să-mi explici mai pe larg?

El își dresă glasul și spuse:

— Ți-am spus mai înainte că trebuia să-mi umplu timpul cu ceva pe insula asta. Uneori frunzăream cărțile de joc și îmi imaginam fiecare carte de joc spunând o propoziție. Mi-am format deprinderea de a ține minte toate propozițiile. După ce am învățat pe dinafară frazele „rostite” de cărți, a

început partea a doua a jocului. Adică să așez cărțile într-o astfel de ordine încât frazele corespunzătoare spuse de ele să aibă un înțeles. De multe ori am reușit să pun propozițiile cap la cap, astfel încât îmi ieșea o adevărată istorioară din ele.

— Și asta este de fapt ceea ce tu numești partida Jokerului?

— Eh, cum să zic? Este, desigur, un fel de pasiță, sau de cabală cu care îmi umpleam timpul. Dar a fost în același timp și începutul acestei sărbători a Jokerului pe care o avem din patru în patru ani.

— Grozav! Povestește-mi despre asta!

— De-a lungul intervalului de patru ani, fiecare dintre cei 52 de pitici va trebui să se gândească la o propoziție. Nu e mare lucru, ai să spui, dar nu uita că ei gândesc extrem de încet. În plus trebuie să țină minte propoziția și asta nu-i lucru ușor pentru piticuții ăștia săraci cu duhul!

— Și la sărbătoarea Jokerului ei recită propozițiile?

— Da, așa e. Dar asta e prima fază a jocului. Apoi e rândul Jokerului. El nu pregătește nicio propoziție, ci stă pe un scaun cu spătar înalt și-și notează tot ce spun ceilalți. Așază apoi propozițiile în ordine, astfel încât să obțină o poveste care are un înțeles. Aranjează piticii unul lângă altul în ordinea frazelor rostite. Când aceștia vor repeta frazele, se va observa bine că totul face parte dintr-o poveste mai lungă.

— Interesant, am zis eu.

— Ei bine, e interesant, dar este și destul de surprinzător.

— Ce vrei să spui?

— Vei fi tentat să crezi că Jokerul a încercat cât de bine a putut să închege o poveste din niște propoziții rostite în total haos. Pentru că figurile astea au „gândit” propozițiile lor independent una de alta.

— Da, și?

— Dar, de fapt, se poate observa că întregul, adică povestea propriu-zisă, a existat mai de dinainte.

— Cum e posibil așa ceva?

— Nu știu. Dar dacă e așa, atunci cei 52 de pitici sunt altceva în realitate, ceva mult mai mult decât 52 de indivizi, înseamnă că sunt legați între ei prin niște fire invizibile. Pentru că încă nu ți-am spus totul.

— Continuă!

— La începutul șederii mele pe insulă, încercam adesea să *ghicesc* în cărți. Era, bineînțeles, un joc stupid. Dar auzisem de atâtea ori înainte de la marinarii din lumea largă povești despre ghicitul în cărți. Cum că ai putea să vezi în cărți viitorul. Și drept să-ți spun, înainte ca Valetul de Treflă și Regele de Inimă Roșie să apară pe insulă, ele au fost cărțile care mi s-au arătat cel mai des în pasiențele pe care le întindeam.

— Foarte ciudat!

— Dar eu, vezi tu, nu m-am gândit mai îndeaproape la asta înainte ca să începem aceste partide ale Jokerului. Pentru că numai atunci sunt toate cărțile la locul lor. Dar știi care au fost ultimele propoziții la partida Jokerului de acum patru ani?

— Nu. Cum aș putea să știu așa ceva?

— Atunci, ascultă aici: „Un tânăr marinăr sosește în sat în ultima zi a Regelui de Caro. Și dezleagă ghicitori spuse de valet la sticlărie. Bătrânul meșter primește o veste importantă din țara de baștină”.

— Cum nu se poate mai ciudat, am zis eu.

— Nu m-am gândit deloc la cuvintele astea în ultimii patru ani. Dar când ai apărut aseară în sătucul acesta, exact în săptămâna, luna și anul Regelui de Inimă Neagră, ei bine, atunci prezicerea mi-a fulgerat prin minte... Dacă mă înțelegi bine, fiule, într-un fel erai așteptat...

Am repetat fraza spusă de el:

— „Bătrânul meșter primește o veste importantă din țara de baștină.”

— Da?

Bătrânul mă iscodi cu ochii.

— Ai spus că se numea Stine, nu-i așa?

El a încuviințat din cap.

— Din Lübeck?

A dat din cap în semn că da.

— Tatăl meu se numește Otto. El a crescut fără tată, dar maică-sa s-a numit Stine. A murit acum câțiva ani.

— Bine, dar ăsta este un nume obișnuit în Germania.

— Desigur... Iar tata a fost un copil din flori pentru că maică-sa n-a apucat să se mărite vreodată. Ea a fost... a fost doar logodită cu un marinar ce a dispărut pe mare. Nici ea și nici el n-au știut că ea era însărcinată atunci când s-au văzut pentru ultima oară... Au circulat multe vorbe... Bârfe cum că omul fugise de răspundere...

— Hm! Și când s-a născut taică-tău, știi cumva, băiete?

— Eu...

— Ia, zi! Știi când s-a născut?

— S-a născut pe 8 mai 1791 la Lübeck. Adică acum 51 de ani.

— Și zici că acest marinar a fost fiul unui sticlar?

— Nu știu. Bunica nu mi-a spus prea multe despre el. Poate din cauză că circulau atâtea bârfe despre el. Singurul lucru pe care ni l-a povestit a fost cum odată el s-a cățarat pe catarg ca să-i facă semn cu mâna când vaporul pleca din port de la Lübeck. Și nu știu cum s-a făcut că a căzut și și-a rupt mâna. Zâmbea dusă pe gânduri când ne povestea asta. Bietul de el se străduise s-o salute în modul cel mai simpatic și se alesese cu mâna ruptă!

Bătrânul privi tăcut undeva în zare.

— Mâna aia, zise el într-un târziu, este mai aproape de tine decât îți închipui, își suflecă mâneca hainei și îmi arată niște cicatrice pe antebraț.

— Bunicule! am țipat eu emoționat. M-am aruncat de gâtul lui și l-am îmbrățișat cu putere.

— Băiete... spuse el. Băiete, dragă băiete... spuse el printre hohote de plâns. Măi, băiete, dragul de tine...

TREI DE CARO

...atrasă de propria ei imagine „în oglindă”...

Asta era prea de tot. Și în cârticica din brioșă am dat peste un blestem al neamului. Se îngroșa gluma, cu alte cuvinte.

Ne-am oprit la un chioșc să mâncăm ceva. Ne-am așezat la o masă lungă sub niște pomi cu coroane bogate. În jur erau plantații întinse de portocali.

Am mâncat frigărui și o salată grecească cu brânză de oaie. La desert am început să-i povestesc tatei despre calendarul de pe insula misterioasă. Nu puteam, se înțelege, să divulg secretul, și de aceea i-am spus că era propria mea găselniță în timp ce meditam în mașină pe bancheta din spate.

Tata rămase mut de uimire. Calculă pe un șervețel de hârtie.

— 52 de cărți fac 52 de săptămâni. Adică 364 de zile. Deci sunt 13 luni de câte 28 de zile. Și în ambele cazuri rămâne o zi în plus.

— Da. Și se numește ziua Jokerului, am spus eu.

— Ei drăcie! Să știi că ai dreptate!

Rămase pe gânduri cu ochii la portocalii din jur. Apoi întrebă:

— Când te-ai născut tu, Hans Thomas?

Nu mi-a picat fisa imediat.

— Pe 29 februarie 1972, am răspuns eu.

— Dar ce fel de zi e asta?

Atunci am înțeles. Eram născut într-un an bisect. Se putea compara cu ziua Jokerului de pe insula misterioasă. Cum naiba de nu m-am gândit la asta în timp ce am citit cârticica?

— E ziua Jokerului, am zis.

— Exact!

— Crezi că se datorează faptului că sunt fiu de Joker? Sau sunt eu însumi un Joker? am întrebat eu curios.

Tata mă privi cu seriozitate și spuse:

— Amândouă. Când se naște un copil este o zi deosebită în sine. O putem numi o zi a Jokerului. Și despre orice copil care se naște se poate spune că este un Joker, pricepi? Chestiile astea au o legătură tainică între ele, băiete.

Nu știu dacă că îi plăcea gândul că sunt născut într-o zi a Jokerului. Simțeam în vocea lui un fel de teamă. Ca Joker aș fi putut să-i fac încurcături.

Dar el a revenit la treaba asta cu calendarul.

— Ai descoperit asta acum? întrebă el. Hm!... Fiecare săptămână are o carte, fiecare lună un număr de la as la rege și fiecare anotimp o culoare. Pe chestia asta poți să scoți patent, Hans Thomas. Încă n-am auzit să existe un calendar de bridge.

Se uita în ceașca de cafea și chicotea ușor. Apoi a spus:

— Pe timpuri oamenii au folosit calendarul iulian, apoi cel gregorian. Cine știe, poate a venit vremea să se inventeze unul

Se vede treaba că îl preocupa foarte tare calendarul ăsta, pentru că nota și socotea febril pe șervețelul de hârtie. Mă privi apoi cu privirea aceea a lui de joker și spuse:

— Și încă ceva...

Eu l-am privit întrebător și el a continuat:

— Dacă pui la un loc cărțile celor patru culori, ai să obții 91. Asul e unu, regele este treisprezece, dama doisprezece și așa mai departe. Și... ei, drăcie... asta face 91.

— 91? am zis, ce naiba vrei să zici?

El puse deoparte șervețelul și creionul și mi se uită drept în ochi:

— Cât fac 91 înmulțit cu 4?

— 9 înmulțit cu 4 fac 36... și... 364! am zis eu uimit. Drace!... Asta e chiar nemaipomenit, zău așa!

— Exact! Așadar sunt 364 de semne într-un pachet de cărți de joc plus Jokerul. Unii ani au două zile ale Jokerului. Și poate că nu este întâmplător că sunt doi jokeri într-un pachet, Hans Thomas. Nu poate fi întâmplător! Nu, nu, deloc!

— Crezi că inventatorul cărților de joc s-a gândit la așa ceva? Să nu-mi spui acum că le-a inventat tocmai cu rostul ăsta!

— Nu, nici pomeneală! Nici n-am de unde să știu, de altfel. Dar cred că noi, oamenii, nu ne pricepem să descifrăm semnele care ni se arată și sunt clare ca lumina zilei. Pentru că, vezi tu, nimeni până acum nu și-a dat osteneala să se gândească la asta, cu toate că există milioane de pachete de cărți de joc în lume.

A rămas pe gânduri. Eu am urmărit o umbră ce i-a trecut peste față când a zis:

— Tocmai aici avem însă o problemă serioasă! Pentru că, dacă jokerul primește o zi în calendar, atunci nici dracu' nu mai vrea să mi-l dea când îl cer, pricepi? Ha! Ha! a râs el vesel și eu m-am bucurat că stânjeneala de mai înainte dispăruse.

În mașină a mai chicotit de câteva ori și eu am fost sigur că încă se mai gândea la caraghiosul acela de calendar.

Ne apropiam de Atena când am dat cu ochii de pancarta indicatoare pe marginea drumului. Probabil că o mai

văzusem de câteva ori înainte, dar abia acum mi-am dat seama de asta și inima mi-a sărit din piept.

— Stai! Oprește! am zis precipitat.

Tata mă privi speriat. Trase pe dreapta și opri motorul.

— Ei, ce naiba se întâmplă aici? zise el întorcându-se spre mine.

— Vino! am zis. Să ieșim din mașină!

— Ți-e rău sau ce e?

Eu i-am arătat pancarta de pe marginea drumului la câțiva metri în fața noastră.

— Vezi ce scrie acolo?

Tata privi buimac în jur. Îmi părea puțin rău de el că nu înțelegea și se speriasse, dar nu-mi puteam scoate din minte cuvântul de pe plăcuță.

— Ei și ce dracu' e cu plăcuța asta? zise el și se gândea că poate mă scrântisem.

— Citește ce scrie acolo!

— ATINA, citi tata calm. Este pe grecește și înseamnă Atena.

— Asta e tot ce vezi acolo? Te rog citește acum de-a îndoaselea!

— ANITA, citi el.

Eu n-am spus nimic, doar l-am privit în ochi cu toată seriozitatea.

— Eh, da, e cam ciudat, a trebuit el să recunoască. Apoi și-a aprins o țigară.

Constatase asta cu o voce destul de rece și eu mă simțeam iritat.

— Ciudat? E tot ce poți să spui? Asta înseamnă că ea este aici. Doar poți pricepe atâta lucru, nu? Ea a venit aici. Atrasă de propria ei imagine în oglindă. Acesta a fost destinul ei. Nu e greu de văzut legătura, ce naiba!

Dintr-un motiv sau altul, tata îmi răspunse cu voce răstită:

— Câteodată o iei razna cu imaginația asta a ta, băiete. Hai s-o lăsăm baltă!

Cred că nu se referea la pancarta indicatoare, ci la pitici și la calendar. Mă simțeam frustrat. Nu el era cea mai potrivită persoană să-i învinuiască pe alții de prea multă „imaginație”. Și, pe deasupra, el începuse discuția despre blestemul acela al neamului.

Pe drumul spre Atena am citit în cărticica din brioșă despre pregătirile ce se făceau pe insulă pentru sărbătoarea Jokerului.

PATRU DE CARO

...mânuța ei era rece ca roua dimineții...

Așadar, pe insula aceea l-am întâlnit pe propriul meu bunic. Am aflat și că tatăl meu încă nu se născuse la data la care bunicul meu se îmbarcase în Germania, pe un vapor care avea să naufragieze în oceanul Atlantic.

Ce era cel mai ciudat aici? Că o sămânță putea să crească și să devină un om? Sau că un om născut sub soare a putut avea o imaginație atât de vie încât fantasmelor din mintea lui au prins viață la un moment dat? Sau nu cumva chiar oamenii sunt produsul unei imaginații? Cine *ne-a adus*, de fapt, pe lume?

Frode locuise singur pe insula aceea timp de o jumătate de secol. Noi doi ne vom mai întoarce vreodată în Germania? Să intrăm împreună în brutăria tatălui meu din Lübeck și să-i spun: „Iată-mă acasă, tată! Am sosit acasă din lumea largă. Și aici cu mine l-am adus pe Frode. El este tatăl tău”.

Gândurile mi se învâlmășeau în cap. Rădăcinile neamului îmi străpungeau mintea în timp ce îl țineam pe Frode strâns pe după umeri. Dar nu am apucat să mă pierd în gânduri pentru că am observat cum un grup de pitici îmbrăcați în roșu se îndrepta spre noi.

— Uită-te acolo! i-am șoptit eu bătrânului. Ne vin oaspeți!

— Sunt Inimile de Roșu, spuse el înecându-se de plâns. Vin întotdeauna să mă ia de acasă de la sărbătoarea Jokerului.

— Sunt emoționat, am zis eu.

— Și eu la fel, băiete. Ți-am spus că Valetul de Inimă Neagră a spus acea frază importantă despre vestea pe care am s-o primesc de acasă?

— Nu... Ce vrei să spui?

— Inimile de Negru aduc întotdeauna vești proaste. Asta am învățat încă de pe vremea când eram marinăr și cu mult înainte de naufragiu. De fiecare dată când dau de o figură de Inimă Neagră prin sat, sunt sigur că mi se întâmplă un necaz.

Inimile de Roșu erau acum lângă noi și se apucaseră să țopăie vesele. Toate aveau părul lung și blond și rochiile cu inimi roșii pe ele. În comparație cu hainele mohorâte ale lui Frode și cu costumul meu jerpelit de matelot, rochiile roșii erau atât de stridente că aproape te dureau ochii privindu-le.

Ne-am îndreptat spre ele și figurile ne-au încercuit.

— Trăiască Jokerul! au strigat râzând.

Și au început să se învâртеască în jurul nostru, cântând și fluturându-și rochițele.

— Așa, destul acum, spuse blând bătrânul.

Le vorbea precum le vorbești animalelor de casă.

Apoi fetele au început să ne împingă pe coastă, la vale. Cinci de Inimă Roșie m-a apucat de mână și m-a tras după ea. Mănuța îi era rece ca roua dimineții.

În sat era liniște și pe ulițe, și în piață. Dar dintr-o colibă se auzea mare zarvă. Inimile au dispărut într-o altă colibă. La streășina atelierului de tâmplărie erau felinare aprinse, deși soarele strălucea sus pe cer.

— Aici e petrecerea, zise Frode.

Acestea fiind spuse, am intrat în sala de gală.

În sală nu se afla încă nimeni, dar patru mese erau aranjate cu farfurii de sticlă și fructiere înalte pline de fructe. Erau sticle și carafe cu băutură purpurie. În jurul fiecărei mese erau treisprezece scaune.

Pereții erau din bârne din lemn deschis la culoare și de grinziile din tavan atârnavă lămpi cu petrol din sticlă frumos colorată. Pe perețele cel mai lung al colibei se aflau patru ferestre. Pe pervazurile ferestrelor și pe mese erau boluri cu peștișori aurii, roșii sau azurii. Prin ferestre răzbăteau razele soarelui care se răsfrângeau în obiectele de sticlă și aruncau curcubee pe podea și pereți. Pe perețele opus, care nu avea ferestre, erau unul lângă altul trei scaune cu spătar înalt. Semăna oarecum cu o sală de judecată.

Îmi rotisem privirile de jur-împrejur, când Jokerul a intrat val-vârtej în încăpere.

— Salutările mele! zise el cu un zâmbet șugubăț.

La cea mai mică mișcare pe care o făcea, clopoțelii sunau voios pe veșmântul lui violet. Și, cum înclina capul cât de puțin, zurgălăii din căciulița cu urechi de măgar zornăiau nebunește.

Brusc se îndreptă spre mine și, după ce făcu o tumbă, mă trase de ureche.

Clopoțelii sunară năvalnic de parcă erau la gâtul unor cai în galop.

— Ei bine, zise el... Vă face plăcere că ați fost poftit la această sărbătoare măreață?

— Oh, mulțumesc pentru invitație, am spus, simțind un fel de teamă față de făptura aceea.

— Aha, priviți! Ați învățat deja arta de a mulțumi? Nu-i rău deloc! spuse Jokerul.

— N-ai de gând să te potolești odată, caraghiosule? spuse Frode sever.

Dar Jokerul îi aruncă o privire obraznică și nu se sinchisi de spusele bătrânului.

— Desigur că pe unii îi trec fiori reci înainte de marea întâlnire. Dar este prea târziu să mai dea înapoi, spuse Jokerul. Pentru că azi se vor da pe față toate cărțile. Și adevărul se află în cărți! Am zis! Gata! Ajunge!

Mica paiață ieși apoi afară pe uliță. Frode clătină din cap nedumerit.

— Spune-mi, cine este căpetenia aici pe insulă, tu sau el? am întrebat eu.

— Până mai adineauri am fost eu, răspunse el încurcat.

După o vreme ușa s-a deschis din nou. Jokerul a intrat în încăpere. Cu o figură cucernică, s-a așezat pe unul dintre cele trei scaune de care am amintit mai devreme și ne-a făcut semn mie și lui Frode să ne așezăm lângă el. Frode stătea la mijloc și eu la stânga lui.

— Liniște! zise el în timp ce noi ne așezam, deși nimeni nu scosese o vorbă.

S-a auzit atunci un sunet melodios de fluier. Pe ușa deschisă au intrat Carourile tropăind mărunțel. În fruntea convoiului era micul rege, urmat de regină și de valet. În urma lor, toate celelalte Carouri. Ultimul era Asul. Cu excepția regelui și a reginei, toți cântau din fluier confectionate din sticlă. Melodia era ca un vals ciudat, de parcă toate fluierile la un loc, cu vuietul lor subțirel, alcătuiau o orgă într-o biserică. Toți aveau haine de un roșu foarte deschis, părul argintiu și drept și ochi albaștri, sclipitori.

În afară de rege și valet, erau toate fete.

— Bravo! strigă Jokerul. Bătu din palme și același lucru am făcut și eu și Frode.

Carourile rămaseră în picioare într-un colț al încăperii și formară un sfert de cerc. Au urmat Treflele în uniforme bleumarin. Regina și Asul aveau rochii de aceeași culoare. Aveau părul castaniu, pielea măslinie și ochii căprui. Erau

mai plinuțe la corp decât Carourile, și Regina și Asul erau fete, iar ceilalți băieți.

Treflele s-au așezat și ele lângă Carouri și împreună au format o jumătate de cerc. Au urmat apoi Inimile în haine roșu aprins. Regele și Valetul erau băieți. Amândoi aveau uniforme roșu închis la culoare. Inimile aveau părul blond, pielea albă și ochii verzi. Doar Asul de Inimă Roșie se deosebea de celelalte. Era îmbrăcată cu aceeași rochie galbenă pe care o avusese pe ea și când o întâlnisem în pădure. Acum a mers și s-a așezat lângă Regele de Treflă. Piticii formau acum trei sferturi de cerc.

La sfârșit venira Inimile de Negru. Aveau părul negru și creț, ochii negri și uniforme negre. Păreau îmbufnate. Numai Regina și Asul erau fete și aveau rochiile violete. Asul de Inimă Neagră s-a așezat lângă Regele de Inimă Roșie și acum cei 52 de pitici formau un cerc.

— Ce ciudat! am șoptit eu.

— Sărbătorile Jokerului încep astfel de fiecare dată, îmi șopti Frode la ureche. Formează mai întâi anul cu cele 52 de săptămâni.

— De ce are Asul de Inimă Roșie rochiță galbenă?

— Ea simbolizează soarele sus pe cer, vara.

Între Regele de Inimă Neagră și Asul de Caro era un loc gol. Jokerul se ridică de pe scaun și merse și se așeză acolo.

Acum cercul era complet. Drept în fața Jokerului, în partea opusă, se afla Asul de Inimă Roșie.

Piticii s-au apucat de mâini unul pe altul și au spus într-un glas:

— Trăiască Jokerul! Și la mulți ani!

Caraghiosul de Joker își scutură un braț și clopoței zornăiră puternic.

— Azi sărbătorim nu numai anul care a trecut, ci încheiem un ciclu de 52 de ani. Pentru că viitorul stă de

acum sub semnul Jokerului. Frate Joker, să ne trăiești! Și cu asta basta!

S-a apucat în mod caraghios singur de mână și s-a felicitat singur. Piticii au aplaudat cu entuziasm, deși nu au priceput o iotă din ce-a spus Jokerul. Au mers apoi și s-au așezat la mese, fiecare familie la masa ei.

Frode își puse o mână pe umărul meu.

— Ei nu înțeleg prea multe din ceea ce se întâmplă aici, spuse el în șoaptă. Dar repetă în fiecare an acest ritual, pentru că așa am așezat eu cărțile în cerc de fiecare dată la sfârșitul și începutul fiecărui an.

— Dar cum...

— Ai văzut cum la circ caii sau câinii aleargă în manej? La fel este și cu piticii ăștia. Sunt ca niște animale dresate. Doar Jokerul...

— Ce e cu el?

— Niciodată mai înainte n-a fost atât de sigur de el și de conștient de situația în care se află.

CINCI DE CARO

...ghinionul meu a fost că băutura din pahar era dulce, bună și răcoritoare...

Tata m-a anunțat că am intrat în Atena. Nu era, deci, cazul să mă cufund în povestea piticilor tocmai acum.

El, înarmat cu răbdare și o hartă, a găsit o agenție de turism. Eu am rămas în mașină și m-am uitat la grecii scunzi care mișunau pe stradă. Tata a intrat în birou să ceară cameră la un hotel.

S-a întors vesel, zâmbind cu gura până la urechi.

— Hotelul Titania, a spus el așezându-se la volan. Au camere libere și garaj și asta e important. Le-am zis că, odată ajuns la Atena, vreau să *văd* Acropole. Și mi-au recomandat un hotel cu terasă pe acoperiș și o vedere panoramică asupra Atenei.

Nu exagerase deloc. Am primit o cameră la etajul al doisprezecelea și peisajul văzut de acolo era minunat. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să urcăm cu liftul pe terasa de pe acoperiș. De acolo se zărea Acropole.

Tata privea tăcut vechile temple în depărtare.

— Este minunat, Hans Thomas. Absolut fantastic! zise el plimbându-se înainte și înapoi fără stare. Apoi se liniști dintr-o dată și comandă o bere. Ne-am așezat chiar lângă balustrada terasei, cu fața spre Acropole. În curând s-au aprins reflectoarele deasupra vechilor ruine și tata a început să dea semne de agitație.

După o vreme, săturându-se de privit, a spus:

— Uite acolo, Hans Thomas, acolo vom merge mâine amândoi. Apoi vom coborî în vechea piață din Atena. Acolo am să-ți arăt locurile prin care, în vechime, au trecut cei mai mari filosofi ai lumii și au căutat în mintea lor răspunsuri la întrebări existențiale, pe care din păcate Europa de astăzi le-a uitat cu desăvârșire.

Era începutul unei conferințe mai lungi despre filosofii din Atena. După un timp am fost nevoit să-l întrerup:

— Credeam că am venit aici s-o căutăm pe mama, am zis eu. Sau poate că ai uitat?

El comandase berea numărul doi sau trei, nu mai țin minte.

— Nu, nicidecum. Cum să uit? Dar dacă nu vom vedea Acropole mai întâi, poate că nu vom găsi nimic de vorbit cu ea... hmm... ce zici? Și ar fi ca dracu' de trist să nu poți găsi nimic de vorbit după atâția ani... Nu ești de aceeași părere, Hans Thomas?

Abia acum, când aproape că ne apropiasem de țel, am înțeles că tata se îngrozea la gândul că o va întâlni pe mama. Gândul ăsta m-a durut foarte tare, dar în același timp cred că m-a și maturizat înainte de vreme.

Până acum mă gândisem că, după ce vom ajunge la Atena, vom da de mama imediat. Doar ce o vom vedea și se vor rezolva toate problemele. Dar acum am înțeles că mă înșelam.

Tata nu avea nicio vină că eu nu pricepusem până atunci cum stăteau lucrurile. El spusese de mai multe ori înainte că nu era sigur că ea se va întoarce cu noi acasă. Dar mie îmi intrase pe o ureche și îmi ieșise pe alta. Nu mă gândeam că ar fi posibil ca ea să nu vrea să fie cu noi, când ne zbătuserăm atâta să-i dăm de urmă.

Am înțeles acum că fusesem grozav de naiv gândind așa și-mi era o milă imensă de tata. Și mi-era milă și de mine însumi.

Cred că lucrurile care au urmat au avut oarecum legătură cu gândurile astea ale mele.

Pentru că tata, după ce a bombănit ceva la adresa mamei și a grecilor, m-a întrebat:

— Hans Thomas! Nu vrei să guști și tu un păhărel de vin? Eu am să beau un pahar, dar e ca naiba de trist să bei de unul singur!

— În primul rând, mie nu-mi place gustul vinului. Și apoi, nu sunt destul de mare, am zis eu.

— Comandăm ceva ce îți place, spuse el cu convingere. Și, la urma urmei, nu mai e mult până te poți considera adult. El făcu semn spre chelner și comandă un păhărel de Martini roșu pentru mine și un pahar de Metaxa pentru el. Chelnerul se holbă la noi mirat și întreabă:

— *Really?*

Tata aprobă din cap și băuturile ne-au fost servite.

Ghinionul meu a fost că băutura din pahar era dulce, bună și răcoritoare, cu toate cuburile alea de gheață în ea, așa că am mai cerut un păhărel. Nu mi-a trebuit mult și m-am cherchelit de-a binelea.

M-am albit la față și eram gata să mă prăbușesc de pe scaun când l-am auzit pe tata spunând: -Aoleu, băiete... ce-am făcut? Iartă-mă!

M-a dus în cameră și nu-mi aduc aminte înainte de a adormi decât că mă simțeam mizerabil. Cred că și tata s-a simțit la fel.

ȘASE DE CARO

...uneori coborau de pe munte și se amestecau cu pământeni...

A doua zi când m-am trezit, primul lucru la care m-am gândit a fost că băutura e o mare tâmpenie și că am fost idiot că mam lăsat ispitit de ea.

Tatăl meu era cu siguranță un ins deștept. După părerea mea, tipul cel mai ascuțit la minte din zona nordică. Dar era inacceptabil să se anestezieze zilnic cu rachiu! Chestia asta era stupidă și trebuia să o rezolvăm înainte de a o întâlni pe mama.

Tata a sărit din pat și a început să turuie despre Acropole. Eu mi-am făcut un plan și mi-am propus să-l pun în aplicare imediat după micul dejun.

Am mâncat în liniște. Tata i-a cerut chelnerului încă o cafea. Și-a aprins o țigară în timp ce desfășura o hartă a Atenei.

— Nu ți se pare că am mers cam departe? am zis eu.

El mă privi întrebător.

— Știi ce vreau să spun, nu-i așa? Chestia asta cu băutura! Am mai vorbit noi despre ea. Dar acum se pare că vrei să mă bagi și pe mine în rahatul ăsta! Cred că e cazul să ne oprim.

— Iartă-mă, Hans Thomas! spuse el imediat. Te rog, iartă-mă! Mi-am dat seama că n-ai suportat băutura.

— E în regulă. Dar gândește-te ce înseamnă asta! Și aș zice s-o iei mai încet! Gândește-te că singurul Joker din

Arendai va ajunge o biată paiață pe care nimeni n-o ia în seamă! Ar fi mare păcat!

Se vedea bine că îl mustră conștiința. Mi s-a făcut milă de el, dar nu puteam întotdeauna să închid ochii la greșelile lui.

— Am să mă gândesc la ceea ce mi-ai spus, a spus el.

— Atunci trebuie să te grăbești. Nu e deloc sigur că mama se va bucura să se întâlnească cu un filosof cherchelit care trage întruna la măsea.

El se foi în scaun. Era, probabil, un chin să stea acolo în fața propriului său fiu și să audă vorbele astea. De aceea, am rămas surprins când l-am auzit că a spus:

— Și eu m-am gândit la același lucru, Hans Thomas.

M-a impresionat răspunsul lui și am tăcut. Dar am avut un sentiment că nu știam prea multe despre motivul pentru care mama îl părăsise.

— Cum ajungem la Acropole? am întrebat și m-am uitat pe hartă.

Ne-am ridicat de la masă. În tăcere, am pornit din nou la drum.

Am luat un taxi până la intrarea în templu să câștigăm puțin timp. De acolo am mers pe o alee paralelă cu peretele muntos și am urcat spre templu.

Când în sfârșit ne aflam în fața templului, care se numește Partenon, tata a exclamat:

— Fantastic!.. E absolut fantastic!

Ne-am plimbat o vreme sus pe Acropole și de acolo am privit în jos spre ruinele a două teatre antice care se aflau drept sub peretele abrupt al muntelui. Pe scena celui mai mare dintre ele se jucase odată tragedia „Oedip, rege”.

Tata mi-a arătat o stâncă și a zis:

— Să ne așezăm un pic aici!

Astfel a început o conferință în toată regula despre atenieni.

La sfârșitul ei, când soarele era sus pe cer, am dat un tur de la un templu la altul. Tata arăta cu mâna peste tot și-mi explica deosebirea dintre coloanele dorice sau ionice. În arhitectura Partenonului nu se aflau linii drepte. Iar odată, demult, în interiorul acestui templu uriaș se aflase o statuie înaltă de doisprezece metri: era Atena, patroana templului.

Am aflat acum că zeii locuiseră pe muntele Olimp, în nordul Greciei. Uneori coborau de pe munte și se amestecau cu pământeni.

— Atunci se putea spune că erau ca niște jokeri într-un pachet de cărți de joc format din oameni, a spus tata.

Sus era un mic muzeu, dar și de data asta i-am cerut tatălui meu să mă scutească de a-l vizita. El a fost imediat de acord și mi-a arătat unde să stau să-l aștept.

Cu un ghid atât de bun ca el, era păcat că nu am intrat în muzeu, dar pe de altă parte ardeam de curiozitate să citesc din cârticica pe care-o purtam în buzunar.

Ascultasem tot ce-mi povestise tata despre vechile temple, dar gândul îmi era și la sărbătoarea Jokerului. În sală se aflau cei 52 de omuleți de pe insula misterioasă. Se așezaseră în cerc și fiecare se pregătea să-și spună fraza învățată pe dinafară mai de dinainte.

ȘAPTE DE CARO

...un carnaval la care invitații veniseră mascați „în costume ce semănau cu figurile dintr-un pachet de cărți de joc...”

Piticii ședea la mese și pălăvrăgeau de-a valma. Jokerul a bătut din palme și a cerut să se facă liniște.

— A pregătit toată lumea câteva cuvinte pentru partida Jokerului?

— Daa!!! răspunseră piticii în cor.

— Atunci, poftiți, începeți! a declarat Jokerul.

Piticii spuseră atunci cu toții dintr-o suflare frazele pe care le învățaseră. 52 de voci zumzăiră timp de câteva secunde. După care se făcu o tăcere deplină, de parcă întreaga petrecere ar fi luat deja sfârșit.

— De fiecare dată se întâmplă chestia asta, șopti Frode. Rezultatul este, desigur, că nimeni nu aude decât propria-i voce.

— Mulțumesc pentru atenție, spuse Jokerul. Acum să ne concentrăm pe rând la câte o singură frază. Vom începe cu Asul de

Micuța prințesă se ridică în picioare. Își dădu la o parte părul de pe frunte și spuse:

— *Soarta pare o conopidă care a crescut egal în toate părțile.*

Se așeză apoi roșie ca focul în obraji.

— Eh, o conopidă, poftim... Jokerul se scărpină în cap. Hm!... chiar niște cuvinte înțelepte, zău așa. Mai departe. Doi de Caro, e rândul tău!

Doi de Caro se ridică imediat și spuse:

— *Lupa are exact mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă cu peștișori.*

— Nu mai spune! comentă Jokerul. Ar fi fost mai bine să ne spui ce fel de lupă e mai potrivită și pentru care bol de peștișori. Dar vine, vine și asta! Pentru că nu putem scoate adevărul numai din două Carouri. Următorul!

Trei de Caro se ridică atunci și spuse:

— *Tată și fiu pornesc în căutarea femeii fugite de acasă să se caute pe sine,* spuse ea printre sughituri de plâns. Cred că tot pe ea o văzusem plângând mai înainte. Regele de Caro o consola de zor pe când Jokerul spuse:

— Și din ce cauză se caută pe sine? Vedeți, nu putem răspunde la întrebarea asta înainte ca toate cărțile să fie date pe față. Trebuie să întindem cabala! Următorul!

Acum au urmat alte carouri:

— ... Și adevărul este că fiul sticlarului nu făcuse decât să se amuze pe seama acestor figurine imagine... a zis Șapte de Caro.

Eu mi-am amintit că a spus același lucru și în atelierul de sticlă.

— *Un scamator le scoate din mânecă și ele plutesc prin aer și se umplu de viață*, a declarat sus și tare Nouă de Caro. Era femeiușcă aceea care mai devreme îmi spusese că vrea să poată gândi un gând atât de greu, încât să nu fie în stare să-l gândească. Cred că de data asta reușise, pentru că mie mi-e era foarte greu să pricep ce spunea.

La sfârșit, Regele de Caro a spus:

— *Cabala este un blestem al neamului*.

— Extraordinar de interesant, a țipat Jokerul. Deja au fost date la iveală multe lucruri, deși ne aflăm doar la începutul jocului. Poate cineva să-și închipuie cât de adâncă înțelepciune este aici?

S-au auzit murmure printre meseni în timp ce Jokerul a continuat:

— Mai sunt de audiat trei sferturi de cerc. Trefle, vă rog, poftiți!

— *Destinul este un șarpe 'ânfometat ce se înghite pe sine*, spuse Asul de Treflă.

— *Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va face*, a continuat Doi de Treflă. Cred că el avusese fraza asta în cap tot timpul și o repetase la nesfârșit. Pentru că spusese același lucru când, răpus de oboseală și de băutură, căzuse lat pe câmpie.

Apoi piticii și-au declamat frazele unul după altul. Restul Treflelor, apoi Inimile, și la sfârșit Carourile.

— *Cutia dinăuntru se desface și arată cutia din afară, în același timp cutia din afară se desface și arată cutia dinăuntru*, a spus Asul de Inimă Roșie, exact cum îmi spusese când o întâlnisem în pădure.

— *Într-o dimineață frumoasă, regele și valetul evadează din 'âchisoarea subconștientului, s-a spus printre altele.*

— *În buzunarul de la piept are un pachet de cărți de joc pe care le pune la uscat, la soare.*

Și în felul acesta cei 52 de pitici s-au ridicat pe rând și au recitat frazele acelea, una mai lipsită de sens decât alta. Unii spuneau frazele șoptind, alții râzând, alții declamând, alții cu vocea înecată sau plângând. Conținutul, dacă putem folosi un astfel de cuvânt pentru ceva atât de dezlânat și confuz ca acest discurs la o masă, era lipsit de orice logică și de orice legătură. Totuși, Jokerul a fost de admirat pentru silința pe care și-a dat-o să țină minte totul și, pe deasupra, ordinea în care fusese spus.

La sfârșit de tot, Regele de Caro i-a aruncat Jokerului o privire iscoditoare și a spus:

— *Cel ce-și întrezărește destinul îi va supraviețui.*

El a fost ultimul. Această frază mi s-a părut cea mai înțeleaptă dintre toate. Jokerul era probabil de aceeași părere, pentru că acum bătea puternic din palme și clopoței sunau nebunește de parcă ar fi fost o orchestră de șerpi cu clopoței. Frode scutură din cap resemnat.

Acum ne-am ridicat de pe scaune și piticii s-au amestecat unii cu alții printre mese.

Din nou mi-a trecut prin minte gândul că insula aceea trebuie să fi fost o clinică special amenajată pentru bolnavii mintal. Era posibil ca Frode să le fie tămăduitor. Dar se pare că se molipsise și el de la ei. Dacă un doctor ar fi venit acolo o dată pe lună să viziteze pacienții, nu cred că ar fi fost de vreun folos.

Pentru că tot ceea ce Frode îmi povestise despre naufragiu, pachetul de cărți, figurile imaginare ce deveniseră realitate, toate acestea îmi sugerau că omul își ieșise din minți. Un singur lucru era, totuși, credibil și interesant. Bunica mea dinspre partea tatălui se numise Stine și, pe

deasupra, atât mama, cât și tata îmi *povestiseră* despre bunicul care căzuse de pe catarg și- și fracturase brațul.

Poate că într-adevăr Frode locuise pe insulă vreme de mai bine de cincizeci de ani. Auzisem de unii care au supraviețuit naufragiilor și au trăit ani de zile pe insule pustii. Și era foarte posibil să aibă cu el un pachet de cărți de joc. Dar nu puteam să cred că piticii aceia vii erau produși de imaginația lui Frode.

Dar eram conștient și de o altă posibilitate. Poate că toate aceste lucruri neobișnuite se produceau doar în subconștientul meu. Poate că eu eram cel care îmi pierdusem mințile. Ce fel de fructe mâncasem oare acolo, lângă apa aceea cu peștișori aurii? Ei, dar era prea târziu acum să-mi pun întrebări de felul acesta...

Am fost trezit din gândurile mele de un sunet ce-mi amintea de sirena unui vapor. Și de cineva care mă trăgea de mânecă. Era Jokerul. Sunetul ca de sirenă era zornăitul clopoțelilor de pe hainele lui.

— Știi cum se împart cărțile? se holbă el la mine. Se părea că el știa mai multe decât mine. Ia spune, continuă mica paiată, nu ți s-ar părea absurd dacă gândurile cuiva ar începe brusc să apară la lumină și să se învâртеască în jurul capului care le-a *gândit*?

— Ba da! am zis eu... Asta este, bineînțeles, imposibil.

— Da, asta este imposibil, recunosc eu. Și totuși, de data asta s-a întâmplat chiar așa.

— Ce vrei să zici?

— Exact ce ți-am spus. Pentru că, uite, suntem aici și ne uităm unul la altul. În carne și oase, ca să zic așa... Cum poți „*să evadezi din închisoarea subconștientului*”? Te urci cumva pe o scară și, hop, sari afară din creier! Hai, să te văd ce ai de

— Poate că am fost aici dintotdeauna, am zis eu încercând să mă desprind din strânsoarea lui.

— Sigur! Dar n-ai răspuns la întrebare. Cine suntem noi, marinarule? Și de unde venim? Ia să te aud!

Nu-mi plăcea să fiu amestecat în elucubrațiile lui filosofice. Dar trebuia să recunosc că nu aveam răspuns la niciuna dintre întrebările lui.

— Am apărut din mâneca unui iluzionist și hocus-pocus ne-am trezit pe lume cu viață în piept, a izbucnit el. De necrezut, a zis el. Ce părere ai, marinarule?

Abia atunci am observat că Frode dispăruse.

— Unde e Frode? am zis.

— A ieșit să ia un pic de aer. Întotdeauna face așa când ajungem la momentul ăsta. Îi este teamă de ceea ce aude aici. Atât de teamă că aproape se scapă în pantaloni. De aceea e bine să dea o raită pe afară, spuse Jokerul.

M-am simțit îngrozitor de singur în sala aceea mare plină de pitici. Cei mai mulți plecaseră de la mese. Se învârteau prin sală ca niște copii la o petrecere mult prea mare pentru ei. Nu știu de ce fusese necesar să invite tot satul.

Totuși, dacă îi priveam mai atent, înțelegeam că aceasta nu era o petrecere obișnuită. Semăna mai mult cu un carnaval la care invitații veniseră mascați în costume ce semănau cu figurile dintr-un pachet de cărți de joc. La ușă primiseră o băutură miraculoasă care îi făcuse pur și simplu micuți, astfel încât să încapă toți în sala de bal. Eu se pare că întârziaseam oarecum, pentru că nu apucasem să servesc din deliciosul aperitiv.

— Poate că vrei să bei un pahar din băutura aceasta proaspătă și bună? mă întrebă Jokerul, cu un zâmbet sugubăț în colțul îmi întinse o sticlută și eu eram destul de zăpăcit în momentul acela încât am luat o dușcă. Doar nu puteau să-mi facă rău câteva picături, acolo!

Dar mă înșelasem. Pentru că, deși înghițitura nu era cine știe ce, efectul ei a pus complet stăpânire pe mine. Toate gusturile pe care apucasem să le cunosc în scurta mea viață

și încă altele pe care nu le simțisem vreodată îmi invadară corpul și o plăcere imensă mă străbătu. Într-un deget la picior se simțea un gust de căpșuni, într-o șuviță de păr gust de piersică sau banană, cotul stâng avea gust de pere și nasul era sub puterea unor parfumuri minunate.

Era atât de bun, încât am rămas pe loc, nemișcat, de teamă că totul putea să dispară. Mulțimea de omuleți din jur păreau produsul propriei mele imaginații. O clipă am simțit că mă rătăcisem în propriile mele gânduri. În clipa următoare, m-am gândit că figurile astea imaginare goneau afară din propria mea minte. Într-un fel de protest pentru că se simțiseră prizonierele gândurilor mele.

Și alte gânduri bizare îmi treceau prin minte. M-am decis pe loc să țin mereu sticla aceea lângă mine și s-o umplu de îndată ce se va goli. Pentru că nimic altceva în lume nu putea fi mai bun și mai minunat decât băutura aceea purpurie.

— Ei, ce gust are? Bun sau rău? mă întrebă Jokerul cu un zâmbet larg.

Îi vedeam dinții și auzeam clopoței de parcă fiecare dinte avea o legătură mistică cu zumzetul lor.

— Am să mai iau o dușcă, am zis.

Și chiar în acel moment Frode a intrat în fugă, s-a repezit și a luat sticla din mâna Jokerului.

— Ticălosule ce ești! a strigat Frode.

Figurile din sală s-au oprit și au ascultat atente, dar și-au reluat activitatea destul de repede.

Brusc am simțit că mă ardea ceva în palme, probabil din cauză că ținusem cărticica prea mult în mâini. Mă ustura și degetul de la o mână. Am aruncat lupa și cărticica pe jos, de parcă aș fi fost mușcat de un șarpe veninos. Oamenii din jur m-au privit mirați.

— *No problem!* am zis eu tare și am cules cărticica și lupa de jos.

Mi-am dat apoi seama că lupa funcționase ca un focar și deja pagina pe care o citisem era gata să ia foc. Înăuntrul meu bănuiala că nu avea rost să mă amăgesc începuse și ea să mă ardă. Multe dintre lucrurile pe care le citisem în cărticică erau imagini ale propriilor *mele* trăiri pe parcursul călătoriei.

Am spus cu voce șoptită unele dintre propozițiile pe care piticii le declamaseră:

— *Tată și fiul pornesc în căutarea femeii fugite de acasă să se caute pe sine... Lupa are exact mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă cu peștișori... Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va face... Cabala este un blestem al neamului...*

Nu mai era nicio îndoială. O legătură mistică se afla între propria mea viață și cărticica din brioșă. Cum de era posibil acest lucru nu aveam habar! Dar nu numai insula lui Frode era plină de mistere. Cărticica era și ea o mică enigmă.

Începeam să cred că povestea aceea se scrisese de la sine pe măsură ce descopeream lucrurile din jurul meu.

Era foarte cald, și cu toate astea am simțit un fior rece pe șira spinării.

Când l-am văzut pe tata apropiindu-se, am sărit de pe scaun și i-am ieșit în întâmpinare. Dintr-o suflare, i-am pus o mulțime de întrebări despre Acropole și vechii greci. Aveam absolută nevoie să-mi împrăpătez gândurile cu altceva.

OPT DE CARO

...de parcă am cădea din mâneca unui scamator precum niște cărți de joc și am dispărea apoi nu se știe unde...

Din nou am trecut dincolo de poarta templului Acropole. Tata se opri, privind deasupra orașului.

Arătă spre o culme ce se numea Areopagos. Acolo, demult, ținuse apostolul Pavel o predică despre un Dumnezeu necunoscut care nu sălășluia în temple făcute de mâini omenești.

Mai jos de Areopagos se aflase pe vremuri vechea piață din Atena, Agora. Marii filosofi se plimbaseră în timpuri străvechi printre maiestruasele coloane. Astăzi, din toate aceste frumoase temple, clădiri administrative sau săli de tribunal de altădată, nu mai rămăseseră decât ruine. Doar templul din marmură al lui Hefaistos, zeul fierarilor, se ridica pe o colină.

— Hai să coborâm acum, Hans Thomas, zise tata. Mă simt ca un musulman care a fost la Mecca. Numai că Mecca mea zace în ruine.

Se temea, cred, că nu vom avea prea multe de văzut în piața Agora. Dar, ajunși acolo, de cum ne-am purtat pașii printre blocurile de marmură, a început să-mi povestească despre vechiul oraș. E drept că pentru asta se inspirase citind niște cărți despre Atena.

Nu erau prea mulți oameni acolo. Sus pe Acropole erau cu miile, dar aici în vale erau puțini. Câte un Joker rătăcit ici și

Dacă era adevărat ce spuneau unii, că omul se reîncarnează și trăiește mai multe vieți, eram sigur că tata se plimbase pe aici în urmă cu două mii de ani. Pentru că, povestind despre vechea viață la Atena, era atât de convingător de parcă el însuși ar fi trăit odată pe acele locuri.

Bănuiala asta mi-a fost întărită când el s-a oprit brusc, a întins mâna spre ruine și a spus:

— Uite, să luăm de exemplu un copil care construiește un castel de nisip... lucrează mult la asta și castelul îl fascinează prin frumusețea lui. Dar nu durează mult și se năruie. Timpul pune la încercare biata noastră planetă. Aici,

În acest loc, s-a scris istoria lumii. Aici s-au desfășurat evenimente importante. Multe idei au pornit mai departe. Și tot aici se plăsmuiesc mereu oameni din aceeași materie din care au fost plăsmuiți strămoșii noștri. E ca o boare de vânt ce ne pătrunde, ne răscolește, ne poartă pe sus și brusc ne dă drumul să cădem în neant. De parcă am cădea din mâneca unui scamator precum niște cărți de joc și am dispărea apoi nu se știe unde. Ceva sau cineva stă la pândă să ne ia locul. Pentru că nu ne aflăm niciodată pe teren stabil. Picioarele noastre nici măcar pe nisip nu se sprijină. Pentru că noi însuși *suntem* nisip.

M-am dat înapoi speriat de vorbele lui. Și de tonul cu care le spusese.

El continuă:

— Nu poți să te ferești de timp. Ne putem feri de regi și împărați, ne putem poate ascunde de Dumnezeu. Dar de timp, băiatul meu, nu ne putem ascunde. Pentru că timpul ne ajunge pretutindeni, ne găsește oriunde, este în jurul nostru, ne scufundăm complet în acest element ce nu stă niciodată pe loc.

Am încuviințat din cap cu seriozitate, dar tata continua cu această conferință despre ravagiile timpului:

— Timpul nu merge, Hans Thomas. Și nu ticăie, dacă asta vrei să spui. Noi suntem cei care mergem, ceasurile noastre merg înainte. Timpul este la fel de precis și neîndurător ca soarele ce răsare și apune în fiecare zi. Timpul face istoria și tot el o macină. Timpul răstoarnă civilizații, roade pietrele templelor și înghite neamurile unele după altele. Ai auzit de „colții timpului”, nu? Pentru că timpul macină tot și toate, fiule. *Noi* ne aflăm în orice moment între măselele lui.

— Spune-mi, filosofii ăia antici discutau chestii de felul ăsta? am întrebat eu curios.

El a dat din cap și s-a grăbit să adauge:

— Viața este un fel de brambureală. Ne fâțâim pe pământ de colo până colo, de parcă asta ar fi mare lucru. Ca furnicile pe ruinele din Acropole! Care dispar ca orice viețuitoare într-o bună zi. Dispar și apar altele. Veșnic cineva stă la coadă și așteaptă să-i vină rândul. Totul prinde formă și apoi dispăre. Măștile vin și pleacă. Permanent cineva are o nouă idee. Nicio temă nu se repetă, nicio creatură nu este identică una cu alta... Nimic nu este mai complicat și mai de preț decât omul, băiete, în același timp, e deosebit de fragil și de trecător. Acestai-i adevărul, fiule!

În mijlocul acestei conferințe pline de pesimism, am îndrăznit să întreb:

— Tu chiar vezi totul în negru?

— Taci din gură acum! mă întrerupse el. Uite cum umblăm bezmetici pe pământ ca niște închipuiri din cine știe ce poveste, zise el mai departe. Facem plecăciuni și ne zâmbim unul altuia reciproc. De parcă am spune: Bună! Uite aici trăim cu toții... într-o realitate comună, sau dacă vrei într-o poveste comună... Spune-mi, chestia asta nu ți se pare extraordinară, Hans Thomas? Trăim cu toții aici pe o planetă în univers. Dar în curând vom fi măturați de pe orbită. Hocus-pocus! Afară cu noi!

L-am privit îndelung. Nu cunoșteam pe nici un alt om mai bine decât îl cunoșteam pe tata. Pe nimeni nu iubeam mai mult. Și totuși, de data asta ceva străin și necunoscut îl înconjura pe tatăl meu, cum sta acolo și se uita la blocurile de marmură din vechea piață a Atenei. Nu tata vorbea acum. Mi se părea că îl aud pe însuși zeul Apolo sau pe cine știe ce demon care pusese stăpânire pe el.

— Într-un alt secol am fi trăit împreună cu oamenii de atunci. Dar astăzi trăim împreună, ne salutăm, stăm de vorbă cu sute, mii de oameni care trăiesc acum pe pământ. Bună ziua! Și ce mai faceți? Nu e ciudat că existăm împreună în chiar minutul ăsta? Uneori luăm locul altcuiva.

Când deschizi o ușă îți vine să zici: Sal'tare, sufletele! Cum o mai duci?

Și gesticulă cu amândouă mâinile de parcă ar fi deschis o ușă nevăzută spre sufletul omenesc.

— Ascultă aici, suntem în viață acum și aici. Ne pocnim palmele una de alta și, ah, ne credem grozavi că existăm. Dar nu trece mult și suntem spulberați cine știe pe unde și acoperiți de negura istoriei. Pentru că suntem aici doar o *singură dată*. Suntem cuprinși într-o veșnică mascaradă, unde măștile vin și pleacă... un șir lung, lung, tata iese azi din cerc, tra, la, la... Dar știi ce mă preocupă pe mine, Hans Thomas? Eu cred că noi doi am fi meritat o soartă mai bună. De exemplu, cum să-ți spun, un fel de inscripție care să dureze veșnic. Care să nu fie spulberată de vânt sau luată de ape ca un castel de nisip.

Tăcu și respiră adânc. Rămase pe blocul de marmură alături de mine. De abia acum am înțeles că pregătise această prelegere cu mult timp înainte pentru a o prezenta în vechea piață din Atena. Pentru a relua temele pe care vechii filosofi greci le discutaseră acolo.

De fapt, nu cred că mie îmi vorbea. Părea că s-ar fi adresat marilor filosofi. Sau unui trecut îndepărtat.

Eu, deși nu eram un filosof în adevăratul înțeles al cuvântului, eram sigur că aveam dreptul la opinie. De aceea am zis:

— Chiar crezi că totul este supus pieirii? Că nu rămâne nimic din castelele noastre de nisip?

El mă privi și am înțeles că de data asta mi se adresa numai *mie*. De parcă întrebarea mea l-ar fi scos dintr-un fel de transă.

— Aici, spuse el și puse degetul pe propria-i frunte, *aici* este totuși ceva care nu se va pierde.

O clipă m-am temut că mintea i-o luase razna, dar am priceput apoi că nu se referea propriu-zis la cap.

— Gândurile omului, Hans Thomas. Toată declamația mea a fost doar primul vers dintr-un poem. Filosofii Atenei spuneau că este totuși ceva ce rămâne pentru veșnicie. Platon numise asta lumea ideilor. Pentru că vezi tu, băiete, nu castelul de nisip este cel mai important lucru. Cel mai important lucru este *imaginea* unui castel de nisip pe care copilul o făurise în minte *înainte* de a începe să-l construiască. Uneori copilul năruie castelul de îndată ce l-a terminat. Poți să-mi spui de ce?

Trebuie să recunosc că înțelesesem primul vers mai bine decât pe cel de-al doilea. Am recunoscut că nu pot răspunde la întrebarea lui și el a continuat:

— Nu ți s-a întâmplat să vrei să desenezi sau să modelezi ceva și să nu reușești cu niciun chip să redai ceea ce vrei? Încerci din nou și tot încerci, dar nu-ți iese. Și asta din cauză că imaginea pe care o ai în cap este întotdeauna mult mai clară și desăvârșită în comparație cu ceea ce poți modela cu mâinile. La fel se întâmplă și cu ceea ce vedem în jurul nostru.

Purtăm cu noi imaginea a ceea ce dorim să vedem și constatăm nemulțumiți că totul ar fi putut fi mai bine. Știi de ce facem asta, Hans Thomas?

Eu am clătinat din cap și el se ambală foarte tare, dar în mod ciudat vocea îi semăna cu o șoptă:

— Pentru că toate imaginile pe care le purtăm în capetele noastre sunt la origine idei. Pentru că, dragul meu, de fapt lumea acesta a ideilor este adevărata noastră lume. Nu castelele de nisip pe care le iubim atât de mult, dar pe care timpul le înghite nemilos.

— Așadar, există o altă lume, sau ce vrei să spui acum?

Tata clătină din cap enigmatic.

— Poate că da. De acolo a venit spiritul care sălășuiește în corpul nostru. Și tot acolo se va întoarce când trupul devastat de trecerea timpului nu ne va mai fi de folos.

— Adică e vorba pur și simplu de o întâmplare?

— Așa credea Platon, da. Trupurile noastre au soarta castelelor de nisip. Cu lucrul acesta nu se poate face nimic. Dar înăuntrul nostru este ceva ce timpul nu reușește să erodeze. Pentru că înăuntrul nostru există gândurile și ele sunt, de fapt, casa noastră cea adevărată. Aruncă-ți privirea peste tot ceea ce există în jurul nostru. Vei vedea că toate lucrurile din jurul nostru sunt doar o imitație a gândurilor noastre.

Nu înțelegeam bine toată vorbăria asta a tatei. Totuși, mi-era clar că un filosof e ceva mult prea mareș. Tata era cu siguranță un mare filosof, m-am gândit. Iar despre mine se putea spune că discuția despre vechii greci mă făcuse să privesc viața mai îndeaproape. Am înțeles că ei nu mai existau de sute de ani. Dar ideile lor erau la fel de vii ca pe vremea când se aflau în viață.

În final, tata mi-a arătat locul pe care Socrate fusese închis și condamnat să bea cupa cu otravă. Fusese învinuit că îndruma tineretul pe căi greșite. Dar adevărul este că el a fost probabil, pe vremea sa, singurul Joker din Atena.

NOUĂ DE CARO

...pentru că ne tragem cu toții din același neam...

Am lăsat în urma noastră vechea piață din Acropole. Pe niște străzi înguste cu multe prăvălii am ajuns în piața Syntagma din fața clădirii Parlamentului. În drum, tata a cumpărat un pachet de cărți de joc din care a ales jokerul și mi-a dat mie restul.

Am mâncat apoi la o tavernă din piața cea mare. Tata a dat pe gât cafeaua dintr-o înghițitură și a spus că va începe cercetările pentru a o găsi pe mama. Pe mine mă dureau picioarele de atâta mers pe jos și am preferat să-l aștept la cafenea. El s-a dus să telefoneze la un birou de prezentare de modă aflat la doi pași de locul în care stăteam.

Așteptându-l, mi-am petrecut vremea uitându-mă la grecii din jur. Când m-am plictisit, am scos pachetul de cărți de joc din buzunar și am înșirat cărțile pe masă. Apoi am încercat să atribui fiecărei cărți câte o frază. Și cu toate frazele alea puse cap la cap aveam de gând să însăilez o poveste. Dar s-a dovedit că fără hârtie și creion treaba asta era imposibilă, așa că am renunțat la ea destul de repede.

Am scos din buzunar cărticica și lupa și mi-am continuat lectura despre insula misterioasă. Eram sigur că voi afla ceva foarte interesant când Jokerul va ordona frazele rostite de pitici și povestea va căpăta un înțeles. Intuiția îmi spunea că ar putea fi o legătură între propria mea viață și povestea spusă de brutarul Hans lui Albert odată, cu mult, mult timp în urmă.

Băutura din sticluță era extraordinar de bună și niciodată în viața mea nu mai gustasem ceva asemănător. La un moment dat am simțit că pământul mi se mișca sub picioare. De parcă m-aș fi aflat iarăși pe mare.

L-am auzit pe Frode spunând:

— Cum de ți-a venit ideea să-i dai să bea din sticlă?

Jokerul i-a răspuns:

— Oh, m-a rugat frumos să-i dau să guste un strop!

Dar nu sunt sigur că am auzit prea bine, pentru că în clipa următoare am adormit. Când m-am trezit, Frode era aplecat deasupra mea și mă înghiontea ușor.

— Trezește-te! zicea el. Jokerul va dezlega acum enigma cea mare.

Am sărit în sus:

— Care enigmă?

— Partida Jokerului! Îți amintești ce ți-am spus? Acum va pune frazele în ordine cronologică și va forma o povestire.

M-am ridicat și am văzut cum Jokerul așeza piticii într-o anumită ordine. Mai înainte șezuseră în formă de cerc, dar acum erau amestecați unii cu alții. Totuși, a fost ușor să

constat că, de exemplu, aceleași cifre indiferent de culoare erau grupate pe același loc.

Jokerul s-a cocoțat pe scaun, și eu și Frode ne-am urcat și noi pe scaunele noastre.

— Valeți! a strigat Jokerul. Pofțiți de vă așezați între Regi și Decari. Iar damele să ia loc între Regi și Ași.

Se scărpină apoi încurcat în cap de câteva ori și continuă:

— Nouă de Treflă și Nouă de Caro, schimbați locurile între voi!

Nouă de Treflă cel durduliu își târșâi picioarele pe podea și se duse ascultător în locul lui Nouă de Caro, care tropăi mărunțel spre locul celuilalt.

Jokerul mai făcu și alte câteva modificări înainte de a se declara mulțumit.

— Aceasta se numește reorganizare! îmi șopti Frode la ureche. Mai întâi toate cărțile primesc un rol, apoi se amestecă unele cu altele și se împart din nou. Înțelegi, băiete?

Ce-i drept, nu prea înțelegeam, dar ce să-i fi răspuns? Un gust minuat de lămâie îmi cotropea simțurile și un parfum dulce de liliac înflorit puneă stăpânire pe mine.

— Așa!... Acum fiți gata cu toții să roștiți fraza din nou! Când veți termina de spus totul, povestea va avea un înțeles și vom putea înțelege cabala. Pentru că ne tragem cu toții din același neam.

O liniște mormântală a domnit peste întreaga adunare preț de câteva secunde. Apoi Regele de Inimă Neagră a spus:

— Cine începe?

— El este întotdeauna foarte nerăbdător, șopti Frode și Jokerul a bătut din palme:

— Bineînțeles vom începe cu începutul, pentru că altfel povestea nu va avea niciun înțeles, a trebuit el să recunoască. Primul este Valetul de Caro. Te rog, Valet de Caro. Ai cuvântul!

— *Corabia cu argint se scufundă în marea înspumată!* spuse Valetul de Caro.

La dreapta lui era Regele de Inimă Neagră, care spuse:

— *Și cel ce-și întrezărește destinul îi va supraviețui.*

— Nu, nu! strigă Jokerul iritat. În sens invers acelor de ceasornic. Regele de Inimă Neagră e la urmă de tot.

Frode spuse cu fruntea încruntată:

— Tocmai de asta m-am temut, zise el.

— Nu înțeleg. Ce vrei să spui?

— Că Regele de Inimă Neagră vine la urmă.

Nu am reacționat la spusesele acestea, fiindcă am simțit cum un gust minunat de cremă de zahăr ars îmi cuprindea simțurile. Acasă la Lübeck, crema de zahăr ars era un lux pe care nu ni-l puteam permite prea des, așa că eram înnebunit după ea.

— Ascultați aici! S-o luăm de la început, zise Jokerul. Întâi Valeții, apoi Decarii și apoi ceilalți. Totul în sensul invers acelor de ceasornic.

Valeții au declamat propozițiile după cum urmează:

— *Corabia cu argint se scufundă în marea înspumată. Marinarul este aruncat de valuri pe o insulă care crește parcă de la sine. În buzunarul de la piept are un pachet de cărți de joc pe care le pune la uscat, la soare. 53 de figurine de la cărțile de joc îi vor ține companie fiului sticlarului mulți ani de aci încolo.*

— Acum a fost ceva mai bine, a zis Jokerul. Acesta este începutul povestirii. Nu e ceva nemaipomenit, dar e totuși un început. Haideți, Decarii!

Și Decarii au spus:

— *Înainte să se decoloreze cu totul de soare și de atâta folosință, figurinele pun stăpânire pe întreaga imaginație a marinarului. În subconștientul lui figurile parcă dansează. Când meșterul doarme, piticii se trezesc la viață. Într-o*

dimineată frumoasă, Regele și Valetul evadează din 'ânchisoarea subconștientului.

— Bravo! Foarte bine spus! Nouarii acum!

— *Figurinele țănesc afară din spațiul imaginației într-un spațiu real. Un scamator le scoate din mânecă și ele plutesc prin aer și se umplu de viață. Aceste figurine sunt plăcute la vedere, dar toate, cu excepția uneia, sunt sărace cu duhul. Din întregul pachet de cărți de joc, doar Jokerul 'ânțelege scamatoria.*

— Adevărat! Ce v-am spus eu? E de multe ori greu să afli adevărul! Hai, Optari, e rândul vostru acum!

— *O băătură purpurie îi adoarme simțurile Jokerului. Fără băutura înșelătoare micuța paiață vede lucrurile mult mai clar. După 52 de ani nepotul marinarului sosește în sat.*

Jokerul îmi aruncă o privire plină de înțeleș ce confirma spusele lor și comandă scurt:

— Șeptarii!

— *Adevărul stă scris în cărți. Și adevărul este că fiul sticlarului nu făcuse decât să se amuze pe seama acestor figurine imagine. Figurinele vor afla asta și se vor revolta împotriva meșterului. În curând, meșterul va muri și piticuții sunt cei ce-l vor ucide.*

— Aoleu și vai de mine! Șase, e rândul vostru! țipă Jokerul

— *Prințesa soarelui găsește drumul spre mare. Insula misterioasă se năruie din interior. Piticii devin iarăși figurine într-un pachet de cărți de joc. Fiul brutarului se salvează din poveste înainte ca aceasta să se plieze de-a binelea.*

— Bine, bine. Foarte bine! Cinci! E rândul vostru! Xbrbiți clar și tare. Pentru că o greșeală cât de mică aici poate avea consecințe dramatice.

Expresia asta cu consecințe dramatice m-a zăpăcit de-a binelea, așa că am uitat prima propoziție rostită.

— *Fiul brutarului fuge în munți și se stabilește într-un sat ascuns de lume. Brutarul ascunde comorile insulei misterioase. Viitorul se va arăta în cărțile de joc.*

La auzul acestor vorbe, Jokerul a început să bată puternic din palme.

— Aici, vedeți voi, avem ceva pentru fiecare. Avantajul acestui joc este nu numai că ne arată ceea ce *a fost*. Acest joc ne dă o idee și despre ce *va fi*. Și să nu uităm că suntem abia la jumătatea pasienței.

M-am întors spre Frode. El mă cuprinse pe după umeri și spuse foarte încet:

— Fiule, micuțul ăsta are dreptate!

— Ce vrei să spui?

— Eu nu mai am mult de trăit. Ăsta e adevărul. Ce rost are să ne ascundem?

— Aiurea! am răspuns eu iritat. Doar nu iei în serios tot caraghioslăcul ăsta.

— Nu, băiete. N-ai dreptate! Acesta nu este doar un joc.

— Nu ai voie să mori! Nu-ți dau voie să mori! am zis eu atât de tare și de răspicat, încât figurinele ne-au privit mirate.

— Dragul meu! Toți oamenii bătrâni mor într-o bună zi. Atunci e bine să știi că vine cineva care preia totul în urma ta.

— Dar și eu voi muri probabil tot pe insula asta, am zis eu. Bătrânul continuă cu voce blândă:

— N-ai auzit ce s-a spus aici? „*Fiul brutarului fuge în munți și se stabilește într-un sat ascuns de lume.*” Nu tu ești fiul brutarului?

Jokerul bătu din palme și încăperea se umplu de sunet de zurgălăi.

— Liniște! Pofțiți. Patru la rând!

Spaima că Frode s-ar putea prăpădi pusese stăpânire pe mine și nu am reușit să pricep decât ce au spus Patru de Treflă și Patru de Caro.

— *Cei din sat îl adăpostesc pe ucenicul ce-și pierduse mama. Brutarul i-a dat să bea dintr-o băutură purpurie și i-a arătat niște peștișori aurii.*

— Trei! Pofțiți, vă rog!

Nu am reușit să-mi amintesc decât aceste două propoziții:

— *Marinarul s-a căsătorit cu o femeie frumoasă care a plecat în căutare de sine într-o țară din sud. Tatăl și fiul pornesc în căutarea femeii fugite de acasă să se caute pe sine.*

Apoi am auzit Jokerul spunând satisfăcut:

— Ei, aici apare o carte bună! zise el. Intrăm direct pe Tărâmul Viitorului. M-am întors spre Frode și am văzut că avea ochii plini de lacrimi.

— Nu înțeleg nimic din toate astea, am spus deznădăduit.

— Șștt, șopti el. Ascultă povestea mai departe, fiule!

— Care poveste?

— Sau mai bine zis, privește în depărtare și vei vedea viitorul, băiete! Pentru că viitorul face parte din istorisirea asta. Acest joc ne poartă în viitor pe parcursul a mai multor generații. Asta a vrut Jokerul să spună când a pomenit de Tărâmul Viitorului. Noi nu înțelegem tot ce vedem în cărți, dar după noi vin alți oameni care poate vor înțelege.

— Doi! strigă Jokerul.

Am încercat să rețin tot ce s-a spus, dar n-am reușit. Oricum, cred că am auzit ceva de felul acesta:

— *Piticul cu mâini reci le arată un drum spre un sătuc ascuns în munți și îi dă băiatului o lupă în dar. Lupa are exact mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă cu peștișori. Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va*

— Ah! Ce elegant! Am știut eu că lupa și bolul de sticlă sunt cheia acestei povestiri... Așa, acum am ajuns la Ași! Pofțiți, prințeselor!

Tot ce am priceput de data asta au fost aceste fraze:

— *Destinul este un șarpe 'ânfometat ce se 'ânghite pe sine. Cutia dinăuntru se desface și arată cutia din afară, în același timp cutia din afară se desface și arată cutia dinăuntru. Soarta pare o conopidă ce a crescut egal în toate părțile.*

— Dame! Pofțiți!

Eram atât de încetoșat la minte, încât mi-au rămas în cap doar două propoziții:

— *Brutarul strigă într-o țeavă ciudată și vocea i se aude la multe mile depărtare. Marinarul scuipe bătura aceea mult prea tare.*

— Pasiența va fi acum lăsată pe seama Regilor. Ei vor declama adevăruri bine cântărite. Pofțiți, Maiestățile voastre! Suntem numai urechi!

Cu excepția a ceea ce a spus Regele de Treflă, ceilalți au spus următoarele:

— *Cabala este un blestem al neamului. Întotdeauna se va găsi un Joker care va da peste cap tot jocul. Iar cel ce-și întrezărește destinul îi va supraviețui.*

Auzeam pentru a treia oară fraza asta despre destin spusă de Regele de Inimă Neagră. Am aplaudat acum cu toții.

— Bravo, țipa Jokerul din toate puterile. Suntem cu toții mândri de pasiența asta. Pentru că a avut o mare contribuție la deslușirea lucrurilor.

Piticuții au aplaudat din nou și Jokerul s-a bătut în pieptul micuț:

— Eu, Jokerul, merit să primesc onorurile voastre în această zi de sărbătoare! a spus el. Viitorul îmi aparține!

ZECE DE CARO

...un omuleț ce mă privea pe furiș din spatele unui chioșc de ziare...

Închizând cărticica, am fost năpădit de o grămadă de gânduri.

Acolo, în piața Syntagma, printre grecii grăbiți, cu ziare și serviete în mână, începea să-mi fie din ce în ce mai clar că o legătură bizară se contura între propria mea călătorie prin Europa și întâmplările petrecute pe o insulă misterioasă cu mai bine de o sută cincizeci de ani în urmă!

Am răsfoit ultimele pagini citite. Cu toate că brutarul Hans nu reținuse totul, legătura dintre fraze devenea tot mai evidentă. *„Fiul brutarului fuge în munți și se stabilește într-un sat ascuns de lume. Brutarul ascunde comorile de pe insula misterioasă. Viitorul se va arăta în cărțile de joc. Cei din sat îl adăpostesc pe ucenicul care-și pierduse mama. Brutarul i-a dat să bea dintr-o băutură purpurie și i-a arătat niște peștișori aurii...”*

Nu era greu să-ți dai seama că Hans era fiul brutarului. Frode înțelesese, desigur, asta. Satul acela departe de lume trebuia să fi fost Dorf și ucenicul orfan de mamă nu putea fi altul decât Albert.

Brutarul Hans nu-și amintea două dintre propozițiile spuse de cărțile de trei, dar dacă puneam la un loc propozițiile spuse de ei și cele spuse de cărțile de doi, atunci obțineam:

„- Marinarul s-a căsătorit cu o femeie frumoasă care a plecat în căutare de sine într-o țară din sud. Tatăl și fiul pornesc în căutarea femeii fugite de acasă să se caute pe sine...”

Piticul cu mâini reci le arată un drum spre un sătuc ascuns în munți și îi dă băiatului o lupă în dar. Lupa are exact mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă cu peștișori.

Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va face”.

Asta nu era prea greu de înțeles, dar multe alte fraze îmi erau inexplicabile:

„Cutia dinăuntru se desface și arată cutia din afară, în același timp cutia din afară se desface și arată cutia dinăuntru”. „Brutarul strigă într-o țeavă ciudată și vocea i se aude la multe de mile depărtare”. „Marinarul scuipe băutura aceea mult prea tare”.

Dacă ultima frază însemna că tata, în sfârșit, se va lăsa de băutură asta, asta m-ar mira nemaipomenit de tare și aș începe să cred în minuni.

Din păcate, brutarul Hans nu reținuse decât frazele spuse de 42 de cărți de joc. Spre sfârșit nu se concentrase prea bine, dar nu era deloc ciudat, pentru că, pe măsură ce înaintai în partida Jokerului, îți slăbea atenția și te depărtați de realitate. Cred că atât Frode, cât și brutarul Hans erau încețoșați la minte în timpul jocului și desigur că într-o astfel de stare e cam greu să-ți amintești chestii de felul ăsta.

Și mulți ar interpreta prezicerea ca pe niște vorbe spuse când omul nu e în toate mințile. Dar eu știam cine era piticul cu mâinile reci. Și eu aveam lupa. Și, în afară de mine, nimeni nu știa ce însemna fraza aceea despre brioșa care va dezvălui secretul insulei.

Eram dezamăgit că brutarul Hans nu ținuse minte toate propozițiile. Slaba lui memorie încurca acum lucrurile considerabil. Pentru că o mare parte din prezicere devenea acum o comoară pierdută pentru totdeauna. Problema era că partea asta se referea tocmai la mine și la tata. Pe deasupra, eram și foarte sigur că unul dintre pitici spusese că o vom întâlni pe mama și că ea se va întoarce cu noi în Norvegia.

Și cum stăteam acolo și răsfoiam dus pe gânduri cărticica, am zărit deodată un omuleț ce mă privea pe furiș din spatele unui chioșc de ziare. La început am crezut că era un copil care se uita mirat la mine pentru că eram singur, dar am înțeles repede că era din nou piticul de la stația de benzină. Nici nu am apucat să-l văd ca lumea, că a dispărut.

Am înlemnit de groază în prima clipă, dar apoi m-am gândit: de ce să-mi fie frică de pitic? Era clar că mă urmărea, dar de ce să-mi fi făcut vreun rău?

Poate că știa și el secretul insulei misterioase. Da, poate că de aceea îmi dăduse lupa în dar și mă trimisese la Dorf. Și voia poate să se încredințeze că mă descurcam în tot misterul acesta. Pentru că, trebuie să recunosc, povestea din cărticică nu era un lucru obișnuit.

Mi-au trecut prin minte spusele tatei, cum că piticul ar fi un omuleț artificial pe care un vrăjitor evreu îl făcuse cu multe sute de ani în urmă. Era, desigur, doar o glumă. Dar dacă totuși era adevărat? Dacă totuși i-a întâlnit cândva pe Albert și brutarul Hans?

Nu am avut timp să citesc mai departe, pentru că tata se apropia cu pași mari. Am observat că era mult mai înalt decât oamenii din jur. M-am grăbit să ascund cartea în buzunar.

— Am întârziat? întrebă el cu răsufierea tăiată.

Am negat clătinând din cap. Mă deciseseam deja să nu pomenesc nimic despre piticul care apăruse iar pe urmele noastre. Chestia asta că un pitic se ținea de capul nostru lipăind prin toată Europa era o nimica toată în comparație cu povestirea din cărticică.

— Ce-ai făcut când am fost plecat?

I-am arătat cărțile și am spus că întinsesem o cabală.

Chelnerul se înființă la masa noastră să încaseze banii pentru sticla de coca-cola pe care o comandasem.

— *It's very small!* zise el.

Tata îi privi mirat, neînțelegând la ce se referea.

Eu însă știam că vorbea despre cărticica mea și m-am temut să nu fiu dat de gol. De aceea am scos rapid lupa din buzunar și, privindu-l pe chelner prin ea, am zis:

— *It's very smart.*

— *Yes, yes!* spuse el.

Am depășit astfel o situație care m-ar fi dat de gol și m-ar fi pus în încurcătură.

Când am plecat din cofetărie, am spus:

— M-am uitat cu lupa la cărțile de joc. Să văd dacă descopăr ceva ce nu poți vedea cu ochiul liber.

— Nu mai spune! Și ce ai descoperit? întrebă tata.

— Nici nu-ți trece prin minte, am zis eu secretos.

VALETUL DE CARO

...el se considera un adevărat Joker...

La hotel l-am întrebat pe tata dacă cercetările pe care le făcuse pentru a da de urma mamei au dat vreun rezultat.

— Am fost la un agent care lucrează cu plasarea modelelor, a zis el. M-a asigurat că în Atena nimeni n-a auzit de Anita Torâ. Era sigur sută la sută că n-a auzit de ea, deși, zicea el, cunoștea toate modelele străine.

Am făcut o față de apus de soare în septembrie. O seară ploioasă, se pare, pentru că am simțit cum ochii mi se umpleau de lacrimi.

Tata s-a grăbit să adauge:

— l-am arătat grecului poza din revistă și abia atunci s-a dumirit. Mi-a spus că o știe și că numele ei este Sol Ștrand. Se pare că ăsta este numele pe care și l-a luat ca model. Mi-a mai spus și că era un model foarte căutat la Atena în ultima vreme.

— Și altceva? A mai spus altceva? am întrebat privindu-l pe tata drept în ochi.

El își pocni palmele în aer și spuse:

— A zis să-l sun mâine pe la prânz.

— Atât?

— Exact! Să vedem ce ne spune, Hans Thomas. Acum urcăm pe terasa de sus să mâncăm și mâine mergem în Pireu. Găsim noi un telefon acolo!

Când am auzit de terasa de pe acoperiș, am știut că venise momentul. Mai întâi mi-am adunat gândurile, apoi am zis cu

— Vreau să-ți spun ceva.

Tata m-a privit mirat, dar am avut impresia că știa ce aveam de gând să-i spun.

— Mi-ai promis că te vei gândi la ceva, îți amintești? Și că o vei face cât se poate de repede.

El încercă să râdă, dar figura nu-i reuși pe deplin.

— Oh, chestia aia! zise el. Ți-am spus doar, Hans Thomas, că mă gândesc la ea. Dar poate că azi nu prea e momentul potrivit... Hmm, ce zici?

Mi-a venit atunci o idee. M-am dus la rucsacul lui și l-am deschis. Am găsit acolo, printre ciorapi și tricouri, o sticlă de tărie pe jumătate plină. În câteva secunde am fost cu ea în baie și am turnat drăcia în closet.

Tata a venit după mine și, când a înțeles, a rămas locului, holbându-se în closet. Eu m-am grăbit să trag apa, cine știe, să nu-i vină poftă de o dușcă. Dar, din fericire, un om ca el nu se cobora atât de jos. S-a întors spre mine cu o față nedumerită. Nu se hotărâse încă dacă să urle ca un leu sau să dea din coadă ca un cățeluș.

Reîntorși în cameră, ne-am așezat pe scaunele din fața geamului. Eu eram cu ochii pe el, iar el privea în jos, spre Acropole.

— Băutura purpurie îi adoarme simțurile Jokerului.

Tata m-a privit perplex.

— Ce naiba tot bolborosești acolo, Hans Thomas? Ți s-a urcat zdravăn la cap paharul ăla de Martini de ieri?

— Nici vorbă! Dar, cinstit vorbind, un Joker adevărat nu se pretează la rahaturile astea! Băutura îți înțețosează mintea. Mintea unui Joker e clară fără băutură.

— Oh, fiule! Tu ești nebun! Dar ce să mai vorbim? La noi în familie nebunia e ereditară!

Știam că îl atinsesem într-un punct sensibil. El se considera un adevărat Joker.

Mă întrebam dacă nu cumva se mai gândea la băutura care se dusesse în closet când am spus:

— Ei bine, să mergem acum la restaurantul de pe terasa de sus. Vom încerca mâncărurile de pe meniu și ne vom ocupa de sucuri și răcoritoare. Poți să-ți comanzi coca-cola, seven-up, suc de portocale sau de tomate sau suc de pere. Sau poate că vrei să guști un amestec din astea toate? Poți să-ți pui în pahar o grămadă de cuburi de gheață și să le amesteci cu o linguriță cu coadă lungă...

— Mulțumesc, ajunge, mă întrerupse el.

— Dar am făcut o înțelegere, nu?

— Yes, sir. Și află de la mine că un bătrân marinăr nu-și încalcă niciodată cuvântul dat.

— Super! Iar eu, drept răsplată, am să-ți povestesc una dintre cele mai uimitoare istorii care au existat vreodată.

Am urcat pe terasa în aer liber de pe acoperiș și ne-am așezat la aceeași masă la care stătuserăm cu o seară mai înainte. Și același chelner a venit să ia comanda.

Eu l-am întrebat în engleză ce fel de sucuri și răcoritoare aveau. Până la urmă am comandat două pahare și patru sticle cu băuturi diferite. Tipul a clătinat din cap cu mirare, bombănind ceva ca pentru sine.

— Ce dracu' e cu ăștia? s-o fi gândit el. Ori comandă vin pentru amândoi, ori au de gând să se îmbete cu apă chioară.

Tata aruncă și el niște vorbe cum că toate merg spre bine și că există dreptate pentru orice lucru.

Când chelnerul s-a îndepărtat, tata a luat cuvântul:

— Chestia asta, Hans Thomas, este uluitoare și de necrezut. În orașul acesta sunt milioane de oameni. Și în acest mușuroi de furnici căutăm o anumită furnică și o vrem numai pe aceea.

— Da, dar ea este regina noastră, am zis eu.

M-am umflat în pene că-mi venise în minte replica asta inteligentă. Se vedea că tata îmi apreciasse istețimea, pentru că zâmbi cu gura până la urechi. Apoi spuse:

— Dar mușuroiul ăsta e grozav de bine organizat. Pentru că, de fapt, este posibil să găsești în el furnica numărul trei milioane două sute treizeci și opt de mii nouă sute cinci.

Rămase pe gânduri o clipă, apoi continuă:

— Atena este, de fapt, un mușuroi cu cinci milioane de furnici. Dar este posibil să găsești o anumită furnică între aceste cinci milioane. E de ajuns să intri într-o cabină telefonică și să formezi un număr. Pentru că pe această planetă se află milioane de telefoane, Hans Thomas. Sus în Alpi și în junglele africane, în Alaska și în Tibet. Și la aproape toate ai acces de la telefonul din propria ta casă.

La auzul acestor cuvinte, am sărit în sus:

— *Brutarul strigă într-o țeavă ciudată și vocea i se aude la multe mile depărtare*, am spus eu răspicat.

Brusc înțelesesem ce însemna această propoziție din partida Jokerului.

Tata suspină resemnat

— Ce tot îndrugi, băiete? Întrebă el mirat.

De data asta nu prea știam ce să răspund, dar mă aflam la strâmtoare și trebuia să zic ceva.

— Când ai pronunțat cuvântul Alpi, m-am gândit la brutarul din sătucul acela în care am poposit. Cel care mi-a dat suc și briose. Am observat că și el avea telefon. Cu care

poate să vorbească cu oameni din toate colțurile lumii. Suni la informații și ceri numărul oricărui om de pe pământ.

Se pare că nu era prea mulțumit cu răspunsul meu, pentru că privea tăcut peste Acropole.

— Nu se poate spune că nu ești în stare să filosofezi, a spus el într-un târziu.

Am clătinat din cap. Se vede treaba că eram atât de impresionat de ceea ce citisem în cărtică, încât abia mai eram în stare să păstrez secretul.

Când întunericul s-a coborât și o cascadă de lumini s-a aprins peste Acropole, am zis:

— Ți-am promis că îți voi spune o poveste.

— Te rog! mă îndemnă el.

Și eu i-am dat drumul. I-am povestit ceea ce citisem în cărtică din brișă. Despre Albert și brutarul Hans. Despre Frode și figurinele de cărți de joc de pe insula misterioasă. Nu cred că încălcăm în acest fel promisiunea făcută brutarului din Dorf. Pentru că am prezentat totul ca pe o poveste pe care o inventasem pe loc, atunci și acolo. Am mai pus câte ceva de la mine pe ici, pe colo și n-am suflat o vorbă despre cărtică din brișă.

Tata era de-a dreptul impresionat.

— Hans Thomas, măi băiete... dracu' să mă ia... dar ai o imaginație uluitoare. Să fiu al naibii, ai putea deveni un filosof pe cinste. Sau, dacă vrei, ai putea să faci o încercare și să scrii poeme.

Of, iar primeam laude pentru fapte pe care nu le meritam.

În seara aia am adormit înaintea tatei. Înainte să mă cuprindă somnul, îmi amintesc, s-a ridicat din pat și s-a apropiat de fereastră.

Iar când m-am trezit în dimineața următoare, tata sforăia lângă mine și semăna cu un urs la hibernat.

Am scos lupa și am citit mai departe despre jocul de cărți al unui Joker undeva departe, pe o insulă misterioasă și necunoscută.

DAMA DE CARO

...și în clipa aceea micul clown a izbucnit „în plâns...

Jokerul s-a bătut cu pumnul în piept, declamând cuvinte solemne despre sine. Carnavalul a continuat. Piticii s-au servit cu fructe, alții au băut din băutura aceea ciudată. La un moment dat au început să strige în gura mare: -Miere!

— Levănțică!

— Fructe de coră!

— Rădăcină de rotă!

— Gramine!

Simțeau probabil gustul acestor fructe când băutura începea să-și facă efectul în trupurile lor mici. Frode mă privea. Avea fața unui om bătrân cu păr alb și riduri adânci. Dar ochii îi erau jucăuși și plini de viață. M-am gândit că erau adevărate vorbele acelea care spun că ochii sunt oglinda sufletului. Jokerul a bătut din palme și a strigat:

— Jocul acesta are un înțeles adânc? Îl pricepeți? a întrebat el.

În sală s-a făcut liniște, dar nimeni n-a răspuns la întrebare. El își agita mâinile.

— Înțelegeți voi că Frode este marinarul naufragiat cu pachetul de cărți în buzunarul de la piept? Înțelegeți că noi suntem acele cărți de joc? Sau sunteți bătuți în cap?

Se vedea foarte clar că piticuții nu înțelegeau o iotă din ceea ce le spunea paiața. Și, pe deasupra, nici nu arătau vreun interes, nu păreau deloc că ar vrea să înțeleagă.

— Of, câtă gălăgie mai face și ăsta, izbucni Dama de Caro.

— Da, este insuportabil, bombăni un altul. Micuțul Joker făcu o față nefericită.

— Deci, nimeni nu înțelege? repetă el, și, deși stătea nemișcat, încordarea făcea clopoței să scoată un sunet ușor.

— Nu! strigară în cor piticii.

— Nu înțelegeți că Frode ne-a fraierii pe toți și că eu sunt de fapt paiața lui?

La auzul acestor vorbe, micuții își astupau urechile cu mâinile, alții își acopereau și ochii. Unii duceau repede la gură carafele cu suc purpuriu și sorbeau grăbiți din el. De parcă se sileau cu toții ca nu cumva să înțeleagă ceea ce spunea Jokerul. Regele de Inimă Neagră merse la una din mese și luă o sticlă cu suc purpuriu. Se apropie de Joker și, arătându-i-o, spuse:

— Ia spune-mi, drăguțule, am venit aici să dezlegăm ghicitori sau să bem licoarea asta?

— Am venit aici să aflăm adevărul, îi răspunse Jokerul. Frode mă apucă de braț și-mi șopti la ureche:

— Nu știu care din creațiile mele vor mai fi pe insulă la sfârșitul acestui joc.

— Să încerc să-l opresc? am întrebat eu. Frode clătină din cap.

— Nu, nici vorbă! Cabala asta trebuie dusă la bun sfârșit după regulile ei.

În clipa următoare, Valetul de Inimă Neagră se aruncă asupra Jokerului și-l trase jos de pe scaunul cu spătar înalt. Ceilalți valeți se repeziră să-l ajute, și astfel îl puseră pe Joker la pământ. Valetul de Treflă încerca să-i toarne pe gât băutura purpurie.

Jokerul se zbatu în mâinile lor și scuipă cu toată puterea lichidul din gură.

— O băutură purpurie îi adoarme simțurile Jokerului. Fără băutura înșelătoare, micuța paiață vede lucrurile mult mai clar. N-am să beau din băutura asta înșelătoare, spuse el ștergându-se la gură.

Se ridică de jos, smulse sticla din mâna Valetului de Treflă și o aruncă cât colo. În urma încăierării se produse o mare vânzoleală. Jokerul se repezi la mese și se puseră pe spart pahare, sticle și farfurii. Nu peste mult timp întreaga încăpere se umplu de cioburi de sticlă. Și, deși cioburile săreau în toate părțile în mod ciudat, niciunul dintre micuții aceia nu era rănit. Frode se alese doar cu o zgârietură pe mână. Din ea ieși la iveală un strop de sânge.

Băutura purpurie se scurse pe podea formând mici băltoace strălucitoare printre cioburi. Câțiva pitici, figuri de doi și trei, se întinseră pe burtă încercând să soarbă ultimele picături. Cioburi mici de sticlă li se lipeau de buze, dar nu păreau să-i rănească. Alții asistau la această întâmplare cu fețele înmărmurite, cu gurile căscate sau o expresie revoltată pe figură.

Primul care a vorbit a fost Regele de Inimă Neagră.

— Valeți! vă poruncesc să decapitați imediat această paiață instigatoare!

Cei patru Valeți și-au tras săbiile din teacă la ordin și s-au îndreptat spre Joker. Acesta avea o expresie de resemnare

Eu am simțit atunci nevoia să intervin, dar o mână fermă m-a oprit.

— Numai Jokerul există, mi-a șoptit el foarte încet. Ceilalți nu sunt... nimeni altcineva... doar Jokerul...

Și în clipa aceea micul clovn a izbucnit în plâns.

Valeții s-au dat un pas înapoi. Cei care își astupaseră ochii sau urechile clipeau acum uimiți. De-a lungul anilor trăiseră, desigur, multe momente bizare în timpul acestui joc al Jokerului. Dar era pentru întâia dată când îl vedeau plângând.

Am văzut cum și ochii lui Frode se încețoșau de lacrimi și am înțeles că dintre toate figurinele acelea Jokerul îi era cel

mai drag. Și am văzut cum încerca să-l cuprindă de umeri pe micul și gălăgiosul clovn.

— Haide, haide acum... zise el împăciuitor.

Jokerul îi dădu mâna la o parte.

Regele de Inimă Roșie luă cuvântul și spuse:

— Trebuie să vă amintesc că legea nu permite să i se taie capul celui care plânge.

— Ie eicărd! izbucni Valetul de Inimă Neagră.

Dar Regele de Inimă Roșie continuă:

— O lege străveche mai spune, de asemenea, că nu i se poate tăia capul celui care n-a terminat ceea ce are de spus. Și, în cazul nostru, n-am dat toate cărțile pe față. Poruncesc ca Jokerul să fie pus pe masă și să stea acolo până vom hotărî ce facem cu capul lui.

— Ah, mulțumesc, preaiubite rege, spuse Jokerul printre sughituri de plâns. În această cabală, ești singurul care are sprijinul a treisprezece Inimi pline de dragoste.

Cei patru Valeți îl luară pe sus pe Joker și-l puseră pe masă. El rămase întins pe spate, picior peste picior, își îndreptă capul spre ei și ținu în această poziție o lungă cuvântare pentru micuții ce se foiau în încăpere:

— Eu am fost ultimul care a sosit în acest sătuc, începu el. Și voi știți bine că sunt diferit de ceilalți. Din această cauză mam ținut cât mai departe posibil de voi.

Acum se întâmplă ceva interesant. Dintr-un motiv sau altul, toți piticii *ascultau* ceea ce spunea Jokerul. Se mirau, probabil, că el era atât de diferit de ei.

— Eu nu-mi găsesc locul aici, continuă el. Nu sunt nici Inimă, nici Caro, nici Treflă, nici Pică. Nu sunt nici Rege, nici Valet, nici Optar, nici As. Eu, cel care mă aflu aici, nu sunt decât un Joker. Și acest lucru a trebuit să-l descopăr de unul singur. De fiecare dată când mă mișc, aud clinchetul zurgălăilor și îmi amintesc că sunt un individ solitar care nu aparține vreunei familii. Nu am un număr

precum ceilalți și nu mă pricep la niciun meșteșug. Nu sunt în stare, precum Carourile, să suflu sticla, nici să fac pâinițe și prăjituri ca Inimile, nu am îndemânarea Treflelor și nici forța Picilor. Astfel, m-am tot învățat pe aici printre voi și am privit din afară tot ce se întâmplă. Din această cauză am putut observa lucruri pe care voi, cei dinăuntru, nu le puteți vedea.

Jokerul întins pe masă își legăna piciorul într-o parte și alta în timp ce vorbea. Clopoței zornăiau ușor.

— În fiecare dimineață porniți la treabă. Dar n-ați fost niciodată treji cu adevărat. Ați văzut soarele, luna și stelele strălucind pe cer și tot ce mișcă pe pământ, dar nu ați văzut așa cum trebuie. Dar eu, Jokerul, sunt altfel pentru că am venit pe lume cu această meteahnă: văd prea multe și prea adânc.

Dama de Caro se amestecă acum în vorbă.

— Hai, acum dă-i drumul, clovnule! Dacă este ceva ce noi n-am văzut mai înainte, trebuie să ne spui, acum pe loc.

— *Eu m-am văzut pe mine însumi*, a strigat Jokerul. M-am văzut cum mă târâm în patru labe printre arbuști și copaci într-o grădină mare.

— Poți să te vezi de sus din aer? Întrebă foarte interesat Doi de Inimă. Ai ochi și aripi ca păsările?

— Da, într-un fel, da. Pentru că nu e de ajuns să te holbezi într-o oglindă întruna, așa cum fac cele patru Dame din sat. Sunt atât de preocupate de cum arată, încât n-au descoperit dacă trăiesc sau nu.

— Auzi la el, ce nerușinat poate fi! Cât să-l mai lăsăm pe caraghiosul ăsta să-și facă de cap?

— Dar ce vă spun nu este doar ceea ce văd, continuă Jokerul. Este și ceea ce simt. Eu simt că sunt... o făptură vie... o creatură ciudată... cu piele, păr, unghii și celelalte... o păpușă vie... mă poți pipăi și vei simți că sunt moale și

elastic de parcă aş fi de cauciuc... De unde vine creatura asta de cauciuc? Întrebă Jokerul.

— Ce facem? Îl lăsăm să continue? Întrebă Regele de Inimă Neagră.

Regele de Inimă Roşie încuviinţă din cap.

— Trăim! ţipă Jokerul şi bătu din palme atât de frenetic, încât clopoţei răsunară puternic. Trăim într-o aventură plină de mister sub un cer albastru. Ciudat! zise el ciupindu-se de mână ca să se convingă pe sine însuşi de acest adevăr.

— Nu te doare? se smiorcăi Trei de Inimă.

— Simt că exist de fiecare dată când aud clopoţei sunând. Şi se întâmplă ori de câte ori fac cea mai mică mişcare.

Ridică o mână şi o scutură violent. Câţiva pitici se traseră speriaţi înapoi.

Regele de Inimă Roşie îşi dresе glasul şi spuse:

— Ai descoperit şi de unde vine acest om de cauciuc?

— Această enigmă ni s-a dezvăluit încetul cu încetul, spuse Jokerul. Fiecăruia i-a fost dat să cunoască o mică parte din întreaga enigmă. Asta din cauză că au atât de puţină minte în căpăţână, încât a fost nevoie să adune la un loc tot ce ştia fiecare, astfel încât să obţină un răspuns cât de cât inteligibil. Şi totul se datorează acestui blestemat de suc purpuriu. Jokerul vă spune că el este o paiată misterioasă şi că voi sunteţi la fel de misterioşi ca el. Dar el nu se vede pe sine însuşi. Nu eşti conştient de asta pentru că, atunci când bei băutura aceasta, simţi în tine toate gusturile de miere, de levănţică, de fructe de coră, rădăcină de rotă sau gramine. Te ia valul şi uiţi că trăieşti. Pentru că cel care are în gură toate aromele lumii uită până la urmă că mai are o gură. Şi dacă ai în braţe şi picioare simţirile astea, uiţi în curând că eşti o biată marionetă. Jokerul a încercat mereu să spună adevărul, dar nu s-au găsit urechi să-l

audă. Cu timpul ridurile au acoperit obrazul, iar timpanele au fost cotropite de aromele acelea, așa cum toate simțurile au fost cotropite. Așa a fost și cu ochii. Pentru că ochii ți-au fost dați să vezi cu ei, dar la ce-ți servesc dacă te uiți numai după băutura care îți încetoșează mintea? Acesta este adevărul, și numai Jokerul îl cunoaște.

Piticii se priveau încremeniți unii pe alții.

— Totuși, de unde vine tipul ăsta de cauciuc? repetă Regele de Inimă Roșie întrebarea.

— Ascultați aici cu toții! Noi suntem niște figurine inventate în mintea lui Frode. Aceste fantezii ale sale au devenit atât de vii, încât au țâșnit pur și simplu afară din țeasta lui. Teoretic și practic e imposibil! zise Jokerul. Dar sunt multe alte lucruri pe care le credem imposibile, și totuși sunt posibile.

Toate privirile din sală se îndreptară spre Frode. El mă apucă atunci strâns de braț.

— Dar încă mai trebuie să vă spun ceva, continuă el. Frode! Știți cine este el? El este o făptură vie. Trăiește sub soare acum și aici și a fost mulți ani singur pe insula asta. Dar, într-un fel, și el aparține unui pachet de cărți de joc. Dar e un pachet ceva mai aparte. Și câte cărți sunt în pachetul acela nu știe nimeni. Și nu se știe nici cine împarte cărțile la jocul acela. Jokerul vă poate spune un singur lucru: Frode este și el o făptură, un fel de marionetă cu viață într-însa, apărută pe pământ la un moment dat. Din fruntea cui o fi ieșit? mă veți întreba. Dar cine poate ști? Și ne întrebăm așa cu toții mereu și mereu, până când odată și odată vom afla, poate, răspunsul.

Piticii păreau că se trezesc dintr-o lungă amorteală. Doi de Inimă Roșie și Trei de Inimă Roșie măturau sânguincioase podeaua. Cei patru regi se adunară într-un cerc cu mâinile pe după umeri, vorbeau șoptit între ei și se întrerupseră să-l

asculte pe Regele de Inimă Roșie, care se răsuci spre Joker și zise:

— Regii de aici din sat au constatat cu durere că această mică paiată spune adevărul.

— Și de ce, mă rog, e atât de dureros faptul că el spune adevărul? întrebă Jokerul. Era în continuare lungit pe masă, dar acum se întoarse pe o parte și privi obraznic spre Regele de Inimă Roșie.

Regele de Caro luă atunci cuvântul:

— Este extraordinar de trist adevărul pe care ni l-a spus Jokerul. Pentru că am înțeles acum că Frode va muri în curând.

— Și de ce e neapărată nevoie ca meșterul să moară? întrebă Jokerul. Nu poți tăia cărțile la întâmplare, trebuie să respecti regulile.

Regele de Treflă se amestecă și el în vorbă:

— Văzându-l pe Frode tot învârtindu-se pe aici prin sat, ne vom aminti mereu că suntem doar niște creații artificiale. De aceea trebuie să moară de sabia Valetului.

De data asta, Jokerul coborî de pe masă și făcu câțiva pași pe podea. Arătă spre Frode, apoi se îndreptă spre Regi și

— Niciodată nu e bine ca meșterul și creația lui să existe prea aproape unul de altul. Pentru că în felul acesta vor ajunge adesea să se calce pe nervi. Pe de altă parte, nu-l putem învinui pe Frode că a avut o imaginație atât de bogată, încât fanteziile lui au prins la un moment dat viață.

Regele de Treflă își îndreptă micuța coroană și spuse:

— Avem cu toții dreptul la imaginație. Dar trebuie să fim conștienți că fanteziile noastre nu sunt altceva decât imaginație. Dacă nu le ținem sub control, atunci ne pot ucide.

Soarele dispăru acum după un nor și în sală se întunecă puțin.

— Ați auzit ce-am poruncit, Valeți? spuse Regele de Inimă Neagră. Scurtați-l pe meșter cu un cap!

Am sărit din scaun, dar în aceeași clipă l-am auzit pe Valetul de Inimă Neagră spunând:

— Maiestatea Xbastră, nu mai este nevoie! Meșterul Frode a murit!

M-am întors rapid. Frode alunecase din scaun și zăcea fără viață pe podea. Nu era pentru prima oară în viață când vedeam un om mort. Am înțeles dintr-o privire că niciodată nu voi mai vedea de acum încolo ochii aceia ai lui plini de viață.

M-am simțit dintr-o dată gol și pustiu pe dinăuntru, așa cum numai un om se poate simți. Brusc, mă aflu singur-singurel pe insula aceea plină de mister. Aveam în jurul meu niște cărți de joc însuflețite, dar niciuna dintre ele nu era om ca mine.

Piticii înconjuraseră corpul lui Frode. Privirile le erau goale. Parcă și mai goale decât atunci când îi întâlnisem pentru prima oară.

Am observat că Asul de Inimă Roșie a șoptit niște cuvinte la urechea Regelui de Inimă Roșie. Apoi a rupt-o la fugă și a dispărut pe ușă.

— Acum stăm pe propriile noastre picioare, spuse Jokerul într-un final. Pentru că Frode e mort. Produsele propriei lui imaginații l-au ucis.

M-am întristat nespus de mult, dar în același timp o furie ciudată a pus stăpânire pe mine. M-am îndreptat spre Joker și l-am ridicat în sus, scuturându-i puternic corpul micuț. Clopoțelii au răsunat nervos.

— Tu l-ai ucis! Tu ai șterpelit sucul purpuriu din coliba lui și tot tu ai dezvăluit secretul lui Frode și al cărților de joc.

L-am lăsat pe podea și atunci Regele de Caro a spus:

— Oaspetele nostru are dreptate. De aceea suntem absolut îndreptățiți să retezăm capul acestei paiate. Altminteri nu ne scăpăm de el cu una, cu două, pentru că ne-a fraierii tot timpul. Valeți! Retezați-i capul acestui nemernic! Acum! Imediat! Am

Jokerul o luă la goană îmbrâncind niște Șeptari și Optari care îi stăteau în cale. Dispăru pe aceeași ușă pe care dispăruse și Asul de Inimă Roșie. Am intuit atunci că vizita mea în acel loc luase sfârșit. Am ieșit afară și am pornit pe uliță printre căsuțele micului sătuc. Lumina asfințitului se așternea ca un covor auriu peste case și era ciudat că și Jokerul, și Asul de Inimă Roșie dispăruseră de parcă ar fi intrat în pământ.

REGELE DE CARO

...să purtăm la gât un clopoțel...

Tata a început să se foiască în pat. Tocmai citisem despre moartea lui Frode. Dar cu toate că nu doream să-mi descopere secretul, eram atât de captivat de lectură, încât nu mă înduram să las cartea din mână. Abia când l-am văzut că e gata să deschidă ochii m-am grăbit să ascund cărticica în buzunarul pantalonilor.

— Ai dormit bine? l-am întrebat când s-a ridicat în pat în capul oaselor.

— Absolut minunat, a zis el, cu ochii mari. Și am avut niște vise ciudate, continuă el.

— Hai, povestește-mi, te rog, am zis eu.

Era încă în pat și parcă ezita să se dea jos din el, de teamă să nu uite visul.

— Știi ce-am visat? Am visat că oamenii sunt niște pitici ca aceia despre care mi-ai vorbit pe terasa restaurantului. Dar, deși cu toții sunt vii, în carne și oase adică, numai noi doi suntem preocupați și uimiți de faptul că trăim. Și nu știu cum s-a făcut în vis că a apărut de undeva un doctor

bătrân care a descoperit că toți piticii aveau un fel de tatuaj micuț sub unghia degetului mare de la picior. Nu se vedea cu ochiul liber, doar cu lupa sau la microscop. Pe el se aflau marcate unul dintre cele patru semne de la cărțile de joc plus un număr. Un individ avea, de exemplu, o Inimă și numărul 729964. Altul era un Caro cu numărul 2659. La un fel de recensământ s-a dovedit că nu existau doi indivizi cu același semn și același număr. În felul acesta întreaga omenire poate fi privită ca o cabală uriașă. Dar, și acum fii atent, băiatul meu, că aici e toată chestia, s-a descoperit că doi dintre indivizii ăștia nu aveau niciun fel de semn sau de număr. Și, după cum poate presupui, ei bine, tipii ăia eram chiar noi doi. Hans Thomas și taică-său. Din cauza asta ceilalți pitici au început să se teamă de noi. S-a luat deci hotărârea ca noi să purtăm la gât un clopoțel, pentru ca ei să știe întotdeauna unde ne aflăm.

Trebuia să recunosc că era un vis interesant. Dacă mă gândeam la tot ce îi povestisem în seara trecută, vedeam o oarecare legătură.

La sfârșit, a zis:

— E de necrezut ce încărcătură de gânduri și idei au unii oameni la bord! Și totuși, ideile cele mai năstrușnice ne vin când dormim.

— Mai ales dacă avem mintea limpede. Și n-am tras la măsă mai înainte, am zis eu.

El se uită la mine chiorâș, dar nu-mi aruncă niciuna dintre replicile lui tăioase, ba, dimpotrivă, zâmbi cu gura până la urechi. Și am plecat să luăm micul dejun fără să-și aprindă o țigară. Un lucru ce nu-i stătea în obicei.

Să mănânci micul dejun la hotelul Titania însemna fie să înghiți fără poftă niște produse ieftine și prost gătite care erau incluse în prețul camerei, fie să cumperi de la restaurant ceva cu adevărat delicios. Asta dacă erai bogat și aveai bani să plătești.

Pe masă ni se puse ceva atât de scârbos și de insipid, încât însuși tata, care nu era deloc pretențios la mâncare, comandă pe loc iaurt și suc, ouă, șuncă, roșii și sparanghel. Erau delicioase și eu m-am înfruptat pe săturate.

— Știi ceva, băiete? Ai avut mare dreptate cu chestia asta cu pileala! Aproape că uitasem că lumea e atât de clară, a zis el pe când curăța un ou de coajă.

— Da' să nu-mi spui că din cauza asta ai să încetezi să filosofezi? am spus eu privindu-l atent.

Întotdeauna mă temusem puțin de faptul că, dacă se va lăsa de băutură, va dispărea și acest obicei al lui de a vedea lucrurile în lumina lor filosofică.

El mă privi contrariat și zise:

— Ce, ești nebun? Acum va fi și mai rău! Pentru că voi deveni un filosof *periculoși*

Eu am râsuflat ușurat și el m-a întrebat:

— Știi de ce oamenii bâjbâie de colo până colo prin lume fără să se mire și nici să se întrebe ce e cu ei?

Am dat din cap în semn că nu.

— Ei bine, este din cauză că lumea a devenit pentru ei o obișnuință.

Puse sare pe ou și continuă:

— Pentru că nimeni n-ar mai crede în lume dacă i-ar lua ani întregi să se obișnuiască cu ea. Uite, să luăm ca exemplu copiii mici. Ei sunt curioși și se uită mirați împrejurul lor fără să-și creadă ochilor. De aceea, îi vezi cum arată cu degetul și pun întrebări peste întrebări care te zăpăcesc de cap. Dar nouă, oamenilor mari, nu ne mai pasă de aceste lucruri. Noi luăm realitatea ca pe ceva de la sine înțeles.

Am stat acolo și am mâncat brânză și șuncă. Golisem farfuriile, când tata a zis:

— Hai să facem o înțelegere, Hans Thomas! Vrei?

— Depinde! am zis eu.

El m-a privit drept în ochi și a spus:

— Să ne promitem reciproc că nu vom părăsi această planetă înainte de a afla câte ceva despre cine suntem și de unde venim. Atât cât ne va sta în putință, bineînțeles.

— S-a făcut, am zis eu și am întins mâna peste masă, apucând-o pe a lui.

— Dar înainte de asta trebuie s-o găsim pe mama. Fără ea nu cred că voi fi în stare să mă țin de promisiunea asta.

INIMĂ ROȘIE ASUL DE INIMĂ ROȘIE

...am „întors-o cu fața „în sus și am văzut că era Asul de Inimă Roșie...

Tata părea încordat când ne-am urcat în mașină și am pornit spre Pireu.

Nu mi-am dat seama dacă asta se datora faptului că va ajunge să vadă portul Pireu sau din cauză că urma să-l sune în dimineața aceea pe agentul acela care poate ne va spune unde să o găsim pe mama.

Am parcat mașina și am pornit pe cheile internaționale ale portului.

— Sunt mai mult de șaptesprezece ani de când am ancorat în locul ăsta, zise tata și arătă spre un vas de mărfuri din Rusia care poposise acolo. Apoi zise ceva cum că în viață unele cicluri se închideau și altele se deschideau.

— Când suni? am întrebat eu.

— După ora trei, mi-a răspuns el.

Ne-am uitat amândoi la ceas. Era douăsprezece și jumătate.

— *Soarta pare o conopidă ce a crescut egal în toate părțile.* Tata a dat nervos din mână.

— Ce tâmpenii spui tu acolo, Hans Thomas?

Se vedea că este neliniștit, pentru că nu știa dacă o vom întâlni pe mama.

— Mi-e foame, am zis eu.

Nu era adevărat, dar era oricum ceva ce sugera o oarecare legătură cu conopida. În orice caz, ne-am dus spre celebrul port Microlimani să luăm o gustare. Tata mi-a arătat un vapor care urma să pornească spre o insulă ce se numea Santorini. Mia spus că insula aceea, foarte întinsă în timpuri preistorice, se scufundase în mare aproape cu totul în urma unei erupții vulcanice.

Am comandat câte o porție de musaca. Tata a comentat ceva referitor la niște pescari care trăgeau o plasă cu pește mai jos de restaurant. Dar în cea mai mare parte a timpului a tăcut. Amândoi ne-am uitat pe furiș la ceas de mai multe ori. Încercam să nu ne dăm de gol, dar se pare că n-am reușit cine știe ce.

La trei fără un sfert, tata a spus că se duce să sune. Înainte de asta a comandat o porție mare de înghețată pentru mine. Eu mi-am scos lupa și cârticica.

Am ținut cârticica sub masă pe genunchi, astfel încât puteam să citesc fără să fiu descoperit.

Am luat-o la fugă prin spatele casei lui Frode. Pe când alergam, am simțit cum sub picioare îmi aluneca pământul de parcă s-ar fi surpat. Ajuns în fața casei, m-am oprit și am privit peste sat. Mulți pitici părăsiseră localul și umblau dezorientați printre case. Unul dintre ei țipă:

— Omorâți-l!

— Să-i omorâm pe amândoi! îi ținu isonul un altul.

Am smucit ușa colibeii. Înăuntru totul părea pustiu, acum când știam că Frode nu mai era în viață. M-am lăsat să cad pe o laviță și am tras cu disperare aer în piept.

Când într-un final m-am ridicat în picioare și mi-am aruncat ochii în jur, am văzut cum într-un bol de sticlă înota un peștișor singuratic. Un săculeț din piele albă era

agățat într-un colț. Poate că era confecționat din piele de molucă. Am vărsat apa din bol cu peștișor cu tot într-o sticlă pe care am pus-o în săculeț. Deasupra ușii pe un raft am văzut cutia cu cărțile de joc ale lui Frode. Am pus-o și pe aceea în trăistuță. Apoi am îndesat cât de multe obiecte am putut. În timp ce puneam o figurină de sticlă reprezentând o molucă în săculeț, am auzit afară o mișcare. În clipa următoare, Jokerul a dat buzna înăuntru.

— Să fugim, zise el abia trăgându-și răsuflarea. Repede, la apă cu noi!

— Noi? am zis eu uimit.

— Da, noi amândoi. Grăbește-te, marinare!

— Bine, bine, dar de ce?

— „*Insula misterioasă se năruie din interior*”, a zis el și eu mi-am amintit atunci jocul Jokerului.

În timp ce legam săculețul la gură cu o sfoară, Jokerul deschise un dulăpior și scoase de acolo o sticlă plină pe jumătate cu o licoare purpurie.

— Ia și asta, zise el.

Am ieșit în prispă și acolo ne-a izbit o priveriște înfricoșătoare. Întreaga ceată a piticilor pornise la deal spre noi, unii pe jos, alții călare pe molute. În fruntea piticilor răsculați erau cei patru Valeți cu săbiile scoase.

— Pe aici, zise Jokerul. Repede!

Am luat-o la goană prin spatele colibei și de acolo pe o potecă ce șerpuia printre tulpinile unor copaci. Pe când străbăteam un luminiș, am văzut piticii pe coama dealului.

Jokerul sărea ca o câpriță în fața mea. M-am gândit că o capră cu clopoței era cum nu se poate mai nepotrivită în situația noastră și nu făcea decât să-i ajute pe pitici să ne descopere mai rapid.

— Fiul brutarului va găsi drumul spre mare, spuse Jokerul și arătă spre o altă cărăruie care o lua spre stânga.

I-am explicat că mă trezisem aruncat de valuri pe o câmpie. Acolo văzusem albinele acelea uriașe și molucele înainte de a da cu ochii de Doi de Treflă și de Trei de Treflă care lucrau pe câmp.

— Înseamnă că trebuie s-o luăm pe aici, zise el și o ținut tot spre stânga pe un alt drum.

După puțin timp am ieșit din pădure. Stăteam acum pe o culme și îmi plimbam privirile spre câmpia pe care îi întâlnisem pentru prima dată pe pitici.

Nu știu cum se întâmplă, dar Jokerul alunecă chiar atunci la vale și se rostogoli lovindu-se tare de pietrele ascuțite. Clopoțelii au sunat de se auziră peste munți, iar eu m-am temut grozav că s-a rănit serios. Dar el, cum ajunsese acolo jos, se ridică voios în picioare, bătu din palme și râse răgușit. Micuța paiată nu se alesese nici măcar cu o zgârietură.

Eu am început să cobor încetitor, cântărindu-mi fiecare pas cu atenție. Ajuns la poalele dealului, am simțit cum pământul mi se mișca sub picioare.

Drumul mi s-a părut mult mai scurt decât la venirea mea pe insulă. Peste puțin timp am dat cu ochii de albine. Și de data asta mi s-a părut că erau mai mari decât cele din Germania, dar nu atât de mari cum mi se păruseră la început.

— Cred că pe drumul ăsta am venit, am spus eu arătând spre vârful unui munte.

— Să nu-mi spui că trebuie să urcăm muntele, suspină Jokerul.

— Am ajuns aici ieșind printr-o crăpătură dintr-un fel de peșteră.

— Atunci trebuie să găsim gaura aia, marinarule!

Arată spre câmpie și acum am văzut cum piticii se apropiau. În frunte opt, nouă călăreți pe moluce stârneau roiuri de praf.

Am auzit iar un zgomot ca un tunet îndepărtat, dar nu era galopatul molucelor. Și am văzut cum piticii porniți în urmărirea noastră se apropiau vijelios pe drumul ce devenise acum dintr-o dată mult mai scurt.

Ajunseseră doar la o mică distanță de noi când am dat cu ochii de crăpătura din peretele muntelui.

— Aici este, am zis.

Mi-am înghesuit corpul cum am putut și am trecut prin deschizătura aceea. Când eram în peșteră, am văzut cum Jokerul se chinuia să intre și, deși era mai mic decât mine, a trebuit să-l trag de mâini înăuntru. Eu eram transpirat de atâta efort, dar mâinile lui erau reci ca gheața. Afară încetase tropotul molucelor. Prin deschizătura din peretele muntelui s-a arătat o mutriță și abia am apucat să-mi dau seama că era Regele de Inimă Neagră, că în aceeași clipă deschizătura s-a închis complet. Am văzut cum și-a retras mâna în ultima secundă.

— Cred că insula asta este pe cale să intre la apă, am zis eu.

— Sau să se strâmteze din interior, spuse Jokerul. Trebuie s-o luăm la picior cât mai e vreme. Înainte să dispară total.

Am gonit prin peșteră și nu peste mult timp am ajuns din nou afară. Eram acum în valea aceea în care văzusem la început broaștele și șopârlele acelea care mi se păruseră mari cât iepurii. Acum însă nu mai erau atât de mari.

Am alergat mai departe. Părea că fiecare pas pe care îl făceam era lung de o sută de metri, și nu după mult timp am dat de trandafirii aceia și fluturii zumzăitori. Ca prin farmec, fluturii nu mai erau mari acum și nici nu se auzea vreun tril. Dar poate că Jokerul cu clopoțeli lui acoperea orice zgomot. Și iată-ne ajunși pe vârful muntelui de pe care privisem răsăritul soarelui în prima dimineață când naufragiasem pe insulă. Simțeam că parcă pluteam peste

câmpie cum ridicam picioarele de la pământ. Și în jos pe partea cealaltă am zărit apa în care înotasem și văzusem bancuri de pești în toate culorile curcubeului. Apa era mult mai mică acum. Și în sfârșit puteam vedea marea. Valurile înspumate se rostogoleau pe țărmul insulei.

Jokerul se porni să țăpăie și să danseze ca un copil.

— Ce e acolo? Marea? Hai, marinarule, spune-mi, asta e marea?

Dar n-am apucat să răspund, pentru că am auzit din nou cum pământul tremura și trosnea sub picioarele noastre. Se auzea de parcă cineva măcina pietre.

— E muntele care se înghite pe sine, spuse Jokerul.

Am coborât în fugă la vale și, ajuns la apă, m-am aruncat în ea. Am văzut bine acum că nu era mai mare decât un bazin. Doar peștișorii aurii erau acolo, parcă și mai mulți. Parcă se coborâse un curcubeu din cer în apa aceea.

Pe când Jokerul cerceta împrejurimile, am desfăcut mica desagă albă pe care o purtam pe spate. Am ridicat cu atenție bolul de sticlă și l-am umplut cu peștișori aurii, dar, de cum am vrut să-l ridic, s-a vărsat de la sine și era de parcă peștii voiau să evadeze.

Bolul s-a ciobit pe margine, iar Jokerul a mai strigat încă o dată:

— Grăbește-te, marinarule!

M-a ajutat să umplu la loc bolul de sticlă cu peștișori. Mi-am smuls cămașa și am înfășurat bolul de sticlă, mi-am pus desaga pe umeri și am ținut bolul strâns la piept.

Am auzit o trosnitură puternică, de parcă insula urma să se spargă în fărâme. Am alergat printre palmieri și n-a trecut mult până ne-am trezit în laguna în care acostasem cu două zile în urmă în mica mea barcă de salvare. Barca era acolo, trasă pe mal între doi palmieri, exact cum o lăsasem. Și când m-am întors, am văzut că insula era doar o mică ridicătură în apă pe care se aflau câțiva palmieri. Un

singur lucru era diferit acum față de ceea ce găsisem la venire. Oceanul era liniștit ca și atunci, doar valurile înspumate se loveau de uscat. Insula însă dispărea încet. Sub un palmier am zărit o pată galbenă ce se mișca ușor. Nu mi-a trebuit mult timp să-mi dau seama că era Asul de Inimă Roșie. Am pus săculețul și bolul cu peștișori în barcă și m-am dus spre ea, în timp ce Jokerul țopăia ca un copil în jurul bărcii.

— As de Inimă Roșie? am șoptit eu.

Ea se întoarce și mă privi tandră, cu ochii plini de dor, și am crezut pentru o clipă că mi se va arunca de gât.

— Am găsit ieșirea din labirint, a zis ea. Locul meu este pe o altă plajă... Auzi valurile ce se lovesc de țărm? Ele vin de demult și de departe...

— Nu înțeleg ce vrei să spui, am spus eu.

— Un băiețel se gândește la mine, continuă ea. Nu știu unde se află el acum, dar poate că mă va căuta și mă va găsi. Sunt prea departe de el, înțelegi ce spun? Am străbătut munți și ape, văi și dealuri, doruri și gânduri amare. Cineva a dat iama prin pachetul ăsta de cărți...

— Uite, acum vine întreaga oaste! strigă Jokerul din toate puterile.

În spatele meu am văzut piticii sosind grăbiți printre palmieri. În frunte, Regii călare pe patru moluce.

— Prindeți-i! spuse Regele de Caro. Prindeți-i, și la loc cu ei în cabală!

Se auzi atunci o bubuitură cumplită și eu am căzut pe spate de spaimă. Ca la un semn, molucele și piticii au dispărut ca un fum. M-am întors spre Asul de Inimă Roșie, dar și ea dispăruse. Am pornit spre palmierul unde o găsisem. Și acolo, chiar acolo unde stătuse Asul de Inimă Roșie doar cu o clipă înainte, am găsit o carte de joc cu fața în jos. Am întors-o cu fața în sus și am văzut că era Asul de Inimă Roșie.

Am simțit cum ochii mi s-au umplut de lacrimi și o furie teribilă a pus stăpânire pe mine. Am fugit spre palmierii dincolo de care dispăruseră piticii. Dar pe când mă apropiam de ei, se porni un fel de vijelie ce aduse cu ea un nor de cărți de joc. Încă mai țineam Asul de Inimă în mână. M-am aplecat și am cules cărțile căzute pe jos. Le-am numărat și erau exact 51. Erau atât de ferfenițite, încât abia se puteau distinge pe ele culorile și numerele. Am pus toate cele 52 de cărți de joc în buzunar. Pe jos se țârâiau patru gândăcei albi. Privindu-i mai atent, am descoperit că aveau șase picioare. Am încercat să iau unul în mână, dar au fugit speriați și s-au ascuns sub o piatră.

S-a auzit o bubuitură și mai răsunătoare. Valuri puternice mi-au lovit picioarele. Jokerul, așezat deja în barcă, începuse să vâslească. Am înaintat cu apa până la brâu și m-am aruncat în barcă.

— Deci fiul brutarului s-a hotărât să mă urmeze. Eram gata s-o șterg singur de aici.

Mi-a dat și mie o vâslă. Am tras la rame cât ne-au ținut puterile. În urma noastră insula dispărea. Apa bulbucea în jurul palmierilor și, când vârfurile ultimului palmier au dispărut sub apă, am zărit o păsărică luându-și zborul.

A trebuit să vâslim vârtos ca să nu ne prindă curentul și să nu ne scufunde o dată cu insula. Mâinile mi s-au umplut de răni după o bună bucată de vreme și au început să sângereze cumplit. Jokerul vâslise și el cot la cot cu mine, dar mâinile lui nu aveau nici urmă de rană. Erau albe și curate, la fel ca atunci când îl întâlnisem cu o zi mai înainte.

Soarele a apus. Întreaga noapte și în ziua următoare am plutit în voia valurilor. Am încercat de mai multe ori să încropesc o discuție cu amicul din barcă, dar n-am scos de la el prea multe cuvinte. Ședea tăcut și zâmbea, aș putea spune, într-un fel

A doua zi spre seară, echipajul unui vapor din Arendai ne-a cules din apă. Le-am povestit că fusesem îmbarcați pe „Maria” care după câteva zile pe mare naufragiase și se scufundase și că noi eram, probabil, singurii supraviețuitori.

Vasul se afla în drum spre Marsilia. Tot drumul spre Europa, micuțul Joker a fost deosebit de tăcut. La fel cum fusese și în barca de salvare. Marinarii l-au considerat un tip ciudat, dar nimeni n-a comentat prea mult.

De cum am pus piciorul în Marsilia, paiața de Joker a dispărut în spatele unor căsuțe și dus a fost. A șters-o fără să-mi spună măcar adio.

Mai târziu în anul acela am ajuns la Dorf. Pășaniile prin care trecusem au fost atât de bizare și uluitoare, încât aveam probabil nevoie de întreaga viață ca să încerc să mi le explic. Pentru aceasta Dorf, cu liniștea și izolarea lui, era un loc potrivit. Am ajuns la Dorf întâmplător, cu 52 de ani în urmă.

Nu exista niciun brutar în sat și așa m-am decis să deschid o mică brutărie. Doar învățasem o grămadă de lucruri în domeniul acesta acasă, la Lübeck, înainte de a pleca pe mare. De atunci Dorf a devenit casa mea.

Nu am povestit nimănui despre întâmplările prin care am trecut. De altfel, nici nu cred că m-ar fi crezut cineva.

Mi s-a întâmplat chiar mie să mă îndoiesc uneori de întâmplările de pe insula misterioasă. Și totuși, când am coborât pe uscat la Marsilia, aveam o desagă albă pe umăr. Și săculețul acela și tot ce aveam în el le-am păstrat până în ziua de azi.

DOI DE INIMĂ ROȘIE

...este probabil pe o plajă „întinsă și privește „în zare marea...

Mi-am ridicat ochii din cărticică. Ceasul trecuse de trei și jumătate. Înghețata ce-mi fusese adusă se topise.

În cap mi se învârtea un gând înfiorător: Frode spusese odată că piticuții de pe insula misterioasă nu îmbătrâneau ca noi oamenii obișnuiți. Dacă era așa, însemna ca Jokerul trăia pe undeva prin lumea largă.

Mi-am amintit și spusele tatei despre ravagiile făcute de timp în vechea piață din Atena. Dar asupra piticilor de pe insulă timpul nu avusese nicio putere pentru că, deși erau vii și se învârteau prin lume dintr-o parte într-alta, nu erau totuși oameni adevărați în carne și oase. În cârticică se pomenise de câteva ori că piticii erau invulnerabili. Niciunul nu se rănise când Jokerul spărsese pahare și sticle la sărbătoarea Jokerului. Jokerul însuși nu s-a rănit când a alunecat pe partea abruptă a muntelui și mâinile lui nu au făcut bătăture de la vâslitul acela înverșunat când ne îndepărtaserăm de insula ce se scufunda. Și încă un lucru. Brutarul Hans povestise că toții piticii aveau mâinile reci...

Mi-a trecut un fior pe șira spinării.

Piticul! Da, piticul care îmi dăruise lupa avusese mâna atât de rece!

Era, oare, posibil ca piticul acela ciudat pe care îl întâlnisem la stația de benzină să fi fost Jokerul care cu mai bine de o sută cincizeci de ani în urmă acostase în portul Marsilia? Primisem oare lupa și fusesem așadar călăuzit de Jokerul din misterioasa istorie?

Și la parcul de distracții din Como, pe podul de la Veneția, pe vaporul din Patras și în piața Sintagma nu era oare piticul care ne răsărise în față, Jokerul nostru?

Gândul ăsta era atât de înnebunitor încât am uitat și de înghețată și de tot.

M-am uitat în jurul meu. Nu m-aș fi mirat prea tare dacă piticul s-ar fi ivit pe neașteptate aici la Pireu. Dar tata se apropia acum cu pași mari de pe trotuarul opus și m-am trezit la realitate. De la distanță am putut să-mi dau seama că spera că o vom găsi pe mama.

Din nu știu ce motiv m-am gândit la Asul de Inimă Roșie care stătuse pe o plajă și privise marea în larg, o plajă care era departe în spațiu și timp de plaja pe care stătuse când fusese transformată din nou într-o carte de joc.

— Am aflat unde se află în după-amiaza asta, a zis tata.

Eu am dat din cap cu seriozitate. Într-un fel ajunseseam la sfârșitul drumului.

— Este probabil pe o plajă întinsă și privește în zare marea, am spus eu.

— Ce să zic? De fapt, cam așa e! Dar de unde naiba știi?

Am ridicat din umeri.

Tata a spus atunci că mama va poza pe o peninsulă în Marea Egee. Capul Sounion se numea. O prelungire ascuțită în sudul țării, la șapte mile de Atena.

— Acolo se află și ruinele templului lui Poseidon, continuă el. Poseidon era zeul mărilor. Unor tipi le-a trecut prin cap să-i facă Anitei niște poze tocmai acolo.

— Un bărbat tânăr dintr-o țară îndepărtată întâlnește o femeie frumoasă în apropierea vechiului templu, am zis eu.

— Ce tot îndrugi acolo?

— Oracolul din Delfi, am spus. Doar ți-aduci aminte că ai fost Pythia!

— Ei, ba bine că nu! Dar eu m-am gândit la Acropole.

— Ah, da, tu! Dar nu și Apolo, aiuritul!

El râse cu hohote, dar era greu să-mi dau seama ce simțea.

— Să-ți spun drept, băiete, Pythia era atât de buimăcită că nu-mi aduc bine aminte ce mi-a spus, trebui el să recunoască într-un final.

Multe întâmplări din călătoria aceea mi s-au șters din memorie, dar niciodată nu voi uita drumul spre Capul Sounion.

În mare viteză am trecut de toate stațiunile de la sud de Atena cu albastra Mare Mediterană pe dreapta.

Era clar că și eu, și tata nu ne gândeam decât la momentul în care o vom reîntâlni pe mama. Cu toate astea tata demară o conversație despre cu totul altceva. Cred că făcea asta pentru a nu-mi crea false speranțe. Mă întrebă ce părere am despre vacanța asta.

— De fapt ar fi trebuit să te duc undeva de unde să vezi Capul Horn sau Capul Bunei Speranțe, a spus el. Nu s-a putut asta. Așa că îmi pare bine, în orice caz, că te-am adus la Capul Sounion.

Drumul a fost destul de lung și bineînțeles că tata a avut nevoie de o pauză de fumat. Ne-am așezat pe un fel de băncuță într-un peisaj asemănător craterelor de pe Lună și am privit în jos spre marea înspumată de pe coasta abruptă. Acolo jos erau niște fete tinere care se tolăneau după baie ca niște foci pe pietre.

Apa era atât de limpede și albastră încât mă dureau ochii dacă o priveam intens. Am fost de părere că apa avea o adâncime cam de douăzeci de metri, dar tata m-a încredințat că nu era vorba decât de vreo opt, zece metri.

Nu am vorbit prea mult. A fost una dintre cele mai tăcute pauze de fumat pe care le-am avut pe tot parcursul călătoriei.

Cu mult înainte de a ajunge la fața locului am văzut marele Templu al lui Poseidon ce se ridica în ruine în fața noastră.

— Ei, ce crezi? mă întrebă tata.

— Dacă o vom găsi, vrei să zici?

— Cam așa ceva.

— Cred că ea e acolo și că se va întoarce cu noi în Norvegia.

El râse forțat.

— Chiar atât de simplu nu este, Hans Thomas. La vârsta ta poți înțelege chestii de felul ăsta. Nu pleci de acasă și

părăsești soț și copil timp de opt ani și apoi vine cineva și te ia legat înapoi.

— Nu are de ales, am zis eu.

Nu cred că am mai spus ceva înainte de a parca mașina în fața templului un sfert de oră mai târziu.

Ne-am croit drumul printre câteva autocare de turiști și patruzeci, cincizeci de italieni. Apoi ne-am prefăcut că suntem niște turiști obișnuiți și am plătit câteva sute de drahme să intrăm în zona templului. Când am ajuns pe platou, tata a împăturit pălăria de soare caraghioasă pe care și-o cumpăraseră la Delfi și și-a trecut pieptenele prin păr.

TREI DE INIMĂ ROȘIE

...o femeie plină de zorzoane, „îmbrăcată” într-o rochie galbenă, cu o pălărie cu boruri largi pe cap...

Din momentul acela lucrurile s-au desfășurat foarte repede și nici până în ziua de azi nu reușesc să-mi clarific sentimentele ce m-au străbătut atunci.

Pe platou am văzut un grup de oameni. Printre ei, niște fotografi. Se vedea bine că nu erau turiști. Ajunși aproape de ei, am văzut o femeie plină de zorzoane, îmbrăcată într-o rochie galbenă, cu o pălărie cu boruri largi pe cap și ochelari negri de

— Uite-o! Ea e! a spus tata și a încremenit de parcă se transformase în statuie.

Eu am pornit spre ea. Tata s-a urnit și el din loc și m-a urmat.

— Hai, lăsați pozatul ăsta, vă rog, am zis eu cu voce tare către cei doi fotografi greci.

Ei s-au întors brusc spre mine, deși nu aveau habar ce am spus.

Nu știu de ce, dar în clipa aceea simțeam o furie inexplicabilă.

— Cum adică, mă gândeam eu, toți tipii ăia de acolo se distrau fotografiind-o pe mama din toate părțile, pe când *noi* nici măcar nu o văzuserăm de mai mult de opt ani.

Am văzut cum mama a încremenit de uimire. Își scoase ochelarii de soare și se uită la mine. Apoi privi la tata care venea din urma mea. Apoi iarăși din nou la mine.

Arăta de-a dreptul uluită. Mie mi se învârteau tot felul de gânduri în cap. În primul rând am constatat că nu o mai recunoșteam. Totuși știam că era mama, pentru că orice copil știe asta intuitiv. Apoi mi s-a părut minunat de frumoasă.

Totul s-a petrecut apoi ca într-un film filmat cu încetinitorul. Pentru că, deși mama îl recunoscuse pe tata mai întâi, alerga acum spre mine. Mamei nu-i păsa acum decât de mine și mie mi s-a făcut puțin milă de tata.

Când ajunse lângă mine, își aruncă pălăria aceea frumoasă cât colo și se repezi să mă ridice în brațe. Dar nu reuși, pentru că nu numai în Grecia se petrecuseră lucruri în cei opt ani care trecuseră, ci și în alte părți ale lumii. Și eu crescusem mai mult decât își aducea ea aminte. Așa că mă îmbrățișă și mă strânse cu putere la piept.

Iar eu, recunoscându-i parfumul, m-am simțit mai fericit decât fusesem vreodată. Nu se putea asemăna cu plăcerea pe care o simți când mănânci sau bei ceva foarte bun, pentru că plăcerea asta nu era numai în gură, ci îmi cuprindea toate simțurile.

— Hans Thomas, spuse ea cu voce gătuită, dar nu reuși să spună mai mult, pentru că izbucni în hohote de plâns.

Când își ridică privirea, tata intră și el în scenă, aș putea spune. Făcu doi-trei pași spre noi și spuse:

— Am traversat Europa ca să-ți dăm de urmă, zău așa!

N-a fost nevoie să spună mai multe, pentru că mama s-a aruncat plângând de gâtul lui.

La această scenă melodramatică au fost martori fotografii și turiștii aflați în apropiere. Se holbau la noi fără să aibă habar că momentul acela fusese pus la cale cu multe sute de ani în urmă.

Mama, în sfârșit, s-a oprit din plâns și a reintrat în rolul de model de mai înainte. Se întoarse brusc și strigă în grecește ceva la fotografi. Ei ridicară din umeri și răspunseră cu niște înjurături, ceea ce se pare că o irită. Nu pricepeam ce spuneau, dar era clar că se certau. Cei doi fotografi și-au strâns aparatura și se pregăteau să părăsească zona templului. Unul dintre ei luă pălăria pe care mama o aruncase când alergase spre mine. Și înainte să dispară, strigară spre noi ceva în grecește și făcură un semn spre mama, arătând la ceas.

Rămăși singuri, ne-am privit unii pe alții stânjeniți. Nu prea știam ce să ne spunem. Nu e întotdeauna ușor să te afli dintr-o dată față în față cu oameni pe care nu i-ai văzut de ani de zile. Ne trebuia timp să ne obișnuim din nou unii cu alții.

Soarele coborâse mult la orizont dincolo de zidurile vechiului templu al lui Poseidon. Coloanele lui aruncau umbre lungi pe platoul întins. Am văzut pe rochia mamei o inimioară roșie pe poale, în stânga. Nu știu de ce, dar nu m-am mirat deloc.

Împreună am mers de câteva ori în jurul templului. Am înțeles că nu numai eu și mama aveam nevoie de timp să ne redescoperim. Bătrânului lup de mare din Arendai nu-i era deloc ușor să găsească tonul potrivit cu un model de succes care locuise în Grecia și învățase grecește. Și, ca să fim sinceri, nici pentru model nu era ușor. Mama povestea ceva despre Poseidon, zeul oceanelor, iar tata vorbea despre mare. Cu mulți ani în urmă navigase prin locurile acelea dinspre Capul Sounion spre Istanbul.

Când soarele a dispărut la orizont și seara s-a așternut peste bătrânul templu, ne-am îndreptat spre ieșire. Mi-am dat seama că mergeam în urma a doi oameni care puteau face din clipele acelea o scurtă întâlnire sau o regăsire după o lungă despărțire. Asta rămânea la alegerea lor. Doi inși rătăciți în propriile lor vieți.

Mama a trebuit să meargă cu noi în mașină până la Atena, pentru că fotografiile plecaseră fără s-o mai aștepte. Tata a deschis ușa Fiatului de parcă ar fi fost un Rolls-Royce, iar mama, Prima Doamnă sau cam așa ceva.

Și înainte să pornească motorul, ne-am pus cu toții ca din senin pe turuit, luându-ne unii altora vorba din gură. Și am pornit la drum spre Atena.

Eu am mediat conversația de cum am trecut de primul sat.

La Atena am parcat mașina în garajul hotelului și am ieșit cu toții pe trotuar. Acolo am rămas tăcuți, privindu-ne atenți unii pe alții.

Adevărul era că toată vorbăria aia pe drum, la întoarcere de la templul lui Poseidon, nu se referise deloc la situația specială în care ne găseam.

Eu am întrerupt, în cele din urmă, tăcerea aceea penibilă.

— Acum cred că e cazul să facem niște planuri de viitor, am zis eu.

Mama mă cuprinse pe după umeri și tata scoase niște sunete gâtuite, cum că vom trăi și vom vedea.

După câteva „stai” și „să vedem” am căzut toți trei de acord că era nimerit să urcăm pe terasa de pe acoperiș și să sărbătorim regăsirea cu ceva rece și gustos. Tata îi făcu semn chelnerului și comandă două pahare de citronadă pentru tată și fiu și un pahar din cea mai scumpă șampanie pentru doamna.

Chelnerul se scărpină în cap și suspină resemnat.

— Mai întâi domnii și-au făcut de cap, a zis el. Apoi, de parcă nu le-ar fi fost de-ajuns... Acum e rândul doamnei?

Nu primi răspuns la întrebarea asta și o porni târându-și picioarele spre bar. Mama, care habar n-avea la ce se referise omul, îl privi întrebătoare pe tata. El îmi aruncă o privire de Joker adevărat și eu mi-am ținut gura. Ea părea puțin derutată.

Am pălăvrăgit acolo vrute și nevrute, fără ca vreunul dintre noi să spună, de fapt, ceea ce avea pe inimă. Atunci mama găsi de cuviință că ar fi bine ca eu să părăsesc petrecerea. Adică să cobor în camera de hotel și să mă pregătesc de culcare. De parcă, așa, deodată, era preocupată de educația copilului după ce fusese plecată de lângă el timp de opt ani.

Tata îmi transmise prin privire un ordin confidențial: „Fă cum ți se spune”, și abia atunci mi-am dat seama că discuția se desfășura așa pe ocolite din cauza mea.

Sigur că cei doi trebuiau să discute această chestiune între patru ochi. De fapt, ei doi provocaseră toate aceste încurcături în viețile lor. Eu nu făcusem decât să complic încă și mai mult toată povestea.

Am îmbrățișat-o strâns pe mama și ea mi-a șoptit la ureche că a doua zi vom merge împreună la cea mai bună cofetărie din oraș. Ca să vezi, deja începuserăm să avem amândoi mici secrete.

De cum am ajuns în camera de hotel am luat cărticica și am citit mai departe în timp ce îl așteptam pe tata. Mai erau puține pagini de citit din ea.

PATRU DE INIMĂ ROȘIE

...și nu știm o iotă despre cel care ne-a „întins „în această cabală...”

Brutarul Hans rămase tăcut și privi undeva în depărtare. Ochii lui adânci și albaștri se înflăcăraseră când vorbise

despre întâmplările de pe insula misterioasă. Dar acum strălucirea lor pălise.

Era târziu în noapte. În camera micuță era aproape întuneric, doar câțiva tăciuni în vatră mai aruncau o lumină slabă. Era tot ce mai rămăsese din focul aprins de cu seară. Brutarul Hans se ridică și răscoli jăratul cu un vâtrai. Pentru o clipă focul se trezi la viață și aruncă lumina flăcărilor peste bolurile cu peștișori aurii și peste obiectele acelea ciudate cu care era plină încăperea.

Întreaga seară șezusem nemișcat și sorbisem fiecare cuvânt pe care îl rostise brutarul. De la început, povestea despre cărțile de cabală ale lui Frode îmi tăiasse pur și simplu răsuflarea. De multe ori a trebuit să-mi adun gândurile, ca să nu rămân cu gura căscată. N-am avut curajul să-l întrerup, și, deși mi-a povestit totul doar o dată, fără să repete ceva, sunt sigur că îmi amintesc totul.

— Frode a sosit în felul acesta în Europa, se poate spune, a continuat el.

Nu eram sigur că spunea asta pentru mine sau mai mult pentru sine însuși. Și nici ce voia să spună cu asta nu prea pricepeam.

— Te gândești la cărțile de joc? am întrebat eu.

— Da, și la ele.

— Pentru că acolo sus în pod aveai cărțile?

Bătrânul încuviință din cap și se duse în dormitor. De acolo se întoarse cu o cutioară în care erau cărțile.

— Astea sunt cărțile de cabală ale lui Frode, Albert.

Puse cărțile pe masă în fața mea. Am simțit inima bătându-mi foarte tare când le-am scos din cutie și le-am pus pe masă. Prima carte deasupra teancului era Patru de Inimă Roșie. Am luat în mână cărțile una câte una și le-am studiat atent. Culorile se șterseseră și de multe ori abia puteam vedea ce reprezentau. Unele însă erau mult mai

clare, ca de pildă Valetul de Caro, Regele de Inimă Neagră, Doi de Treflă și Asul de Inimă Roșie.

— Cărțile astea... nu sunt cele care au zburdat odinioară pe insula aceea?

Bătrânul încuviință din nou din cap.

Părea că fiecare carte pe care o țineam în mână era o persoană vie. În fața focului din cămin țineam în mână cartea cu Regele de Inimă Roșie și-mi aminteam fiecare cuvânt pe care acesta îl spusese pe insula misterioasă. El fusese odată un piticuț plin de viață sub cerul albastru. Se plimbaseră printre arbori și flori la marginea mării. Am ținut apoi în mână cartea cu Asul de Inimă Roșie. Îmi amintesc că ea spusese ceva despre faptul că nu se simțea la ea acasă în cabala aceea.

— Dar Jokerul lipsește, am zis eu. Sunt numai 52 de cărți aici. Le-am numărat.

Brutarul Hans a spus:

— El a venit cu mine în cabala cea *mare*. Înțelegi tu asta, fiul meu? Suntem cu toții niște omuleți plini de viață ce alergăm sub soare și cerul albastru. Și nu știm o iotă despre cel care ne-a întins în această cabală.

— Ce crezi tu? Că el se *află* încă în lume?

— Poți fi sigur de asta, fiule. Nimic pe lumea asta n-are putere să distrugă un Joker.

Brutarul Hans se întoarse cu spatele la cămin și umbra lui mă acoperi cu totul. O clipă mi s-a făcut frică. Pe vremea aceea nu aveam mai mult de doisprezece ani. Poate că acasă tata tuna și fulgera de furie că eram la butarul Hans. Dar ce să zic, se întâmpla mult prea rar ca lui să-i pese că nu mă găsea acasă. Se afla, mai mult ca sigur, cine știe pe unde, amețit de băutură. Butarul Hans era, de fapt, singurul om în care puteam avea încredere.

— Înseamnă că e nemaipomenit de bătrân, mi-am dat eu cu părerea.

— Ah, nu! Ți-aduci aminte ce am spus că Jokerul nu îmbătrânește ca noi, oamenii obișnuiți?

— L-ai mai văzut vreodată după ce ai venit în Europa? am întrebat.

Brutarul Hans spuse:

— O singură dată... cu o jumătate de an în urmă. Și doar o fracțiune de secundă. Micuțul a țopăit în fața brutăriei mele. Dar înainte să apuc să ies din prăvălie, a dispărut de parcă l-a înghițit pământul. Asta s-a întâmplat când tu, Albert, ai apărut în istoria asta. Adică în după-amiaza aceea când am avut plăcerea să-i rup în bătaie pe găliganii ăia care te necăjeau. Și asta... ei, bine, era ziua în care se împlineau 52 de ani de când se scufundase insula lui Frode... Am calculat de câteva ori ca să fiu sigur că nu mă înșel, dar sunt sigur că a fost ziua Jokerului.

Eu l-am privit înmărmurit.

— Încă mai folosești vechiul calendar?

— Așa se pare, fiule. În acea zi am înțeles că tu erai băiatul orfan de mamă care va veni la mine. Și de aceea puteam să-ți dau din băutura aceea purpurie și puteam să-ți arăt peștișorii cei frumoși...

Eram mut de uimire. Abia acum am înțeles că spusele piticilor la acea sărbătoare a Jokerului erau valabile și pentru mine.

Am înghițit în sec.

— Cum... ce s-a întâmplat mai departe? am întrebat.

— Vezi tu, eu nu-mi aduc aminte absolut tot ce s-a întâmplat pe insula misterioasă. Dar așa suntem făcuți noi, oamenii. Păstrăm în subconștientul nostru tot ce am auzit în viață, deși nu ne putem aminti când și unde am auzit lucrurile acelea. Și se întâmplă ca ele să iasă la iveală atunci când nici nu te aștepți. Pe când mă gândeam că ți-am spus totul despre insula misterioasă, mi-a răsărit în minte o frază pe care Patru de Inimă Roșie i-a spus-o lui Patru de Caro.

— Și anume?

— „Orfanul îmbătrânește și, înainte de a muri, primește vizita unui soldat nefericit dintr-o țară din nord”, a spus brutarul

Priveam acum focul din vatră. Misterul vieții mă copleșea și nu voi uita niciodată clipa aceea. În fraza aceea era cuprinsă întreaga mea viață. Am înțeles că brutarul Hans se apropia de sfârșitul vieții. Eu voi prelua munca lui și voi deveni noul brutar din Dorf. Și am mai înțeles că de acum încolo voi duce cu mine mai departe secretul sucului purpuriu și al insulei misterioase. Până în ziua în care un soldat nefericit va veni la mine dintr-o țară din nord. Am înțeles că trebuia să mai treacă o vreme până atunci. Mai precis, vor trece 52 de ani până ce următorul brutar va veni în Dorf.

— Și, dacă vrei să știi, și peștișorii ăștia aurii ai mei au o istorie de mai multe generații, continuă el acum. Pentru că se trag din cei pe care i-am adus de pe insula misterioasă. Unii dintre ei trăiesc numai câteva luni, pe când alții trăiesc mai mulți ani. De fiecare dată când găsesc unul cu burta în sus în bolul de sticlă, mă întristez, pentru că vezi, tu, fiule, niciunul nu e identic cu altul. Și au și ei secretul lor, peștișorii ăștia, Albert. Vreau să spun că și o ființă mică și neînsemnată precum un peștișor auriu este de neînlocuit atunci când dispare. Și din pricina asta îi îngrop într-un loc în pădure, sub niște copaci. Peste mormintele acelea minuscule pun câte o pietricică albă, pentru că și ei merită o piatră de căpătâi mai durabilă decât viețile lor efemere.

A trecut doar un an după ce brutarul Hans mi-a povestit toate acestea. Și într-o zi s-a prăpădit. Cu un an mai înainte murise tata. Brutarul Hans mă înfiase și toate bunurile lui mi-au rămas mie. Ultimele cuvinte pe care mi le-a spus înainte să moară acest om, care îmi devenise nespus de drag, au fost:

— „Soldatul nu știe că fata tunsă chilug va naște un băiețel adorabil”.

Cred că asta a fost una dintre frazele care s-au spus la Partida Jokerului și care a țâșnit din subconștientul bătrânului chiar în momentul în care a murit.

Rămăsesem pe gânduri și parcă trăiam aievea această incredibilă poveste când, spre miezul nopții, tata a bătut la ușă.

— Crezi că se va întoarce cu noi în Arendai? am întrebat eu nerăbdător, de cum a intrat în cameră.

— Să vedem, a zis el.

Pe față avea un zâmbet enigmatic.

— Mâine, am zis eu, mă duc cu ea la cea mai grozavă cofetărie din oraș. De parcă m-aș fi temut că voi pierde șansa de a fi cu ea din nou.

Tata a dat din cap, aprobând.

— Vine să te ia de la recepție mâine la ora unsprezece, a spus el. Doamna și-a luat liber de la lucru mâine. Și eu, și tata am rămas întinși, cu ochii în tavan și cu gândurile la ea.

Înainte să adoarmă, tata a spus:

— Nu e ușor să întorci în câteva minute o corabie pornită în larg. Nu știu dacă a spus asta pentru mine sau doar pentru el însuși.

— Eu cred că totuși este posibil. Mai ales că și destinul e de partea noastră.

CINCI DE INIMĂ ROȘIE

...aici era cazul să arăt tărie de caracter și să nu-i ofer o recompensă „în avans”...

În dimineața următoare am încercat să-mi amintesc ce spusese brutarul Hans pe patul de moarte despre fata tunsă chilug. Dar n-am apucat să-mi duc gândul la capăt, pentru

că tata începu să se răsucescă în așternut, ceea ce însemna că se va trezi în curând. O nouă zi ne aștepta.

După micul dejun am întâlnit-o pe mama la recepție. Tata a trebuit să se resemneze și să se întoarcă în cameră, pentru că mama voia să fie doar cu mine la cofetărie. Ne-am înțeles ca tata să vină la noi peste două ore.

La plecare i-am aruncat o privire plină de subînțeles. Îl asiguram astfel că voi face tot posibilul să o conving pe această doamnă rătăcită să se întoarcă de pe căile greșite pe care pornise.

La cofetărie, după ce am făcut o comandă apreciabilă de bunătăți, mama m-a privit adânc în ochi și a spus:

— Tu nu înțelegi, Hans Thomas! Tu nu înțelegi din ce cauză am plecat de acasă.

Eu nu m-am lăsat impresionat de această introducere și am spus:

— Vrei să spui că tu înțelegi?

— Nu, nici eu nu știu prea bine... a trebuit ea să recunoască.

Eu nu m-am mulțumit cu o jumătate de mărturisire și de aceea am răspuns:

— Nu poți să înțelegi mare lucru când cineva își face valiza și își părăsește copilul și soțul. Și se apucă să pozeze pentru niște reviste de modă grecești. E aiurea de tot!

Cafeaua, sucul și niște prăjituri frumos aranjate pe un platou ne-au fost aduse la masă. Eu nu m-am lăsat ispitit de ele și am continuat:

— Să nu-mi spui acum că știi de ce nu i-ai trimis copilului tău măcar o ilustrată timp de opt ani. Pentru că, dacă îmi spui asta, nu-mi rămâne decât s-o șterg imediat de aici. Poți să-ți bei cafeaua de una singură.

Ea își scoase ochelarii de soare și se frecă la ochi. Poate făcea gestul acesta în speranța că îi vor da niște lacrimi.

— Hans Thomas, copile, nu e simplu pentru mine să-ți explic...

Focea îi era gătită acum și mă așteptam să izbucnească în plâns.

— Un an are 365 de zile, am zis eu. Opt ani fac 2920 de zile, fără să punem la socoteală zilele din anii bisecți. Dar nici în cei doi ani bisecți, adică în ziua mea de naștere din 29 februarie, n-am auzit o vorbă de la propria mea mamă, am zis eu. Ce vrei mai mult? Mă pricep puțin la matematică.

Când am spus asta, a fost de parcă am răsucit cuțitul în rană. Era din pricina zilelor mele de naștere, pe care le indusesem special în discursul meu. De data asta, ea nu se mai putu abține. Îmi cuprinse mâinile într-ale ei și lacrimile îi curgeau șiroaie.

— Hans Thomas, crezi că *poți* să mă ierți?

— Depinde, am continuat eu. Poți să-ți închipui cam de câte ori în opt ani un băiat dă pasiențe cu cărțile de joc? Pot să te asigur că o face de foarte multe ori. Până la urmă, cărțile de joc ajung să-i înlocuiască, într-un fel, familia care îi lipsește. Și de câte ori vede cartea cu Asul de Inimă Roșie, se gândește la propria sa mamă. Aici e ceva cu totul și cu totul pe dos!

Am zis chestia asta cu Asul de Inimă Roșie numai așa, ca să-i văd reacția.

Ea rămase cu gura căscată. Într-un târziu, îngăimă:

— Asul de Inimă Roșie?

— Da. Asul de Inimă Roșie. Nu aveai ieri o rochie cu o inimioară roșie pe ea? Aș vrea să te întreb... Pentru cine bate inima aceea?

— Ah, Hans Thomas, băiete...

Arăta acum de parcă o pocnisem în cap cu ceva. Poate se gândea că băiatul ei se scrântise puțin la cap din cauză că trăise atâta vreme lipsit de mamă.

— Dacă vrei să știi adevărul, și eu, și tata am avut probleme serioase să facem această cabală a familiei să meargă. Pentru că mereu Asul de Inimă Roșie s-a vârât în tot felul de aiureli. Vezi, Doamne, într-o căutare de sine de-a dreptul ridicolă.

Doamna noastră arăta acum ca picată din lună.

Eu nu m-am lăsat și am continuat:

— Acasă la Hisoy avem într-un sertar mulți jokeri. I-am adunat din pachete de cărți de joc. Dar nu ne-a folosit la nimic. Pentru că ne lipsea Asul de Inimă Roșie. A trebuit să ne pornim la drum și să străbatem Europa ca să-i dăm de urmă.

Ea zâmbi blând la auzul cuvântului „joker” și întrebă:

— Tot mai colecționează jokeri?

— El însuși este un Joker, am zis eu. Nu cred că îl cunoști prea bine pe acest om. Dar să știi că e un tip deosebit. Și, bietul de el, în ultima vreme s-a săturat teribil de necazurile pe care Asul de Inimă Roșie i le-a făcut rătăcindu-se în lumea modei.

Ea se întinse peste masă și încercă să mă mângâie pe obraz, dar eu m-am ferit la timp.

Aici era cazul să arăt tărie de caracter și să nu-i ofer o recompensă în avans.

— Cred că înțeleg ce vrei să spui cu acest As de Inimă Roșie, a zis ea.

— Foarte bine, am zis eu. Dar n-are rost să spui că înțelegi de ce ne-ai părăsit. Istoria asta este de fapt legată de un pachet de cărți de joc și e veche de aproape două sute de ani.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Vreau să spun că s-a arătat în cărți cu multă vreme în urmă că tu vei pleca la Atena în căutarea propriei tale identități. Și este vorba despre un blestem al neamului. Ghicitoarea țigancă și meșterul brutar din Alpi au știut asta.

— Hans Thomas, acum vorbești în dodii și-ți bați joc de mine!

Eu am dat din cap enigmatic. Am aruncat o privire în jurul meu, m-am aplecat peste masă și am șoptit:

— Adevărul este că tu ai intrat fără să știi într-o chestie bizară. Totul a început undeva pe o insulă misterioasă din oceanul Atlantic, cu foarte mult timp în urmă. Cu mult înainte ca bunicul și bunica să se fi întâlnit în Froland. Și dacă vrei să știi, nu a fost întâmplător faptul că ai plecat tocmai la Atena. Pentru că te-ai lăsat vrăjită de propria ta imagine în oglindă.

— Imagine în oglindă? Ce e cu tine, Hans Thomas? Ce aiureli spui tu aici?

Eu am scos un creion și am scris ANITA pe un șervețel.

— Poți să citești cuvântul ăsta pe dos? am zis eu, presupunând că ea înțelegea grecește.

— ATINA... citi ea. Oh, băiatul meu! Ce stranii lucruri spui! Aproape că mă înspăimânți. Știi, eu nu m-am gândit la asta niciodată.

— Bineînțeles că nu, am răspuns eu cu înțelegere. De fapt, la mult prea multe lucruri nu te-ai prea gândit tu. Dar acum nu asta e important.

— Dar ce este important acum?

— E important să-mi spui cât de repede îți poți face bagajele, am spus eu. Pentru că eu și tata te-am așteptat, dacă punem la socoteală și trecutul, mai mult de o sută de ani. Am început să ne pierdem răbdarea.

În clipa aceea apăru și tata în cofetărie. Mama îl privi și își pocni palmele mirată:

— Ce-ai făcut cu copilul ăsta? Xbrbește numai în pilde, nu altceva.

— Așa e el. Plin de imaginație, zise tata și își trase un scaun pe care se așeză. Dar să știi că este un băiat foarte de treabă.

Era un răspuns cum nu se poate mai bun. Tata nu avea de unde să știe ce tactică de intimidare pregătisem ca să o conving pe mama să se întoarcă cu noi acasă în Arendai.

— Abia am început, am zis eu. Încă nu i-am povestit despre misteriosul pitic care ne-a urmărit din momentul în care am trecut granița spre Elveția.

Ei și-au aruncat niște priviri cu subînțeles și tata a spus:

— Ei, lasă acum asta, Hans Thomas. Îi spui altădată.

În după-amiaza aceea am înțeles că eram o familie. Nu vom mai putea trăi departe unul de altul de atunci. Eram sigur că-i retrezisem mamei instinctul matern.

La cofetărie, dar mai cu seamă mai târziu în aceeași zi, mama și tata s-au apucat să se țină de braț sau de mână ca niște îndrăgostiți. Înainte de lăsarea serii, am observat și niște pupături. Eram de acord cu ei că trebuiau să recupereze într-un fel ceea ce pierduseră în cei opt ani. De câteva ori a trebuit să mă fac că n-am văzut nimic sau să mă întorc cu spatele ca să nu par prea indiscret.

Apoi am luat-o pe mama în Fiatul nostru și am pornit spre nordul Europei. Nu are rost să povestesc mai multe despre asta.

Cred că tata se mira oarecum că mama se lăsase convinsă atât de ușor să vină cu noi. Dar eu, nu știu de ce, am fost sigur că anii dureroși pe care îi trăisem fără ea se vor sfârși de îndată ce o vom întâlni la Atena.

Și am descoperit că mama probabil că era cea mai rapidă femeie din lume când era vorba de făcutul bagajelor. Trebuia să-și anuleze contractul de lucru, și acesta este unul dintre cele mai dificile lucruri acolo, la sud de Alpi. Tata a spus că ea va obține precis un nou contract de muncă în Norvegia.

După câteva zile am pornit împreună în mașină. Am trecut prin vechea Iugoslavie și ne-am îndreptat spre nordul Italiei. Eu stăteam, ca de obicei, în spate. În față erau acum doi adulți, ceea ce a creat oarecare probleme cu lectura mea

în cărticica din brioșă. Asta din cauză că mama se întorcea mereu spre mine. Iar eu nu aveam de gând să-mi descopere cărticica pe care o promisem în dar de la brutarul din Dorf.

Dar când, târziu în noapte, am ajuns în nordul Italiei și am primit o cameră la hotel doar pentru mine, am reușit să citesc netulburat mai departe. Am adormit spre ziuă cu cartea în brațe.

ȘASE DE INIMĂ ROȘIE

...la fel de adevărată ca ziua de afară...

Albert povestise toată noaptea. Îl ascultasem și în același timp îl văzusem cu ochii minții ca pe un băiețandru de doisprezece-treisprezece ani.

Privea acum vatra în care focul se stinsese de mult. Nu-l întrerupsesem cu întrebări. El însuși nu-i pusese nicio întrebare brutarului Hans care îi povestise cu 52 de ani în urmă despre Frode și insula misterioasă. M-am ridicat și m-am îndreptat spre fereastra ce dădea spre Dorf.

Afară se lumina de ziuă. Deasupra sătucului încă mai plutea o ceață groasă. Nori cenușii treceau pe deasupra lacului Waldemarsee. Dincolo de Dorf, soarele se ridica din spatele munților.

Mintea îmi era plină de întrebări, dar nu știam cu care să încep. De aceea am tăcut. M-am întors de la fereastră și m-am așezat în fața căminului lângă el. M-am gândit cu câtă bunătate mă primise înăuntru și mă îngrijise când mă găsise în fața casei, prăbușit de epuizare.

Câteva firicele subțiri de fum se ridicau din cărbunii din sobă. De parcă ceața dimineții se întinsese până acolo.

— Ludwig, vrei să rămâi aici în sat de acum încolo? zise el.

Întrebarea suna ca o poruncă. Poate că era, de fapt, și una, și alta.

— Bineînțeles, am zis eu. Înțelesesem deja că eu voi fi noul brutar. Și că eu voi fi cel care va purta mai departe secretul insulei misterioase.

— Mă gândesc totuși la ceva, am continuat eu.

— La ce te gândești, fiule?

— Mă gândesc la jocul acela al Jokerului. Pentru că, dacă eu sunt soldatul nefericit dintr-o țară din nord...

— Da?

— Atunci... atunci înseamnă că eu... am un fiu acolo, departe, am zis eu. Și a fost tot ce am putut spune înainte de a izbucni într-un plâns năvalnic.

Bătrânul mă cuprinse pe după umeri și spuse blând:

— Da, așa este, spuse el. „Soldatul nu știe că fata tunsă chilug va naște un băiețel adorabil.”

M-a lăsat apoi să plâng în liniște. Când l-am privit iarăși, a zis:

— E ceva ce n-am înțeles niciodată. Poate că tu poți să-mi explici.

— Ce anume?

— De ce a trebuit sărmana fată să fie tunsă chilug?

— Nici eu n-am înțeles asta. Și nici n-am știut că a avut atât de suferit. Dar am auzit că așa s-au purtat cu ele după eliberare. Fetele care se încurcaseră cu soldați din armata dușmanului erau făcute de răs. Le tundeau la piele. Și, pe deasupra, își pierdeau orice onoare. Din această cauză și numai din această cauză... n-am căutat-o. Poate că dorea să mă uite sau să fie lăsată în pace. Nu mi-am închipuit că știa cineva ceva despre noi. Și probabil că nici n-a știut cineva ceva... dar când fata rămâne însărcinată și adevărul nu mai poate fi ascuns...

— Înțeleg, spuse el și privi timp îndelungat cenușa din cămin.

Eu am făcut câțiva pași prin încăpere.

— Oare era posibil ca toate lucrurile astea să fie adevărate? gândeam. Nu cumva Albert era puțin nebun, cum se vorbea uneori acolo la pensiunea „Schoner Waldemar”?

Mi-am dat seama că nu aveam nicio dovadă. N-aveam de unde să știu dacă ceea ce îmi povestise Albert era adevărat. Istoria despre brutarul Hans și Frode putea fi născocirea unui om care nu era în toate mințile. Apoi, nu văzusem nici sucupurii, nici vechiul pachet de cărți de joc.

Singura dovadă erau cuvintele despre soldatul din nord. Dar poate că și acestea erau inventate de Albert. Singura dovadă reală rămânea fata aceea tunsă chilug și făcută de râsul lumii. Dar poate că vorbisem în somn? Cine poate ști ce am spus, plin de îngrijorare pentru Line? În sinea mea, mă gândisem adesea că ea ar fi putut să fie însărcinată. Și poate că Albert a auzit ceva și a ticluit o istorie cum nu se poate mai grozavă. Pentru că prea îl interesase această fată tunsă chilug...

Puteam însă spune cu siguranță că Albert nu vorbise toată noaptea aceea doar ca să-și bată joc de mine. Era clar că el credea fiecare cuvânt pe care mi-l spusese. Dar convingerea cu care vorbise putea să facă parte din nebunia lui. Poate că Albert era totuși, așa cum se șoptea prin sat, un om cam țicnit care trăia în propria-i lume, și la propriu, și la figurat.

Pe mine însă, încă de când venisem în satul acela, mă tratase ca pe un fiu al său. Poate că, totuși, era un sâmbure de adevăr în extraordinara lui povestire. Albert își dorise un fiu. Care să preia și să ducă mai departe incredibila lui poveste. Mai auzisem de astfel de cazuri și altădată. Auzisem și de oameni bolnavi la minte, dar care erau geniali într-un domeniu anume. În acest caz, Albert ar fi excelat în arta imaginației.

Am măsurat iar camera în lung și-n lat. Soarele se iveaua din spatele muntelui.

— Pari neliniștit, fiule, spuse bătrânul.

M-am așezat lângă el și am derulat în minte începutul nopții trecute. Seara stătusem la „Schoner Waldemar”. Acolo începuse iar Fritz André să aducă vorba despre peștișorii aurii ai lui Albert. Eu însumi nu văzusem decât un peștișor auriu. Îl considerasem pe bătrân nițel excentric. Își împodobise existența cu un peștișor. Dar când mă întorsesem acasă, îl auzisem pe Albert cotrobăind prin pod. Și când l-am întrebat dacă a fost în pod, el a propus să ne așezăm și a început să depene acea istorie care a durat întreaga noapte.

— Toți peștișorii aceia aurii... am zis eu. Mi-ai povestit despre peștișorii pe care brutarul Hans i-a adus cu el de pe insula misterioasă... Sunt aici la Dorf? Sau nu-l ai decât pe acesta de aici?

Albert se răsuci brusc spre mine și zise:

— Adică nu crezi ce ți-am spus, fiule?

Exact așa a zis. Și i-a trecut o umbră de mâhnire peste față.

Eu eram însă nerăbdător să primesc un răspuns. Poate din pricină că mă gândeam la Line. I-am răspuns cam obraznic, deși nu voiam să-l jignesc:

— Atunci răspunde-mi! Ce s-a întâmplat cu peștișorii?

— Vino! a zis el.

S-a ridicat și s-a îndreptat spre camera în care dormea. L-am urmat. Acolo a coborât din tavan o scară, exact cum făcuse brutarul Hans când Albert era copil.

— Urmează-mă, Ludwig, îmi șopti el.

El a urcat pe scară și eu l-am urmat. Dacă toată povestea asta despre Frode era un produs al fanteziei, atunci Albert era un om cu o tulburare mintală.

Dar de cum am trecut cu privirea dincolo de pragul podului, am înțeles că povestea aceea era adevărată, la fel de adevărată ca lumina zilei. Pentru că acolo în pod am văzut mai multe boluri cu peștișori în toate culorile curcubeului. Podul era, pe deasupra, plin cu tot felul de obiecte, care de care mai bizare. Am recunoscut statueta lui Buddha, o figurină din sticlă care reprezenta o molucă cu șase picioare, săbiile și spadele și multe alte obiecte care fuseseră în camera de jos pe când Albert era copil.

— Totul... este... este absolut nemaipomenit, am bâiguit eu înaintând în spațiul podului, și atunci m-am gândit nu numai la peștișorii de aur, ci la tot ce se afla acolo și la faptul că povestea de pe insula misterioasă era cum nu se poate mai adevărată.

De jos pătrundea prin ușa podului o lumină slabă, albastră. Soarele nu ajungea de-a binelea în valea aceea decât pe la amiază. Totuși, în pod am zărit o lumină aurie care nu venea de afară.

— Privește acolo! a spus încet Albert.

Am văzut o sticlă veche, iar din ea răzbătea o lumină ce se reflecta în bolurile cu peștișori și peste toate obiectele care erau pe podea, pe bănci și în dulapuri.

— Fiule, acesta este sucul purpuriu. Ultima dată când cineva a atins sticla asta a fost acum 52 de ani. Acum a venit vremea s-o luăm jos cu noi.

S-a aplecat și a cules sticla de jos. Când a ridicat-o, s-a răspândit în cameră o lumină atât de minunată, încât pe mine m-au trecut lacrimile.

Exact când ne pregăteam să părăsim podul și să ne întoarcem în camera de jos, am dat cu ochii de vechiul pachet de cărți de joc într-o cutie de lemn.

— Pot... pot să văd astea? am întrebat.

Bătrânul a clătinat afirmativ din cap și eu am luat cărțile în mână. Am văzut Șase de Inimă Roșie, Doi de Treflă, Dama de Inimă Neagră și Opt de Caro. Am numărat cărțile.

— Sunt numai 51, am zis eu în final.

Bătrânul se uită în jurul său.

— Uite-o acolo! spuse el deodată și-mi arată o carte sub un taburet.

M-am aplecat și am luat-o. Era Asul de Inimă Roșie. L-am adăugat la celelalte cărți.

— Dânsa se pricepe de minune să se rătăcească. Dar o găsesc mereu pe undeva prin apropiere.

Eu am pus la loc cărțile acolo unde le găsisem și am coborât din pod.

Albert a scos un păhărel din dulap și l-a pus pe masă.

— Cred că știi ce vom face acum, spuse el.

Am înțeles că venise rândul meu să gust din sucul purpuriu. Cu 52 de ani în urmă, în această încăpere Albert gustase din sucul acesta cu proprietăți greu de explicat în cuvinte. Cu alți 52 de ani înaintea lui, brutarul Hans băuse din sucul purpuriu pe insula misterioasă.

— Dar ține minte, băiete, nu ai voie să bei decât o singură înghițitură. Apoi va fi nevoie să fie întinsă o nouă cabală de câteva generații înainte de a mai pune cineva gura pe băutura asta.

Turnă apoi câteva picături în păhărel.

— Poftim, spuse el și-mi întinse paharul.

— Eu nu... nu știu dacă am să pot să... am zis eu.

— Trebuie să bei acum, a spus Albert. Pentru că numai băutura asta te va convinge că ți-am spus adevărul. Nu trebuie să crezi că bătrânul Albert Klages ți-a vândut gogoși toată noaptea și că nu este decât un bătrân cu mintea rătăcită. Bătrânul brutar n-ar fi dorit așa ceva, fiul meu, înțelegi? Și chiar dacă crezi în povestea asta acum, ei, bine, află că mai târziu te poți îndoi. De aceea este foarte

important să guști și să *simți* singur cu tot corpul această băutură. Pentru că numai așa poți deveni brutar în Dorf.

Am ridicat paharul și am sorbit băutura. Și au trecut numai câteva secunde până corpul meu s-a preschimbat într-un amalgam de diferite gusturi și arome.

Era de parcă eram simultan în toate piețele lumii. La Hamburg am gustat o tomată, la Lübeck am mușcat dintr-o pară zemoasă, la Zürich am degustat struguri, la Roma o smochină, la Atena migdale și nuci, curmale la Cairo. Și încă multe alte gusturi și miresme îmi străbăteau corpul. Unele fructe sau legume erau cu adevărat bizare, necunoscute, și mi se părea că mă aflu pe insula misterioasă și culegeam din pomi sau arbuști fructe de tofă, rădăcină de ringă sau fructe de coră. Și mai era ceva. Senzația că mă aflu în Arendai și că simțeam în mine gustul de agrișe și mirosul din părul lui Line.

Nu am idee cât timp am stat acolo în fața căminului și m-am desfătat cu senzațiile acelea minunate. Nu cred că am scos vreun cuvânt, dar îmi amintesc că bătrânul a spus:

— Brutarul cel bătrân are nevoie de puțin somn. Mai întâi duc sticla asta sus în pod, fiule. Și să știi că podul e întotdeauna încuiat. Ei, bine, știu că ești un om matur acum, dar tentația poate fi puternică uneori. Și ce e mult nu e bun. Iar băutura asta te poate face praf dacă nu ești atent. Ferește-te de ea!

Astăzi nu sunt prea sigur că a spus exact aceste cuvinte. Dar știu că m-a avertizat astfel și a mai zis ceva despre Frode și cărțile lui de cabală înainte de a se duce la culcare.

ȘAPTE DE INIMĂ ROȘIE

...brutarul strigă „într-o țeavă magică și vocea lui se aude la multe mile depărtare...”

A doua zi m-am trezit târziu. Aflasem deci că bătrânul brutar din Dorf era bunicul meu. Iar fata aceea tunsă chilug nu putea fi alta decât bunica mea din Norvegia.

Dar nu puteam fi absolut sigur. Din jocul Jokerului nu reieșea concret că brutarul din Dorf era bunicul, nici că fata aceea era bunica. Totuși, nu cred că au fost prea multe fete care s-au încurcat cu soldați germani în Norvegia. Și nici foarte multe care se numeau Line.

Aveam însă unele motive să mă îndoiesc. Brutarul Hans nu-și amintea toate frazele spuse în timpul Partidei Jokerului. Așadar, Albert nu aflase totul. Și nu exista vreo speranță ca altcineva să aibă habar de asta. Oare vor ieși la iveală vreodată toate cele 52 de fraze care vor putea face cabala completă?

Insula misterioasă se scufundase în mare. Toate urmele dispăruseră o dată cu ea. Brutarul Hans murise. De la el nu se mai putea afla nimic. Cărțile lui Frode nu mai puteau fi readuse la viață pentru a afla de la pitici frazele pe care le spusese cu mai mult de o sută cincizeci de ani în urmă.

Mai rămânea o singură posibilitate. Dacă Jokerul se afla încă în lume, ei, da, atunci *poate* că el își amintea ceva...

Mi-am dat seama că trebuia să-i conving pe ai mei să trecem la întoarcere prin Dorf. Era un ocol considerabil și vacanța tatei era pe sfârșite. Și în niciun caz ei nu trebuiau să descopere cărticica din brișă. Pentru că cel mai mult îmi doream să intru din nou în micuța brutărie și să-i spun bătrânului brutar:

— Iată-ne aici! Ne-am întors din Grecia. Omul acesta este tatăl meu. Și el este fiul tău.

La micul dejun am discutat în principal despre bunicul. M-am decis să aștept cu senzaționala dezvăluire până ce

terminam de mâncat. Credibilitatea mea slăbise din pricina apropourilor la povestea din cărticică. Dar trebuia să-i las să-și termine masa în liniște.

Mama se ridică să-și aducă încă o ceașcă de cafea. Eu l-am privit pe tata adânc în ochi și i-am zis conspirativ:

— Bine că am găsit-o pe mama! Dar ne lipsește o carte pentru ca această pasiență să se deschidă. Acum am găsit-o.

Tata se uită puțin neliniștit la mama. Apoi își mută privirile spre mine și zise:

— Ce mai e acum, Hans Thomas? Poți să-mi spui?

L-am privit în ochi și am spus:

— Ți-l amintești pe brutarul care mi-a dat o sticlă de suc și patru briose când am fost la „Schoner Waldemar” și te-ai amestecat cu tăria aia de Alpi, împreună cu alți dorfi?

El aprobă scurt din cap.

— Brutarul acela este tatăl tău, am zis eu.

— Aiurea!

El pufni ca un cal năvălaș, dar am simțit că îl atinsesem într-un punct vulnerabil.

— Nu e cazul să discutăm mai mult acum, am zis eu. Dar să știi că sunt sigur sută la sută.

Mama se așezase din nou la masă și scoase un suspin când înțelese despre ce vorbeam. Și, deși tata nu reacționase foarte puternic, îl cunoșteam destul de bine ca să știu că va cerceta acum foarte atent povestea asta. Iar el, la rândul lui, știa că sunt un Joker care remarcă lucruri de o importanță copleșitoare.

— Și ce te face să crezi că omul acela este tatăl meu? Întrebă el.

Nu puteam acum să mă dau de gol că toate astea le citisem negru pe alb în cărticica din briose. În schimb, am spus ceva la care mă gândisem în seara trecută:

— În primul rând îl cheamă Ludwig... am început eu.

— Este un nume foarte des întâlnit în Elveția și în Germania.

— Tot ce se poate, numai că brutarul mi-a povestit că în timpul războiului a fost în Grimstad.

— A spus el asta?

— Acu' ce să zic... nu chiar în norvegiană, ce-i drept. Când i-am spus că sunt din Arendai, a spus că și el a fost la „der Grimme Stadt”. Presupun că a vrut să spună Grimstad.

Tata a scuturat din cap:

— Grimme Stadt? Asta înseamnă „orașul groazei” sau cam așa ceva. Poate s-o fi gândit la Arendai... Dar au fost mulți soldați germani în sudul Norvegiei, Hans Thomas.

— Desigur, am zis eu. Dar numai unul dintre ei este bunicul meu. Și el este brutarul din Dorf. Așa se pare.

Tata caută o cabină telefonică și sună acasă în Norvegia, la bunica. Nu știu dacă o făcea din cauza a ceea ce îi spusese sau fiindcă trebuia să-i dea și bunicii un telefon și să-i spună că o găsisem pe mama la Atena. Bunica n-a răspuns la telefon. Atunci a sunat la mătușa Ingrid, care ne-a spus că bunica se pornise ca o vijelie la drum și se îndrepta acum spre Alpi.

Când am auzit-o și pe asta, am scos fără să vreau un fluierat ascutit.

— *Brutarul strigă într-o țeavă ciudată și vocea i se aude la multe mile depărtare.*

— Parcă ai mai spus propoziția asta, Hans Thomas, dar nu-mi aduc aminte când.

— Yes, sir, am zis eu. După cum văd eu lucrurile, nu e imposibil ca brutarul să fi înțeles că eu sunt nepotul lui. Pe deasupra, ne-a văzut pe amândoi, și, știi cum se spune, că sângele apă nu se face? Și cine știe dacă nu i-a dat prin cap că ar fi cazul să dea un telefon în Norvegia și să se intereseze de noi. Mai cu seamă că tocmai primise vizita unui băiețandru din Arendai în mica lui prăvălioară. Și dacă

a făcut asta, ne putem imagina că dragostea a înflorit și în Dorf așa cum a înflorit în

Cam așa stăteau lucrurile când am pornit spre Dorf. Nici mama, nici tata nu credeau că bătrânul brutar era bunicul meu, dar știau că nu-și vor găsi liniștea dacă nu vor cerceta povestea mai îndeaproape.

Când am ajuns la Como, am înnoptat în micuțul hotel Baradello. În parcul de distracții, ghicitoarea și cortul ei dispăruseră. Singura mângâiere era că voi dormi singur în cameră. Pentru că, deși eram mort de oboseală, ardeam de nerăbdare să citesc mai departe în cârtică.

OPT DE INIMĂ ROȘIE

...atât de minunată că nici nu știi dacă e cazul să plângi sau să râzi...

M-am ridicat și am ieșit afară. Nu mă puteam ține ca lumea pe picioare. În corpul meu senzațiile se luptau să-mi stăpânească toată atenția. În umărul stâng simțeam un gust de cremă de căpșuni delicios. În genunchiul drept mă copleșea un amestec acrișor de lămâie și coacăze roșii. Aromele și senzațiile acelea îmi bântuiau trupul cu o viteză uluitoare, astfel că nici nu apucam să le definesc precis.

În clipa asta mulți oameni din întreaga lume stau la masă și mănâncă, m-am gândit eu. Adunate la un loc, sunt mii și mii de gusturi și arome. Eu simțeam că sunt acolo și în același timp pretutindeni. De parcă gustam din toate acele feluri de mâncare.

M-am hotărât să fac o plimbare prin pădurea de lângă casă. După ce explozia aceea de gusturi a mai trecut, am încercat o senzație care nu m-a mai părăsit de atunci. Când m-am întors și am privit peste sat, am înțeles deodată cât de extraordinară este lumea în care trăim. Cum s-ar putea explica, m-am gândit eu, faptul că noi suntem oameni și trăim în această lume? Era ca și cum aș fi descoperit ceva

cu totul nou. Dar și un sentiment că am avut în mine lucrul acela încă de pe vremea când eram copil. Parcă aș fi fost legat la ochi până atunci și aș fi hibernat într-o hrubă ani de zile.

Sunt aici! M-am gândit. Un om în carne și oase sub cerul albastru. Pentru că, pentru prima oară în viață, am înțeles ce însemna un om Eram acum foarte convins că trebuia să mă țin departe de băutura aceea ciudată pentru a păstra senzațiile acestea noi. Pentru că, dacă voi mai gusta din ea încă o dată, atunci voi trăi mereu într-o continuă euforie și voi sfârși prin a nu-mi mai da seama de mine. Mă voi transforma într-o tomată sau într-un prun.

M-am așezat pe o buturugă. O căprioară s-a ivit printre pomi. Nu era ceva neobișnuit, pentru că erau multe căprioare în pădurile din Dorf. Și nu era prima oară când le vedeam. Dar abia acum am fost conștient de importanța acestui fapt. Cât de misterioasă și minunată era această creatură! Cu câtă perfecțiune o înzestraseră natura! Niciodată până atunci nu privisem atent animalele acelea. Și asta din cauză că le văzusem mult prea adesea și mă obișnuisem cu ele.

Așa se întâmplă cu toate, așa se întâmplă cu lumea întreagă, m-am gândit. Când suntem copii, cercetăm lumea din jurul nostru și încercăm să ne-o explicăm. Dar pe măsură ce creștem, lumea devine o obișnuință. Nu o mai vedem, pur și simplu. De parcă am fi cuprinși permanent de beția senzațiilor care ne orbesc definitiv.

Acum am înțeles ce se întâmplase, de fapt, cu piticii aceia de pe insula misterioasă. Poate că reușiseră să păstreze cele mai adânci secrete ale existenței pentru că ei nu fuseseră niciodată copii. Și pentru că obișnuiau să bea băutura aceea puternică în fiecare zi, era normal ca totul să fie pentru ei înțeleșat și inexplicabil. Înțeleg, de asemenea, cât de mare

fusese efortul lui Frode și al Jokerului de a înceta să mai bea din sucul purpuriu.

Căprioara mă privi câteva fracțiuni de secundă și sări în tufișuri. O liniște uriașă se așternu. Apoi o privighetoare începu să scoată triluri. Era o încântare să o auzi și o minune să te gândești că dintr-un trupușor atât de mic puteau ieși sunete dumnezeiești.

Această lume, m-am gândit eu, este atât de minunată că nici nu știi dacă e cazul să plângi sau să râzi. Sau poate amândouă, dacă poți să le faci în același timp.

Mi-a venit în minte imaginea unei femei de aici din sat pe care o văzusem zilele trecute. Nu avea mai mult de 19 ani, dar într-o zi intrase în brutărie cu fetița ei care avea două, trei săptămâni. Nu m-am priceput niciodată prea tare la copii, dar când am văzut ochii fetiței am simțit o uimire extraordinară. Nu mă gândisem atunci prea mult la asta, dar în acel moment, când stăteam pe buturuga aceea în pădure și ascultam privighetoarea cântând și o rază de soare se vedea peste câmpuri, ei bine, atunci m-a frapat gândul că micuța nu putea încă vorbi, dar dacă ar fi făcut-o, ar fi spus că lumea în care venise era un miracol. Eu i-am urat mamei să-i trăiască fetița, dar de fapt trebuia să fi felicitat copilul. Trebuia să mă fi aplecat deasupra noului locuitor al planetei și să-i fi spus: „Bun venit pe lume, micuța mea. Ești tare norocoasă că ai nimerit aici!”

M-am întristat deodată nespus, gândindu-mă că noi, oamenii, suntem făcuți astfel încât ne obișnuim în mod inexplicabil cu faptul de a trăi. Suntem în viață și totul vine de la sine. Ne gândim la sensul vieții doar când se apropie ziua în care trebuie să ne luăm adio de la ea.

Un gust violent de căpșuni îmi străbătu pieptul. Era, desigur, foarte plăcut, dar în același timp atât de tare și puternic, încât mă cuprinsese greața. Nu, eram convins, nu mă voi mai atinge niciodată de sucul purpuriu. Mă voi

mulțumi cu gustul afinelor din pădure. Și voi fi fericit dacă îmi va fi dat să văd o căprioară sau să aud o privighetoare din când în când.

Deodată am auzit un foșnet în spatele meu. M-am întors și am văzut un ins micuț ascuns după tulpina unui copac.

Inima mi-a zvâcnit în piept când mi-am dat seama că în fața mea era Jokerul.

A făcut câțiva pași înspre mine. Erau cam zece, cincisprezece metri între noi când a strigat:

— Ah, ce bună e!

S-a lins pe buze și a spus iar:

— Bună, e foarte bună! Văd că te-ai înfruptat din ea!

Istoria despre insula misterioasă îmi era foarte proaspătă în minte. Și cu corpul plin de senzații, n-am fost uimit să-l descopăr acolo. Mi se părea că face parte din mine. Eram și eu acum un fel de joker dintr-un pachet de cărți de joc.

M-am ridicat de pe buturugă și m-am îndreptat spre el. Nu mai purta costumul violet cu clopoței, ci un costum negru cu

I-am întins mâna și i-am spus:

— Știi cine ești.

Mi-a luat mâna într-a lui. Un zornăit ușor de clopoței s-a auzit și am înțeles că îmbrăcase hainele peste costumul de clovn. Mâna îi era rece ca gheața.

— Am plăcerea să strâng mâna soldatului din nord, zise el.

Un zâmbet ciudat i se așternu pe față și dinții îi sclipiră ca niște perle.

— A venit timpul ca acest valet să trăiască. La mulți ani, frățioare!

— Eu... eu nu... nu e ziua mea de naștere, am apucat să zic.

— Șșșș! spuse Jokerul. În noaptea asta te-ai născut încă o dată. Jokerul știe asta și de aceea te felicită.

Focea lui era mecanică și ascuțită ca a unei păpuși. Eu i-am lăsat mâna și am zis:

— Eu... am aflat totul acum... despre tine și despre Frode și despre ceilalți...

— Firește, zise el, pentru că azi e ziua Jokerului, fiule, iar mâine începe o nouă epocă. Vor trebui apoi să treacă 52 de ani până data viitoare. Atunci băiatul din țara de nord va fi mare. Dar înainte de asta va veni în Dorf. E bine că pe drum a primit o lupă. O lupă pe cînste. Făcută din sticlă ca lumea, a spus el. Pentru că o poți ține în buzunar. Lupa are mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă. Deștept băiat, Jokerul. Dar acest valet va primi o sarcină grea.

Nu am înțeles ce voia piticul să spună cu asta, dar el se apropie acum de mine și spuse:

— Povestea despre cabala lui Frode trebuie scrisă. Cartea va fi ascunsă într-o brișă, pentru că peștișorul nu va dezvălui secretul insulei misterioase, dar brișa o va face. Așa spune Jokerul: „Destul! Am terminat!”

— Dar... istoria asta despre cabala lui Frode e prea lungă pentru o brișă, am comentat eu.

El râse din toată inima:

— Depinde cât de mare este brișa, dragul meu. Sau, invers, de cât de mică e cărticica.

— Istoria despre insula misterioasă... și toate chestiile alea... e lungă și va ieși o carte destul de groasă, am ținut-o eu pe-a mea. Și o brișă cât toate zilele.

Se uită la mine cu o privire, așa zice, vicleană:

— Nu trebuie să fii atât de sigur, zise el. E un obicei prost. Brișa nu trebuie să fie prea mare, și nici cartea, dacă literele din ea sunt foarte, foarte mici.

— Numai că nimeni nu poate scrie cu litere atât de mici, am insistat. Și dacă cineva ar reuși totuși să scrie cu litere atât de mititele, atunci e greu să găsești pe cineva care să le citească.

— De ce să vorbim atâta? zise Jokerul. Cartea trebuie scrisă cât mai repede. Și literele vor fi micșorate la nevoie. Iar cel cu lupa le va vedea.

Am aruncat o privire pe deasupra văii. Soarele acoperea satul ca un covor luminos.

Când am privit în jurul meu, Jokerul dispăruse. Am privit cu atenție printre tulpinile copacilor, dar el dispăruse precum câprioara de mai înainte.

Eram epuizat când am pornit înapoi spre casă. Chiar mi-am pierdut echilibrul în momentul în care un gust îmbietor de vișine mi-a străbătut piciorul stâng când tocmai călcam pe o piatră.

M-am gândit la amicii din sat. Vor fi iarăși la „Schoner Waldemar”. vor avea chef să vorbească despre ceva, și atunci bârfele despre bătrânul brutar care trăia singur și retras de lume în căsuța din bârne vor înflori. Își vor da cu părerea că era un tip ciudat și, mai mult, îl vor declara nebun. Dar enigma cea mare, ei, da, enigma cea mare din care ei înșiși făceau parte n-o vor dezlega niciodată. Deși era clară ca lumina zilei, ei nu o puteau vedea. Sigur, aveau dreptate că Albert însuși părea o enigmă, însă cea mai mare enigmă dintre toate era viața.

Știam că nu voi mai sta niciodată la masă cu oamenii aceia, la crâșma aceea. Și mai știam că într-o zi vor vorbi despre mine. În scurt timp eu voi fi singurul Joker din sat.

M-am vârat în pat și am dormit adânc până după-amiaza târziu.

NOUĂ DE INIMĂ ROȘIE

...nu poate „înțelege cabala lui Frode...”

Am pipăit cu degetul literele din cârtică și am observat că aveau mărime normală. Am pus lupa pe noptieră și am citit mai departe ca într-o carte obișnuită.

Timpu ca tu să vii la Dorf. Eu ich ah află secret despre cabala lui Frode și auch insula misterios, fiule. Scris tot ce Albert mi povestit hat odată, mult timp. La nur două luni nach aceasta noapte aber brutar bătrân tot. Eu am nou brutar devenit.

Habe scris toată istoria despre purpuriu suc imediat. Habe decis s-o scriu în norvegiană. Trebuie fiu sigur tu citești. Aber dorfii să nu înțeleagă.

Sperat voi luați legătura. Nu știut Line dorește asta. Habe frică avut să încalc prezicerea. Știam tu vei veni într-o zi, aici, copile.

Scris cartea pe mașină de scris obișnuită. A fost imposibilul să scriu cu kleinen litere. Habe auzit acum câteva săptămâni ca Banka aici în saht mașină care copiază paginile cumparat hat, și ca poate mihșora mult scrisul. Habe micșorat de opt ori scrisul. Legat paginile în cărțulie. Jokerul dat la tine lupa. Nu-i așa, mein dragul meu?

Habe trehcut în carte numai frazele amintite de la brutar Hans. Aber ieri habe ich scrisoare prihmit. Von cihne crezi?

Habe Telefohnat Line imediat după când tu apari la Dorf. Poate ne putem întâlni alle într-o zi.

Ah, noi bruhtarii din Dorf wir sind toți Jokeri. Extraordinar istorie. Ținem pohveste nur pentru noi. Aber vrem oamenii să știe viața este o minune. Nu ușor deschizi la oameni ochii. Nici ușor convingi oamenilor dass viața o minune este. Nimeni poate explica. Pană nu înțeleg enigma asta, luhmea nu poate înțelege cabala lui Frode la insula misterios.

Einmal – im Morgenlande – toată luhmea pot povestea din cărticică din brișă afla. Dar după 52 de ani trecut, vine rând la altul guste câțiva stropi de suc purpuriu.

Niciodată nu uita, copile! Jokerul este în lume. Cărțile cabalei sunt oarbe, mute. Aber Joker nimmer încredere

pierde va că unii oameni pricepuți doch ochii lor deschide vor și înțelesuri ascunse verstehen.

Așadar, adio, fiule! Poate găsit mama în țară la sud când citești rânduri aici. Întorci înapoi ins Haus de la Dorf când om bătrân vei fi, poate.

Ultime pagini cărtică von Jokerul scris sunt. Despre grosse Joker partida ce toți piticii de la insula misterios acum mulți, mulți ani au jucat.

Partida Jokerului

Corabia cu argint se scufundă în marea înspumată. Marinarul este aruncat de valuri pe o insulă care crește parcă de la sine. În buzunarul de la piept are un pachet de cărți de joc pe care le pune la uscat, la soare. 53 de figurine de la cărțile de joc îi vor ține companie fiului sticlarului mulți ani de aci încolo.

Înainte să se decoloreze cu totul de soare și de atâta folosință, figurinele pun stăpânire pe întreaga imaginație a marinarului. În subconștientul lui figurinele parcă dansează. Când meșterul doarme, piticii se trezesc la viață. Într-o frumoasă dimineață regele și valetul evadează din 'ânchisoarea subconștientului.

Figurinele țășnesc afară din spațiul imaginației într-un spațiu real. Un scamator le scoate din mânecă și ele plutesc prin aer și se umplu de viață. Aceste figurine sunt plăcute la vedere, dar toate, cu excepția uneia, sunt sărace cu duhul. Din întregul pachet de cărți de joc doar Jokerul 'ânțelege scamatoria.

O băutură purpurie îi adoarme simțurile Jokerului. Fără băutura înșelătoare, micuța paiață vede lucrurile mult mai clar. După 52 de ani, nepotul marinarului sosește în sat.

Adevărul stă scris în cărți. Și adevărul este că fiul sticlarului nu făcuse decât să se amuze pe seama acestor figurine imaginare. Figurinele vor afla asta și se vor revolta

'âmpotriva meșterului. În curând meșterul va muri și piticuții sunt ce-i cel vor ucide.

Prințesa soarelui găsește drumul spre mare. Insula misterioasă se năruie din interior. Piticii devin iarăși figurine 'ântr- un pachet de cărți de joc. Fiul brutarului se salvează din poveste 'ânainte ca aceasta să se plieze de-a binelea.

Mica paiață se ascunde în spatele unor căsuțe dărăpănate într-un port din țara natală. Fiul brutarului fuge în munți și se stabilește într-un sat ascuns de lume. Brutarul ascunde comorile insulei misterioase. Viitorul se va arăta în cărțile de

Cei din sat îl adăpostesc pe ucenicul ce-și pierduse mama. Brutarul i-a dat să bea dintr-o băutură purpurie și i-a arătat niște peștișori aurii. Orfanul îmbătrânește și înainte de a muri primește vizita unui soldat nefericit dintr-o țară din nord. Soldatul va păzi cu strășnicie secretul insulei misterioase.

Soldatul nu știe că fata tunsă chilug va naște un băiețel adorabil. Băiatul este hărțuit pentru că este fiul dușmanului și pleacă pe mare să-și uite nefericirea. Marinarul s-a căsătorit cu o femeie frumoasă care pleacă în căutare de sine într-o țară din sud. Tatăl și fiul pornesc în căutarea femeii fugite de acasă să se caute pe sine.

Piticul cu mâini reci le arată un drum spre un sătuc ascuns în munți și îi dă băiatului o lupă în dar. Lupa are exact mărimea unui ciob lipsă dintr-un bol de sticlă cu peștișori. Peștișorul auriu nu va divulga secretul insulei, dar brioșa o va face. Brutarul este soldatul dintr-o țară din nord.

Adevărul despre bunic se va dezvălui în cărți. Destinul este un șarpe înfometat ce se înghite pe sine. Cutia dinăuntru se desface și arată cutia din afară, în același timp cutia din afară se desface și arată cutia dinăuntru. Soarta pare o conopidă ce a crescut egal în toate părțile.

Băiatul înțelege că brutarul care i-a dat brioșa este bunicul său și în același timp brutarul înțelege că băiatul este nepotul său. Brutarul strigă într-o țevă ciudată și vocea i se aude la

multe mile depărtare. Marinarul scuipă băutura aceea mult prea tare. Femeia cea frumoasă care a plecat în căutare de sine îșz regăsește fiul mult iubit.

Cabala este un blestem al neamului. Întotdeauna se va găsi un joker care va da peste cap tot jocul. Neamurile curg unele după altele, dar există 'întotdeauna un scamator în lume pe care colții timpului nu-l pot răpune. Cel ce-și întrezărește destinul îi va supraviețui.

ZECE DE INIMĂ ROȘIE

...dar există întotdeauna un scamator „în lume pe care colții timpului nu-l pot răpune...”

Nu reușeam deloc să adorm la hotel după ce citisem ultimele pagini din cârtică. Ne cazaserăm la hotelul Mini Baradello, care nu era mini deloc. Atât hotelul Baradello, cât și orașul Como făceau parte dintr-o așezare mult mai mare.

În ceea ce îl privește pe Joker, era exact așa cum mi-l imaginasem. Piticul de la stația de benzină era același tip caraghios care se ascunsese printre casele dărăpănate din portul Marsilia. Și trăise în lume de atunci. Câteodată ieșise la iveală și li se arătase brutarilor din Dorf sau hoinărise de colo până colo fără să-și găsească liniștea. În fiecare zi în alt loc, mereu cu niște haine negre subțiri peste vechiul costum de clovn cu clopoței zornăitori. Dar cu un astfel de echipament nu este posibil să trăiești timp îndelungat într-un loc fără să fii descoperit. În plus, tipul nu îmbătrânea o dată cu trecerea timpului, și asta era o mare ciudățenie.

Îmi amintesc din povestea de pe insula misterioasă că Jokerul nu obosise când alergase și nici când vâslise, cum ar fi făcut un om obișnuit. Pentru că se dovedea acum că el alergase neobosit după noi de când trecuserăm granița în Elveția. Sau poate că se aruncase în vreun tren? Cine poate ști?

Am fost sigur că Jokerul se strecurase pe furiș în cabala cea mare după ce părăsise cabala cea mică de pe insula misterioasă. Și în marea cabală avea o misiune. Să le amintească piticilor mari și mici, la intervale regulate, că sunt niște ființe ciudate cu viață în ele, dar care sunt în stare prea puțin să priceapă câte ceva din această viață.

Poate că a străbătut lumea din Alaska sau Caucaz până în Africa sau Tibet. Și s-a arătat la față în portul Marsilia sau a țopăit voios în piața Sf. Marcus din Veneția.

Acum, toate cărțile din jocul Jokerului erau la locul lor. Pentru gândurile și pentru sufletul meu era o încântare să văd cum se împleteau acum toate frazele pe care brutarul Hans le uitase. Acum povestea avea un înțeles.

Una dintre frazele spuse de rege scăpase atenției brutarului Hans:

— „Neamurile curg unele după altele, dar există întotdeauna un scamator în lume pe care colții timpului nu-l pot răpune”.

Aș fi vrut ca tata să fi citit această frază. Mi-ar fi plăcut să-i aduc o dovadă cum că ravagiile timpului nu erau atât de groaznice cum le considera el. Nu totul este măcinat de timp. Există întotdeauna un Joker într-un pachet de cărți care iese la iveală ici și colo de-a lungul sutelor de ani și timpul nu-l atinge nici măcar cu un dințișor.

Ha! Aici avem dovada sigură și precisă că oamenii nu vor înceta vreodată să se întrebe ce este viața. Ei bine, calitatea asta este un dar rar și neprețuit și ne putem consola cu gândul că nu va dispărea vreodată. Va apărea mereu și mereu, atâta vreme cât vor exista lumea și oamenii și un Joker care își va vârî mereu nasul în astfel de chestii. Vechea Atenă îl avusese pe Socrate, orașul Arendai ne avea pe mine și pe tata. Cu siguranță că mai erau și alții, deși nu foarte mulți. Totuși, erau răspândiți prin lume și prin timpuri trecute sau viitoare.

Brutarul Hans ținuse minte ultima propoziție din jocul Jokerului. Ar fi fost culmea să n-o țină minte, pentru că propoziția asta fusese repetată de trei ori de nerăbdătorul Rege de Inimă Neagră:

„Cel ce-și întrezărește destinul îi va supraviețui”.

Poate că această frază se referea la Joker, care supraviețuise pe parcursul a mai multe sute de ani. Dar eu cred că îmi întrezărisem destinul mulțumită acelei lungi povești din cărticica din brioșă. Și oare nu era la fel cu toți oamenii? Pentru că, deși viața noastră pe pământ ni se pare uimitor de scurtă, facem cu toții parte dintr-o istorie comună care trăiește mai departe.

Pentru că noi nu trăim numai propria noastră viață. Dacă, de pildă, mergem la Delfi și la Atena, simțim acolo spiritul altor oameni care au trăit pe pământ înaintea noastră.

M-am uitat afară pe fereastra hotelului care dădea într-o grădină din spate. Era întuneric beznă acolo, dar în capul meu strălucea o lumină clară. Mi se părea că aruncam o privire în măreața istorie a omului. Aceasta era marea cabală. Iar din mica mea cabală de familie nu lipsea decât o singură carte.

Îl vom întâlni oare pe bunicul la Dorf? Ce-ar fi dacă bunica deja s-ar afla acum la bătrânul brutar? Întunericul din grădina din spate se destrăma transformându-se într-o lumină albastră când am adormit îmbrăcat și răpus de oboseală.

VALETUL DE INIMĂ ROȘIE

...În mașină un tip mărunț cotrobăia printre lucrurile aflate pe scaunele din spate...

În dimineața următoare, în mașină, mama a spus că chestia asta cu brutarul din Dorf era o aiureală curată și că era cazul să-mi mai înfrânez imaginația.

Tata nu arăta nici el prea mult interes pentru povestea asta și era de acord cu mama. Cu toate astea, mi-a luat apărarea și eu i-am fost foarte recunoscător:

— Acum, ce să zic, tot conducem pe acolo. Trecem și pe la brutar și cumpărăm niște briose. Ne potolim foamea un pic. Cât despre fanteziile băiatului, trebuie să le acceptăm. Nu uita că ai fost scutită de ele ani de zile.

Mama nu spuse nimic, dar întinse mâna și îi cuprinse tatei umărul cu brațul.

— Nu asta am vrut să spun, spuse ea încurcată.

— Atenție acum, conduc mașina, mormăi el.

Mama se întoarse spre mine și spuse:

— Iartă-mă, Hans Thomas. Mă gândesc doar că nu trebuie să fii dezamăgit dacă se va dovedi că brutarul acesta nu știe despre bunicul tău mai mult decât știm noi.

Așa că ne-am resemnat cu toții că la Dorf vom mânca doar niște briose. Dar cum ne era foame de pe acum, am oprit la Bellinzona și tata a parcat mașina pe o stradă între două restaurante.

Și acolo, în timp ce ne înfruptam cu spaghetti și friptură de vițel, n-am mai rezistat și am dezvăluit secretul cărțuliei din brișă.

Poate din cauză că n-am reușit să păstrez secretul s-au desfășurat atât de multe lucruri după aceea...

Am povestit că am găsit ascunsă într-una dintre brișele pe care le promisem de la bătrânul brutar o cărțulie cu scris minuscul. Asta se potrivea de minune cu faptul că promisem o lupă de la piticul din stația de benzină. Am povestit cam tot ce era scris în cărticică.

De multe ori după aceea am avut muștrări de conștiință că am încălcat promisiunea făcută brutarului din Dorf când ne aflam la numai câteva ore distanță de acolo. Cred că am făcut-o din cauză că îmi doream atât de mult ca bătrânul acela să fie bunicul meu. Și îmi doream din tot sufletul să o

convinc pe mama că spun adevărul. Dar tocmai în felul acesta am complicat lucrurile cum nu se poate mai tare.

Mama se uită întâi la tata, apoi se îndreaptă spre mine și spune:

— Dragul meu, e foarte bine ca omul să aibă cât mai multă imaginație. Dar trebuie să știe că există niște limite.

— Dar, spune-mi, Hans Thomas, nu cumva ai povestit ceva asemănător pe când eram pe terasa restaurantului din Atena? Te-am invidiat atunci pentru imaginația ta bogată. Dar sunt de acord cu mama că acum mergi și mai departe.

Când a spus asta, am izbucnit, nu știu de ce, în plâns. Poate fusese prea mult pentru mine să țin ascuns un lucru atât de important. Iar acum, când mă destăinuisem, ei nici nu mă credeau.

— Așteptați, așteptați, am spus eu printre sughițuri de plâns. Când mergem în mașină, am să vă *arăt* cârticica pe care am primit-o în dar de la bunicul.

Am observat cum se grăbeau acum să termine de mâncat. Aveam și o mică speranță că tata, în orice caz, lăsa deschisă posibilitatea ca eu să fi spus adevărul.

Tata a lăsat pe masă o sută de franci elvețieni fără să-i mai pese de rest și am ieșit cu toții din restaurant. Când ne-am apropiat, am zărit în mașină un tip mărunț care cotrobăia printre lucrurile aflate pe scaunele din spate.

— Hei, ce faci acolo? Stai pe loc! a strigat tata, luând-o la fugă spre Fiatul nostru roșu. Tipul a zbughit-o rapid și a dispărut cu viteza fulgerului după un colț de stradă. Mie mi s-a părut că aud un ușor zornăit de clopoței.

Tata a alergat după el. Eu și mama am rămas în fața mașinii și am așteptat o jumătate de oră. Tata s-a întors într-un târziu și a spus:

— A șters-o! Parcă a intrat în pământ! Dracu' să-l ia! a zis el. Am controlat împreună bagajul.

— Mie nu-mi lipsește nimic, a zis mama.

— Nici mie, a spus tata cu mâna în cutia de sub bord. Aici sunt actele și portofelul, chiar și cecurile. Nici de jokeri nu s-a atins. Poate că o fi căutat doar ceva de băut.

S-au urcat în mașină amândoi. Tata mi-a deschis ușa din spate.

Am simțit un gol în stomac când am căutat sub puloverul sub care ascunsesem cărticica. Dispăruse!

— Cărticica din brișă! am zis. Mi-a luat cărticica! Și am izbucnit iar în hohote de plâns.

— A fost piticul, am hohotit eu. Piticul mi-a furat cărticica! Din cauză că nu am ținut secretul așa cum am promis. Tata a oprit mașina și mama a venit și s-a așezat în spate lângă mine. M-a cuprins pe după umeri și a spus:

— Dragul meu băiat! Eu sunt vinovată de toate astea. Dar acum mergem acasă în Arendai toți trei și totul va fi bine. Ai să vezi! Hai, acum încearcă să dormi un pic!

Eu am protestat.

— Dar mergem în Dorf, nu-i așa? Tata o luă pe autostradă.

— Bineînțeles, fiule. Un marinar se ține întotdeauna de cuvânt.

Eu m-am liniștit atunci și l-am auzit pe tata șoptindu-i mamei chiar înainte de a adormi:

— Este totuși ceva foarte bizar aici. Pentru că toate ușile erau închise. Și ești și tu de acord că era un tip *mărunțel*, nu?

— Bine, dar tipul ăla poate să treacă prin uși închise, am zis eu. Și e atât de mic din cauză că este un om artificial. După care am adormit în poala mamei.

DAMA DE INIMĂ ROȘIE

...și deodată din pensiune a ieșit o femeie „în vârstă”...

M-am trezit din somn după câteva ore și mi-am aruncat imediat privirea pe geam. Eram sus în Alpi.

— Te-ai trezit, Hans Thomas? Ajungem la Dorf într-o jumătate de oră. Tragem la pensiunea „Schoner Waldemar”, a spus

Când am intrat în sat, pe care simțeam că îl cunosc mult mai bine decât îl cunoșteau pasagerii mașinii, tata a oprit în fața brutăriei. Mama și tata și-au aruncat niște priviri pline de subînțeles. Știam la ce se gândeau ei.

Brutăria era goală. Peștișorul înota nestingherit în bolul de sticlă ciobit. Și eu mă simțeam într-un fel ca într-o colivie.

— la priviți aici! am zis eu scoțând din buzunar lupa. Vedeți că ciobul lipsă este la fel de mare cât lentila lupei?

Aceasta era singura dovadă că nu le spusese niște povești de adormit copiii, ci purul adevăr.

— Ei, drăcie, zise tata. Chiar așa e! Dar se vede treaba că nu-i nici urmă de brutar aici.

Nu eram sigur că spunea asta doar din politețe sau pentru că undeva înăuntrul lui era convins că tot ce le spusese era adevărat. Sau era dezamăgit că nu-l găsea imediat pe tatăl său?

Ne-am îndreptat spre „Schoner Waldemar”. Mama începu să mă întrebe despre prietenii mei din Arendai și chestii de astea, dar eu nu aveam chef să discut așa ceva acum. Toată povestea asta cu brutarul și cărticica din brioșă nu era o joacă, așa cum probabil se gândeau ei.

Și deodată din pensiune a ieșit o femeie în vârstă. De cum a dat cu ochii de noi, a iuțit pasul, bineînțeles atât cât îi îngăduiau picioarele bătrâne.

Era bunica!

— Mamă! a strigat tata înspăimântat, dar și uluit.

Nu l-am auzit niciodată strigând așa. Cu vocea sfâșietoare și sălbatică. Sunt sigur că s-a auzit până la cer.

Bunica s-a aruncat de gâtul lui. Mama încremenise și nu putea să scoată niciun cuvânt. Bunica mă trase apoi și pe mine la pieptul ei, repetând printre hohote de plâns.

— Dragul bunicii! Dragul meu băiat!

— Dar cum de... unde... adică... murmura tata nemaigăsindu-și cuvintele.

— A murit azi-noapte... spuse bunica îndurerată și ne privi pe rând pe fiecare.

— Cine a murit? Întrebă mama.

— Ludwig, spuse bunica încet. M-a sunat săptămâna trecută. Am venit imediat aici și am apucat să mai fim împreună câteva zile. Mi-a spus că un băiețel din Norvegia a fost aici în brutăria lui. După ce băiatul a plecat, a început să-l sâcâie un gând că tatăl copilului, un bărbat cu o mașină roșie, ar fi putut fi propriul lui băiat și băiețelul i-ar fi fost atunci nepot. E o poveste extraordinară și foarte tristă. Dar sunt mulțumită că am apucat să-l văd pentru ultima oară. A făcut infarct și a murit... A murit în brațele mele azi-noapte la spitalul de aici.

Eu mi-am pierdut atunci complet controlul. M-am pus pe un plâns deznădăjduit. Mi se părea că am propria mea vină în această tragedie și, deși trei oameni încercau din toate puterile să mă aline, eram de neconsolat.

Nu numai bunicul meu era mort. O lume întreagă dispărea o dată cu el. Și nimeni de acum înainte nu mai putea crede povestea despre sucul purpuriu și insula misterioasă. Dar poate că așa a fost să fie. Bunicul era un om bătrân și cărticica din brioșă îmi fusese dată doar s-o citesc, și nu s-o păstrez.

Mi-am venit în fire la pensiunea „Schoner Waldemar” câteva ore mai târziu. Am intrat cu toții în cantina micuță

cu doar patru mese. Din când în când, doamna cea grasă venea la mine și mă întreba:

— Hans Thomas? Nicht wahr?

— Ce credeți, nu a fost ciudată presimțirea asta a lui că Hans Thomas i-ar fi propriul nepot? Întrebă bunica. Mi-a spus că nu i-a trecut niciodată prin minte că ar fi putut avea un copil.

Mama a aprobat din cap.

— Este ceva de neimaginat, a zis ea.

Pentru tata misterul era încă și mai mare:

— Eu nu pot să înțeleg cum și-a dat seama Hans Thomas că brutarul este bunicul lui?

Cei trei m-au privit întrebători.

— *Băiatul înțelege că brutarul este bunicul său în timp ce brutarul înțelege că băiatul este nepotul său*, am zis eu.

Ei m-au privit îngrijorați și eu am continuat:

— *Brutarul strigă într-o țeavă fermecată și vocea lui se aude la multe mile depărtare.*

Cred că în felul acesta am reușit să-i conving că se puteau baza pe puterea mea de judecată. În același timp, am înțeles că istoria din cărticică va rămâne pentru totdeauna marele meu secret.

REGELE DE INIMĂ ROȘIE

...amintirile au zburat și sunt departe de cel care le-a zămislit...

Am pornit mai departe spre Norvegia. În mașină eram patru persoane. Cu două mai mult decât la venire. O mână bună la cărți, m-am gândit eu, cu toate că acum lipsea din cabală Regele de Inimă Roșie.

Am trecut de stația de benzină și cred că tata dorea foarte tare să-l întâlnească pe piticul cel misterios. Dar nu se afla niciun pitic acolo. Eu nu m-am mirat. Paiața aceea mititică

nu putea fi luată ușor prin surprindere. Tata a tras o înjurătură.

Am încercat să căpătăm câteva informații. Vecinii ne-au spus că stația de benzină fusese închisă prin anii șaptezeci în timpul crizei de petrol.

Astfel s-a încheiat călătoria noastră în țara filosofilor. Am găsit-o pe mama la Atena și l-am întâlnit pe bunicul într-un sătuc la poalele Alpilor. Cât despre mine, căpătasem o rană pe suflet. O rană care avea rădăcini adânci în vremuri îndepărtate, în istoria Europei.

Ajunși acasă, bunica mi-a mărturisit că bunicul meu Ludwig îmi lăsase prin testament mica lui avere.

— Nu se știe niciodată, a zis el, mai în glumă, mai în serios. Poate că băiatul va avea chef într-o zi să fie brutar în Dorf.

Au trecut câțiva ani de la călătoria aceasta a noastră în urma căreia am recuperat-o pe mama care se pierduse pe vremea aceea în lumea modei.

Mi-aduc aminte perfect orele petrecute pe bancheta din spate a Fiatului nostru. Și faptul că am primit în dar o lupă de la un pitic la granița cu Elveția. Am păstrat până azi lupa aceea și tata e martor că am primit-o de la pitic.

Pot să jur că bunicul avea un peștișor auriu în brutăria lui din Dorf. De fapt, toți patru am văzut asta. Apoi, și eu, și tata ne amintim pietrele albe din pădure din fața colibeii de bârne din Dorf. Și timpul care a trecut nu poate să șteargă amintirea acelei pungi cu briose pe care am primit-o de la bătrânul brutar. Gustul de suc de pere încă îl mai simt în gură și n-am uitat că bunicul mi-a spus despre un suc care era mult mai bun.

Dar am găsit într-adevăr o cărticică într-una dintre briose? Am citit, oare, despre sucul purpuriu și insula misterioasă pe bancheta din spate a mașinii? Sau doar am stat acolo și am dat frâu liber imaginației?

Timpul a trecut. Amintirile au zburat și sunt departe de cel care le-a zămislit odată, demult. Îndoiala se strecoară în memoria noastră pe furiș.

Jokerul mi-a șterpelit cărticica și a trebuit să scriu din nou toată povestirea. Dacă mi-am amintit totul sau dacă am mai pus pe ici, pe colo de la mine, la întrebarea asta doar oracolul de la Delfi ar putea să-mi răspundă.

Prezicerea a fost legată de povestea insulei misterioase. Care m-a făcut să înțeleg că brutarul din Dorf era bunicul meu. Am înțeles asta după ce am întâlnit-o pe mama la Atena. Dar cum a înțeles el că eu sunt nepotul lui?

Nu există decât un răspuns. Bunicul meu a scris cărticica. El a cunoscut profeția mai dinainte. Încă din timpul războiului.

Și va rămâne un mister întâlnirea noastră într-o mică brutărie într-un sătuc de munte din Elveția. Cum am ajuns acolo? Ei bine, am fost călăuziți de un pitic cu mâinile reci ca gheața. Ne-a îndrumat pe un drum ocolit.

Dar că am găsit-o pe bunica în același sat pe drumul de întoarcere acasă? Nu e ciudat?

Și cum s-a făcut că am convins-o pe mama să renunțe la aventura modei? Dragostea este, de fapt, cel mai mare miracol.

Timpul nu are putere asupra ei. Timpul poate devora doar amintirile.

Azi trăim fericiți toți patru la Hisoy. Da, patru. Pentru că între timp am căpătat o surioară. Se joacă în grădină. Își târșăie picioarele printre frunze uscate și castane. O cheamă Tone Angelica, face cinci ani în curând și nu-i tace gura cât e ziua de mare. Acum ea e filosoful casei.

Timpul trece peste noi. Macină zidurile templelor și scufundă insule în mare.

A fost oare o cărticică în brioșa cea mare din punga de hârtie? Întrebarea asta m-a sâcâit mai mult decât orice. Pot să răspund ca Socrate: „Știu că nu știu nimic”.

Dar am credința că un Joker hoinărește încă prin lume. Nu-și găsește liniștea și nu ne lasă nici pe noi s-o găsim pe a noastră. Un caraghios mititel cu urechi de măgar și clopoței zornăitori se poate ivi oricând și oriunde. Privește adânc în ochii noștri și ne întreabă: Cine sunteți voi? Și de unde veniți?